

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

6'ncı Birleşim
15 Ekim 2020 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, pandemi sürecinde üniversite öğrencilerinin yaşadığı problemlere ilişkin gündem dışı konuşması

2.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, çiftçilerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

3.- Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'in, Burdur Gölü ile Salda Gölü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

2.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, ev sahipliğini Mersin ilinin yapacağı 2020 Avrupa Artistik Jimnastik Şampiyonası'na katılacak sporculara başarılar dilediğine ilişkin açıklaması

4.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Hatay ilinde yaşanan orman yangınlarına ilişkin açıklaması

5.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi öncülüğünde başlatılan Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Üretim Teşviği Projesi'ne ve 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamuda çalışan teşeron işçiler ile 696 sayılı KHK'yle taşerondan devlet kadrolarına geçiş yapan işçilerin mağduriyetinin devam ettiğine ilişkin açıklaması

7.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, 27'nci Dönem Dördüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine ve gerçek gündeme odaklanarak millete verilen sözlerin tutulması gerektiğine ilişkin açıklaması

8.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, pandemi döneminde sorunları daha da derinleşen sağlık emekçilerinin taleplerine yanıt verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

9.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Türkiye-Azerbaycan kardeşliğine ilişkin açıklaması

10.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 13-17 Ekim İmam-Hatip Okulları Haftası'na ilişkin açıklaması

11.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Kamu Personel Seçme Sınavının mağdur yaratmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması

12.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, şeker pancarı üreticilerinin mağduriyetine ilişkin açıklaması

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Türkiye cezaevlerinde mahpuslara yönelik hak ihlallerine ilişkin açıklaması

14.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

15.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, pandemi sürecinde zor günler geçiren sağlık çalışanlarının mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

16.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, eğitim desteği olarak verilen kredilerin geri ödemesiz olması gerektiğine ilişkin açıklaması

17.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıanal'ın, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

18.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, kıskançlığın ruhun hastalığı olduğuna ve iktidarın başarılarına ilişkin açıklaması

19.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü kutladığına, Ermenistan devletinin Azerbaycan'ın Gence kentine düzenlediği saldırıyı kınadığına ve 13 Ekim Kars Antlaşması'nın 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

20.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, orman yangınlarının dünya ve ülke ormanları için büyük sorun ve tehdit olmayı sürdürdüğüne ilişkin açıklaması

21.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya ili kara yolları ile ilçe bağlantı yollarında ciddi sıkıntılar yaşandığına ilişkin açıklaması

22.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

23.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Azerbaycan'da Ermenistan ordusunun sivilere yönelik vahşetinin devam ettiğine, Azerbaycan ordusunun haklı davasında her daim yanındayken olduklarına, Çin hükümetine toplama kamplarında zorla tutulan Uygur Türklerinin serbest bırakılması çağrısı yapılan ve 39 ülkenin imzasını taşıyan mektupta Türkiye'nin imzasının bulunmadığına, engellilerin ücretsiz seyahat hakkının pandemiye gerekçe gösterilerek kısıtlanması sorunuyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanının ilgilenmesini beklediklerine, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün Covid-19 pandemi sürecinde tarihî ve turistik yapıların kira bedellerine yönelik uygulamasını tekrar gözden geçirmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

24.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Yıldırım-13 Bestler Dereler Operasyonu'na katılan güvenlik güçlerine başarılar dilediğine, Ermenistan'ın Lahey Sözleşmeleri'ne ve Cenevre Sözleşmeleri'ne aykırı şekilde Azerbaycan'a düzenlediği füze atışlarında hayatını kaybeden Azerbaycan vatandaşlarına Allah'tan rahmet dilediklerine, Ermenistan işgaline karşı Azerbaycan'ın haklı

davasında yanında olduklarına, Oruç Reis sismik araştırma gemisinin Doğu Akdeniz’de yürüteceği sismik çalışmalara ve Türkiye’nin uluslararası hukukun gereğini yerine getirdiğine, Karadeniz’deki doğal gaz rezervine, Genel Kurulun 5’inci Birleşiminde TBMM Başkanının beraberindeki Parlamento heyetiyle Azerbaycan’a resmî ziyarette bulunmasına ilişkin tezkerenin oylanması sırasında CHP Grubu tarafından yoklama talep edilmesi üzerine toplantı yeter sayısı bulunamadığından birleşime son verildiğine ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun, bölgeyi, Azerbaycan’ı ve Türkiye’yi alakadar eden bir meselede böyle bir davranış sergilemesinden üzüntü duyduklarına ilişkin açıklaması

25.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, 15 Ekim Halkların Demokratik Partisinin kuruluşunun 8’inci yıl dönümüne, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun cezaevlerinden gelen başvurulara ciddiyetle eğilmesi gerektiğine, Van ilinde Kasım 2016 tarihinden bu yana uygulanan eylem ve etkinlik yasağının valilik kararıyla bir kez daha uzatıldığına, Resmî Gazete’de yayımlanan yönetmelik değişikliğiyle terörle mücadelede görev alanların suç işlemesi durumunda seçecekleri avukatların ücretlerinin devlet kurumları tarafından ödeneceğinin karara bağlandığına ilişkin açıklaması

26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, 15 Ekim Fazıl Hüsni Dağlarca’nın ölümünün 12’nci, Erol Günaydın’ın ölümünün 8’inci yıl dönümüne, antrenman yaptığı sırada bir aracın çarpması sonucu vefat eden Karşıyaka Belediyespor Bisiklet Takımı sporcularından Zeynep Aslan’a Allah’tan rahmet dilediğine, bisikletin güvenli bir ulaşım aracı olarak kabul görmesi için Meclis olarak gerekli adımların atılması, Sağlık Uygulama Tebliği’nin güncellenmesi gerektiğine, öğretmenlerin il dışı yer değiştirmede kontenjan artırımı yapılmasını ve ikinci bir başvuru hakkı verilmesini talep ettiğine, 228 sıra sayılı Kanun Teklifi’ne ilişkin itirazlarına ve yıpranma payı olarak bilinen fiili hizmet zammı ellerinden alınan gazetecilerin mağduriyetinin giderilmediğine ilişkin açıklaması

27.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, AK PARTİ olarak görevlerinin taahhüt ettiklerini yerine getirmek olduğuna, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, muhalefet olmadan demokrasi olmayacağına ancak muhalefetin iktidarın attığı her adımın karşısında olmaması gerektiğine, Genel Kurulun 5’inci Birleşiminde TBMM Başkanının beraberindeki Parlamento heyetiyle birlikte Azerbaycan’a resmî ziyarette bulunmasına ilişkin oylanması olmayan tezkerede yoklama talep edilmesi üzerine toplantı yeter sayısı bulunamadığından birleşime son verildiğine ve belli meselelerde beraber hareket etmeyi teklif ettiğine, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü’ne, Fazıl Hüsni Dağlarca’nın ölümünün 12’nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

28.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

29.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk’ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

30.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

31.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

32.- Manisa Milletvekili Özgür Özel, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

33.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

34.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın CHP Grubuna ithamda bulunduğu ilişkin açıklaması

35.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü’nün, Osmaniye ili Karaçay Mahallesi’nde beton santrali nedeniyle yaşanan mağduriyete ilişkin açıklaması

36.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek’in, 15 Ekim 21’inci Dönem Mersin Milletvekili Ali Güngör’ün ölümünün 6’ncı yıl dönümüne, pandemi nedeniyle zor durumda olan okul servisi sahipleri ile çalışanlarının, kantin işletmecilerinin ve kahvehane esnafının BAĞ-KUR borçlarının devlet tarafından ödenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

37.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu’nun, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü’ne ilişkin açıklaması

38.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki’nin HDP grup önerisi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

39.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki’nin, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

40.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki’nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

41.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

42.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

43.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

44.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

45.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can’ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün HDP Grubuna yönelttiği sorulara cevap verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

46.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can’ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

47.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

48.- Kayseri Milletvekili Dursun Atas’ın, son yıllarda ciddi sorunlar yaşayan yerel televizyon kanallarının TÜRKSAT’a ödedikleri kira bedellerinin Türk lirası üzerinden alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

49.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil’in, Adalet ve Kalkınma Partisinin 14 Ağustos 2001 tarihinde milletin umudu olarak kurulduğuna ilişkin açıklaması

50.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal’in, Ankara-Polatlı-Afyonkarahisar-Uşak-Manisa-İzmir Demir Yolu Projesi’ne ait tutarların Cumhurbaşkanlığı yatırım programı ile Ulaştırma Bakanlığının yatırım programında farklı olduğuna ilişkin açıklaması

51.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan’ın, Artvin ili Murgul ilçesi Damar köyünde çıkan yangına ilişkin açıklaması

52.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi’nin, Ankara’nın tarihî mahallesi Saraçoğlu’nun yok edilmek istendiğine ilişkin açıklaması

53.- İzmir Milletvekili Murat Çepni’nin, Menemen Cezaevinde 6 kişinin pandemi nedeniyle hastaneye kaldırıldığına ve ailelerin bilgilendirilmediğine, cezaevlerinde acilen önlemler alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

54.- Ankara Milletvekili Nevzat Ceylan'ın, Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

55.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya ili Elmalı ilçesi Gökpınar köyünde kaza yapan 52 yaşındaki çiftçi Bayram Altıntaş'ın BAĞ-KUR borcu nedeniyle sağlık hizmetinden faydalanamadığına ve bu durumun ülkenin on sekiz yılda ne hâle geldiğinin fotoğrafı olduğuna ilişkin açıklaması

56.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa ili Yenişehir ilçesinde su problemi yaşandığına, Yenişehirliilerin de temiz ve sağlıklı suya erişim hakkı olduğuna ilişkin açıklaması

57.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, ülke ekonomisine sağladığı değer ve kırsal kalkınmanın gerçekleştirilmesi açısından önemli olan süt ve süt ürünlerinde KDV'nin yüzde 1'e indirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

58.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Genel Kurulun 5'inci Birleşiminde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının beraberindeki Parlamento heyetiyle birlikte Azerbaycan'a resmî ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresinin oylanması sırasında yoklama talep edildiğine ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Genel Kurulu demokratik ve tarafsız yönettiğine ilişkin konuşması

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

3.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerinde İYİ PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

4.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop'un beraberindeki Parlamento heyetiyle Azerbaycan Cumhuriyeti Milli Meclis Başkanı Sahibe Gafarova'nın vaki davetine icabetle 18-20 Ekim 2020 tarihlerinde Azerbaycan'a resmî ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/1337)

IX.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 14/10/2020 tarihinde Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 21 milletvekili tarafından, kayıp kaçak elektrik kullanımı ve bu yönlü kullanım nedeniyle oluşan zararın maddi boyutunun araştırılması ile alacağın tahsili konusunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, 14/10/2020 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Kobani protestolarıyla ilgili yargı sürecinin tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, orman yolları ve yangın emniyet yollarının durumunun incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/588) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Antalya Milletvekili İbrahim Aydın ve Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi ile 17 Milletvekilinin Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3113) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 228)

XI.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 228) Antalya Milletvekili İbrahim Aydın ve Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi ile 17 Milletvekilinin Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin oylaması

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Adana-Kayseri-İncesu yolunda yürütülen çalışmalara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/32923)

2.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, geçiş belgesi kotalarının yetersizliğine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/33024)

3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlık bütçesinden kâr amacı gütmeyen dernek, birlik, kurum ve kuruluşlara ayrılan toplam bağış ve yardım ödeneği miktarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/33260)

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Ulukışla ilçesi ile Adana'nın Pozantı ilçesi arasındaki E-90 karayolunun duble yol haline getirilmesi talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/33380)

5.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Devlet Demiryolları tarafından Diyarbakır'da yapılan bir projeye ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/33678)

6.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesindeki yol sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/33679)

7.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, heyelan nedeniyle kapanan Silifke-Mut karayoluna ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/33689)

8.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Bitlis'in Ahlat ilçesine bağlı Güzelsu köy yolunun yapılması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/34121)

9.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da köy statüsünden mahalle statüsüne alınan idari birimlere dair bazı verilere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/34353)

15 Ekim 2020 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6'ncı Birleşimini açıyorum. (x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, pandemi döneminde üniversite öğrencilerinin yaşadığı sorunlar hakkında söz isteyen Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'a aittir.

Buyurun Sayın Karaduman. (CHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, pandemi sürecinde üniversite öğrencilerinin yaşadığı problemlere ilişkin gündem dışı konuşması

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; pandemi sürecinde üniversitelerinin yaşadığı problemleri ifade etmek üzere gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, gençlerin ihmal edildiği, gençlerin yaşadığı sorunların görmezden gelindiği bir ülkede, sağlıklı ve güvenli bir gelecek kurulması mümkün değildir. Özellikle uzaktan eğitimde sorunsuz bir şekilde eğitimine devam eden öğrenci oranı yüzde 5 seviyelerinde; geri kalan öğrencilerin bir kısmı internet sorunu yaşıyor, geri kalanı da bilgisayar ve tablet gibi donanımlardan yoksun, uzaktan eğitim sürecine dâhil olamıyor. Özellikle gençlerin ülkemizde yaşadığı problemlere şöyle bir baktığımızda, bakınız, bu ülkede her 3 gençten 1'i işsiz, gelecekte umudunu ve ümidini kesmiş vaziyette, kimin umurunda? Sadece bir tane yandaş holdingin vergilerini sıfırlamak için hibe edilen 9,5 milyar lirayla ülkemizdeki bütün KYK borçlularının borçları silinebilecekken bugün 300 bin KYK borçlusu yasal takibe alınmış, icralık olmuş, kimin umurunda?

Uzaktan eğitime geçildiği hâlde üniversiteliler harç ödüyor, devlet yurtlarına depozito ödüyor, kimin umurunda? Geçim sıkıntısı ve liyakatsizliğin olduğu, diplomaların âdeta işsizlik sertifikalarına dönüştürüldüğü bir ortamda milyonlarca öğrenci okulunu bırakıp herhangi bir işte çalışmayı düşünüyor, kimin umurunda? Üniversite mezunu herhangi bir genç; garson, çaycı, çırak, pazarcı, kasiyer olarak çalışabiliyor ancak yıllarca emek verip eğitim gördüğü mesleğine atanamıyor, kendi alanında çalışmıyor, kimin umurunda?

Bakınız yapılan anketlere göre, her 10 gençten 9'u borçlu, her 10 gençten 6'sı başka ülkelerin vatandaşı olmak istiyor ama gelin görün ki kimin umurunda? Her 10 gençten sadece 2'si mutlu olduğunu söylüyor, yine her 10 gençten 8'i -bakınız çok ilginçtir ki- torpilin, adam kayırmanın yetenekten önemli görüldüğünü söylüyor ama kimin umurunda? Hiçbiri umurunuzda değil ama Saadet Partisi olarak gençlerin başka ülke vatandaşı olma hayali kurmayacakları bir Türkiye'yi kurmak bizim en büyük vazifemiz ve boyun borcumuzdur.

Değerli milletvekilleri, yine bugünlerde konuşulan bir başka torba yasadan -Genel Kurula geldi ve çekildi- çekilsin çekişmelerinin ortasında ısrarla Genel Kurulun gündemine getirilen bir torba yasadan bahsetmek istiyorum. Özellikle gıda ve tarım gibi insanlarımızın sağlığıyla doğrudan ilgili olan konulara ilişkin düzenleme yapılırken daha titiz davranmalı ve şeffaflıkla süreç yürütülmelidir. Gıdanın genetiğiyle oynayarak hastalık üreten, dünyadaki ilaç sektörünü kontrol eden küresel şirketlerin dünya çapında aynı anda birçok farklı sektörde çalıştığını hepimiz biliyoruz. Özellikle insanı, nüfusu, gıdayı kontrol etmek, dolayısıyla ülkeleri ve devletleri kontrol etmek, piyasayı elde tutmak amacıyla faaliyet yürüten bu şirketlerin çeşitli vakıfları finanse ettiği ve bunlarla iş birliği yaptığı da bilinen apaçık bir gerçektir. Bu amaçla faaliyet yürüten Bill & Melinda Gates Vakfı ülkemizde de faaliyetlerini hızla artırmıştır. Nitekim Bill Gates 2018 yılında amaçlarını şu şekilde özetlemiştir. Bill Gates "Eğer aşı, sağlık ve üreme konularında başarılı olursak dünya nüfusunu yüzde 10 ve yüzde 15 oranında azaltabiliriz ve dünyayı ancak bir soykırım kurtarabilir." demiştir. Yine Gates Vakfı -Bill Gates'in başında olduğu Gates Vakfı- 9 Aralık 2018'de Tarım ve Orman Bakanlığımızı ziyaret ediyor ve sonrasında bu vakıf ile Dışişleri Bakanlığı arasında tarımsal kalkınma alanında iş birliğini öngören bir protokol imzalanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karaduman, toparlayalım lütfen.

ABDULKADİR KARADUMAN (Devamla) – Ardından bugün Genel Kurula geldi gelmedi kargaşası içerisinde, gıda ürünleriyle ilgili haber ve bilgi paylaşımları yapanlara ağır para cezaları getirecek bu düzenlemeleri konuşuyoruz. GDO'lu ürünleri, sağlıksız ürünleri teşhir edenlerle ilgili düzenlemeye yer alan "yanıltıcı yayın yapanlara 20 bin ila 50 bin lira para cezası uygulanacaktır" ifadesi insanlarımızı zehirlemeye çalışan odaklara olanak tanıyacaktır. Bu muğlak tanımlama aynı şekilde fikir ve düşünce hürriyetini güvence altına alan Anayasa'nın 26'ncı maddesine apaçık şekilde aykırıdır. Eğer bu düzenleme Genel Kurula bir daha getirilir ve bu düzenleme geçerse bakınız ne olacak? Bunu hep birlikte buradan müşahade etmiş olalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karaduman, selamlayalım lütfen.

ABDULKADİR KARADUMAN (Devamla) - Tüketilen bir ürünün GDO'lu olduğuna dair kimse hiçbir şey yazamayacak.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Abdulkadir Bey, öyle değil.

ABDULKADİR KARADUMAN (Devamla) – Tüketilen üründe nişasta bazlı şeker kullanıldığına dair kimse bir şey söyleyemeyecek. Yurt dışından gelen karkas ette herhangi bir hastalık tespit edildiğinde bu haber yapılamayacak. McCain Foods, Cargill, Monsanto gibi küresel şirketlerin insanları nasıl zehirlediğine değinilemeyecek. Yurt dışından pirinç ithal edip ambalajların

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

üzerine “yerli üretim” yazan sahtekâr firmalar teşhir edilemeyecek.

Değerli milletvekilleri, küresel şirketlerin amaçlarına hizmet edecek bu düzenlemelerin bir daha Genel Kurul gündemine getirilmemesi üzerinde hassasiyetlerimizi ifade etmek istiyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yanlış bilgi vermişler size.

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, tarımsal desteklemeler ve çiftçilerin sorunları hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Cengiz Gökçel'e aittir.

Buyurun Sayın Gökçel. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, çiftçilerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Dünya Çiftçi Kadınlar Günü. Bütün emekçi çiftçi kadınlarımızın Dünya Çiftçi Kadınlar Günü'nü yürekten kutluyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bu kürsüden Cumhuriyet Halk Partisi olarak hep çiftçilerimizin sorunlarını dile getirmeye çalıştık. Çiftçimiz zarar ediyor, üretimden uzaklaşıyor ve çiftçimiz üretim yapamayacak duruma geliyor diye iktidarı sürekli uyarıyoruz fakat geldiğimiz noktada iktidar kulağını tıkıyor, buna rağmen çiftçimiz dişini tırnağına takıp üretmeye çalışıyor ama hak ettiği desteği sizden bir türlü alamıyor. İktidar, çiftçinin sesine kulak vermiyor.

Arkadaşlar, çiftçi cefakâr, çiftçi çalışkan, çiftçi üretmek istiyor. Peki, iktidar ne yapıyor? Tabloya bir bakalım: 2002 yılında 5 milyar lira olan çiftçi borçları, on sekiz yılda 160 milyar liraya çıktı. Mazot, on sekiz yılda 1 lira 10 kuruştan 6 lira 40 kuruşa çıktı. İktidara soruyorum: Çiftçi bu yükün altında ezilmesin diye ne yaptınız? Yem fiyatları ortalama yüzde 450 artarken çiftçi mağdur olmasın diye hangi politikaları ürettiniz? Ben söyleyeyim: Dünyada en çok hayvan ithal eden ülke yaptınız Türkiye'yi. Çiftçinin kullandığı yemin yüzde 60'ı ithal. Patatesi, soğanı ithal ettiniz; patates, soğan depolayan çiftçiye terörist ilan ettiniz. Canlı hayvan ithal ettiniz; yetmedi, et ithal ettiniz, et. Ülkeyi ithalat cennetine çevirdiniz. Bunları duymak hoşunuza gitmiyor olabilir ama söylemek benim görevim. On sekiz yıllık AKP iktidarında tohum ithalatına 2,7 milyar dolar harcadığını söylemek zorundayım.

Değerli arkadaşlar, pancar üreticisi dertli, üzüm üreticisi dertli. Mersin'de portakal, limon üreticisi dertli, pamuk üreticisi dertli. Erdemli ilçemizdeki domates üreticisi dertli. Besici dertli, sütçü dertli; bütün çiftçiler dertli. Kurban Bayramı'nda kurbanlık üreten üreticilerimize küçükbaşta 12 ila 17 lira, büyükbaşta ise 19 lirayı reva gördünüz. Dertli olmayan bir kesim var aslında ülkede: Yandaşınız olan ithalat baronları. Kilo maliyeti 35 lira olan kırmızı ette, besiciyi yok etmek için 28 liradan et ithal ettiniz. Sizin tarım politikanız bu, pardon, tarımı bitirme politikanız. Çiftçimize, köylümüze bir şey söylemeden edemeyeceğim: Gerçekten AKP iktidarı tarımı bitirme politikasında çok başarılı.

Değerli arkadaşlar, AKP iktidarının tarımı bitirme politikaları sayesinde 3 milyon 484 bin hektar alanı artık ekemiyoruz. Oysa pandemi döneminde Dünya Sağlık Örgütü en önemli sektör olarak tarımı öne çıkardı. Peki, bizde durum ne? 682 bin çiftçi topraklarını bıraktı, artık üretmiyor. Türkiye'de kırsalda yaşayan nüfus kalmadı, nüfusun yüzde 93'ü kentte yaşıyor artık. Köyde kalanların da yüzde 50'si kimler biliyor musunuz? Hasbelkader emekli olmuş, bir aylığa sahip emekliler. Peki, neden? Sırf sizin ithalat baronlarınız para kazansın diye. Tarımla ilgili her cümleye “stratejik önemde” diyerek başlıyorsunuz; sonuna kadar katılıyorum, tarım stratejik önemde bir sektördür. Peki, bunun gereğini neden yapmıyorsunuz? Hâlâ tarımsal destekler açıklanmadı. Çiftçi, bırakın ekin dönemini, hasattan sonra dahi destek alamıyor.

Hatırlatmakta fayda görüyorum; çiftçi sizden lütf beklemiyor arkadaşlar, çiftçi hakkını istiyor, hakkını. On sekiz yılda çiftçiye verdiğiniz hiçbir sözü tutmadınız. Lafa gelince atıp tutuyorsunuz ama “bal, bal” demekle maalesef ağız tatlanmıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Gökçel.

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – 2006 yılında kabul ettiğimiz Tarım Kanunu'na göre çiftçiye verilen destek gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'inden az olamaz. Bu kanun sizin döneminizde çıktı değerli arkadaşlar. Kendi döneminizde çıkan kanunu neden uygulamıyorsunuz? 318 milyar lira vermeniz gerekirken çiftçiye neden 142 milyar lira verdiniz? Soruyorum, neden? Sizin bu ülkenin çiftçisine borcunuz var arkadaşlar, bu ülkenin çiftçisinin AKP'den 176 milyar lira alacağı var. Kendi çiftçinize bu parayı vermeniz gerekirken siz ne yaptınız? Her fırsatta başka ülkenin çiftçisini ve yandaşınız olan ithalat barolarını zengin ettiniz. Çiftçinin 176 milyar lira alacağı varken borcunu ertelemiyorsunuz ama iş, yandaş müteahhide gelince bir gecede 9 milyar vergi borcunu affediyorsunuz, siliyorsunuz. Siz, busunuz işte. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, biz sizi çok uyardık, tarımın millî politikası olur dedik, alternatif önerdik. Siz, her köşe başında “Yerli ve millîyiz.” dediniz, her fırsatta tarım ürünü ithal ettiniz. Neden ? Daha kârlı diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım, selamlayacağım.

BAŞKAN – Evet, selamlayalım lütfen.

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Tarım kârla izah edilemeyecek kadar önemli bir sektördür. Bunun üzerine siyaset yapılmaz, yapılamaz. 16 milyon kişi ekmeğini topraktan çıkarmak için zorlanırken tarıma sadece ticaret gözüyle bakamazsınız. Ticaret gözüyle baktığınızda çiftçi milyarlarca lira borcun altında ezilir, yok olur ve toprağını bırakıp çeker gider. Hâlbuki çiftçi sizden çok bir şey istemiyor; tarımsal destekleri doğru, düzgün ve zamanında ödemenizi bekliyor yani dürüstlük istiyor. Türk çiftçisi çalışkandır, Türk çiftçisi çok azimlidir, çalışır ve emin olun üretir. İthalat barolarını düşündüğünüz kadar bizim çiftçimizi bir düşünseniz yetecek, çiftçimiz o zaman aslanlar gibi üretecek, ülkenin gıda ihtiyacı yerli ve millî olacak.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, satışmadan söz istiyorum izin verirsiniz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan, satışma konusunu da alabilir miyim lütfen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, satışmadan istemiyorum aslında kürsüye çıkıp da zaman kaybetmemek için, ancak 60'a göre şunu düzeltmek isterim.

BAŞKAN – 60'a göre buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Birkaç günden beri muhalefetteki arkadaşlarımız ısrarla “9 milyar silindi vergi borcu” falan diye güya bizi itham ediyorlar. Revize etmiştik, bir daha söyleyelim bu bilgiyi Meclisimizin takdirine: Bakınız değerli arkadaşlar, Damga Vergisi Kanunu var, bu kanun da o şirkete başka bu şirkete başka uygulanmıyor. Bakanlık, dışarıdan döviz getirmeyi teşvik eden adımlar atmış, kim dışarıdan ülkemize döviz getiriyorsa damga vergisini indiriyor. Rakam 9 değil 3, o ayrı, onu geçiyorum fakat kişiye özel yapılan bir iş yok. CHP'de de ticaret yapan, yurt dışından ülkemize döviz getiren fabrikatör vardır,

iş adamı vardır benzer arkadaşlarımız vardır; hepsinin bu kanunun gereği olarak uygulamaya açık olduğunu ifade etmek istiyorum. Burada Kalyon'a özel bir uygulama varmış gibi zanda bulunacak ifadelerin doğru olmadığı kanaatindeyim Sayın Başkanım.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Başkanım, özür dilerim, söz istiyorum.

BAŞKAN – Yerinizden 60'a göre veriyorum.

Buyurun.

2.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, bizim kanunlar karşısında boynumuz kıldan ince, hukukun üstünlüğünü savunan bir partiyiz.

Ülkeye döviz kazandırmayla alakalı bir tek şey söyleyebilirim, herkes bunu onaylayacaktır: Tek kuruş ithalat yapılmadan, tek kurşluk ithalat yapılmadan ülkemizden yurt dışına ihracat yapılarak döviz kazandıran tek sektör tarım sektörüdür. Tarım sektörüne ihracatta verilen destekleri ortadan kaldırdılar. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Bunu da anlıyorlar mı acaba, sormak istiyorum.

BAŞKAN – Peki.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, rakamlar arkadaşımızı yalanlıyor. Daha geçen hafta görüştük, tarım sektöründe şimdiye kadar kendi ürünlerimizin markalanarak, soğuk hava deposunda işlenerek ihracat için nasıl teşvik verildiğini anlattık uzun uzun ama konu burada oradan oraya girmek değil, Meclisin gündemi var, söylediğim şu: Az önce iddia ettiği konu baştan aşağı yanlış, kişiye özel düzenleme değil, damga vergisinin uygulanmasıdır Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Anlaşıldı peki.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

3.- Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'in, Burdur Gölü ile Salda Gölü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, Burdur Gölü ve Salda Gölü hakkında söz isteyen Burdur Milletvekili Sayın Bayram Özçelik'e aittir.

Buyurun Sayın Özçelik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Sayın Başkan; değerli milletvekilleri, Burdur Gölü'müzdeki çekilme ve buharlaşma Burdur'un ve Türkiye'nin gündemine aralıklarla gelmektedir. Göldeki çekilmelere yıllara göre bakıldığında, yıllık yağış miktarındaki azalmalar, kurak yıllarda buharlaşma oranlarının artması, gölü besleyen rezerv alanlarında yapılan göletlerin su tutması, gölün etrafında su savurganı ürünlerden ekilmesi, sulu tarım ürünlerinin ekiminin devam etmesi, göl etrafındaki tarım arazilerindeki sondaj miktarının fazlalığı gölümüzün sıkıntılı bir süreç yaşadığını göstermektedir.

Diğer bir özelliği gölümüzün: Çevresinde 276 kuş türü vardır ve dünya ölçeğinde nesli tehlike altında olan dikkuyruk ördeğinin -gölün donmaması sebebiyle- yüzde 60-70 popülasyonu gölümüzde kışlamaktadır. Burdur Gölü havzası Türkiye'de en az yağış alan yerlerden biridir. Gölün 1970'lerde 857 metre olan kotu, elli yıl sonra 840 metreye kadar düşmüş yani Burdur Gölü'nün kotu 17 metre azalmıştır. 1970'li yıllarda su seviyesinin zirveye ulaştığı görülmüş ama sonraki yıllarda periyodik olarak da azalma yaşanmıştır. Gölümüzün yüzey alanındaki azalma ise dikkat çekicidir; 1990'da 203 kilometrekare olan gölümüzün yüzey alanı, 2019 yılında 146 kilometrekareye düşmüştür. Burdur Gölü 1994'te uluslararası Ramsar Sözleşmesi'ne göre Ramsar alanı, yine 1998'de birinci derece sit alanı, yine 2006'da doğal hayatı geliştirme sahası ve ulusal önemi haiz sulak alan ilan edilmiştir.

Hükümetlerimiz döneminde Burdur Gölü'müzü direkt ve dolaylı olarak etkileyen yatırımlar gerçekleştirildi. İlk önce, 2004 yılında Burdur şehrinin atık suyu için biyolojik arıtma tesisi tamamlandı, geçmiş aylarda ise yine, Burdur Belediyesi, İLBANK ve Avrupa Yatırım Bankasından 11,5 milyon avroluk krediyle Türkiye'ye ayrılan yüzde 7,5'luk bir pay Burdur Gölü'nde ileri atık su arıtmaya ayrılmıştır.

Gölümüzün etrafında köylerimiz vardır, şehrin tarlaları, ovaları vardır. Buralarda ise sondajları ortadan kaldırmak ve kapalı sistem sulamaya geçilmesi için çalışmaları yaptık. Merkez ilçede Askeriye, Çendik, Karaçal Barajı'yla beraber 10 köyümüz Burdur Gölü'nün etrafında; Tefenni ilçemizin ovası, Karamanlı ilçemizin ovası, Belenli ilçesi Kağılcık köyü kapalı sistem tam 24 adet sulama burada -kapalı sistemde- gerçekleştirilmiş durumda.

Göl yönetim planları hazırlandı: 2008-2012 yıllarında 1.Göl Yönetim Planı, 2013-2018 2.Göl Yönetim Planı, 2019-2023'te de master planlar gerçekleştirildi. Buharlaşmayı önlemek ve azaltmak için ise AR-GE çalışması yapıldı: Gölün kenarında 4 tane havuz açıldı; bu havuzlardan birine güneş paneli konuldu, birine kimyasal toprak, kimyasal ürünler ve gölün suyundaki, buharlaşma miktarının ne olduğuna dair bu AR-GE çalışmasının sonuçlarını da önümüzdeki yıllarda gölümüzde tamamlayacağız.

Gölü en çok besleyen Bozçay ve Karataş Gölü üzerindeki dokuz 9 ve 1 ilçemizde de kapalı sistem sulamaya geçmesi için Devlet Su İşleri ve TOKİ'yle olan çalışmalar inşallah gerçekleşecek.

Şeker fabrikamızın 2013 yılında atık su arıtması yapıldı, katı atık bertaraf tesisleri yapıldı. Yap-işlet-devlet modeliyle, Burdur Belediyeler Birliğinin yaptığı katı atık bertaraf tesisi, yap-işlet-devlet modeliyle de genişletildi.

En önemlisi, Burdur Gölü'ne mutlaka bir su takviyesi yapılması lazım. Buna da en kolay, 26 kilometre mesafede Menderes'in bir kolundan -ısrarla bizim söylediğimiz- yılda bir veya iki ay cazibeli su takviyesi yapılmasını istiyoruz, bu konuda da Devlet Su İşlerimizin mutlaka adım atması için çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Ayrıca, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, ilgili bakanlıklarla bir çalışma yaptı; 580 sayfalık Burdur Gölü Nehir Havzası Yönetim Planı hazırladı. Bu havza planını, önümüzdeki günlerde Su Yönetimi Koordinasyon Kuruluna sunacak, orada belirlenen 7 maddenin uygulanması Burdur Gölü'nün kurtarılması için elzem bir çalışma olacak, bunun çabası içerisindeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

BAYRAM ÖZÇELİK (Devamla) – Evet, gelelim Salda'ya. Salda Gölü'müz görülmeye değer, muhteşem bir kumsal, mavinin tonlarıyla dinlendirici bir seyirlik. İlk önce, gölün çevresindeki çöp ve pislikler temizlendi, araçla girişler yasaklandı, Cumhurbaşkanımız tarafından 14 Ekim 2019 tarihinde Özel Çevre Koruma Bölgesi kapsamına alındı ve bugün itibarıyla "Saldıvler" dediğimiz bölgede, beyaz kumsalın olduğu, beyaz adaların olduğu bu bölgede göle girişler yasaklandı ama Kayadibi - karşı tarafta- Doğanbaba ve Halk Plajlarında ise göle girişlerimiz devam edecek. Bu beyaz kumsal ve beyaz adalardan oluşan, NASA'nın da dikkatini çeken, sadece Mars'ta olduğu bilinen jeokimyasal ekolojik hidromanyetik kumsal korunmuş oldu. Ocak ayından bu tarafa 712 bin kişi Salda Gölü'müzü ziyaret etti, sizleri de dünya harikası Salda Gölü'müzü görmeye davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sistemi giren ilk 20 milletvekiline yerinden birer dakika söz vereceğim.

Sayın Özkan...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, ev sahipliğini Mersin ilinin yapacağı 2020 Avrupa Artistik Jimnastik Şampiyonası'na katılacak sporculara başarılar dilediğine ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu yıl Azerbaycan'da yapılması planlanan fakat Covid-19 pandemisi nedeniyle Türkiye'ye alınan 2020 Avrupa Artistik Jimnastik Şampiyonası'nın Mersin'de gerçekleşeceğinin heyecanını yaşıyoruz. Mersin, 2013 Akdeniz Oyunları başta olmak üzere, sonrasında birçok farklı branşta uluslararası organizasyona ev sahipliği yapmış tecrübeli bir şehirdir. Bu organizasyonun ülkemize ve şehrimize kazandırılmasında, başta Gençlik ve Spor Bakanımız Sayın Muharrem Kasapoğlu olmak üzere, federasyonumuza ve emeği geçenlere teşekkür ediyorum. Spor kenti Mersin'imizin 2020 Avrupa Artistik Jimnastik Şampiyonası'na ev sahipliği yapacak olmasından ve sporcularımızı ilimizde ağırlamaktan büyük mutluluk duyuyor, katılacak olan tüm sporcularımıza başarılar diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Güneş...

4.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Hatay ilinde yaşanan orman yangınlarına ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz cuma günü Hatay ilimizde 15 ayrı bölgede başlayan orman yangınları neticesinde 400 hektar alan yanmıştır. Otuz altı saat süren yangın, söndürme ekipleri tarafından kontrol altına alınmıştır. Hataylı hemşehrilerimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, gayretlerinden ve büyük özverili çalışmalarından dolayı yangını kontrol altına alan tüm kahramanlarımızı kutluyorum.

Yangında can kaybının olmaması bizleri teselli ederken çok fazla yaban hayatının ve binlerce ağacın yanması bizleri ziyadesiyle üzmüştür. Esas üzücü olan nokta da Taksim'de birkaç ağacın yer değiştirmesinden dolayı yürüyenlerden, ortalığı talan edenlerden ve doğasever görünenlerden hiç ses çıkmamış olmasıdır. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu "Ormanları yakan, teröristtir." demiştir ama "Bu yangınlara sebebiyet veren PKK terör örgütünü lanetle kınıyorum." diyememiştir. Bu yangınlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şeker...

5.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi öncülüğünde başlatılan Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Üretim Teşviği Projesi'ne ve 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi öncülüğünde ilaç, kozmetik, kimya, gıda ve benzeri sektörlerin ihtiyacı olan bitkilerin üretilmesi ve bölgedeki çiftçilerimizin desteklenmesi amacıyla Ticaret Odasının, Sağlık İl Müdürlüğü'nün, Tarım İl Müdürlüğü'nün katılımlarıyla tıbbi ve aromatik bitki işleme projesi başlatıldı. Başlatılan projeye, başta biberiye, oğul otu ve tıbbi nane olmak üzere, toplam 120 bin metrekareye dikim yapılacak.

2 Ekim günü Kandıra Duraçalı Mahallesi'nde ilk biberiye dikimini yaptık. Şu ana kadar yüzde 10 üzerinde dikim gerçekleşti. Kocaeli Büyükşehir Belediyesi 15 dekar kadar yapılan dikimleri destekleme, 15 dekar üzeri dikimlerde de ürün satın alma garantisi veriyor. Belediye Başkanımız Doçent Doktor Tahir Büyükkın'a ve ekibine, özellikle kadın çiftçilerimize verdiği desteklerden dolayı teşekkür ediyorum.

15 Ekim Kadın Çiftçiler Günü'nü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamuda çalışan taşeron işçiler ile 696 sayılı KHK'yle taşerondan devlet kadrolarına geçiş yapan işçilerin mağduriyetinin devam ettiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kamuda çalışan taşeron firmalardaki işçiler hâlihazırda kadro verilmediği için büyük mağduriyet yaşamaktadırlar. Millî Eğitim, Tarım ve Orman, Ulaştırma ve Altyapı, Sağlık Bakanlıkları, kamu iktisadi teşekkülleri ile Türkiye Büyük Millet Meclisinde dahi işçiler kadro beklemektedir. Taşeronla ilgili 696 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle sözde kadro verilenler de köle gibi çalıştırılmaktadır, hakları verilmemektedir, iki yıldır ücret artışları yapılmamıştır, özlük hakları verilmemiştir, tayin hakları dahi yoktur. Belediye şirketlerini alanların da mağduriyeti devam etmektedir. 31/10/2020 tarihinde toplu iş sözleşmesinde olsun, taşerondan geçen işçilerin hakları verilmelidir.

Millî Eğitim Bakanlığı gibi on ay çalıştırılıp iki ay işsiz bırakılanların, hakları verilmeyen binlerce işçinin de sürekli çalışma kadrolarına alınmaları şarttır.

Kıralık araç şoförleri, kara yolu, demir yolu, sağlık çalışanları, pandemi sürecinde ciddi mağduriyetler yaşadılar, kadroları verilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya...

7.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, 27'nci Dönem Dördüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine ve gerçek gündeme odaklanarak millete verilen sözlerin tutulması gerektiğine ilişkin açıklaması

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yeni yasama yılı memleketimize ve milletimize hayırlı uğurlu olsun.

Değerli arkadaşlar, kısır çekişmelerden bıkan milletimiz bizlerden kavga değil, dertlerine çare olmamızı bekliyor, bütün partilerin bir araya gelerek sorunları çözmesini istiyor. İntibak yasasını bekleyen emeklilerimiz var, emeklilikte yaşa takılan milyonlarca insanımız var. 3600 ek gösterge sözünün tutulmasını bekleyen memurlarımız var. Atama bekleyen öğretmenlerimiz, mühendislerimiz, sağlıkçılarımız var. Aş ve iş derdine düşmüş milyonlarca gencimiz var, çare arayan esnaflarımız var, destek bekleyen çiftçilerimiz, üreticilerimiz var. Durdurmamız gereken kadın cinayetleri, çocuk istismarları var, çıkarmamız gereken hayvan hakları yasası var.

Milletimize verilen fakat tutulmayan bu sözleri tatalım artık. Gerçek gündeme odaklanalım. Milletimizin ve memleketimizin dertlerine derman olalım. Tüm milletvekili arkadaşlarımıza yüce Meclisimizin itibarına yakışır, başarılı bir çalışma dönemi diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Barut...

8.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, pandemi döneminde sorunları daha da derinleşen sağlık emekçilerinin taleplerine yanıt verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, asistan hekimlerimiz, intern doktorlarımız ve genç uzman hekimlerimizin var olan sorunları pandemi döneminde daha da derinleşmiştir. Özellikle artan ağır iş yükü ve mobbing, insanüstü gayret ve idare etme çabalarına karşın artık katlanılamaz hâle gelmiştir.

Amacı seçtiği meslek dalında yetkinlik kazanmak olan asistan hekimler, intern doktorlar ve genç uzman hekimler artık tükenme noktasındadır. Bu sorunlar hastanelerdeki organizasyon eksikliğiyle birleşmiştir. Tüm sağlık emekçilerinin iş yükü

çekilmez hâle gelmiştir. Her gün mesailerine fiziksel, duygusal ve zihinsel olarak hazır bir şekilde giden genç hekimler artık daha fazla mağdur edilmesin. "Otuz altı saat hiç uyumamış bir pilotun uçağına biner misiniz?" ve "Otuz altı saat hiç uyumamış bir hekimin sizi ameliyat etmesini ister miydiniz?" diye soran asistan hekimlerimizin hâlini düşünün, artık taleplerine yanıt verin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

9.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Türkiye-Azerbaycan kardeşliğine ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Selam olsun Azerbaycan Türklüğüne, selam olsun Karabağ'da öz yurtları uğruna mücadele edenlere. Karabağ; dinmeyen sızımız, kapanmayan yaramızdır. Karabağ; şehitlerimizin emaneti, gazilerimizin şeref nişanesidir. Karabağ; gözü yaşlı anaların, ataların vatan hasreti; öksüz, yetim balaların boyun bükmesidir. "Ah ölmeden bir görseydim / Düşebilsem toprağına" mısralarına can veren bir sevdanın adıdır. Karabağ, vatan toprağını kanıyla sulayan, millet sevdasını yüreğinde taşıyan, Türklüğün coşkusunu yığıtçe haykıran Azerbaycan'ın kahramanlar otağıdır. Şehitlerimizi rahmetle anıyor, gazilerimize şifalar diliyorum. Cansa, can; kansa, kan; yaşasın Azerbaycan! Biz buradayız, Karabağ için şehadete hazırız.

"Kafkaslardan aşacağız,

Türklüğe şan katacağız.

Azerbaycan Bayrağı'nı

Karabağ'da asacağız." (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kırkpınar...

Sayın Taşkın...

10.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 13-17 Ekim İmam-Hatip Okulları Haftası'na ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türk eğitim sisteminin köklü eğitim kurumlarından bir tanesi de imam hatip okullarıdır. Geçmişi 1913 yılına kadar dayanan bu eğitim kurumu Cumhuriyet Dönemi'nde Tevhidi Tedrisat Kanunu'yla imam ve hatip mektebi olarak açılmıştır. Öğrenci yokluğu bahanesiyle 1930'dan 1951'e kadar kapalı kalan imam-hatip okulları, halktan gelen yoğun taleple 1951 yılında Demokrat Parti iktidarında yeniden açılmıştır. Bugün Anadolu İmam-Hatip Lisesi adıyla devam eden imam-hatip okullarında öğrenciler temel İslam bilimleri ile birlikte fen ve sosyal bilimler, uluslararası yabancı diller; musiki, spor, geleneksel ve çağdaş görsel sanatlar, hafızlık, teknoloji, proje ve programlarından yararlanabilmektedir.

İçinde bulunduğumuz 13-17 Ekim İmam-Hatip Okulları Haftası'nı kutluyor, bu vesileyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – ...bu okulların açılmasında emeği olan Celaleddin Ökten'i, dönemin Millî Eğitim Bakanı Tevfik İleri'yi ve Başbakan Adnan Menderes'i rahmetle anıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

11.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Kamu Personel Seçme Sınavının mağdur yaratmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Milyonlarca gencimizin büyük emek vererek hazırlandığı Kamu Personeli Seçme Sınavı ne yazık ki mağdur yaratmaya devam ediyor. KPSS B grubuna dâhil olan mesleklerle yalnızca çift yıllarda alınan puanlarla atama yapılması dolayısıyla sistemde büyük yığılmalar ve kılavuz açıklama sorunu meydana gelmektedir. Siyasi, sosyal, idari alanlarda ulusal ve uluslararası önemi haiz meslek gruplarına mensup KPSS B grubu adaylarının sınav ve atama sistemiyle mağdur edilmesi kamu kurumlarına liyakat sorunu oluşturmaktadır.

Ayrıca, tüm dünyanın acı bir şekilde tecrübe ettiği Covid-19 salgınında sağlık emekçilerinin değerini bir kez daha anlamış bulunmaktayız. Ancak Sağlık Bakanlığı atama kılavuzunun yayınlanmaması, başta puanlarını bir sonraki seneye kullanamayacak olan binlerce sağlıkçımızı zor duruma düşürmektedir. Buradan ilgili bakanlıklara sesleniyorum: Gençlerimizin KPSS mağduriyetlerine son verilsin.

BAŞKAN – Sayın Karasu...

12.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, şeker pancarı üreticilerinin mağduriyetine ilişkin açıklaması

ULAŞ KARASU (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ulaş ilçemizde bulunan ve Malatya Şeker Fabrikası için çiftçilerimizin şeker pancarını toplayan Bostankaya Pancar Kantarı ve Pancar Toplama Merkezi'nin kapatılması çiftçilerimizi mağdur etmektedir. Çiftçilerimiz Ekimin 15'i olmasına rağmen hala söküme başlayamamıştır. Hem Sivas'taki hava şartları hem de pancarın çiftçimiz tarafından nakli ve bekleme süresinden dolayı meydana gelen fırlar çiftçimizin sırtına yüzde 20'lik bir maliyet yüklemektedir. Çiftçilerimizin bu şartlarda 50 bin ton pancarı söküp Malatya'ya nakletme şansını bulunmamaktadır. Yaşanan bu mağduriyet bir an önce giderilmeli, pancar toplama merkezi ve kantarı faaliyetlerine Ulaş ilçemizde devam etmelidir. Aksi durumda çiftçilerimiz pancarlarını sökmeyecektir.

Ayrıca, eylül ayında açıklanması gereken pancar fiyatları ekim ortası olmasına rağmen hala açıklanmamıştır. Tarım ve Orman Bakanlığına sesleniyorum: İktidarınız fiyatları açıklamak için neyi beklemektedir? Sizler bu plansızlıkla çiftçinin pancar...

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Türkiye cezaevlerinde mahpuslara yönelik hak ihlallerine ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye cezaevlerinde mahpuslara yönelik sağlık skandalları bitmiyor. Dün ortaya çıkan bir fotoğraf, kırk sekiz gün önce vefat eden bir mahpusun yaşadığı ağır hak ihlalinin ortaya çıkardı. Gümüşhane Cezaevinde Mustafa Kabakçioğlu isimli eski KHK'li polis memuru dört yıllık bir mahpusluk sonrası, uğradığı ağır hak ihlalleri sonrası tek kişilik karantina hücresinde beyaz sandalye üzerinde ölü bir şekilde bulundu. Mustafa Kabakçioğlu'nun uğradığı hak ihlali ne ilk ne sondu. Kendisi cezaevinde stres sonucu şeker hastası olmuştu ve cezaevi hayatında bu ihlaller hep sürmüştü. 20 Ağustos günü Covid testi yapılmamasına rağmen sağlık şikâyeti nedeniyle tek kişilik hücreye alındı, çoklu koşuşuna gönderilmedi. Ölümünden önce son dokuz günde 3 kez acillik oldu ama hâlâ tek kişilik hücrede tutuldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Etyemez.

14.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Toplumsal hayatın temel direği kadınlarımız istikbalimizin, birlik ve beraberliğimizin en önemli mimarlarıdır. Eğitimde, sağlıkta, çalışma hayatında kısacası her alanda aktif rol alan kadınlarımız üretimin de en büyük öznesi, can damarıdır. Ellerinin değdiği her yeri güzelleştiren kadınlarımız şefkatli yürekleriyle, elleriyle toprağa bereket katmaktadır. Tarımda istihdam edilen 5,1

milyon kişinin 2,2 milyonu yani yüzde 44'ü kadınlardan oluşmaktadır. AK PARTİ olarak kadın çiftçilerimize birçok destek, pozitif ayrımcılık yapıyoruz. TARSİM'de polıçe primi indirimi, orman köylüsü kadınlarımıza mikrokredi sağlıyoruz. IPARD desteklerinde ek puan vererek projelerini öne çıkarıyoruz. IPARD kapsamında ödenen hibenin yüzde 20'si yani 902 milyon lirası, toplam proje sayısının ise yüzde 19'u 3.166 projeye kadın yatırımcılara aittir. Bu duygu ve düşüncelerle, alın teri döken, üretime değer katan tüm kadın çiftçilerimizin Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü kutluyorum.

BAŞKAN – Sayın Topal...

Sayın Şahin...

15.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, pandemi sürecinde zor günler geçiren sağlık çalışanlarının mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Coronavirüs pandemisi devam ediyor. Salgınla mücadele esnasında 40 bini aşkın sağlık çalışanı enfekte oldu, 107 sağlık çalışanımız da maalesef hayatını kaybetti. Hayatını kaybeden sağlık çalışanlarımızın geride kalan çocuklarının ne olduğunu bilmiyoruz. Bu mücadele esnasında sağlık çalışanlarımız, hayatını kaybeden meslektaşları için "görev şehidi" hastalanan meslektaşları için "meslek hastalığı" hakkı talep ediyorlar. Atanmayan 620 bin sağlık çalışanı atama bekliyor. 3600 ek gösterge sözü verildi, bunun yerine getirilmesini talep ediyorlar.

Salgın sürecinde toplumun her kesimi fedakârlık yaparken sadece bir kesim fedakârlık yapmadı, onlar da şehir hastanelerinin müteahhitleri. Sağlık çalışanlarımızın taleplerine kulaklar tıkanırken onların ödemeleri dolar bazında aksatılmadan devam etti. Sağlık çalışanlarımızın taleplerini karşılayacak kaynağın burada olduğunu belirtiyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Girgin...

16.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, eğitim desteği olarak verilen kredilerin geri ödemesiz olması gerektiğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hayaller kurarak üniversiteyi kazanan gençler mezun olduktan sonra o hayalleri bir bir çöpe atmak zorunda kalmaktadır. Öğrenciler henüz işsizken kapılarına gelen KYK tebligatıyla hayata atılmak zorunda bırakılıyor. Gençler evlerine sadece diplomayla değil, bir de KYK kamburuyla dönmektedir. Bu iktidar bu ülkeden çok şey çaldı ama gençlerin geleceğe dair umutları asıl en büyük çalınan. Yapmayın; gençlerin hayallerini çaldınız, bari kapılarını tebligatlarla çalmayın.

Eğitim desteği olarak verilen krediler geri ödemesiz olmalıdır. Şirketlerin milyonluk borçlarını tek kalemde silerken titremeyen elleriniz, gençlerimizin KYK borçlarını silerken de titremesin. Gençler için hiçbir taşın altına elinizi koymadınız, bari kredi borçlarını silin, en azından kafalarını yastığa koyduklarında devlete borcunu düşünmesinler.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Açıanal...

17.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıanal'ın, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

ZEMZEM GÜLENDER AÇANAL (Şanlıurfa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Uluslararası Tarım Üreticileri Derneği 15 Ekimi "Dünya Kadın Çiftçiler Günü" olarak ilan etmiş olup bu gün 1997'den beri ülkemizde kutlanmaktadır.

Bugünün ve yarının en önemli sektörlerinden biri olan tarımın yapı taşlarından biri de kadın çiftçilerimizdir. Bugün dünyada 1,7 milyon kadın çiftçi bulunmaktadır. Dünya gıda üretiminin yarısından fazlasını kadınlar gerçekleştirmektedir, bu da kadının tarımdaki rolünü açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu gerçeği gören Tarım Bakanlığımız, tarımsal destekleme, proje ve eğitimde kadınlara ağırlık vermiş ve pozitif ayrımcılık yapmıştır.

Bu vesileyle, tarladan sofraya, tarımın her aşamasında iş gücüne katılan, aynı zamanda bir eş ve anne olan kadınlarımızın Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü kutluyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

18.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, kıskançlığın ruhun hastalığı olduğuna ve iktidarın başarılarına ilişkin açıklaması

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Efendim, güzel düşünen birisi "Bütün kötü tutkuların en kirlisi kıskançlıktır." diyor. Bu tespiti "Sanayi üretiminde dünya 2'ncisi olduk." haberiyle birlikte okuduğunuzda çok anlamlı oluyor. Düşünsenize, 2005'ten bu yana en iyi sanayi üretimi rakamını yakalamışsınız; salgın sürecini mükemmel yöneten ülke pozisyonu alıp Dünya Sağlık Örgütü'nce telif görmüşsünüz; doğal gaz kaynağına ulaşmış, mavi vatan hakikatini dünyanın belleğine kazıymışsınız; savunma sanayisinde yüzlerce yılda alacağınız mesafeyi ak iktidarla yakalamış, bölücü terörü inlerine gömmüşsünüz; uçan araçları semaya salmışsınız; devlet-millet kaynaşmasını her sahada zirvelere taşıyıp itimat katsayısını artmışsınız. Durum bu ise kıskanan, çekemeyen, istemeyen güruhun şamatasına da muhatap oluyorsunuz. "Kıskançlık ruhun hastalığıdır." kaydını düşene rahmet olsun. Bunlar için şifa dilemek ise çözüm değil. Öyleyse durmak yok, yola devam.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

19.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü kutladığına, Ermenistan devletinin Azerbaycan'ın Gence kentine düzenlediği saldırıyı kınadığına ve 13 Ekim Kars Antlaşması'nın 99'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü kutluyorum.

Azerbaycan ordusunun ilerleyişi karşısında ateşkes için Batılı ülkelerin ve Rusya'nın kapısında yatan katil devlet Ermenistan henüz yapılan ateşkesin üzerinden yirmi dört saat geçmeden Azerbaycan'ın Gence şehrindeki sivil kardeşlerimi vurmuştur. Katil Ermenistan'ın bu saldırısını şiddetle kınıyor, Gence'de katledilen Azerbaycan Türklerini ve Karabağ şehitlerini rahmetle anıyorum.

Bu vesileyle, 13 Ekim 1921'de imzalanan Kars Antlaşması'nın 99'uncu yılını kutluyor, Atatürk başta olmak üzere tüm kahramanlarımızı ve bilhassa Doğu Cephesi Komutanı Kâzım Karabekir'i hürmetle anıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

20.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, orman yangınlarının dünya ve ülke ormanları için büyük sorun ve tehdit olmayı sürdürdüğüne ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Orman yangınları dünya ve ülkemiz ormanları için büyük bir sorun ve tehdit olmayı sürdürmektedir. Dünya nüfusunun son yüzyılda katlanarak artması sonucu ormanlar üzerindeki baskı büyük bir düzeye ulaşmıştır. Afet düzeyindeki orman yangınları tesadüften çok yangınları oluşturan faktörlerin büyümesi olarak da değerlendirilebilir. Ülkemiz de diğer bir kısım ülkeler gibi orman yangınlarının etkisine açıktır. Kahramanmaraş'ımızda da son bir haftada Ayşepınarı ve Kuzgun mevkiğinde büyük orman yangınları olmuştur.

Orman yangınlarıyla mücadelede, yangınlardan koruma ve savaş faaliyetlerini geliştirmek, tehlike oluşturan yanıcı maddeleri azaltmak, yangınlara adapte olmuş ekosistemlerin yeniden kurulmasına yardımcı olmak, toplumun yangınlara karşı bilinç ve desteğini artırmak, ekoterörizm, çevre terörizmi ve ateş terörizmiyle mücadele etmek en temel stratejik amaçlarımız olmalıdır.

"Yanmaz da yürekler ateşe atsan / Bir kibrit orman yakar, başıboş."

BAŞKAN – Sayın Kasap...

21.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya ili kara yolları ile ilçe bağlantı yollarında ciddi sıkıntılar yaşandığına ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hiç uçuşun olmadığı Zafer Havalimanı'yla meşhur olan ilimiz Kütahya'da kara yolları ve ilçe bağlantı yolları çok ciddi sıkıntılar yaşıyor. Domaniç, Emet, Hisarcık, Tavşanlı, Simav, Demirci yolları berbat vaziyette. Balıkesir-Kütahya yolu benim yaşıma geçti hâlâ bitmedi. Domaniç-İnegöl-Tavşanlı yolu perişan ve bakımları seneye bırakıldı, borun geçtiği araziler; 13 kilometre yolu kırk beş dakikada alıyorlar ve işçi servisi taşıyor. Açılan ilçe yollarında kamulaştırma bedeli üç yıldır ödenmedi, çiftçi de mağdur edildi. Borun, sülfürik asidin yollara saçılmasından dolayı yollar çok kötü vaziyette ve bakımları seneye bırakılmış; 2020 Türkiye'ye yakışmıyor.

Teşekkürler Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Sürücü...

22.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün, Dünya Kadın Çiftçiler Günü. Tarım noktasında buğdayın ithal edildiği bir dönemde söylenecek çok söz var fakat bu vesileyle sabah beş akşam beş arası güneşin altında, imkânsızlık ve düşük yevmiyelerle çalışan kadın ve çocuk mevsimlik tarım işçileri başta olmak üzere tüm mevsimlik tarım işçilerinin sağlık, eğitim, sosyal güvence, taşınma ve barınma sorunlarının samimi bir şekilde tartışılması gerektiğini tekrardan belirtmek istiyorum ve Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü kutluyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi, sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu olmadığı için vekâleten Sayın Yasin Öztürk'te.

Buyurun Sayın Yasin Öztürk.

23.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Azerbaycan'da Ermenistan ordusunun sivillere yönelik vahşetinin devam ettiğine, Azerbaycan ordusunun haklı davasında her daim yanında olduklarına, Çin hükümetine toplama kamplarında zorla tutulan Uygur Türklerinin serbest bırakılması çağrısı yapılan ve 39 ülkenin imzasını taşıyan mektupta Türkiye'nin imzasının bulunmadığına, engellilerin ücretsiz seyahat hakkının pandemiye gerekçe gösterilerek kısıtlanması sorunuyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanının ilgilenmesini beklediklerine, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün Covid-19 pandemi sürecinde tarihî ve turistik yapıların kira bedellerine yönelik uygulamasını tekrar gözden geçirmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki Dağlık Karabağ'da yaşanan çatışmalar 19'uncu gününe girdi. Ermenistan'ın sivillere yönelik vahşeti devam ediyor. Şehirlere saldırılarını sürdüren Ermenistan ordusu Ağdere, Ağdam, Füzuli, Cebrayıl ve Hadrut'ta roketler attı. Ayrıca Terter'deki bir okula ve mezarlıklara toplar isabet etti. Azerbaycan'da Ermenistan ordusu tarafından vurulan sivil yerleşim yerlerinde şimdiye kadar 43 sivil Azerbaycanlı soydaşımız şehit oldu. Buna karşılık, Azerbaycan Savunma Bakanlığı, gece 01.00 ve sabah 08.36'da vurulan füze sistemlerinin sivillerin yaşadığı şehirlere saldırı hazırlığı yaptığını duyurdu. Bakanlık, sivilleri hedef alan tüm askerî tesislerin yok edileceğini vurguladı.

İYİ PARTİ olarak Dağlık Karabağ'ın kuzeyi ve doğusunda toplam 5 farklı cepheden ilerleyen Azerbaycan ordusunun haklı savaşında "ama"sız, "fakat"sız ve koşulsuz her daim yanındayız. Cansa can, kansa kan, soysa soy. Azerbaycan Türkiye'dir, Türkiye Azerbaycan. Tanrı Türk'e yâr olsun, Azerbaycan var olsun.

Geçtiğimiz hafta, Çin Hükümetine toplama kamplarında zorla tutulan Uygur Türklerinin serbest bırakılması çağrısı yapıldı. 39 ülkenin imzaladığı mektupta Türkiye'nin imzası yer almadı. İçlerinde Haiti, Marshall Adaları, Nauru ve Palau gibi ülkelerin bile yer aldığı çağrıya destek veren tek Müslüman ülke ise Bosna Hersek oldu. Çoğunluğunu Batılı ülkelerin oluşturduğu 39 ülke, yayınladıkları bildiride, Çin yönetiminin Doğu Türkistan'daki toplama kamplarında zorla tutulan Uygur Türklerinin derhâl serbest bırakılması çağrısında bulundu. Ayrıca, Çin'e gönderilen mektupta imzası bulunan 39 devlet, Pekin yönetiminden, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiseri üyelerinin de aralarında bulunacağı uluslararası bağımsız uzmanlar heyetine, Doğu Türkistan'a tam erişim izni verilmesini istedi. Bu anlamlı çağrıyı İYİ PARTİ olarak destekliyor, bildiriye destek vermeyen Hükümeti ise kınıyoruz.

Pandeminin resmen ilan edildiği 13 Mart 2020 tarihinden sonra bütün seyahatler yasaklanmıştır. Seyahat yasağının sona erdirildiği 28 Mayıs 2020 tarihinden sonra bu yasak engelliler için devam ettirilmiş, gösterilen tepkiler sonrasında bu uygulamaya son verilerek ücretsiz bilet hakkı iade edilmiştir. Ancak herkes için uygulanan, trenlerde yüzde 50 kapasite indirimi, engelliler için çok daha düşük bir kısıtlamaya dönüştürülmüştür. Bu kısıtlama yüzde 4 oranına kadar düşmüştür. Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Taşımacılık Anonim Şirketinin, engellilerin ücretsiz seyahat hakkını pandemiye gerekçe göstererek kısıtlamasının tutarlı, mantıklı ve hukuksal hiçbir açıklaması bulunmamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarıyla engellilerin güvenli ve sağlıklı bir biçimde seyahat etmeleri için hangi önlemlerin alınacağı konularını konuşmamız gerekirken her seferinde ayrımcı uygulamaların konuşuluyor olması Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarının engellilerin haklarını gözetmediğinin açık bir kanıtıdır. Nihayetinde, engellilerin seyahat hakkının kısıtlanması, her şeyden önce eşitlik ilkesine aykırıdır ve ayrımcılık yasağının ihhalidir. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Adil Karaismailoğlu'ndan konuya hassasiyetle yaklaşıp ilgilenmesini bekliyoruz. Sorunun takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Vakıflar Genel Müdürlüğü, özellikle İstanbul, Antalya, Bursa, Aydın, Edirne ve İzmir gibi yoğun olan çeşitli kentlerdeki otel, hamam, bedesten, kervansaray, çarşı gibi tarihî ve turistik yapılarının kira bedelleriyle ilgili, Covid-19 pandemi sürecinde, sadece üç ay erteleme, bunu da aylık yüzde 2,5 faizini işleterek yaptı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen Sayın Öztürk.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Toparlıyorum efendim.

Hâlbuki 24 Haziran seçimleri öncesi, aynı esnafa yüzde 30'lara varan kira indirimi yapmıştı.

29 Eylül 2020 tarihinde, Bursa Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün yapmadığını yaptı. Kiracı pozisyonundaki birçok esnafın ticari faaliyetlerinin bitme noktasına geldiği, birçok iş yerinin kapandığı, iş hacminde

meydana gelen ciddi düşüş nedeniyle 1 Mayıs 2020 tarihinden geçerli olmak üzere, Covid-19 salgınının etkili olduğu dönem boyunca kiracının kira bedelini yüzde 50 düşürdü.

Pandemiden dolayı turizmin bittiğinin farkına varıp Vakıflar Genel Müdürlüğüne, bu mahkeme kararını da dikkate alarak bütün vakıf kiracısı ticari faaliyette bulunan esnafların kiralalarını pandemi sürecinde tekrar gözden geçirmesini İYİ PARTİ olarak öneriyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammed Levent Bülbul.

Buyurun Sayın Bülbul.

24.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'un, Yıldırım-13 Bestler Dereler Operasyonu'na katılan güvenlik güçlerine başarılar dilediğine, Ermenistan'ın Lahey Sözleşmeleri'ne ve Cenevre Sözleşmeleri'ne aykırı şekilde Azerbaycan'a düzenlediği füze atışlarında hayatını kaybeden Azerbaycan vatandaşlarına Allah'tan rahmet dilediklerine, Ermenistan işgaline karşı Azerbaycan'ın haklı davasında yanında olduklarına, Oruç Reis sismik araştırma gemisinin Doğu Akdeniz'de yürüteceği sismik çalışmalara ve Türkiye'nin uluslararası hukukun gereğini yerine getirdiğine, Karadeniz'deki doğal gaz rezervine, Genel Kurulun 5'inci Birleşiminde TBMM Başkanının beraberindeki Parlamento heyetiyle Azerbaycan'a resmî ziyarette bulunmasına ilişkin tezkerenin oylanması sırasında CHP Grubu tarafından yoklama talep edilmesi üzerine toplantı yeter sayısı bulunamadığından birleşime son verildiğine ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun, bölgeyi, Azerbaycan'ı ve Türkiye'yi alakadar eden bir meselede böyle bir davranış sergilemesinden üzüntü duyduklarına ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün sabah saatlerinde 2.512 askerî personelin katılımıyla Yıldırım-13 Bestler Dereler Operasyonu başlatılmıştır. Operasyona katılan tüm güvenlik güçlerimize Allah yardım etsin diyorum. Terörle mücadelede sınırlarımız dışında mücadele veren güvenlik güçlerimize, evlatlarımıza, Mehmetçik'imize Allah yardım etsin diyor, başarılar diliyorum.

Sayın Başkan, Karabağ topraklarının terörist Ermenistan işgalinden kurtarılmasına yönelik Azerbaycan devletinin uluslararası hukuka tamamen uygun bir şekilde yürütmüş olduğu harekâta Azerbaycan ordusu, bütün dünyaya yayılan operasyon görüntülerinde, elinde olan silahlı insansız hava araçları ve diğer imkânlarıyla, âdeta mikrocerrahi operasyon hassasiyetiyle hedefleri imha etmektedir. Burada, Azerbaycan ordusunun sivil hedefleri vurmaktan özellikle kaçındığı ve daima askerî hedeflere yönelik saldırılar düzenlediği açık bir şekilde görülmektedir. Bunun karşısında, terörist Ermenistan'ın, Lahey Sözleşmeleri'ne ve Cenevre Sözleşmeleri'ne tamamen aykırı bir şekilde, âdeta bir insanlık suçu işleme kastıyla Azerbaycan'da cepheden uzakta bulunan illere, şehirlere gerek topçu gerekse füze atışlarıyla saldırdığı görülmektedir. Bu saldırılarda kadın, çocuk, yaşlı dinlemeden birçok Azerbaycanlı kardeşimizin şehit olduğunu ve yaralandığını hepimiz biliyoruz. Bu vesileyle orada, bu saldırılarda hayatını kaybeden kardeşlerimize Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyoruz.

Azerbaycan inşallah adım adım, büyük bir kararlılıkla ve büyük bir motivasyonla hedefine ulaşacak diye düşünüyoruz. Bu noktada, Türkiye'nin de bütün süreçlerde -Dışişleri Bakanlığımızın, Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği gibi- gerek sahada gerek masada; nerede, ne şekilde ihtiyaç duyulursa her zaman Azerbaycan devletinin ve Azerbaycanlı kardeşlerimizin yanında olduğunu bir defa daha ifade etmek istiyorum. Allah onların yâr ve yardımcısı olsun.

Sayın Başkan, Türkiye, Oruç Reis sismik araştırma gemisinin Akdeniz'de yeniden sismik araştırma faaliyetlerine başlayacağını duyuran yeni bir NAVTEX ilan etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu ilana göre Oruç Reis gemimiz 22 Ekime kadar belirtmiş olduğu koordinatlar çerçevesinde sismik araştırma faaliyetlerini yürütecektir.

Mavi vatan da hukuki haklarını kullanan ülkemiz, Yunanistan'dan Avrupa'nın birçok ülkesine ve ayrıca Avrupa Birliğinden gelen tehdit açıklamalarıyla ne yazık ki karşı karşıya kalmaktadır. Son olarak, Amerika'nın da bu noktada yapmış olduğu açıklama son derece dikkate değerdir. Amerika, Oruç Reis sismik araştırma gemimizin yapmış olduğu faaliyetten dolayı endişelerini belirtmiş ve bu faaliyetin yanlış bir faaliyet olduğunu dile getirmiştir. Bu noktada, Dışişlerimizin vermiş olduğu cevap son derece önemlidir, bunu buradan dile getirmek istiyorum. Amerika, geçtiğimiz günlerde isabetli bir şekilde, Türkiye'nin Akdeniz'deki haklarını son derece sınırlayan ve hiçbir şekilde kabulü mümkün olmayan Sevilla Haritası'nın hukuki olarak hiçbir geçerliliğinin olmadığını ifade etmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu, son derece normal, hukuka uygun bir açıklamaydı, Türkiye olarak da bu açıklamadan memnuniyet duyduk. Ancak şimdi, Sevilla Haritası kapsamında Türkiye'nin olmadığı ifade edilen, ancak uluslararası hukuk gereğince ve Amerika'nın da kabul ettiği çerçevede Türkiye'nin suları olarak gözüken yerlerde, alanlarda Oruç Reis gemimizin faaliyet göstermiş olması nedense kendilerini rahatsız etmiş. Bu son derece büyük bir tutarsızlıktır. Ya önceki açıklamaları çerçevesinde hareket edecekler ya bu açıklamaları çerçevesinde "Sevilla Haritası'nı biz kabul ediyoruz." deyip Türkiye'nin karşısındaki hasım grubunun içerisine dâhil olacaklar. Bu noktada, dünyada uluslararası hukukun gereği neyse Türkiye bugün onları gerçekleştirmektedir, Türkiye bugün onun peşindedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bülbul, tamamlayalım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bunun dışında, Türkiye kimsenin hakkını gasbetmenin peşinde değildir. Türkiye, kendi haklarının gasbedilmesine itiraz etmektedir, buna müsaade etmeyeceğini kararlılıkla dile getirmektedir.

Sayın Başkan, geçtiğimiz günlerde, Karadeniz'de doğal gaz arama faaliyetleri neticesinde Fatih sondaj gemimizin yapmış olduğu faaliyetler sonucunda 320 milyar metreküp bir doğal gaz rezervine ulaşıldığı, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından milletimize müjdelendi. Son derece büyük bir mutluluk yaşadığımız bu gelişmeden sonra bu hafta sonu inşallah yeni yapılan araştırmalar neticesinde geçmişte açıklanmış olan 320 milyar metreküp rakamının yukarı yönlü revize edileceğini ve daha büyük bir rezerv ulaşılacağını açıklanacağını bizler de büyük bir heyecanla beklemekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Toparlıyorum.

Şimdi, Türkiye'nin yapmış olduğu bu faaliyetler küçümsenecek faaliyetler değildir. Ortaya çıkan doğal gaz rezervi ise son derece önemli bir rezervdir. Türkiye buradan 10 milyar metreküp rezerv ulaşmış olsaydı bile biz bundan son derece mutlu olurduk. Kaldı ki burada ortaya çıkan rezerv bunların çok çok üzerinde olan ve Türkiye'nin dışa bağımlılığını azaltacak ve aynı zamanda, milletimizin refah seviyesini yükseltecek olan bir rezervdir. Milletçe bundan büyük bir mutluluk duyuyoruz. Bu noktada çalışma yapan bütün ekiplerimize, enerji faaliyetinde arama ve sondaj faaliyetini yürüten bütün ekiplerimize, personelimize Allah

yardım etsin diyoruz. Onların, Akdeniz’de koruma faaliyetlerini yürüten bahriyelilerimize, donanmamıza da Allah yardım etsin, onların da Allah yâr ve yardımcısı olsun diyoruz.

Sayın Başkan, dün Azerbaycan’a Türkiye Büyük Millet Meclisi Heyetinin ziyaretiyle alakalı olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, son sözlerinizi alayım, Sayın Bülbul.

Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Azerbaycan Meclisine Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımızın liderliğinde, başkanlığında bir heyetin ziyaretiyle alakalı olarak yapılan görüşmede, bunun Genel Kurulda görüşüldüğü ve oylandığı sırada, ne yazık ki, bir oylama bu süreçte söz konusu olacakken bir yoklama istendi Cumhuriyet Halk Partisi tarafından. Ve yoklamada Mecliste yeterli çoğunluk olmadığından dolayı yoklama neticesinde Meclis çalışmalarına devam edemedi, kapandı. Şimdi, burada tabii ki Cumhuriyet Halk Partisi usulden kaynaklanan, İç Tüzük’ten kaynaklanan haklarını her daim her yerde bütün partiler gibi kullanabilir, buna bir diyeceğimiz yok. Fakat bu tarz ziyaretler, bu tarz faaliyetler alışık olduğumuz üzere Meclisimizin ortak bir şekilde oylamalarına destek olduğu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bunu bitirmem lazım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bunlar, Meclisimizin hep birlikte destek olduğu ve oylamalarda parti ayrımı gözetmeksizin “kabul” oyu verdiği oylamalardır. Bu, özellikle içinde bulunduğumuz dönem göz önünde bulundurulduğunda Azerbaycan’a bu ziyaretin gerçekleşmesi ve programın vaktinde, doğru bir şekilde yapılması açısından Meclisin Genel Kurulundan bu oylamanın geçip planlamanın doğru bir şekilde işlemesi son derece önemlidir diye düşünüyorum. Özellikle bu kadar hassasiyetin olduğu bir dönemde Meclisimizde sadece ve sadece usuli imkânlardan faydalanıp işi zora sokmaktan, planlamalarda birtakım sıkıntılara sebep olmaktan başka netice doğurmayacak bir tercihte bulunarak bu oylama neticesinde Meclisin kapanmış olması bizleri son derece üzmüştür. Burada kuşkusuz oylama sırasında bizler olmak durumundayız. Oylama sırasında Meclisin toplantı yeter sayısının olması tabii ki önemlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Fakat bu haklarımızı iyi niyet çerçevesinde doğru bir şekilde, doğru bir zamanda kullanmak da son derece önemlidir.

Biz, Cumhuriyet Halk Partisinin, özellikle bölgemizi, Azerbaycan’ı, Türkiye’yi son derece alakadar eden ve hep birlikte, beraberlik içerisinde irade koyduğumuz bir meselede böyle bir davranışa girişmesinden dolayı üzüntü duyduğumuzu ifade etmek istiyor, teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Alkışlıyorsan geleceksin kardeşim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu mu yani cevap? “Geleceksin.” Bu mu yani?

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurun Sayın Oluç.

25.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, 15 Ekim Halkların Demokratik Partisinin kuruluşunun 8’inci yıl dönümüne, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun cezaevlerinden gelen başvurulara ciddiyetle eğilmesi gerektiğine, Van ilinde Kasım 2016 tarihinden bu yana uygulanan eylem ve etkinlik yasağının valilik kararıyla bir kez daha uzatıldığına, Resmî Gazete’de yayımlanan yönetmelik değişikliğiyle terörle mücadelede görev alanların suç işlemesi durumunda seçecekleri avukatların ücretlerinin devlet kurumları tarafından ödeneceğinin karara bağlandığına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, 15 Ekim...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Doksan yıllık tarihimizde bir defa tezkere oylanmamış şimdiye kadar, bir defa tezkere yoklaması alınmamış şimdiye kadar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Daha iki ay önce ben aldım yine.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Devam edeyim mi Sayın Turan?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Öür dilerim... Öür dilerim...

BAŞKAN – Sayın Oluç konuşuyor.

Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

15 Ekim bugün, 15 Ekimde sekiz yıl önce Halkların Demokratik Partisi kurulmuştu. Kuruluş yıl dönümümüzü bugün kutluyoruz. Halkların Demokratik Partisi demokrasi, özgürlük, eşitlik, barış mücadelesi ve toplumsal adaletin her alanda tesis edilmesi hedefiyle kuruldu ve bu hedefinde de kararlı duruşunu bugüne kadar sürdürdü. Farklı kültür, kimlik, inançlara sahip olan halklarımızın eşit koşullarda ve barış içinde bir arada yaşaması anlayışını ısrarla savundu ve bunun için mücadele etti. Demokratik, politik kültürün gelişmesi, toplumsal barış, toplumsal müzakerenin gelişmesi hedefinden hiç uzaklaşmadı. Bütün baskılara, engellemelere ve zulme rağmen demokratik siyaset zemininde kaldı ve kalmaya devam edecek. Bu zemini güçlendirme kararlılığından vazgeçmedi ve vazgeçmeyecek.

Cezaevlerindeki binlerce insanımıza saygılarımızı sunuyoruz 8’inci kuruluş yıl dönümümüzde.

Sayın vekiller, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu diye bir kurumumuz var biliyorsunuz, idari ve mali özerkliğe sahip ve Adalet Bakanlığına bağlı çalışıyor. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun adı üstünde insan hakları ihlallerini araştırması, cevap vermesi ve bu konudaki ihlallerin ortadan kaldırılması için çalışması gerekiyor fakat bu Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun cezaevlerinden gelen hemen hemen her başvuruya “dayanaktan yoksun” kararı verdiği görülüyor. Kurul 15 cezaevi başvurusundan sadece 1’i hakkında ihlal kararı vermiş son dönemde ve bu ihlal kararında da bir kurul üyesi karşı oy kullanırken “İhlal kararı vermek güzide kurumlarımıza haksızlık olur.” demiş. “Güzide kurumlar” diye adı geçen kurumlar da Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı. Yani aslında Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun neredeyse adını değiştirip “Türkiye güzide kurumlarını koruma kurulu” hâline getirecekler.

Şimdi, “Aslında özerk çalışması gereken bu kurumun dayanaktan yoksun bulunduğu ve kabul edilemez diye gördüğü başvurular nelerdir?” diye soracak olursanız: Ceza infaz kurumunda bulunan mahpusların infaz koruma memurlarınca -her yerde değilse bile kimi yerlerde- tekme tokat dövüldüğü iddiaları, işkence altında ifade verme konusundaki başvurular, kanuna aykırı gözültüne alınma başvuruları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – ...cezaevinde sağlığa erişim hakkının engellendiğine dair başvurular, cezaevlerinde kanuna aykırı bir şekilde disiplin cezası verilmesine dair başvurular. Bütün bu başvurulara dediğim gibi “dayanaktan yoksun” cevabı veriliyor.

Şimdi, biraz evvel bu sözünü ettiğim başvurunun konusu ne diye merak edecek olursanız onu da söyleyeyim: Eşi hükümlü olan bir kişi, eşinin hastanede elli gün boyunca kelepçeli tutulması nedeniyle başvuruyor. İşte, bu başvuruya karşı oy kullanan üye de “2 güzide kurumumuzu yani Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığını yıpratmayalım, hakkaniyet ilkesiyle örtüşmez böyle bir tutum.” diyor, karşı oy gerekçesi yazıyor. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun bu konudaki çalışmalara ve başvurulara daha ciddiyeyle eğilmesi gerektiğini burada ifade etmek istiyorum.

Şimdi, Van ilimizde Kasım 2016'dan bu yana valilik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – ...kararıyla alınan on beş günlük eylem ve etkinlik yasakları dört yıldır sürüyor, dört yıldır valilik bu kararları uzatıyor düzenli olarak, eylem ve etkinlikleri yasaklıyor ve hak ihlallerini artırıyor.

Şimdi, son dönemde de tabii bahane malum, pandemi var, o nedenle on beş günde bir bu kararı uzatıyorlar fakat baktığımızda İnsan Hakları Derneğinin Van şubesinin de açıkladığı raporlara göre, en az 1170 insan hakkı ihlali bu dönemde Van'da yaşanmış vaziyette. Van Barosu, Van idare mahkemelerine başvurularda bulunuyor ve ayrı ayrı 14 iptal davası açıyor ama bu idare mahkemeleri kararları orantılı ve ölçülü buluyor, demokratik toplum gereklerine uygun buluyor yani müthiş idare mahkemeleri bunlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Dört yıldır her türlü eylemin, etkinliğin yasaklanmasını orantılı ve ölçülü bulan idare mahkemeleri var, “Demokratik toplum gereklerine uygundur.” diyen idare mahkemeleri var. Dehşet bir durumla karşı karşıyayız yani ve baroların başvurularını, 14 başvurudan 12'sini reddediyor idare mahkemeleri. Şimdi, Van Barosu, Erzurum Bölge İdare Mahkemesine taşımış vaziyette durumu. Oradan da nasıl bir karar çıkacağını bekliyoruz.

Tamamen Valiliğin keyfî uygulamasıyla, hukukla ilgisi olmayan bir uygulamayla karşı karşıyayız ve geçen burada da tartıştık bu konuyu, tabii ki takip etmeye de devam ediyoruz. Helikopterden 2 kişinin atılmasıyla ilgili ve 1 kişinin hayatını yitirmesiyle ilgili işkence ve kötü muameleyle ilişkin uygulamaların da Van'da yapıldığını hatırlatmak istiyorum.

Ben de o zaman Van'a gittim, bir basın açıklaması yapacaktım, çok gelişmiş bu konuda Van Emniyeti de.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bana “Tabii, vekil olarak basın açıklaması yapabilirsiniz, bu hakkınız var.” dediler. Fakat yaptığım basın açıklamasında basına izin vermediler yani basın, benim yaptığım basın açıklamasını izleyemedi. Böyle de demokratik kurallara uygun olan, ölçülü ve orantılı davranan bir Valilik ve ona bağlı çalışan bir Emniyetle karşı karşıyayız Van'da. Hani bu durumu bir kez daha dile getiriyoruz, bu hukuksuzluklar gerçekten artık her türlü sınırı aşmış vaziyette.

Şimdi, bu hukuksuzluklar devam ederken geçen gün Resmî Gazete'de bir yönetmelik değişikliği yayınlandı ve o yönetmelik değişikliğinde terörle mücadelede görev alanların suç işlemesi durumunda seçecekleri avukatların ücretlerinin devlet kurumları tarafından ödeneceği karara bağlandı. Yani bakın, devlet “Suç işliyorsanız, o suçları siz işlediğiniz zaman yargılanmanıza biz yardımcı olacağız.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oluç, tamamlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamamlıyorum efendim.

Aslında bugüne kadar bu tür suçları işleyenleri, kötü muamele, işkence yapanları cezalandırmıyordu devlet; bir cezasızlık politikası uyguluyordu. Şimdi, cezasızlık politikasının ötesinde bir de bu uygulamaları teşvik ediyor bu yönetmelikle beraber ve “Hani bundan dolayı bir suç işleyecek olursanız da sizin arkanızdayız, halkın vergileriyle sizin avukat ücretinizi öderiz.” demiş oluyorlar.

Bir de şunu yapıyorlar: Personel tanımını da geliştiriyorlar ve personel tanımına mülki idare amirlerini de dâhil ediyorlar yani kaymakamlar ve valiler de suç işlediklerinde, hukuksuzluk yaptıklarında devletin parasını ödediği avukatlar tarafından savunulacaklar. Yani bu iktidar tarafından yapılan hukuksuzluğun gerçekten sınırı kalmadı, bunu bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özgür Özel.

Buyurun Sayın Özel.

26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 15 Ekim Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın ölümünün 12'nci, Erol Günaydın'ın ölümünün 8'inci yıl dönümüne, antrenman yaptığı sırada bir aracın çarpması sonucu vefat eden Karşıyaka Belediyespor Bisiklet Takımı sporcularından Zeynep Aslan'a Allah'tan rahmet dilediğine, bisikletin güvenli bir ulaşım aracı olarak kabul görmesi için Meclis olarak gerekli adımların atılması, Sağlık Uygulama Tebliği'nin güncellenmesi gerektiğine, öğretmenlerin il dışı yer değiştirmede kontenjan artırımını yapılmasını ve ikinci bir başvuru hakkı verilmesini talep ettiğine, 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin itirazlarına ve yıpranma payı olarak bilinen fiili hizmet zammı ellerinden alınan gazetecilerin mağduriyetinin giderilmediğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, 15 Ekim 2008 günü kaybettiğimiz, şiirimizin en önemli isimlerinden, Türkçemizi en iyi kullanan şairlerimizden Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın 12'nci ölüm yıl dönümünde kendisini saygıyla ve rahmetle anıyorum. Dağlarca'nın 1946 yılında partimiz tarafından gerçekleştirilen bir şiir yarışmasında ödül almış olması da partimiz açısından ayrı bir mutluluk kaynağıdır.

15 Ekim 2012 günü ise geleneksel tiyatromuza büyük katkılar sunmuş, tiyatro ve sinemamıza büyük değer katmış Erol Günaydın'ı kaybetmiştik. Kendisini 8'inci ölüm yıl dönümünde yine rahmet ve saygıyla anıyorum.

Karşıyaka Belediye Spor'dan Zeynep Aslan, bisikletiyle seyir hâlindeyken Seyrek yolunda karşı şeritten gelen bir aracın çarpması sonucu vefat etti. Ailesine, sevenlerine başsağlığı diliyor, kızımızı rahmetle anıyoruz. Zeynep, motorlu sürücülerin kurallara uymasını bekliyordu tıpkı çevresine saygılı tüm bisikletçiler gibi, motorlu taşıtların yol açtığı çarpmalar sonucu ölümlerin çok olduğu bir alanda bu tehlikeye hep dikkat çekiyordu ama maalesef Zeynep de hayatını böyle bir kaza sonucunda kaybetti. Bu anlamda, bisikletlerin yer aldığı yollardaki hız sınırlandırmalarıyla ilgili kontrollerin, bisikletin güvenli bir ulaşım aracı olarak kabul görmesi için toplumsal bilincin sağlanmasının, güvenli şeritlerin ayrılmasının; bu noktada Bakanlığa ve yerel yönetimlere düşen sorumlulukların bir kez daha altını çiziyor, bu konuda Meclis olarak üzerimize düşeni hep birlikte yapmamız gerektiğini değerlendiriyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, önemli bir toplumsal sorun var, Sağlık Uygulama Tebliği var; bu, devletimizin tedavilere ve destek tedavilerine ödeyeceği paralara karar verdiği tebliğ, 2015 yılında güncellenmiş en son. Çölyak hastalarının ve protein metabolizması bozukluğu olanların devletten alacağı aylık destek çölyak hastaları için 108 lira; protein metabolizma bozukluğu olanlar için 120 lira ödeniyor. Ne zaman kararlaştırılmış? 21 Nisan 2015 tarihinde, o günden bugüne artmıyor. Hatta 26'ncı Dönemde, üç sene önce Mecliste kurulan sorunları araştırma komisyonu "İki yıldır güncellenmiyor, hemen güncellenmelidir." demiş, beş yıldır yine güncellenmiyor. Sayın milletvekilleri, tebliğin yayınlandığı 21 Nisan 2015'te dolar 2 lira 30 kuruştur yani beslenmeleri için çölyak hastalarına 47 dolar veriyorduk, bugün dolar 8 lirayı buldu, 13 dolar 75 sente denk geliyor yani düşünün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bize başvuran bir annenin verdiği rakamlar... "O tarihte aldığımız unun kilogram fiyatı 2 liraydı, bugün 14 lira -hepsi dolarla belirleniyor bunların- ve o tarihte aldığımız özel makarnaya 4 lira veriyorduk, şimdi 19 lira." diyor. Hakikaten dolar fiyatlarıyla uyumlu zamlanmış, hatta daha fazla zamlanmış. Sağlık Uygulama Tebliği Meclis kararıyla falan olmuyor, Sosyal Güvenlik Kurumu yayınlıyor, gidiyor. Bu konuda çok rica ediyoruz -iktidar partisi herhâlde çok daha etkili olabilecektir- şu çölyak hastası çocuklarımızın, çölyak hastalarımızın feryadını duysunlar, bu güncelleme bir an önce yapılsın.

Millî Eğitim Bakanlığı, 6-10 Ağustos arasında gerçekleştirdiği öğretmenler için il dışı yer değiştirme atamalarında çok sınırlı sayıda kontenjan açtı, çok kısa süre verdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Öğretmenlerden büyük bir isyan var; 2014, 2016 ve 2017 yıllarında olduğu gibi ikinci bir yer değiştirme, başvuru hakkı istiyorlar. Ayrıca da her geçen yıl bu kontenjan düşmüş, 115 binden 88 bine ve en son 74 bine. Bu kontenjanın artırılması lazım, yoksa bu, o kadar öğretmenin ailesinden uzak kalması demek oluyor. Bu konuda da Meclisimizin, ortak bir duyarlılıkla, Millî Eğitim Bakanlığına öğretmenlerimizin sesini duyurmasını bekliyoruz.

Sayın Başkan, bugün Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu'nu görüşeceğiz. Bu kanunun acelesi var çünkü bu kanuna göre Meclise bütçe sunulacak. Ama geçen hafta Plan ve Bütçe Komisyonunda ciddi itirazlarımızı dile getirdik. Ne yapıyor bu kanun?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "Bu kanun mali saydamlığı ortadan kaldırıyor, 'fonksiyonel bütçe' olarak adlandırılan durumda mega projeler başta olmak üzere bazı kalemlere yapılan harcamaların gizlenmesine olanak tanıyor. Meclisin bütçe hakkını ve bütçenin denetim hakkını elinden alıyor." diyoruz ve bu kanunu getirmişler. Bu önümüzdeki cumartesi için, şu an için, üç gün sonra bütçe gelecek, yarından sonra bütçenin gelmesi lazım çünkü 1 Ocaktan yetmiş beş gün önce sunulması lazım. Arkadaşlarımız geçen hafta sordu: "Nasıl yapacaksınız bu hazırlığı?" Strateji ve Bütçe Başkan Yardımcısı İbrahim Şenel dedi ki: "Bize bu konuda bütçe hazırlamamız yönünde gerekli talimat ve uyarılar yapıldı."

Arkadaşlar, vesayete karşı olalım da Meclis olarak kuvvetler ayrılığı varsa üzerimizdeki yürütmenin vesayetine, saray vesayetine de karşı olalım. Bugün sizin bu kanunu çıkaracağınız öngörülerek bütçe hazırlamış adamlar. Bu kadar açık...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu kadar açık bir tahakküm, Meclisi yok sayma, her bir milletvekiline teker teker hakaret eden bir yaklaşım olamaz. Reddersek ne olacak? Ne yapacaksın cumartesi günü? Ama reddedilmez çünkü birileri talimatlandırdı, Meclis çıkaracak. Bu, Meclise saygısızlıktır. Bu kanunu şimdi biz engelleyince birilerinin asapları bozuluyor -ki biz kanunu doğru bulmuyoruz- ondan sonra olur olmadık hamasetlerle saldırılar...

Zamanım kalmadığı için Azerbaycan konusundaki sataşmaya, Sayın Bülent Turan'ın sataşmasından sonra birleştirerek cevap vereceğim.

Son sözüm şu: Temmuz ayında geldi -Anayasa Mahkemesi- İletişim Başkanlığının da içinde olduğu 5 tane başkanlığın bütçesi bu kanuna, Meclis tarafından çıkarılmış kanuna Cumhurbaşkanlığı tarafından ilave edilmiş, maaş vermek için orada. Olmaz, Meclisin görevi, açık yazıyor Anayasa.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Son sözlerinizi alıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Anayasa açık yazıyor: İdareler kanunla kurulacak. Cumhurbaşkanlığı kendine bağlı daire başkanlığı kurar ama ona maaş vereceksen o çizelgeye biz ilave edeceğiz onu arkadaşlar, bizim hakkımız. Söyledik burada, dinlemediniz. Anayasa Mahkemesine gittik, tak diye iptal etti. Ertesi gün geldiniz, dediniz ki: "Hadi bunu kanuna ekleyelim." 5 partiye ihtiyaç var. Dedik ki: "Gazetecilerin yıpranma hakkı da iptal oldu, 9 ay süre var, kasımda, onunla bir yapalım. Nasılsa İletişim Başkanlığı..." "Yok, olmaz." Bugün İletişim Başkanlığının sorununu çözüyorsunuz, gazetecilerin sorununu yine çözmiyorsunuz, bu da vicdana sığmaz.

Allah aşkına, bundan sonra yaptığımız Anayasa'ya aykırılık iddialarını bu kadar kategorik reddetmeyin; tarih önünde haklı çıkmaktan biz yorulduk, siz haksız çıkmaktan yorulmadınız, yorulmayacağı da benziyorsunuz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet Ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Bülent Turan.

Buyurun Sayın Turan.

27.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, AK PARTİ olarak görevlerinin taahhüt ettiklerini yerine getirmek olduğuna, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, muhalefet olmadan demokrasi olmayacağına ancak muhalefetin iktidarın attığı her adımın karşısında olmaması gerektiğine, Genel Kurulun 5'inci Birleşiminde TBMM Başkanının beraberindeki Parlamento heyetiyle birlikte Azerbaycan'a resmî ziyarette bulunmasına ilişkin oylaması olmayan tezkerede yoklama talep edilmesi üzerine toplantı yeter sayısı bulunamadığından birleşime son verildiğine ve belli meselelerde beraber hareket etmeyi teklif ettiğine, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne, Fazıl Hüsni Dağlarca'nın ölümünün 12'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, sondan başlayayım da bu kadar heyecanlı olmaya gerek yok. Bir daha söylüyorum: Biraz sakin olmakta fayda var, daha mesainin başındayız...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Millete hizmetten heyecan duyuyoruz kardeşim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – ...daha birbirimizi anlarız. Az sonra geriliriz, kavga ederiz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz iktidara gelelim, siz o zaman görün heyecanı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İşte, bu üslupla iktidara daha çok süre gelemezsiniz Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Göreceğiz bakalım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sondan başlayayım: Bir defa, bizim AK PARTİ olarak taahhüt ettiğimiz ne varsa yapmak en büyük onurumuz; eksiğimiz varsa, geciktirdiğimiz varsa bunları zamanla yapmak da görevimiz.

Dediği konular başta olmak üzere, hepsini inşallah seçim de olmayacak olan şu uzun dönemde yapmayı hedefliyoruz Sayın Başkanım. (CHP sıralarından gürültüler)

Ama bu doğru değil yani, bir susacaksın, dinleyeceksin.

Özgür Bey, müdahale edin arkadaşlarımıza.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Haklısınız, sustuk...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, az önce Özgür Bey, ifade ettiği kanun gelmiş de konuşmalar yapılırken “Strateji Başkanı talimat gelmiş, demiş de...” gibi her toplantıda ifade ettiğini tekrar dile getirdi.

Bakınız, Özgür Bey bilmiyor olabilir, Türkiye’de sistem değişti. Sistem değişikliğinden sonra teklif hazırlarken partili cumhurbaşkanlığından da dolayı Cumhurbaşkanımızın ekibi, genel merkezimizin bu konudaki ilgileri, Meclisteki grubumuz ve Cumhuriyetimizin paydaşları oturup çalışıyoruz. Bu, yanlış değil. Siz kıskansanız da kabul etmeseniz de Cumhurbaşkanlığı sisteminin esası bu. Partili Cumhurbaşkanıyla, ekibiyle partimizin beraber çalışmasında, paylaşmasında, öncelik meselelerini ortaya koymasında kızmak değil, gurur duymak gerekir diye düşünüyorum.

Ayrıca, Özgür Bey’in engellemekten büyük keyif aldığı söz konusu kanun, aslında, toplumun ihtiyaç ve beklentilerinin daha etkin bir şekilde bütçede yer almasını sağlayan, bütçenin daha sade, anlaşılır ve değerlendirilebilir olmasını sağlayan, girdilerden ziyade çıkışı, sonuç odaklı olmayı sağlayan teknik bir mesele. Buna ilişkin OECD’nin, Dünya Bankasının çok sayıda teklifi ve teşviki var. O yüzden bu bütçe gelişmiş ülkelerin bütçe hazırlama tekniklerinden bir tanesi. Kızmak değil, sakın bakıldığında aslında -bu işi bilenlerin incelemesinden- keyif alacağı bir kanun teklifi.

Sayın Başkan, Özgür Bey sataşacağımdan bahsetti. Sataşmazsak arkadaşımızı mahcup etmiş oluruz, hiç mahcup etmeyelim.

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bakınız, muhalefet demokrasinin en kıymetli tarafıdır Sayın Başkanım. Muhalefet olmadan iktidarın da kıymeti olmaz, muhalefet olmadan demokrasi olmaz. Ancak muhalefet iktidarın attığı her adımın karşısında olmamalıdır Sayın Başkan. Muhalefetliğin düşmanlık olmaması lazım Sayın Başkan. Muhalefet iktidara “Hayır.” derken, devlete, millî meselelere “Hayır.” demek anlamına gelmemesi lazım Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Devamlı) – Dün Mecliste Azerbaycan tezkeresi okunuyor. Oylama bile değil, bilgiye sunuş. Nedir tezkere? Bakınız, diyor ki...

Dün, CHP’nin ve üzülererek söylüyorum, İYİ PARTİ’nin de katılmadığı, yoklamaya girmedeği ve bu yüzden Meclisin kapandığı bu yoklamadan sonraki tezkere şu: “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Profesör Doktor Mustafa Şentop’un beraberindeki Parlamento heyetiyle Azerbaycan Cumhuriyeti Millî Meclis Başkanı Sayın Sahibe Gafarova’nın vaki davetine icabetle” diye devam ediyor. Yani daveti yapan Azerbaycan Meclis Başkanı, “Ben giderim Meclis uygun görürse.” diyen bizim Meclis Başkanımız. Bugün gidecekler, salı günü Azerbaycan Meclisinde Türkiye Meclis Başkanı konuşma yapacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Bu heyette her partiden de birer kişi var ama maalesef teamüllere aykırı, usullere aykırı bir şekilde, oylaması bile olmayan tezkerede yoklama isteyerek ve maalesef bazı partilerin girmemesinden dolayı, MHP ile AK PARTİ’nin oyu da o an için yeterli olmadığından dolayı Meclis kapandı.

Bakınız, değerli arkadaşlar, “Neden yok?” diyebilirsiniz. Ben söyleyeyim, bütün vekillerimizin nerede olduğunun evrakı tek tek bende, hepsi bende. Çevre Komisyonu var, çalışıyor çünkü biz, “CHP, iktidara kötülük yaparken Azerbaycan’a yapmaz.” diye düşünüyoruz çünkü biz, yoklamaları takip ediyoruz ama “Oylaması olmayan bir tezkerede, hele ki Azerbaycan Meclis Başkanının davetinin söz konusu olduğu tezkerede yoklama istenmez.” diye düşünüyoruz; isterlerse de “İYİ PARTİ de destek olur.” diye düşünüyoruz, “CHP’nin en azından bir kısmı destek olur.” diye düşünüyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Dün, 190 vekilimiz “Evet.” dedi, 10 eksiğimiz oldu ama bir daha söylüyorum, 10 eksiğimizin hepsi ya komisyonda ya genel merkezde ya da illerinin sorunları için bakanlıklarda toplantılarda çünkü muhalefet yaparken Azerbaycan tezkeresine “Hayır.” deneceği, yoklama yapılacağı hiçbirisinin aklına gelmez, biz muhalefeti böyle bilmeyiz.

Bugün, istihdam ediyorum, lütfen bir daha isteyin, bir daha yoklama isteyin, hangi parti Azerbaycan davetinin neresinde hep beraber bir daha görelim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Usulen imza attığınız, beraber imza attığımız o bildirinin hatırı için insan bunu yapmaz, Azerbaycan Meclis Başkanının davetinin hatırı için insan bunu yapmaz; bu yakışmadı Özgür Bey, bu yakışmadı arkadaşlar.

O yüzden diyorum ki: Muhalefet demek düşmanlık demek değildir, muhalefet demek Azerbaycan’a “Hayır.” demek değildir. (CHP sıralarından “Neredeydiniz?” sesleri)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, ayrıca bir şey daha söylemek isterim: Arkadan fısıltılar geliyor “Neredeydiniz, neredeydiniz?” Biz buradayız; komisyonu biz çalıştırıyoruz, Meclisi biz çalıştırıyoruz, her türlü görevde varız. Ama sadece bakın, yine 20-25 vekille Meclisi kilitlemek...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Yuh artık!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Özgür Bey, bir daha söyler misiniz o ifadeyi, bir daha söyler misiniz?

BAŞKAN – Sayın Turan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Özgür Bey’in söylediğini buradan söyleyemem, özüne davet ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yuh dedim, yuh!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu, ayıp; bu, terbiyesizlik; bu, yakışmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bir Grup Başkan Vekiline, bir iktidar alternatifi olan partiye yakışmaz.

Sayın Başkan, burada az sayıda vekile nöbet verip de “300 vekil niye yok?” diye bağırarak makul değil. Ama diyorum ki az sonra kanun görüşmeleri var, sonuna kadar direnin, yoklama isteyin, önerge verin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ama iktidarlar değişir, hükümetler değişir. Azerbaycan tarzı gündemlerde, ortak meselelerimizde -tırmak içerisinde- “çocukça yaklaşımlarla gol atmak, yoklama istemek” bu Meclis çalışması değil. Dün sizin de ulusalcı, milliyetçi, devletçi vekillerinizin rahatsızlığını ben duydum, konuştum. Orada yoklama olmaz, ayıptır ya! Ayıptır arkadaşlar! (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bir daha söylüyorum: Çünkü yoklama bugün olsaydı ve bugün Meclis kapansaydı İç Tüzük gereği salı gününe kalıyoruz. Yani Azerbaycan Meclis Başkanının davetine CHP’nin öncülüğünde kocaman bir ülkenin Meclisi “Hayır” demiş olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son sözlerinizi alabilir miyim Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bu tarzın CHP’ye faydası var mı, ülkeye faydası var mı? Faydası olsa on sekiz yıldan beri dön sağa 25, dön sola 25 olmazdı zaten.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hadi seçime gidelim, seçime!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O yüzden diyorum ki makul olmayı, sakın olmayı, ülkenin bazı meselelerinde iktidarlara, MHP’yle, Cumhur İttifakı’yla olmayı kötü görmeyin, yanlış görmeyin. Bunlar yanlış şeyler değil.

Değerli arkadaşlar, ümit ediyorum, bugün, daha soğuk akılla, sakın bir yaklaşımla -muhalefetimiz başımızın tacı- eleştirin, itiraz edin ama belli meselelerde beraber hareket etmeyi, şık olanı yapmayı, kendinize yakışanı yapmayı teklif ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, aynı zamanda bugün, biliyorsunuz, Dünya Kadın Çiftçiler Günü. Ben uzattığım için çok kısa söyleyeceğim: Tüm kadın çiftçilerimizi yürekten kutluyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, son cümleliz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yine aynı şekilde bugün, usta şair Fazıl Hüsni Dağlarca’nın ölümünün 12’nci yıl dönümü; rahmetle anıyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, size sataşmadan söz vermeden önce, düzeltmem gereken bir şey var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Neresini düzeltereksiniz?

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar’ın, Genel Kurulun 5’inci Birleşiminde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının beraberindeki Parlamento heyetiyle birlikte Azerbaycan’a resmî ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresinin oylanması sırasında yoklama talep edildiğine ve İç Tüzük’ün 57’nci maddesi ile 3620 sayılı Kanun’un 6’ncı maddesi gereğince yapılan uygulamanın doğru olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili, “Oylama olmayan bire bir tezkeresi” diye birkaç kez kullandı. Bu cümleyi düzeltmek istiyorum çünkü aynı uygulamayı birazdan yine burada yapacağız. Neye dayanarak yapıyoruz Sayın Turan? İç Tüzük’ün 57’nci maddesine göre yapıyoruz. “Tezkerelerin oylanması ile kanunların oylanması esnasında, işaretle oylamaya geçilirken en az yirmi milletvekili ayağa kalkmak veya önerge vermek suretiyle yoklama yapılmasını isteyebilir.” deniliyor.

Yine, 3620 sayılı Kanun’un 6’nci maddesine göre yabancı parlamentolara yapılacak resmî ziyaretlerle ilgili bir düzenleme var, bu düzenlemeye göre de “Yabancı parlamentolardan Türkiye Büyük Millet Meclisine yapılan ziyaret davetlerine uyup uymamak konusunda karar Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda alınır. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı alınan kararı diplomatik yoldan davet sahibine duyurur.” diye devam ediyor; burada da bunların nasıl yapılacağına dair açıklamış. Yani uygulamam doğru ve bugün aynı uygulamayı tekrarlayacağız. Tabii, siz burada, yeterince milletvekiliyle bulunup bu tezkerenin bir an evvel geçmesini sağlayabilirsiniz diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, öyle dememeniz lazım, ciddiyete davet ediyorum sizi.

BAŞKAN – Beni hiçbir yere davet edemezsiniz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, bu tezkerelerin oylanması her şekilde Meclisin iştirakiyle... Bugüne kadar böyle olmuştur, bu teamülü siz de çok iyi biliyorsunuz; bunu AK PARTİ’ye sorumluluk olarak yüklemeniz ve hatırlatma yapmanız, bu hiç şık olmadı, bunu ifade ediyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekili, usulüm hakkında bir tartışma da isteyebilirsiniz, bir sakınca görmüyorum çünkü konumda haklı olduğumu biliyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tavrınız doğru değil!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Grup Başkan Vekilleri kendi aralarında polemik yapar, tartışır, konuşur, hata yapar, doğru yapar. Az sonra zaten Özgür Bey söz isteyecektir, gereği yapılacaktır. CHP adına sizin cevap vermenizi doğru bulmuyorum.

BAŞKAN – Cevap vermiyorum zaten CHP adına.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ön aldınız.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Siz, CHP’nin değil Meclisin Grup Başkan Vekilisiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Turan, CHP adına söz vermiyorum. Şimdi ben de bir sataşma yapayım buradan. Sayın Süreyya Bilgiç kadar hiç cevap vermiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Oo, maşallah!

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sataşmadan söz istiyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Böyle bir şey olabilir mi ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, sözüm bitmedi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, zaten bugün ve yarın çalışacağımız için rahatız, konuşuruz, sorun değil ancak Özgür Bey tecrübeli Grup Başkan Vekili. Biz sataşırsak o cevap verir zaten. Siz, artık CHP’nin değil, Meclisin Başkan Vekilisiniz. Bu tarz yaklaşımınızı doğru bulmuyorum Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İkincisi, ben tezkereyle ilgili yaklaşımı şu açıdan söyledim: Kıymetli Levent Bey'in de ifade ettiği gibi, bu tezkereye CHP de, İYİ PARTİ de tüm partiler "Evet." der zannıyla bunu söyledim Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Size sataşmadan söz vereceğim Sayın Bilgiç.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Genel Kurulu demokratik ve tarafsız yönettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Evet, Cumhuriyet Halk Partisine yaptığınız sataşmalara mutlaka Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili cevap verecektir. Ben onlar adına cevap vermiyorum, gayet demokratik ve tarafsız yönettiğimi düşünüyorum ama yaptığınız haksız ithama da cevap vermek durumundayım çünkü yoklama talebini Cumhuriyet Halk Partisi Grubu yaptı ama ben uygulamaya koymadım burada. Niye uygulamaya koymadım burada?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Konu Azerbaycan olunca "Hep beraber çıkarmamız lazım." demeniz lazım Sayın Başkan.

BAŞKAN – İç Tüzük'ün ilgili maddesi ve kanun gereği koymadım. Ben bütün siyasi partilerin burada o tezkereye zaten olumlu oy vereceğini ayrıca düşündüğümü de ifade ediyorum.

Buyurun Sayın Bilgiç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sataşmadan iki dakika süreniz var.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Isparta Milletvekili Süreyya Sadı Bilgiç'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Başkan herhalde bugün bir ilki yaşıyoruz. Mevkiadınız olarak görüşmeleri takip ettiğim noktada, aslında bizim kürsü arkasında ya da Meclis Başkan Vekilleriyle yapmış olduğumuz ortak toplantılarda aramızda konuşmamız gereken bir meselenin Meclis Genel Kurulu önünde ve 81 milyon önünde bu şekilde dile getirilmiş olmasından duyduğum üzüntüyü öncelikle belirtmek istiyorum.

Ayrıca, şunu ifade edeyim: Evet, yazılı kurallar, İç Tüzük ama aynı zamanda da teamüller vardır ve Meclis teamüllere göre de yönetilir. O zaman şunu soracağım: Madem İç Tüzük'e uygun hareket edeceğiz, açalım, beraber okuyabilir miyiz 57'nci maddeyi? Sayın Başkan bir okuyabilir misiniz bana? İkinci paragrafını bir daha okuyabilir misiniz?

BAŞKAN – Biraz evvel okudum, arzu ederseniz okuyayım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Siz okuyun Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun buyurun...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) – "Tezkerelerin oylanması ile kanunların oylanması esnasında işaretle oylamaya geçilirken yirmi milletvekili yoklama isteyebilir." deniliyor. Az sonra grup önerileri görüşülecek, grup önerilerinde yoklama isteniliyor. Bunun İç Tüzük'te yeri var mı sizce başka?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) Anayasa Mahkemesi kararı var.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) – Anayasa Mahkemesi kararında öyle bir şey yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Var, var. Gerekçesinde açıkça yazıyor.

BAŞKAN – Evet, Anayasa Mahkemesi kararı...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) – Size soruyorum Sayın Başkan, İç Tüzük'te bunun yeri var mı?

BAŞKAN – Sayın Başkan, şimdi karşılıklı konuşacaksak konuşmaya devam edebiliriz.

Buyurun, siz bitirin.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) – Ben kürsüye geçtiğimde bununla ilgili bir usul tartışması açacağım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Sayın Bilgiç'in usul tartışması talebini yerine getiriyorum.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Yok, şimdi değil. Ben kendim kürsüye geçtiğimde açacağım.

BAŞKAN – Peki.

Evet, Sayın Özel, buyurun, kürsüden lütfen. Sataşmadan söz istiyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Olur, memnuniyetle...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Öyle bir talep yok Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sataşmadan... Sataşmadan bundan sonra kürsüden söz vereceğim arkadaşlar.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Öyle bir talep yok.

BAŞKAN – Sayın Turan size açıklar nedenini.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır Sayın Başkan, olmaz!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sayın Başkan, öyle hareket yapma! Milletvekiline öyle yapılmaz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen de Meclis Başkanına yapma, otur!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sayın Başkan, size yakışmıyor, o hareketi düzeltin, geri alın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Aşkın Bak bağırıyor, ben konuşmıyorum.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz?

Sayın Bakan, yaptığınız eleştiri ve söylediğiniz şey Sayın Bülent Turan'la konuşursanız cevabını alacaksınız.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Gerek yok.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – El hareketi yaptı...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – 69'a göre böyle bir talep yok Başkanım.

BAŞKAN – Onun için de çok fazla polemige neden vermemek için Sayın Özel'i eleştirilere cevap vermesi için kürsüye çağırdım.

Buyurun Sayın Özel.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Böyle bir talep yok! Siz istiyorsunuz.

2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz susmazsanız konuşmayacağım onu bilin. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

E, buyurun konuşun, siz konuşun.

BAŞKAN – Sayın Özel, Genel Kurula hitap edin lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Sayın Başkan, birincisi, tabii, Sayın Bülent Turan'ın yaptığı eleştirilere cevap verelim de neresini düzeltelim? Hani, bana "Tecrübelisin." diyor, sizin de benim kadar tecrübeli olmanız lazım.

Bir: "Azerbaycan'la ilgili tezkerenin oylaması yok." diyorsunuz. Oylama yoksa yoklama zaten olamaz. Bunu biliyor olmanız lazım. Oylama var çünkü gidecek...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Buradasınız, girmediniz! Buradasınız! İYİ PARTİ burada, siz buradasınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bak, bunu yapma işte! Ben yapıyor muyum? Yapma! Bir şey söyleyince kızılıyorsun. (Gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Grup Başkan Vekilim, Sayın Bülent Turan...

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bir kelimeye tahammülün yok gruptan, ayağa kalkıp bağıriyorsunuz. Olacak şey mi? Böyle şey olur mu canım! Ayağa kalkıp bağıriyor.

Bir: Oylaması olmayan yerde yoklama olmaz. Oylama vardı çünkü gidecek heyetin birtakım harcamaları olur, oylamaya tabi, bunu bilmek lazım. Bu bir.

İki: "Heyet bugün gidecek." dediniz, doğru değil. Heyet Pazar günü gidecek.

Üç: "Eğer bugün olsaydı salıya kalacaktı." dediniz. Kendi grup kararınızdan, grup önerinizden haberiniz yok. Yarın için çalışma kararı var, bugün Meclis kapanırsa yarın gelir.

Dört: Diyorsunuz ya "teamüller, teamüller..." Bir gerçek var, arkadaşlar. Teamüller çok önemlidir, çok kıymetlidir ama tahammül bitince teamülün önemi kalmaz. Sen Anayasa'ya uymazsan dönüp de benden teamüllere uymamı bekleyemezsin. (CHP sıralarından alkışlar) Daha önce onlarca örneği var, benzer durumlarda yoklama istendiğinin ama meseleyi Azerbaycan üzerinden hamasete dökmek...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hamaset yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – ...dünkü eksikliği bu konuda telafi etmek için ortak duygularımızı siyasete alet etmektir. Biz, Azerbaycan meselesine en net tepkiyi vermişiz, imzayı atmışız. Heyetin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Başkanım müsaadenizle...

BAŞKAN – Uzatmıyoruz Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Tamam ama bu satışmalardan yani normalde uzatmayın da dakikalarca ayağa kalktı konuştu.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sayın Başkanım olmaz ki ama 69'a göre iki dakika...

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Son bir dakika söz veriyorum, onda tamamlayın lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Şimdi, o yüzden bir gerçeği görün, bir gerçeği görün. Biz olmasaydık bu Mecliste, siz o kararı alırken tutanağa şöyle de geçebilirdi: "Bu oylama sırasında Mecliste toplam 39 AK PARTİ'li görülüyor." olabilirdi. Dünkü yoklama sayesinde birazdan 300 kişiyle hep beraber "evet" oyunu verimiz ama benim size vurgulamak istediğim, söylemek istediğim en önemli konu şu: Bizim ciğerimiz yanıyor. Siz bir haksızlığa uğradığınızı düşünüyorsunuz, bir teamül terkedilmiş. Anayasa'yı tanımayan bir mahkeme kararı var ve bunu savunan Adalet ve Kalkınma Parti'li yöneticiler, MHP'li yöneticiler var. En üst norm olan Anayasa'ya uyulmayacak, CHP'nin ciğerini oyacaksınız, sesimizi çıkarmayacağız, sonra gelince teamüllere uyacağız. Tahammülün bittiği yerde teamül olmaz. (CHP sıralarından alkışlar) Bundan sonra, bütçe dâhil hiçbir teamüle uymayacağımızı buradan açıkça ilan ediyoruz. Hodri meydan! [CHP sıralarından alkışlar, MHP sıralarından alkışlar(!), AK PARTİ sıralarından gürültüler]

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tebrik ederiz!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, konu uzamasın diye bir cümleyle özetliyorum. Dünkü oylamadan rahatsız değiliz, bugün de yapsınlar, biz buradayız. Sadece isterdik ki dün bu yoklamanın yapıldığı anda İYİ PARTİ buradaydı; girmede, CHP buradaydı; girmede. Ben bunu kamuoyunun takdirine bırakıyorum Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Öztürk.

Sayın Öztürk, 60'a göre mi söz talep ediyorsunuz, satışmadan mı söz talep ediyorsunuz?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Satışmadan.

BAŞKAN – Kürsüye buyurun lütfen.

İki dakika süreniz var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ne dedik de satıştık Sayın Başkan?

3.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerinde İYİ PARTİ Grubuna satışması nedeniyle konuşması

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Süremi sonuna kadar kullanmayacağım ama AK PARTİ Grup Başkan Vekili başka bir partinin yoklama talebine bizim partimizin ismini de geçirdiği için cevap vermek istiyorum.

Dün iktidar partisinde grup toplantısı vardı, maşallah hepiniz grup toplantısında vardınız. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Biraz önce Grup Başkan Vekiliniz sayıyı söyledi, 190 kişi. 291 milletvekili olan İYİ PARTİ değil, 291 milletvekili olan sizlersiniz. Bizim sayımız 38 ama sizin burada 38 milletvekiliniz yok, biz buradaydık.

Tezkerayla ilgili kısma gelelim...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Siz dün burada mıydınız?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Beyefendi, siz burada mıydınız?

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Buradayız ama Meclisi çalıştırma görevi iktidar partisindir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bulunduğunuz hâlde katılmadınız.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Yoklamaya gelince, yoklamayı talep eden Cumhuriyet Halk Partisi ama burada bulunmak zorunda olan sizlersiniz. "Komisyonlardaydık, diğer bakanlıklardaydık." diye konuyu geçiştiremezsiniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Siz buradaydınız, niye katılmadınız?

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Bizim Azerbaycan tezkeresine "evet" oyu kullanacağımızı biraz sonra görürsünüz, hamaset yapmanıza gerek yok. Bu konuyla ilgili Meclisi çalıştırmak zorunda olan sizlersiniz çünkü AK PARTİ Genel Başkanı, dün, sizin milletvekillerinize öncelikle Meclisi çalıştırma görevini verdi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sizin göreviniz ne?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Millet size niye oy verdi? Millet sizi buraya niye gönderdi?

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Daha önceki grup toplantılarında da bunu ifade etti. Kendi Genel Başkanınızın söylemesine rağmen, bir saat sonra burada, Genel Kurulda yoksunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sizin göreviniz ne, sizin göreviniz?

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Bizim görevimiz sizi eleştirmek.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Meclisi engellemek mi?

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Meclisi çalıştıracak olan iktidar partisi, İç Tüzük bunu söylüyor.

Azerbaycan'la ilgili tezkerede ne cevap vereceğimizi, "evet" oyunu kullanacağımızı biraz sonra görürsünüz. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Dün neredeydiniz?

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Dolayısıyla kendi Genel Başkanınızın size verdiği talimata uyun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yasin Bey, göreviniz ne sizin?

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen, tamamlayın Sayın Öztürk.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Bundan önce de yoklamalarda topu topu 9 kişi burada bulunup yasa teklifinde 100'e yakın milletvekilinizin imzası olmasına rağmen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Dün neredeydiniz?

BAŞKAN – Son sözlerinizi alalım.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Kanun tekliflerine 100'e yakın milletvekili imza atıyor, kanun teklifi toplanmalarında burada 9 kişi bulunduğunuzda AK PARTİ Genel Başkanının size verdiği cevabı hatırlayın ve dünkü grup toplantısında sizlere "Öncelikli göreviniz Meclisi çalıştırmaktır." demesine rağmen, 190 milletvekili burada, 101 milletvekiliniz nerede? (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan, söz talebiniz 60'a göre mi, sataşmadan dolayı mı?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – 60'a göre Sayın Başkan.

BAŞKAN – 60'a göre yerinizden bir dakika...

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, sataşmadan, fotoğrafı ortaya koyup kapatmak istiyorum izin verirseniz.

Bakınız, mesele Meclisi kim çalıştıracak meselesi değil, zaten Meclisi on sekiz yıldan beri kimin çalıştırdığı belli; şimdiye kadar hiç geçmeyen bir kanunumuz yok, hamdolsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Onun dışında, üzüntümüz şu: Biz sorumluluğu kabul ediyoruz; eksiksek tamamlayalım, kabul ediyorum ama bakın, tüm vekillerimizin nerede olduğunun listesi bende diyorum size, gelin vereyim. Kim nerede biliyoruz, tek tek biliyoruz; hastamız var, Covid olan var, Bakanlıkta olan var vesaire. Fakat üzüldüğümüz şu: Partiler bugün var, yarın yok. Ben bu ülkenin evladıyım. Bir vekilin, Genel Kurulda olmasına rağmen, yoklamada fiziken var olup da yoklamaya girmemesine ayıp diyorum, ayıp! (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Bir dakika arkadaşlar...

CHP yoklama istediğinde, kanun gereği -okudunuz ya Tüzük'ü- Tüzük gereği 20 kişi ayağa kalkar, yoklama ister. İstediler mi? İstediler, baş tacı. On dakika sonra ara verdimiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – 20 kişi yok! O 20 kişi yok!

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – On dakika sonra ara verdimiz.

BAŞKAN – On dakika ara verdim, evet.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Biz 2'nci yoklamaya başladık; o yoklamada bir tek CHP'li yok. O 20 nereye gitti?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Uçtu, uçtu. Buhar oldu.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu nasıl bir anlayış? Fizik burada, kafa başka yerde; buna itirazımız var Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, 60'a göre yerinizden...

Buyurun.

30.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bunu bize kim söylüyor? On üç aylık kısa muhalefet döneminde, üçlü koalisyon hükûmetine karşı her oylamada yoklama talep etmiş bir siyasi partinin hiçbir 2'nci yoklamaya girmemiş grubu söylüyor. Dönün, bakın, bir tane örnek bulun. On üç aylık muhalefet döneminde 20 kişiyle ayağa çok kalktınız -Bülent Arınç Grup Başkan Vekili- ama 2'nci yoklamada bir tanesini bana gösteremezsiniz. Bana Azerbaycan konusunda kim akıl veriyor, kim? On üç aylık kısa muhalefet döneminde Afganistan'a kuvvet yollanmasına "hayır" oyu veren AK PARTİ Grubu söylüyor. (CHP sıralarından alkışlar) On üç aylık kısa muhalefet döneminde, Kuzey Irak tezkeresine "savaş tezkeresi" nitelemesi yapıp "Grup kararı alamayız." deyip "Grubu serbest bıraktık." diyen Mehmet Şahin'in sözcüsü olduğu AK PARTİ söylüyor. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Cumhuriyet Halk Partisinin Kuzey Irak tezkeresine, Afganistan tezkeresine bırakın "hayır" oyu vermesini, bütün tezkerelerdeki tavrı ortadayken, kendi muhalefet döneminde millîliği aklının ucundan geçirmeyenlerin bize çecekleri millî bir hat, millî bir çerçeve yoktur.

Son sözüm: Sayın Bülent Turan, hani sen "Dün CHP'den bazı milletvekilleri rahatsızlığını söyledi, konuştum." diyorsun ya, o milletvekillerinin isimlerini söylemezsen müfterisin, iftiracısın, yalancısın. Söyle o isimleri. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bursa'da stada Azerbaycan bayrağını almadınız Ermenistan maçında.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, diyorum ki...

BAŞKAN – Sayın Turan, 60'a göre mi talebiniz, sataşmadan mı talebiniz? Bunu önce bir netleştirelim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – 60'a göre Sayın Başkanım.

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Azerbaycan bayraklarını toplattınız Bursa Stadyumu'nda.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Doğru söylüyor.

BAŞKAN – 60'a göre yerinizden bir dakika veriyorum.

Buyurun.

31.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, izin verirseniz, CHP Grubundan haddim olmayarak tekrar yoklama davetinde bulunmalarını istiyorum. Ardından tüm partileri de bu mezkûr tezkereyle ilgili oylamaya davet ediyorum Sayın Başkanım.

Haydi yoklamaya buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sataşmadım Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 60'a göre yerimden istiyorum. Bu kadar İç Tüzük bilmemek, bu kadar cehalet ancak tahsille mümkündür. Kesin tahsil yapmışsınızdır! (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu terbiyeye cevabım yok Sayın Başkan, bu terbiyeye cevabım yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Elbette, olmaması lazım zaten.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok ayıp yani.

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen kişiselleştirmeyelim ve söyleyeceğinizi 60'a göre söyleyin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Özgür dilerim.

BAŞKAN – Buyurun.

32.- Manisa Milletvekili Özgür Özel, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, ana muhalefet partisinin...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, temiz bir dile davet edin. Özgür Bey'i temiz dile siz çağıracaksınız Sayın Başkan, bu da göreviniz sizin.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir kere, sen, ben konuşurken ayağa kalkıp konuşamazsın Bülent Bey, sonra söz isteyeceksin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, diyorum ki: Az önce...

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekilleri...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, bir dakika dinler misin.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Diyorum ki: Her tartışma başımızın tacı ama çok özür diliyorum, çok özür diliyorum, az önce “Oha!” dedi, “Yuh!” dedi, şimdi de başka bir şey. Kocaman doksan yedi yıllık parti bu mu Allah aşkına? Bu nasıl parti ya? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Oha!” demedim, “Yuh!” dedim.

BAŞKAN – Sayın Turan, eğer sükûnet içerisinde bir tartışma sürdürebilsek arkadaşlarımızın söylediklerini de anlayabiliriz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok ayıp Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerçekten kürsüden alandaki konuşmalar, Genel Kuruldaki konuşmalar duyulmuyor, gerçekten duyulmuyor çünkü siz de konuşurken, Sayın Özel de konuşurken, başka sayın grup başkan vekilleri de konuşurken çok yüksek sesle uğultu yaşandığı için salonda, Divanda bulunan arkadaşlarımızın benim gibi duyduğunu düşünmüyorum, onlar da duymuyor. Ben, bunları sizlerle aynı sıradayken çok yaşadığım ve çok da kullandığım için...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Onun için, ben şimdi, Özel'e son kez 60'a göre bir söz veriyorum.

Lütfen bir sataşma yapmadan bu konuyu kapatalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir kere Cumhuriyet Halk Partisinin görevi şu: Boşaltın salonu dünkü gibi 35 kişi kalın, yoklama istemezsem namerdim, bakarım, 200 kişiden şüphem varsa yoklamayı isterim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – 190 kişi, 190.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu, benim hakkım, bu, benim görevim.

İkincisi: Size bir şey söyledim. Arkadaşlarım diyor ki: “Cumhuriyet Halk Partisi Grubunda, gidip de Bülent Turan'a partisinin kararını, tavrını eleştirecek bir tane milletvekili yoktur. O ismi açıklamazsa yalancıdır, iftiracıdır, müfteridir. Seni o isimleri açıklamaya davet ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Külliye giden CHP'liye benzemesin bu!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

33.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, konu uzamasın diye alttan alıyorum, toparlamaya çalışıyorum.

BAŞKAN – Bence de karşılıklı konuşsanız daha iyi olur.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Özür bekliyorum Sayın Başkan. Ama onun dışında...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne özrü ya! Yalancısın o zaman. Sen önce grubumdan özür dile. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Özel...

Arkadaşlar...

Sayın milletvekilleri, Sayın Turan'ı dinleyelim lütfen.

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, dün 190 kişinin oylaması varken ısrarla bugün “35 kişi var.” diyen mi yalancıdır, demeyen mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İlk oylamada 35 kişi vardı, 35.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İkincisi: CHP dediğiniz bizim düşmanımız değil, çok arkadaş var, çay içiyoruz, dertleşiyoruz, kahve içiyoruz. Sadece bu konu da değil, daha önce Sezgin Tanrıkulu'nun sizden bir eksik oy almasından sonra çay içtiğimiz arkadaşlarımız “Nasıl bir parti hâline geldik de bu arkadaşlarımız oy aldılar?” dediler. İsim mi vermem lazım benim bunun için?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Vereceksin! Vermezsen, bak hepsi diyor ki: “İftiracı.”

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O yüzden CHP'deki kavgayı bilmemek için kör olmak lazım, sağır olmak lazım; herkes biliyor fakat “Yalancılık.” dersiniz, Sayın Başkan, Katar'da selam veren bir beyefendinin, Cumhurbaşkanımızın tarzını, tavrını videoda herkes görüp de onun altından -ufak değil- en ağır, en kötü yalanlara sığınıp da siyaset yaptığını zannedenler bize yalan dersi veremez Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Özel.

34.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın CHP Grubuna ithamda bulunduğu ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, sır diye bir şey var. Sır nasıl bir şeydir, biliyor musunuz? Ben uçakta giderken, telefonlar kapalıyken AK PARTİ'den bana neler neler söyleyenler oluyor -kuvvetler ayrılığı, Meclisin itibarı falan- birini gelip burada söylemiyoruz.(AK PARTİ sıralarından gürültüler) Şimdi, Bülent Turan çıkmış, CHP Grubu adına bu ithamı yapıyor. Ben, onu davet ediyorum: Sen, dün gelip sana bunu söyleyen milletvekillerinin ismini söyle; sen o sırrı kaldır, ben de partinizi eleştiren milletvekilinin adını açıklayayım. Hodri meydan! Hadi bakalım! (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Açıkla hadi!

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:15.51

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.10

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6'ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop'un beraberindeki Parlamento heyetiyle Azerbaycan Cumhuriyeti Milli Meclis Başkanı Sahibe Gafarova'nın vaki davetine icabetle 18-20 Ekim 2020 tarihlerinde Azerbaycan'a resmi ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/1337)

13/10/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Sayın Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP beraberindeki Parlamento heyetinin Azerbaycan Cumhuriyeti Milli Meclis Başkanı Sayın Sahibe Gafarova'nın vaki davetine icabetle, 18-20 Ekim 2020 tarihlerinde Azerbaycan'a resmi ziyarette bulunması hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 6'ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının tezkeresini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'ncü maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

IX.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 14/10/2020 tarihinde Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 21 milletvekili tarafından, kayıp kaçak elektrik kullanımı ve bu yönlü kullanım nedeniyle oluşan zararın maddi boyutunun araştırılması ile alacağın tahsili konusunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15.10.2020 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncü maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasına saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu
İzmir
İYİ PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 21 milletvekili tarafından kayıp-kaçak elektrik kullanımı ve bu yönlü kullanım nedeniyle oluşan zararın maddi boyutunun araştırılması ve alacağın tahsili konusunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 14.10.2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 15.10.2020 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ PARTİ grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ PARTİ Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ grup önerisi adına söz almış bulunmaktayım, yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Tüketimde kural nedir? Aldığınız ürün veya hizmet neyse onun bedelini ödersiniz. Siz marketten bir ürün alırken size kasadaki diğer müşterinin aldığı ürünün parasını ödetebilirler mi ya da mağazada bir ürünü çalan bir kişinin çaldığı ürünün bedelini sizden tahsil edebilirler mi veya size yansıtabilirler mi? Mümkün değil ama konu elektrik hizmeti alma bedeli ise bu mümkün çünkü AK PARTİ başarısız bir özelleştirme sonucu bunu mümkün kıldı. TEDAŞ'ın parça parça özelleştirilmesi sonucu dağıtım şirketleri “Zarar ediyoruz.” diye dayatınca iktidar, tercihini vatandaştan yana değil dağıtım şirketlerinden yana kullandı. TEDAŞ özelleştirilirken hedef, kayıp kaçak oranlarının azaltılması, tüketicinin korunmasıydı. “Elektrik faturasında daha az para ödeyeceksiniz.” denilerek özelleştirmeye kılıf bulundu ama faturalara “indirim” değil “bindirim” geldi.

Elektrik faturasına yansıyan kayıp kaçak oranı yeni bir sorun değil. Enerji harici bedeller arasında kayıp kaçak bedeli faturayı en çok yükselten miktar olarak sıkıntı yaratmaktaydı, bu bir gerçek. Ancak, iktidar özelleştirme yaparken dağıtım firmalarına bu durumu da iletmiş ve "Bölgenizdeki kaçakçı önlemek, tahsil etmek ve ceza vermek de sizin göreviniz." demiştir. Kısaca, eğer bir dağıtım bölgesinde kayıp kaçak oranı fazlaysa bunun bedeli de genele yayılmayacak, dağıtım şirketi kendi bölgesinde bu soruna çözüm arayacaktı yani bölgesel tarifeye geçilecekti. Ancak, iktidar her özelleştirmedeki başarısızlık gibi TEDAŞ özelleştirilmesinde de başarısızlığın faturasını dağıtım şirketleri kanalıyla vatandaşa yüklemeye devam ediyor. Kayıp kaçak yani başkasının kaçak olarak kullandığı elektriğin bedeli faturasını düzenli ödeyen gariban vatandaşın sırtına yükleniyor.

Değerli milletvekilleri, sizinle elektrik tüketimi ve kaçak elektrik kullanımına ilişkin bazı verileri paylaşmak istiyorum: EPDK tarafından hazırlanan 2019 Yılı Elektrik Piyasası Gelişim Raporu'nda yer alan bilgilere göre 2019 sonu itibarıyla dağıtım sistemini kullanan tüketici sayısı yaklaşık 45 milyon olmuştur. En yüksek tüketici sayısına sahip bölgeler 5,13 milyonla Boğaziçi, 4,28 milyonla Başkent Dağıtım bölgeleridir. 2019 sonu itibarıyla dağıtım şirketlerinin bölgelerindeki toplam faturalarda tüketim miktarı 175,90 teravatsaat olarak gerçekleşmiştir. En yüksek tüketim miktarına sahip bölgeler 24,78 teravatsaatle Boğaziçi, 15,49 teravatsaatle Toroslar Elektrik Dağıtım bölgeleri olmuştur. En yüksek kayıp oranları ise yüzde 51,32'yle Dicle, yüzde 47,56'yla Vangölü ve yüzde 21,64'le Aras bölgelerinde gerçekleşirken en düşük kayıp oranları ise yüzde 4,49'la Trakya, yüzde 4,75'le Çamlıbel, yüzde 4,82'yle Uludağ Elektrik Dağıtım bölgelerinde gerçekleşmiştir.

EPDK verilerine göre 2019 yılı için Dicle bölgesinde kayıp oranı yüzde 51,32 olarak açıklanırken Enerji Bakanlığına yöneltilen bir soru önergesine Bakanlık aynı yıl ve aynı bölge için kayıp oranına "Yüzde 58,37." demiştir. Görüldüğüne göre, devletin iki kurumu farklı iki cevap vermiştir. Yine, elektrikte kayıp kaçak oranının yaşandığı aynı bölgeye ilişkin olarak Dicle Elektrik Dağıtım AŞ 2018 Faaliyet Raporu'nda yer alan bilgilerde şunu demektedir: "Dicle Elektrik Dağıtım AŞ 6 ilde yaklaşık olarak 22 milyar kilovatsaat elektrik dağıtmıştır. Yüzde 54,64 kayıp kaçak oranına göre yaklaşık 12 milyar kilovatsaat elektrik tüketiminin tahsilatı yapılamamıştır. Piyasa takas fiyatına, değerine göre tahsil edilemeyen bedel yaklaşık 3,6 milyar lira tutarındadır." Bu ne anlama gelmektedir? 2018 yılında sadece Dicle bölgesinde tahsil edilemeyen yaklaşık 3,6 milyar liralık bedel, en düşük kayıp oranı olan Denizli'deki vatandaştan da Konya'daki vatandaştan da Sivas'taki vatandaştan da Bülent Turan Bey'den de tahsil edilmektedir. Bu durumdan dolayı faturasını düzenli ödeyen birçok vatandaşımız kanuni yollardan hak arayışına girmiş, tüketici mahkemelerinde alınan kararlarla elektrik faturalarında ödedikleri kayıp kaçak bedelini geri almışlardır. Ancak, geçtiğimiz mart ayında Resmî Gazete'de yayınlanan bir Yargıtay kararıyla bu hak da vatandaşın elinden alındı; Yargıtay, topu Hükûmete attı. Kayıp kaçak bedeli ile diğer bedeller, yargılama devam ederken yapılan kanuni düzenlemeyle ilgili tarifeler kapsamında birer maliyet kalemi kabul edildi, tüketicilerden tahsil edilmesine yönelik düzenleme yapıldı.

Son durum nedir? İktidar, 2013 yılında çıkardığı 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'yla kayıp ile kaçakların 31/12/2015 tarihinden sonra geçerli olmak üzere bölgesel bazda faturalara yansıtılacağını hükme bağladı da yani fiyat eşitleme mekanizmasındaki ulusal elektrik tarifesinden bölgesel elektrik tarifesine geçileceğini söylese de elektrik dağıtım firmalarının kayıp kaçakları önleyememesi ve alacaklarını tahsil edememesi nedeniyle bu süre yine kanuni bir değişiklik 31 Aralık 2020 tarihine kadar uzatıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Geçtiğimiz gün Sanayi Komisyonunun alt komisyonunda görüştüğümüz, önümüzdeki günlerde Genel Kurula gelecek olan bir kanun teklifiyle bu süre 2025 yılına kadar uzatılacaktır, hatta bu süre sadece beş yıllı kalmayacak, Sayın Cumhurbaşkanlığı dilerse bu süreyi beş yıl daha uzatabilecektir. Dememiz o ki: Ey vatandaş, havada bulut, sen elektrik faturasında indirimi unut.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ grup önerisi üzerine Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Sayın Mahmut Celadet Gaydalı konuşacak.

Buyurun Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, öncelikle şunu belirtmekte fayda var: Özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde elektrik dağıtımını yapan şirketlerin hazırladıkları kayıp kaçak raporları gerçeği yansıtmamaktadır. Sanki Türkiye'de kullanılan kaçak elektriğin yarısı Doğu ve Güneydoğu Anadolu illerinde gerçekleşiyor da herkese bunun faturası kesiliyormuş algısı yaratılmaya çalışılmaktadır. Özellikle kayıp kaçak olduğu iddia edilen bölgelerde eski trafolar, elektrik direkleri ve eski hatların varlığı kayıp oranının zirve yapmasına neden olmaktadır. Kendi sorumluluğu olan enerji nakil hatlarının modernizasyonunu yapmayan, eski ve küçük çaplı trafolarla bölgeye elektrik vermeye çalışan DEDAŞ bu kayıp kaçakların bizzatı sorumlusudur. Global düzeyde, teknik olarak yüzde 7'lik kayıp bütün dünyada kabul edilebilir bir miktardır.

90'lı yılların sonlarında araştırmalar yapan Eskişehirli elektrik mühendisi bir dostum müfettiş olarak İstanbul'a teftiş gönderilmiştir. Bulduğu kaçak oranının sadece sanayi bölgesinde on günde 10 milyar TL yani bugünün 10 milyon TL'si olduğundan bahsediyordu. Bu dostum geri çağırılıp "İyi görev yaptın." denilerek teftişin durdurulduğunu anlatmıştı. Yine, ahbap çavuş ilişkileri ve iktidarın koruması altında faturalardan üç sıfır hatta altı sıfır silindiğinden de bahsedirdi. O dönem kayıp kaçak oranı ise Türkiye'de yüzde 25 oranında idi. Peki, sorulması ve açığa çıkarılması gereken soru nedir? Üretilen toplam elektriğin yüzde kaç doğu illerinde tüketilmektedir? Üretilen toplam elektriğin yüzde kaç doğu illerinde tüketilmektedir? Bunun açığa çıkarılması gerekir. Kayıp kaçakların enerji nakil hatları uzadıkça arttığı bir gerçektir.

Velev ki doğuda evsel kullanımda kaçak yüksek; bu insanlar yoksulluklarından, yokluklarından, her gün artan fahiş elektrik fiyatları yüzünden bu yola tevessül etmiş olabilirler. Peki, sermaye sahiplerinin, sanayicilerin kaçak kullanımına ne diyeceksiniz? Onların gerekçesi ne acaba?

EPDK'nin yüzde 40 oranında kaçak elektrik tespit edilen yerler için Dağıtım Sistemindeki Kayıpların Azaltılmasına Dair Tedbirler Yönetmeliği mevcuttur. Buna göre, kayıp kaçak olan yerlerde ölçme ve kayıt cihazı takılması var ama DEDAŞ bu husustan niçin muaf tutulmuştur? Diğer bölgelerde elektrik dağıtmakla yükümlü şirketler tüketiciye elektrik kesintisi durumunda tazminat ödüyorlar. DEDAŞ'ın yetersiz altyapısı yüzünden özellikle kış aylarında günlerce elektrik kesintileri yaşanmaktadır. Bu ölçme ve kayıt cihazlarından muaf tutulma aslında yetersiz altyapının itirafıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gaydalı, tamamlayalım lütfen.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Bizler kaçak elektriğin değil, sorumluluğunu yerine getirmeyen şirketlerin faturasını ödüyoruz. Bunların araştırılıp gerçeklerin ortaya çıkarılmasını bizler de destekliyoruz. Buyurun, hodri meymdan, gerçeklerle yüzleşelim; olaya at gözlüğüyle değil, geniş bir perspektiften bakalım.

Şimdi, bu önerge hazırlanırken bile gene rakamlarda değişik algı operasyonu var. Mesela Boğaziçinin 24,78 teravatsaat, Torosların 15,49 teravatsaat yazılırken niçin Dicledeki kilovatsaat cinsinden yazılmıştır? Bunun rakamı şişirmekten başka bir gerekçesi yoktur. Peki, şunu da ben sormak isterim: Dicle Elektrikinde de teravatsaatte 22,1 terevatsaat tutuyor. Nüfus kesafeti ve sanayinin dağılımını düşündüğünüz zaman bu, Boğaziçinin bir altı, Torosların üstü oluyor, Toroslarda 15,49'ken Diclede 22,1; bence doğru bir rakam değildir.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ grup önerisi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Tahsin Tarhan.

Buyurun Sayın Tarhan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ'nin elektrikte kayıp kaçakla ilgili olarak vermiş olduğu grup önerisi hakkında söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şu an Sanayi ve Teknoloji Komisyonunda görüşülen Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'yle kayıp kaçığın ulusal tarifeye tahsili beş yıl daha uzayacak. Yetmedi, Cumhurbaşkanına beş yıl daha uzatma yetkisi veriliyor. Kanun bu hâliyle yasalaşırsa 2013'te başlayan ulusal tarife 2030 yılına kadar uzayacak. Böyle adaletsizlik olur mu sayın milletvekilleri? Devlet ve yandaş şirketler işini düzgün yapmadığı için vatandaş neden daha fazla fatura ödemek zorunda kalıyor?

Yargıtay 2014'te karar verdi, abone, kayıp kaçığın bedelini ödemek zorunda değil ama sizler ek bir madde getirerek vatandaşın hakkını gasbettiniz.

Değerli milletvekilleri, soygunun belgesi burada: Vatandaş 5 liralık elektrik kullanmış, yanlış duymadınız 5 lira, fatura bedeli 50 lira. 5 liralık elektrik kullanmış vatandaş, fatura bedeli 50 lira. Böyle adaletsizlik olur mu, size soruyorum değerli milletvekilleri? Sürekli işte "Güneydoğu'da çok fazla kaçak kullanılıyor" deniliyor. Baktığımız zaman ulusal tüketim 291 milyar kilovatsaat, Güneydoğu bunun sadece yüzde 6'sını kullanıyor değerli milletvekilleri.

Elektrik dağıtım ihalesini alan şirketler altyapıya yatırım yapmadığı için bugün kayıp kaçak bedelini tartışıyoruz, oranların yüksekliğini tartışıyoruz değerli milletvekilleri. Gerçekten üzücü, baktığımız zaman bugün sürekli Güneydoğu'yu suçluyoruz değerli milletvekilleri. Urfa'da 100 dönüm arazisi olan bir vatandaş 70 bin lira elektrik parası ödüyor, bunun 35 bin lirası vergi. Nasıl üretim yapacak? Sanayide enerjinin maliyeti yüzde 15, vergi oranı yüzde 100. Eğer biz bu ülkede üretimi artıracaksak gelir vergisini düşürmeyelim; gelin, üretimdeki maliyetleri gidermek için enerji fiyatlarından vergi almayalım, çiftçiye destek verelim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ grup önerisi üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Nevzat Şatıroğlu.

Buyurun Sayın Şatıroğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ grup önerisi aleyhinde AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle elektrikte teknik ve teknik olmayan kayıp oranlarının özellikle dağıtım özelleştirmelerinin tamamlandığı 2013 yılından bugüne kadar ciddi oranda azaldığını ifade etmek isterim. Yüksek kayıplı üç dağıtım bölgesine ve Türkiye ortalamasına şöyle bir baktığımızda, altı tane vilayetimizi kapsayan Dicle Elektrik Dağıtım Bölgesi'nde 2013 yılında yüzde 76 olan kayıp kaçak oranının 2019 yılına geldiğimizde yüzde 51'e düştüğünü, yine, 4 ilimizi kapsayan Vangölü Elektrik Dağıtım Bölgesi'nde 2013 yılında yüzde 64 olan kayıp kaçak oranının 2019'a geldiğimizde yüzde 47'e düştüğünü görebiliriz. Yine, yüksek bir oran olan Aras Elektrik Dağıtım Bölgesi'nde -ki 7 vilayetimizi kapsamaktadır- 2013 yılında yüzde 38 olan kayıp kaçak oranı 2019 itibarıyla yüzde 21'lere düşürülmüştür. Türkiye ortalamasına baktığımızda ise 2013 yılında tüm dağıtım özelleştirmeleri tamamlandığı tarihte yüzde 16 olan Türkiye ortalaması 2019 itibarıyla yüzde 11'lere düşürülmüş, ciddi bir başarı sağlanmıştır.

Sayın hazırun, teknik kayıplara dünya ölçeğinde baktığımızda iletim kayıplarının yüzde 2-3 oranında olduğunu görürüz. Ki ülkemizde de TEİAŞ'ın kayıp kaçak oranı yüzde 2 düzeyindedir. Yine, dağıtım şebekeleri için teknik kayıp oranının yüzde 6-7 olduğunu düşündüğümüzde, ülkemizde de teknik kayıpların dağıtım bölgelerimizde yüzde 6-7 olduğunu ifade etmekte fayda olduğu kanaatindeyim.

Önerge sahibi Sayın Yasin Öztürk ifadesinde kaçak kullanımı engellemek için uygulanan para cezalarının yeterli olmadığını ifade etmektedir. Oysaki bu para cezalarının yanı sıra hâlihazırda teknik ve teknik olmayan kayıplarla ilgili olarak EPDK tarafından ve Bakanlığımız tarafından ciddi bir mücadele yürütülmektedir. Bu kapsamda dağıtım bölgeleri özelinde AR-GE projeleri geliştirilmiş, şebekeye ilave yatırımlar yapılmış, eskiyen şebekeler, eskiyen kablolarımız, trafolarımız büyük bir oranda tamamlanmıştır. Kayıpların azaltılmasına yönelik mevzuatsal düzenlemeler yapılmış ve dağıtım şirketlerine yıl bazlı kayıp kaçak hedefleri verilerek bu hedefi tutturamayan şirketlerin bu maliyetlere katlanması öngörülmüştür.

Ulusal tarife uygulamasının tek sebebi teknik ve teknik olmayan kayıplar değildir. Ulusal tarife, insani bir ihtiyaç olan elektrik enerjisinin sosyal ve coğrafya ayrımı yapmadan tüm vatandaşlarımızın aynı maliyette alabilmesini sağlamak amacıyla matuftur.

Bütün dünya genelinde enerjinin maliyet girdilerinden biri olan teknik ve teknik olmayan kayıplar, aynı yatırım ve işletme giderleri gibi elektrik faturalarına yansıtılmaktadır. Enerji Bakanlığı ile EPDK tarafından yürütülen denetim çalışmalarıyla her yıl yeniden belirlenen hedefler doğrultusunda kayıp kaçak oranları her sene aşağıya doğru düşmeye devam edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

NEVZAT ŞATIROĞLU (Devamla) – İYİ PARTİ Grubu tarafından verilen önerenin aleyhinde olduğumuzu belirtir, yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – İYİ PARTİ grup önerisini oylarınıza sunmadan önce bir yoklama talebi var, onu karşılayacağım.

Sayın Özel, Sayın Sümer, Sayın Tıgılı, Sayın Tarhan, Sayın Şeker, Sayın Şevkin, Sayın Zeybek, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Başarır, Sayın Şahin, Sayın Arı, Sayın Güzelmansur, Sayın Emre, Sayın Özcan, Sayın Ünlü, Sayın Demirtaş, Sayın Keven, Sayın Sarıbal, Sayın Yüceer, Sayın Köksal.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 14/10/2020 tarihinde Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 21 milletvekili tarafından, kayıp kaçak elektrik kullanımı ve bu yönlü kullanım nedeniyle oluşan zararın maddi boyutunun araştırılması ile alacağın tahsili konusunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... İYİ PARTİ grup önerisi kabul edilmemiştir.

3 sayın milletvekiline 60'a göre birer dakika söz vereceğim. İsimlerini okuyacağım sayın milletvekilleri sisteme girsin lütfen: Sayın Durmuşoğlu, Sayın Ünlü, Sayın Şimşek.

Sayın Ünlü buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, Osmaniye ili Karaçay Mahallesi'nde beton santrali nedeniyle yaşanan mağduriyete ilişkin açıklaması

BAHA ÜNLÜ (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Seçim bölgem Osmaniye merkezde yapılmakta olan devlet hastanesi inşaatında kullanılacak beton için inşaata yakın Karaçay Mahallemiz içinde bir beton santrali kurulmuştur. Mahallede yaşayan hemşehrilerimizin şikâyeti üzerine yaptığımız görüşmelerde, beton santralinin çalışırken çevreyi çok fazla kirlettiği dile getirilmiştir. Santralin meydana getirdiği kirlilik insan sağlığını ciddi şekilde tehdit etmekte ve santralin çevresindeki evlerin bahçelerinde yetişen sebze, meyve gibi ürünler zarar görmektedirler. Bölgede yaşayan vatandaşlarımız konuyla ilgili imza kampanyası başlatarak durumu yetkili makamlara iletmış fakat işletme ne hikmetse birkaç saatliğine mühürlenmiş ve yeniden faaliyete geçmiştir. Buradan yetkililerin ivedi olarak bölge vatandaşlarımızın şikâyetlerinin dikkate almasını ve bahsedilen santralle ilgili gereğini yapmasını rica ederim.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

36.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, 15 Ekim 21'inci Dönem Mersin Milletvekili Ali Güngör'ün ölümünün 6'ncı yıl dönümüne, pandemi nedeniyle zor durumda olan okul servisi sahipleri ile çalışanlarının, kantin işletmecilerinin ve kahvehane esnafının BAĞ-KUR borçlarının devlet tarafından ödenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, 15 Ekim 2014, Mersin Milletvekilimiz rahmetli Ali Güngör'ün ölüm yıl dönümü. Ülkü Ocakları kurucularından olan, Gençlik Kolları Genel Başkanlığını yapan, partimizin Genel Başkan Yardımcılığı görevinde bulunan ve 21'inci Dönemde de Mersin Milletvekili olarak ülkemize hizmet eden Ali Güngör'ü rahmetle, minnetle anıyorum; nur içinde yatsın diyorum.

Sayın Başkan, tabii, pandemi süreci içerisinde kahveciler, servisçiler ve kantinciler çalışmamaktadır. Bu esnaflarımız gerçekten büyük sıkıntı içerisinde. Bu süreç içerisinde bunlar BAĞ-KUR primlerini yatırırlar, hâlâ muhasebe ücretlerini ödüyorlar ve birçok vergi kalemini de ödemek durumunda kalıyorlar. Devletimiz birçok esnafımıza destekte bulundu, ben özellikle, kahveciler için, kantinciler için -okulların kapalı olmasından dolayı aylarca çalışamadılar- ve yine, servisçiler için -hâlâ çalışmıyorlar birçok- çalışmadıkları süre zarfındaki BAĞ-KUR borçlarının devletimiz tarafından ödenmesini talep ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

37.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü. Tohumdan hasada, tarladan sofraya, tarımsal üretimin her aşamasında kadın çiftçilerimizin emeği çok büyüktür. Ben de bir çiftçi çocuğu olarak biliyorum ki Anadolu kadını sırtında bebeği, elinde çapasıyla daima toprakla hemhâl olmuştur. Toprak ve kadın sevginin ve merhametin sembolüdür, yaşamın kaynağıdır; o yüzden "toprak ana" deriz. AK PARTİ olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, ülke ekonomimizin göz bebeği olan tarım sektörüne hep öncelik verdik ve vermeye de devam ediyoruz. Toprağımızı koruyan, alın teriyle ülke ekonomisinin kalkınması, büyümesi ve gelişmesine katkı sağlayan, her mevsimde çalışmayı ve üretmeyi kendine görev sayan kadın çiftçilerimizin Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 14/10/2020 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştas ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Kobani protestolarıyla ilgili yargı sürecinin tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

15/10/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/10/2020 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

14 Ekim 2020 tarihinde Siirt Milletvekili, Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştas ve İstanbul Milletvekili, Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (9165 grup numaralı) Kobani protestolarıyla ilgili yargı sürecinin tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/10/2020 Perşembe günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ruştı Tiryaki.

Buyurun Sayın Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, Kobani protestoları sırasında sayıları bir türlü netleştirilemeyen çok sayıda yurttaşımız yaşamını yitirdi, çok sayıda yurttaşımız yaralandı, linç olayları gerçekleştirildi, kamu malı zarar gördü. İşte, biz bu olayların siyaset malzemesi yapılmaması için bir Meclis araştırması açılmasını istiyoruz. Gerçekten bu olayların aydınlatılmasını istiyorsanız buyurun destek verin. Birlikte mağdurları dinleyelim, mağdurların yakınlarını dinleyelim, o dönem görev yapan kamu görevlilerini dinleyelim, her türlü bilgi ve belgeyi inceleyelim, varsa görüntülerini de inceleyerek bir rapor hazırlayıp kamuoyunu aydınlatalım.

Bakın, gerçekten olaylar sırasında kaç kişinin yaşamını yitirdiği bile bilinmiyor. Hürriyet gazetesi 6 Kasım 2014'te diyor

ki: "50 kişi öldü." Başbakan Recep Tayyip Erdoğan Haziran 2015'te seçim çalışması sırasında diyor ki: "53 kişi öldü." Anadolu Ajansı 7 Ekim 2015'te "2'si polis 31'i yurttaş, 33 kişi öldü." diyor. İnsan Hakları Derneği raporlarında ölen kişi sayısını 46 olarak açıklıyor. Cumhuriyet savcısı da en son yeni bir rakam söyledi, dedi ki: "37 kişi öldü." Evet, Kobani protestoları sırasında yaşamını yitirenlerin sayısını da bilmiyoruz. Ayrıca bu olayların tamamıyla ilgili bir soruşturma var mı, yok mu, bu konuda da bilgi sahibi değiliz. Bildiğimiz kadarıyla 3 tane soruşturma var, bu soruşturmalar da davaya döndü. 2'si Diyarbakır'daki protestolar sırasında yaşamını yitiren HÜDA PAR üye ve sempatizanlarının yaşamını yitirdiği soruşturma dosyası, 1'i Van'daki soruşturma dosyası, 1 tanesi de Ekrem Kaçaroğlu'nun yaşamını yitirdiği İzmir'deki dosya. Yalnız savcının söylediği bilgileri esas alsak bile geriye kalan 31 kişiyle ilgili herhangi bir soruşturma yoktur. Şimdi diyeceksiniz ki: "Bağımsız yargı var, bağımsız yargı iş başında." Çok açık söyleyelim, bu ülkede bağımsız bir yargı yok. Amerika'nın Irak'a müdahalesi sırasında anımsarsanız gazeteciler için kullanılan bir tabir vardı "iliştirilmiş gazeteciler" diye. Askerlerin araçlarında, askerlerle birlikte, askerlerin gözünden haber yapan gazeteciler için söylenirdi. Bugün, ülkemizdeki yargı için söylenebilecek en iyi kavram kanımca "iliştirilmiş yargı" olmalıdır. Çünkü iktidarın dolmuşuna binmiş, iktidarın gözünden bakan bir yargı var; bunun aksini hiç kimse söyleyemez.

Bakın, size birkaç resim göstereceğim: Bu, Amerikan Yüksek Mahkemesi, herkes görmüştür. Amerikan Başkanı konuşuyor, karşısında Başkan Yardımcısı ve bakanlar, hemen yanında yüksek yargı mensupları var. Bütün bürokratlar ayakta, yüksek yargı mensupları oturmuş, hatta bizde saygısızlık olarak addedilebilecek bacak bacak üstüne atmış Başkanı dinliyorlar. Peki, bizde nasıl? Bizde işte böyle: Önünü iliklemiş, şöyle el sallayan yüksek yargı mensupları, eğilmiş yüksek yargı mensupları; görüyorsunuz, Cumhurbaşkanının karşısında çay toplayan yüksek yargı mensupları. Bizdeki yüksek yargının durumu budur, buradan bir adalet çıkmaz çünkü bağımsız bir yargı söz konusu değil.

Bakın, çok uzatmak istemiyorum ama birçok soru sordum, diyoruz ki her düzeyde soru soruyoruz: Kobani protestoları sırasında öldürülen en az 37 kişinin failleri kimler? Cevap yok. Bu cinayetlerin tamamıyla ilgili -ki silahla öldürüldü hemen hemen hepsi- bir idari cezai soruşturma var mı? Bakanlıklardan cevap yok. "Katledilenlerin büyük bir bölümü HDP üyesi veya sempatizanı; bunlarla ilgili bir soruşturma var mı, özellikle mi soruşturuyorsunuz?" diyoruz, cevap yok. "Katledenler değil, olayların mağdurları sorgulanıyor." diyoruz yine cevap yok. Varsa yoksa HDP'yi hedef gösterme, HDP'lileri suçlama, HDP'liler hakkında soruşturma başlatma.

Kobani düşmedi diye mi HDP'liler hakkında soruşturma başlatıyorsunuz. Kobani IŞİD'in eline geçmedi diye mi HDP'liler hakkında soruşturma başlatıyorsunuz? Kürtlerin, bu dünyada bir şeye sahip olmasından bu kadar mı rahatsızlık duyuyorsunuz? Kobani'nin Suriye'deki, İran'daki, Irak'taki, Türkiye'deki ve dünyanın dört bir yanındaki Kürtleri ruhen birbirine yaklaştırdığı, aynı duyguları paylaştığı için mi bu kadar rahatsızsınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Hani kardeşlik, hani etle tırnak gibiydik, hani biz ne kadar Kürt'sek siz de o kadar Türk'tünüz. Kardeşlikten anladığınız bu mudur? İnsanları katledenleri değil "Bunun hesabı sorulsun." diyenleri soruşturuyorsunuz diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin HDP grup önerisi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, HDP'li hatip konuşmasının sonunda "Kürtler ne kadar Kürt'se biz de o kadar Kürt'üz, Türkler ne kadar Türk'se Kürtler de o kadar Türk'tür." diye Sayın Başbuğ'umuzun, rahmetli, cennetmekân Alparslan Türkeş Beyefendi'nin sözünü hatırlatarak buna inanmadığını ve bu noktada bunun tersine birtakım eylemler ve işlemler içerisinde bulunduğunu ifade etmiştir. Bir sefer, Milliyetçi Hareket Partisinin lideri, kurucusunun ifade etmiş olduğu sözden, Milliyetçi Hareket Partisi gönülünden, bilerek ve isteyerek bu yolda devam etmektedir; bunun altını çizmek istiyorum. Fakat şunu, Türkiye Cumhuriyeti devletinde bu manada sistematik Kürt düşmanlığı, Kürt karşıtlığı, etnik bir ayrıştırma ve ayrışma duygusunun tarihin hiçbir döneminde olmadığını ifade etmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Türkiye'nin her tarafında birtakım keyfi uygulamalar, birtakım hukuka aykırı fiiller tarihimizin her döneminde olmuştur. Bunları sadece bir etnik gruba karşı, sadece bir mezhebe karşı devletin bilerek ve isteyerek sistematik bir şekilde yapmış olduğu eylemler olarak tarif etmek meseleyi çarpıtmaktır, büyük, sinsice bir oyundur. Bu oyuna Türkiye'nin gelmemesi gerekiyor fakat HDP'nin ısrarla bu meseleyi Kürtlük-Türklük temelinde değerlendirip Türkiye'de bir kardeş kavgasını körükleyecek faaliyetler içerisinde bulunduğunu biz buradan büyük bir ibretle takip ediyoruz. Bunlar bizim adımıza şaşırtıcı faaliyetler değil. Çünkü biz HDP'nin siyasetini ve siyasetinin hangi noktalardan temellendirildiğini çok iyi biliyoruz. Burada, biz samimiyetle Türk'ü, Kürt'ü ayırmadığımızı hayatımızla da, siyasetimizle de her türlü alanda bunu ispat edebilecek durumdayız. Birisi çıkar der ki: "Biz, et ile tırnağız." bunu samimiyetle gönülünden söyler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Siz "et ile tırnak" ifadesinden alınırsınız "tırnak"ı Kürt olarak ifade edip bazı fitneciler, efendime söyleyeyim, "et" Türk'müş de "tırnak" kesildiği zaman devamlı kısaltılan taraf Kürtler oluyormuş; böyle bir şey yok, böyle bir durum yok. Türk milletinin içerisinde en ufak bir etnik ayrımcılık duygusu söz konusu olamaz. Bu, devletimize de sirayet etmiş bir şey değildir, şu anda da Türkiye'de yapılan şey budur.

Kobani eylemlerinin ne olduğunu bütün Türk milleti bilmektedir, siz burada istediğiniz kadar anlatmaya çalışın. Mesajlar da bellidir, olaylar da bellidir, nerelerden talimat alındığı da bellidir. Bu noktada tereddüt bulunmayan meselelerle ilgili olarak kendinizi meşru gösterecek, kurtaracak bazı ifadelerle burada milletin gözünü karartmaya çalışmayın, bunu asla ve asla kabul etmiyoruz.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Ben bir çarpıtma yapmadım. "Çarpıtlıyorsunuz." diyerek bir sataşma var, söz istiyorum.

BAŞKAN – Peki, yerinizden bir dakika veriyorum 60'a göre.

39.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, Grup Başkan Vekilinin hâlâ “Bu sözün arkasındayız.” demesi sevindirici. Ben bu sözün arkasında olmalarından mutluluk duyarım. Laf atmak için falan da söylemedim, bunun gereğini yapmak gerekir diye söyledim.

Bakın, dost ve kardeş meselesi çok yaygın kullanılan bir şey. “Dost ve kardeş Pakistan” “dost ve kardeş Azerbaycan” “dost ve kardeş Kıbrıs” hatta yeni bir tanesi türedi “dost ve kardeş Katar”. Bir kez de dünyadaki Kürtler için birisi çıkıp bu Mecliste, bizim dışımızda “dost ve kardeş Kürtler” desin.

Kobane’de IŞİD katliamından kurtulmak için, kadınlarını, çocuklarını kurtarmak için mücadele edenlere sadece dost eli uzatılsın diye dünyadaki Kürtler ayağa kalktı. Hiç kimsenin piyonu değildi Kürtler, sadece kardeşlerinin katledilmesine seyirci kalmadıkları için sokağa çıktılar ve öldürüldüler. Provokasyon yok muydu? Varsa araştırılsın diyoruz, söyledikimiz bu.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, çok kısa...

BAŞKAN – Peki, Sayın Bülbül bir sataşma yok ama size. Onlar da kendi fikirlerini açıkladılar.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sataşmadan dolayı açıklama yaptılar. Ben de açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Peki, size sataşmadan 60’a göre sadece bir dakika, söz veriyorum, kısa bir açıklama yapın.

40.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki’nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, bu noktada, Türkiye’de ben bir riya söz konusu olmadığını görüyorum. Çünkü böyle bir ayırım söz konusu olsa... Biz Türkiye’nin dışında yaşayan, Orta Doğu’da yaşayan Arap’ı, Kürt kökenlisi, Kürt’ü, Türkmen’i, Ezidi’si dâhil olmak üzere hepsini bağrımıza bastık; yaşadıkları sıkıntılara, efendime söyleyeyim, o sivil, masum insanların yaşadığı zulme karşı Türkiye bütün kapılarını açtı, bütün imkânlarını seferber etti.

Yunanistan’daki kampları görüyorsunuz, rezalet! Türkiye insani olarak yaşamaları için elinden gelen bir dünya gayret gösteriyor. Bir gün daha, bu zamana kadar Allah rızası için “Türkiye’ye teşekkür ediyoruz, ne güzel bir devletimiz var ki bu mültecilere, sığınanlara dünyada örnek bir davranış sergiliyor ve onlara yardım ediyor.” demediler, sizler de demediniz. Bu noktada Türkiye, dünya çapında takdiri hak eden bir ülke. Kürt’ünü kabul etmiş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bitiriyorum efendim.

350 bin Kürt kardeşimize, bu topraklarda, o süreçte Suriye’nin kuzeyinden PKK/PYD-YPG’nin özellikle sürdüğü Kürt kardeşimize Türkiye bağrını açtı. Geçen burada bir konuşmacınız ifade ediyor: “Ezidiler size baktı, siz kapılarınızı açmadınız.” diye. Kobani eylemlerinin iki ay öncesinde Türkiye yine Ezidilere karşı -Sincar’da olan, yaşayan Ezidilere karşı- kapılarını açtı, onları bağrına bastı, kendi kamplarında misafir etti. Bunlar hâlâ Türkiye’nin içerisinde. Bu gerçekleri görmeden, sadece ve sadece PKK’nın Suriye uzantısı olan PYD’nin meşru gösterilmesi için bu tarz siyasetleri, bu tarz konuşmaları burada yapmış olmak Kürtlüğe hizmet değildir, Kürtlüğe kötülük etmektir. Biz bunu ifade ediyoruz ve kabul etmediğimizi, orada oluşacak her türlü terör oluşumuna karşı Türkiye’nin teyakkuzda olduğunu, buna müsaade etmeyeceğini de tekrar dile getiriyoruz.

Saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç buyurun.

41.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, MHP Sayın Grup Başkan Vekili birkaç kez partimize yönelik ağır sataşmalarda bulundu, ithamlarda bulundu; kısa süre içinde birkaç tanesine cevap vermek istiyorum.

Birincisi; yani bu ülkede bir kardeş kavgası olmasın diye, böyle bir ortam yaratılmasın diye en fazla mücadele eden ve uğraşan partilerin başında Halkların Demokratik Partisi gelir, bu çok açık ve nettir. (MHP sıralarından gürültüler) Bakın, siz istediğiniz kadar sesinizi yükseltin bütün politikalarımızla, bütün uygulamalarımızla, bütün belgelerimizle, yaptığımız her konuşmayla bu ülkede kardeş kavgası yaşanmasın, bu ülkede yaşayan herkes; Türk’üyle, Kürt’üyle, Çerkez’iyle, Laz’ıyla, Arap’ıyla, Gürcü’süyle farklı inançlardan olan bütün halklarımız eşit koşullarda ve barış içinde bir arada yaşasınlar diye mücadele eden ve politika geliştiren parti, Halkların Demokratik Partisi’dir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu konuda hiçbir şekilde tartışmaya açık değiliz, tutumumuzdan ve kendimizden son derece eminiz, kendimize güveniyoruz, bu konudaki bütün sataşmaları da aynen iade ediyoruz.

İkincisi; ya “Etnik ayrımcılık yok.” deyip konuşuyorsunuz. Bu ülkede yılarca inkâr inkâr politikaları sürdürüldü. Kürt yok dendi, Kürtçe yok dendi. Yıllarca, cumhuriyet tarihi boyunca Kürt vardır ve Kürtçe vardır diye mücadele edildi, uğraşıldı ve bugünkü noktaya böyle gelindi. Nasıl etnik ayrımcılık yokmuş? Türkiye’de etnik ayrımcılık basbayağı vardı. Şimdi, biz, etnik ayrımcılık olmasın, bu ülkede yaşayan herkes eşit yurttaş olarak bir arada, barış içinde yaşasın diye uğraşıyoruz; bunun için mücadele ediyoruz, bunu da söyleyeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim artık.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – En az o sataşmalar kadar ben de konuşma hakkımı kullanmak istiyorum.

BAŞKAN – Onlar kadar veriyorum efendim, ona dikkat ediyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Evet, üçüncüsü yani Sayın Grup Başkan Vekili, biz meşruiyetimizi sizden almıyoruz. Hiç kimseye de burada kendimizi meşru göstermek için uğraşmıyoruz. Biz, hukuk, adalet ve demokrasi mücadelesi veriyoruz. Hukuksuzlukları ve adaletsizlikleri ortaya çıkaralım diye tartışıyoruz, gelin araştıralım diyoruz. Biz meşruiyetimizi halktan alıyoruz, halktan, sizden değil ve asla da bu meşruiyetimizi tartışma konusu yaptırmayız. (HDP sıralarından alkışlar)

Bütün seçmenlerimiz gider, Türkiye’deki bütün eşit yurttaşlar gibi oylarını verirler ve 6,5-7 milyon seçmenimizle, aileleriyle birlikte 20 milyona yakın insanın meşru gördüğü bir siyasi partiyiz; bunu da tartıştırmayız, onu da söyleyelim.

Üçüncüsü çok açık...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Dörde geldik.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Dört olduysa dörde geleyim, olur.

Şunu da çok açık söyledik: Türkiye’deki mültecilere, sığınmacılara yönelik olarak iktidarın atmış olduğu doğru adımların hepsini biz destekledik. Kapıları kapatın, kimseyi almayın demedik. Kapılar açılsın, zorda olan bütün insanlar içeri gelsin. Kürt, Arap fark etmez; Süryani, Ezidi, Müslüman fark etmez. Herkes buraya gelsin, savaş çok acı bir şeydir ve kimse o acıdan dolayı hayatını, ailesini kaybetmesin dedik. Asla o politikaların karşısında tutum almadık ama yanlış yapıldığı zaman da eleştirdik. Yanlış yapıldığı zaman ne zamandı? Mürşitpınar Sınır Kapısı düşüyor, Kobani düşüyor, orası kapanırsa içeride katliam yaşanır

dediğimizde, o dönemin Başbakanına, o dönemin iktidarına bunları iletmişiz; kapılar açılsın, insani koridor açılsın, insani yardım yapılsın dediğimizde bunun için mücadele ettik. Kobani için mücadele de aslında bu mücadeleydi esas itibarıyla.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum efendim.

Doğrulara doğru dedik, yanlışlara yanlış dedik. Biz hiçbir zaman doğru olana yanlış demedik, kayıtlara bakılabilir bu konuda, bu konuda da söylediklerimiz çok açık. Kimsenin talimatıyla politika oluşturmadık, kimsenin talimatıyla adım atmadık. Ne yaptysak Halkların Demokratik Partisinin yöneticileri, milletvekilleri olarak hep birlikte yaptık. Dolayısıyla bu “Talimatla politika yapılıyor.” “Talimatla adımlar atılıyor.” hikâyelerinden de bir an evvel vazgeçin. Talimatla yapılıyorsa bu, kim talimat verdiyse gidin, onları yargılayın. Niye bizimle uğraşıyorsunuz o zaman? Biz kendi özgür irademizle, doğrusuyla, yanlışla politikalarımızı yaptık ve kararlarımızı verdik. Yanlışlarımız yok mudur, vardır elbette. Bu yanlışlarımızın da öz eleştirisini veriyoruz, bunları açık yüreklilikle konuşuyoruz ama ne yaptysak Halkların Demokratik Partisinin yöneticileri ve milletvekilleri olarak yaptık; bunu da çok açık bir şekilde bir kez daha vurgulamış olayım.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, sağ olun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bülbül, söz vereceğim ama çok dikkatli dinledim, sadece kendilerini ifade etmeye çalıştılar.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bize yönelik ifadeleri var.

BAŞKAN – Size söz vereceğim ama şunu söyleyeyim: Sadece kendilerini ifade etmeye çalıştılar, siz de o doğrultuda bir konuşma yaparsanız bu tartışmayı da bitirmiş oluruz diye düşünüyorum.

Buyurun.

42.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, HDP Grup Başkan Vekili “Bir yerlerden talimat aldığımızı ifade ediyorsanız talimat verenleri yargılayın o zaman.” diyor. Efendime söyleyeyim, bir suç işlenmişse, hukukta, cezada, talimat veren de yargılanır, talimat gereğince buna destek olan da bunun tahrik edicisi, iştirakçisi, bu eylemi gerçekleştiren de yargılanır, hukuk önünde hesap verir. Bu noktada kimin iştiraki varsa bunlar bu işlerin sorumlusudur. Dolayısıyla talimat veren de ayırmayız, talimat gereğince hareket edenleri de ayırmayız bir noktada; bunu baştan söyleyelim.

Şimdi, biz, bu noktada PKK terör örgütüyle HDP’nin bağlı olduğunu, organik bir bağı olan parti olarak gözükmese de siyasetini temsil ettiğini, siyasi olarak temsil ettiğini biz ifade ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – PYD’ye olan yaklaşımda, PYD’nin PKK’nın Suriye kolu olduğu herkes tarafından bilinirken, dünya çapında bunun biliniyor olmasına rağmen, Eş Genel Başkanınızın “PYD’yi biz arkamıza aldık.” diye ifadeleri herkes tarafından biliniyorken, en son Grup Başkan Vekiliğinizin yapmış olan Ayhan Bilgen’in, yine milletvekiliniz olan Altan Tan’ın “HDP’nin PKK’yla ilişkisi gizli saklı bir şey değildir, bu gayet ortadadır, bunu herkes bilmektedir. Ben milletvekili olduğum zaman da bunu biliyordum.” ifadelerine rağmen, kendi içinizden olanların dahi bu itiraflarına rağmen -bunu zaten biz yıllardır ifade ediyoruz, söylüyoruz da- bunları gizlemeye, saklamaya çalışmanın bir anlamı yok. Bu gerçeklikler ortadayken bugüne kadar Türkiye’nin başına gelen hadiselerde, Türkiye’nin yaşadığı acılarda, terör hadiselerinde teröre kurban olanların, terörden zarar görenlerin yanında değil, o teröristlerle beraber olduğunuzun her şekilde biliniyor olmasına rağmen bugün burada kendi kendinizi meşru bir hareket olarak göstermeye çalışmak, meşruiyetinizi millettan aldığınızı ifade etmek, benim kanaatimce safsatadan ibarettir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hiç öyle bir şey yok, öyle “safsata” falan; olur mu öyle şey ya! Halk oy veriyor, tombaladan gelmedik buraya.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, size de söz vereceğim, bir saniye müsaade edin.

Bundan sonra söz talep edilmesi hâlinde sataşmadan dolayı iki dakika olarak kürsüden söz vereceğim ve süreyi de uzatmayacağım. Bilginize sunuyorum.

Şimdi size yerinizden söz veriyorum.

Buyurun.

43.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, bakın, sizin Cumhuriyet İttifakı’nda ortağınız var ya, siz Cumhuriyet İttifakı’ndaki ortağınıza soracaksınız, diyeceksiniz ki: “Salih Müslim PYD Eş Genel Başkanı’na ona kırmızı pasaportu neden verdiniz?” Soracaksınız. (HDP sıralarından alkışlar) “Salih Müslim’e kapıları açıp onun Diyarbakır’a, Ankara’ya gelmesini neden sağladınız?” diye soracaksınız. “Asya Abdullah’ın bu Meclisin çatısı altına gelip, grup toplantısına katılıp dinlemesine neden izin verdiniz?” diye soracaksınız. “Yine o zaman PYD Eş Başkanı olan Asya Abdullah’ın Diyarbakır’da ‘Nevroz’ mitingine gelip konuşma yapmasına neden izin verdiniz?” diye soracaksınız. Onların hepsini soracaksınız. “Neden onların Türkiye üzerinden Avrupa’ya gitmesine izin verdiniz?” diye soracaksınız. Şimdi, bütün bunlar varken, bütün bunları konuşmak varken kalkıp bize bunları sormayacaksınız. Sizin ittifak ortağınıza soracaksınız. Birlikte iktidarsınız bugün, niye sormuyorsunuz? (HDP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – İkincisi: Yahu, “Kobani’ye insani yardım koridoru açılsın.” diye mücadele ettik, yirmi gün sonra yani 9 Ekimden sonra, 29 Ekimde insani ve askerî yardım koridoru o dönemin başbakanı ve iktidarı tarafından açıldı; sınırdan içeri peşmergeler girdiler; 80-100 konvoyluk bir araçla Kobani’ye gittiler ve askerî elbiseleri içinde ve askerî teçhizatla gittiler. Soracaksınız “Neden izin verdiniz?” diye; bize değil, önce iktidar ortağınıza soracaksınız. Onlara sormuyorsanız, susuyorsanız, o zaman siz de bunları desteklemişsiniz demektir. O zaman da o günlerde de zaten siz sesinizi çıkarmadınız buna. Ortada, sizin itiraz ettiğinize dair çok fazla bir belge, bilgi yok zaten. Çünkü o günkü koşullarda Kürtlerin IŞİD’li barbarlar tarafından imha edilmesine, katledilmesine karşı Türkiye’de vicdan sahibi herkes itiraz ediyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Dolayısıyla, o imhanın ve katliamın gerçekleşmemiş olması önemlidir. Yani

Bulgaristan'da yaşayan Müslüman Türkler soydaşımız ama Kobani'de yaşayan, Kuzey Doğu'da yaşayan, Suriye'de yaşayan Kürtler yani bizim Diyarbakır'da, Mardin'de, Şırnak'ta, Van'da, Bitlis'te, Bingöl'de, Hakkâri'de yaşayan Kürt yurttaşlarımızın akrabaları, kardeşleri, onlar bizim kardeşlerimiz, soydaşlarımız değil, öyle mi? İşte, ayrımcılık budur, işte, bölücülük budur ve siz bunun âlâsını yapıyorsunuz, ben de tam bunu anlatıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Hepsi kardeşimiz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

Şimdi, Sayın Bülbül, bir şey söyledim biraz evvel...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Anlaşalım.” diyorsunuz.

BAŞKAN – Bir anlaşalım. Ya bir dakika 60'a göre söz ya da sataşmadan iki dakika söz ama bunun sonu yok.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Evet.

BAŞKAN – Bu tezleri günlerce burada konuşsak, tartışsak bitiremeyeceğiz. Onun için takdiri size bırakıyorum, nasıl arzu ediyorsanız; uzatmayacağım süreleri çünkü.

44.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Evet, tabii, bu tahammülsüzlüğü görmekte fayda var, bunu görmemizde yarar var.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yapmayın ya! Tahammülsüzlük olur mu ya?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, ben, konuşmamda “Suriye'nin kuzeyindeki kardeşlerimizi Türkiye kabul etti, başına bastı.” derken burada, kardeşimizdir, soydaşımızdır hepsi, ne fark eder? Türkiye, onlara dünyada hiç kimsenin, hiçbir devletin, hiçbir milletin göstermediği şefkati, merhameti göstermiştir; hatta ve hatta IŞİD'in ve aynı zamanda o kahrolası PYD'nin, PKK'nın göstermediği şefkati göstermiştir. Kim kimi aldatıyor burada? Gerçekleri konuşuyoruz biz. 350 bin Kürt, PYD'nin, PKK'nın orada demografik değişiklikler yapması ve kendi kurallarına, kaidelerine uymadığı için Türkiye'ye gelmek zorunda kaldı; yaşam hakkı tanımadınız. O, bugün, IŞİD'e çok fazla laf söylediğiniz -efendime söyleyeyim- PYD'yi arkalarken IŞİD'e karşı düşmanlığı yapıyorsunuz ama IŞİD'lilerin Rakka'dan nasıl çıktığını BBC gösterdi. PYD'nin kontrolüne geçtiği zaman sözde IŞİD'e karşı Rakka'ya hareket yapıyorlardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bülbül, bu turda ya bir dakika ya iki dakika kürsüden vereceğimi söyledim ama bu son tur...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bitireyim...

Nasıl yapalım Sayın Başkan?

BAŞKAN – Ama bitiremeyiz bunu böyle, bakın arkadaşlar da müdahale ediyorlar.

Siz devam edin o zaman, tutanaklara geçsin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Cevap vermemiz lazım.

BAŞKAN – Peki, son bir dakika daha açıyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, biz, netice itibarıyla orada IŞİD ile PYD arasında nasıl bir al gülüm ver gülüm hesabı olduğunu çok iyi biliyoruz. O bölgede IŞİD'le savaşanlar, yarın sakalını kesip PYD saflarında nasıl beraber oluyorlar onları da biliyoruz. Bunlar kayıtlarla sabittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, son olarak şunu söyleyeyim: Milliyetçi Hareket Partisi yanlış gördüğü ne varsa her zaman, her daim söylemiştir. Bizim için Ahmet Davutoğlu, o eylemler sürecinde “Serok Ahmet” olmuştur. Bunu da daha bugün, daha bu hafta Genel Başkanımız grup toplantısında o sürece atıfta da bulunarak ifade etmiştir. Milliyetçi Hareket Partisinin ne zaman, ne söylediğine bakarsanız bunlarda hiçbir eksik olmadığını görürsünüz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, biraz evvel sorduğunuz sorularla ilgili iktidar partisinden bir arkadaşımız da söz istiyor, o da cevap vermek istiyor. O versin, sonra siz en son toparlarsınız ve kapatırız konuyu.

Buyurun Sayın Can.

45.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün HDP Grubuna yönelttiği sorulara cevap verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

MHP Grup Başkan Vekilimiz Levent Bey açık bir soru sordu HDP'ye, dedi ki: “Siz, PKK'nın siyasi olarak uzantısı mısınız? PKK'yla bağınız nedir? Buna bir cevap verin.” dedi. Başka soruları bize yöneltmenin bir anlamı yok, öncelikle siz buna bir cevap verin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Veremezler, veremezler. Onun bir cevabı yok.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Siz IŞİD'le olan bağlantınıza cevap verin.

BAŞKAN – Sayın Oluç, son kez size söz veriyorum. Lütfen, bir sataşma yapmadan.

Buyurun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Alavere, salavere, dalavere... Yine buraya geldik.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bakın önce...

BAŞKAN – Lütfen Genel Kurula seslenelim Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi...

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Söyleyecek hiçbir şeyiniz yok.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sen kürsüden konuşuyorsun, ondan sonra alavere dalavere oluyor!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Tabii, öyle. Sanki hiçbir şey yok başka.

BAŞKAN – Evet, Sayın Tiryaki, Grup Başkan Vekiliniz konuşuyor. Lütfen, rica ediyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Alavere dalavere yok bu işin içerisinde.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Var, var.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ben söylediğimi biliyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbül, dinleyelim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, temiz bir dil kullansınlar.

BAŞKAN – Sayın Tiryaki'yi uyardım.

Lütfen, Oluç'u dinleyelim ve konuyu kapatalım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, tekrar başlatır mısınız lütfen?

BAŞKAN – Buyurun.

46.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, birincisi, yani kusura bakmayın, sizin sorduğunuz soru... Yani ben, siz niye alındınız anlamadım ama size de bir cevap vereyim yani. Ya, IŞİD'le sınırda al gülüm ver gülüm fotoğrafınızı unuttunuz mu siz? IŞİD'le sınırda al gülüm ver gülüm... IŞİD'le sınır ticareti yaptığınızı unuttunuz mu? (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – PKK'ya gel, PKK'ya.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bağdadi'nin nerede öldürüldüğünü unuttunuz mu? Yıllarca IŞİD terörizmini nasıl desteklediğinizi unuttunuz mu? Soruyorsunuz. Geçin bunları, geçin.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – PKK'yla bağınız var mı yok mu?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sıkıştığınızda, verecek cevabınız olmadığında, ne zaman acz içine düşseniz, hiçbir soruya cevap veremeyecek olsanız bunu gündeme getiriyorsunuz. Bunları geçin, ben bunları yemem, başkasına anlatın bunları. Şimdi onu geçin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ayhan Bilgen'e cevap verin. Altan Tan'a cevap verin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – IŞİD, size Cerablus'un anahtarını teslim etti ya, size teslim etti. Daha geçen gün burada Grup Başkan Vekilimiz Türkiye gazetesinin manşetini gösterdi size "Anahtar teslim Cerablus" diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son bir dakika.

Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – "Anahtar teslim Cerablus" diye Türkiye gazetesinin manşetini size gösterdi. "Anahtar teslim" diye sizin yandaş gazeteniz attı bunu. Yapmayın şimdi böyle bir şeyi.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – IŞİD de PKK da aynı yere hizmet ediyor.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, dolayısıyla, bakın değerli vekiller, şunu söylemeye çalışıyoruz: Biz bu meselelerin hepsini niye tartışıyoruz? Kobani meselesinden çıktı, dedik ki: "Bu konu araştırılsın." Ya, biz araştırılsın istiyoruz ya. Siz bizi suçluyorsunuz ya, biz diyoruz ki: "Araştıralım yahu." Bak, komisyonda siz çoğunluğunuz, istediğiniz raporu da çıkarırsınız. Biz demiyoruz ki: "Araştırmayalım, üstünü örtelim." "Araştıralım." diyoruz, gelin araştıralım, neyse ortaya çıksın. Biz bunu istiyoruz, siz kaçırıyorsunuz hep araştırmadan.

BAŞKAN – Anlaşıldı Sayın Oluç.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şu PKK'ya bir gel, PKK'ya! Ya, olmadı ki, sorduğumuz soru PKK'ydı.

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 14/10/2020 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Kobani protestolarıyla ilgili yargı sürecinin tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Ali Şeker.

Buyurun Sayın Şeker. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6-7 Ekim olaylarında kaybettiğimiz yurttaşlarımızı saygıyla anarak konuşmama başlıyorum ve o yurttaşlarımıza bir borcumuz var, gerçeklerin ortaya çıkarılması için bu araştırma önergesine "evet" demek; bunun üzerine kapatmak, bu konuyu istismar etmek değil, gerçekler neyse tek tek araştırılıp ortaya çıkarılmasını sağlamak.

Daha önce "10 Ekim Ankara Gar katliamı araştırılsın." dedik, siz "Yok, araştırılmasın, gerçekler ortaya çıkmasın." dediniz. Göz göre göre, telefonları dinlene dinlene, yolda kontrollere takılıp yol verile verile geldiler, Türkiye Cumhuriyeti'nin en büyük katliamını Ankara'nın göbeğinde yaptılar ve siz "Bunu da araştırmayalım." dediniz. Bir insan araştırmadan niye korkar? Gerçekler ortaya çıkmasın diye korkar, gerçekler ortaya çıktığında rezil rüsva olacağı için korkar ve bu konuyu da araştıralım, bütün gerçekler bütün çıplaklığıyla ortaya çıksın. Siz oradan diyorsunuz ya işte "Serok Davutoğlu" "Serok Ahmet oldu orada." Niye "Serok Ahmet" oldu, bunu buyurun açıklayın. Madem bazı gerçekler gizleniyor, birlikte araştıralım.

"Milyonlarca EYT'linin sorunu araştırılsın." dedik, "Yok, araştırılmasın." dediniz. "İntihar edenler niye intihar ediyor? Ülke büyük bir yıkıma doğru gidiyor, araştırılsın." dedik... Daha dün bir taksici Boğaziçi Köprüsü'nde taksisini bırakıp intihar etti ve hayatını kaybetti.

Şimdi, Türkiye'nin bu kadar sorunları varken siz "Bunları araştırmayalım." diyorsunuz. Suruç katliamı, göz göre göre orada gençler katledildi, öldürüldü ve "Onu da araştırmayalım." dediniz. Hiçbir şeyi araştırmayarak bütün gerçeklerin üstünü örttüğünüzü mü zannediyorsunuz? Gerçekler bir gün mutlaka açığa çıkar ve o gerçeklerin üstünü kapatmak isteyenler tarih önünde o utanç yaşamaya devam eder.

Dün, Covid-19 salgınının yedinci ayında "Ölüyoruz, tükeniyoruz." diyen sağlıkçılar, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi üyeleri, İbni Sina Hastanesi önünde açıklama yapmak istediler. "Tükeniyoruz, ölüyoruz." demek yasak; tükenmek, ölmek serbest ve orada 7 yurttaşımız, o İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinden 7 yurttaşımız ters kelepçeyle gözaltına alındı. Burada hep beraber sağlıkçıları alkışladık, ama o sağlıkçılar dün ters kelepçeyle orada tek tek gözaltına alındı, bu utanç da bize yeter. Bu alkışladığımız sağlıkçılara gösterilen bu muamele utanç tablosudur.

Her şeye diyorsunuz ki "Tek bayrak, tek vatan, tek millet." Ee, barolara gelince 2 baro, Türk Tabipleri Birliğine gelince 2 birlik; ülkede ne birlik bıraktınız ne dirlik bıraktınız. Yeter artık, ülkeyi daha fazla bölmeyin. Daha önce, ülkenin birliğini temsil eden Cumhurbaşkanlığı vardı, onu partili Cumhurbaşkanı yaparak, bir Genel Başkanı Cumhurbaşkanı olarak seçerek maalesef o birliğimize de çok ciddi zarar verdiniz; meslek örgütlerini de bölmeyin daha fazla. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Meslek örgütleri vatani bölün ama! Meslek örgütleri milleti bölün!

ALİ ŞEKER (Devamla) – Yedi ayda 40 bin sağlık çalışanı, coronavirüse yakalandı ve 53'ü doktor 117 sağlık çalışanı hayatını kaybetti. Daha iki gün önce Aydın Tabip Odası Başkanı Doktor Esat Ülkü, bir Tabip Odası Başkanı maalesef coronavirüs nedeniyle bu ülkede öldü ve onun öldüğü günlerde siz Türk Tabipleri Birliğini bölmenin peşindesiniz. İnsanlar "Ölüyoruz." diyor, siz "Bölüyoruz." diyorsunuz. Artık yeter, bölmeyin bu ülkeyi. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisi üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın İbrahim Yurdunuseven.

Buyurun Sayın Yurdunuseven. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri seyretmekte olan vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 6-8 Ekim Kobani olaylarının yakın tarihimize kara bir leke olarak geçen 15 Temmuz darbe girişimine giden yolda kilometre taşlarından biri olduğu tartışmasızdır. 15 Temmuz 2016'ya kadar ülkemizde yaşanan olayları hatırlayacak olursak, oluşturulmak istenen kaos ortamının hangi amaca yönelik olduğunu da anlamış oluruz.

Değerli milletvekilleri, bildiğiniz gibi PKK ve KCK örgütünün elebaşları ve üyeleri ile HDP'nin MYK üyeleri, sosyal medya üzerinden toplumu ajite edecek şekilde insanları sokaklara eylem yapmaya çağırmış ve bir "tweet"le süresiz direniş çağırısı yapmışlardır. Bunun sonucunda 35 il, 96 ilçe ve 131 yerleşim yerinde barikatlar kurulup yollar kesilmiş, kamu bina ve araçları ile iş yerlerine zararlar verilmiş, sivil insanlara saldırılmıştır. Yine, resmî rakamlara göre 197 okul binası yakılmış, 269 kamu binası tahrip edilmiş, 1.731 ev ve iş yeri yağmalanmış, 1.230 araç hasar görmüştür. Masumane bir şekilde kurban eti dağıtan Yasin Börü ve arkadaşlarıyla birlikte 40'tan fazla vatandaşımız hayatını kaybetmiş, güvenlik güçlerimiz şehit olmuş, 326 polis-askerimiz ile 435 vatandaşımız yaralanmıştır.

Demokrasilerde, teröre bulaşmadan, yakıp yıkmadan, insanları yaralayıp öldürmeden toplantı ve gösteri yürüyüşü yapmak en doğal haklardır. Ancak, yapılan çağrı ve ortaya çıkan sonuç açıkça terör ve terör eylemlerine destek niteliğinde olduğunu da göstermektedir. Anayasa'nın 26'ncı maddesi, yine Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10 ve 11'inci maddeleri ve Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'nin 19'uncu maddesi düşünce ve ifade özgürlüğünün şiddet içermeyeceğini açık ve net olarak ortaya koymaktadır. Bu çağrı sonucu oluşan olaylar sonrasında bağımsız Türk yargısı olaya el koymuş ve birtakım soruşturmalar açılmıştır. Zamanaşımı süresi içerisinde de soruşturmalar devam etmektedir. Olay tarihinde milletvekili olmayanlar yönünden soruşturma Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 2014/133816 soruşturma sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir. Yine, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına iletilen fezlekeler Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş ve 2016/35283 soruşturma numarasını taşımaktadır. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 2014/146757 soruşturma sayılı dosyasındaki suç, devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozma, bir suçu gizlemek veya başka bir suçun delillerini gizlemek ya da yakalanmamak amacıyla öldürme ve öldürmeye teşebbüs, birden fazla kişiyle gece vakti suç örgütüne yarar sağlamak maksadıyla yağma, cebir, tehdit ve hile kullanarak kişiyi hürriyetinden yoksun bırakmaktır. 25/9/2020 tarihinde Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca bu soruşturma kapsamında Ankara merkezli 7 ilde 82 şüpheli gözaltına alınmış, 17'si tutuklanmış, 3 kişi de adli kontrol şartıyla serbest bırakılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – 6-8 Ekim olayları, ülkemizin varlığı, bağımsızlığı, bütünlüğü ve toplumsal barışını kardeşlik hukuku için ciddi anlamda tehdit eden bir ihanet girişiminin adıdır, bu ülkede birlikte yaşama kültürümüzü hedef almış bir ihanet girişimidir.

Bunlarla ilgili bağımsız yargı kararını verirken elbette bizler siyasetler olarak bu hain girişimi hayata geçirenlere, yardım edenlere milletimizin huzurunda hesap sormaya devam edeceğiz. Sizi ve bizleri buraya milletvekili olarak gönderen irade hepimizin demokratik kurallar çerçevesinde siyaset yapmamızı istemektedir. Buraya öğretilmiş bir kinle gelip milletin iradesinin tecelli ettiği bu çatı altında terör destekçiliği şeklinde tavırla siyaset kimse yapamaz ve kimseye de yaptırmayız. Bizler, Türk'üyle Kürt'üyle, Çerkez'ile Arap'ıyla, Alevi'siyle Sünni'siyle bir ve kardeş olarak yüzyıllardır bu coğrafyada birlikte yaşamış kişileriz ve hâlâ da birlikte yaşamaya devam edeceğiz. Sizlerin öğretilen bu kinini bu coğrafyadaki çocuklarımıza, kardeşlerimize aşılatmayacağız ve geçirmeyeceğiz inşallah. Buradan açıkça ve net olarak da tekrarlıyorum: PKK'sıyla, DHKP-C'siyle, YPG'siyle, PYD'siyle, FETÖ'süyle, kim olursa olsun, hangi terör örgütü olursa olsun son terörist imha edilinceye kadar mücadelemiz devam edecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Bu vesileyle HDP grup önerisi aleyhinde oy kullanacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bir sataşma var Sayın Başkan.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) - Terör örgütlerine sataştı.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Terör örgütlerine sataştı.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Neydi sataşma Sayın Oluç?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Çağrımızın şiddet içerdiğine dair ifadeler sataşma.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in HDP grup önerisi üzerinde

AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; burada daha evvel de söylemiştim, tekrar söyleyeceğim, önce bir tanesini ifade edeyim: Çağrımızın, o dönemde yapılmış olan çağrının -hani sizin arkadaşlarınız da o "tweet"i aldılar, kullandılar, söylediler daha evvelden- içinde şiddet barındıran en ufak bir kelime yoktur kesinlikle.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – "Sokakta şiddet var, sokağa gel." diyorsun. Bu ne demektir?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yok, yok. Ben bunları geçen gün de anlattım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Olur mu öyle şey? "Şiddete gel." demek gerekiyor mu? "Kavgaya gel." diyorsun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ben bunları geçen gün de anlattım.

Bakın, şimdi bu rakamlarla ilgili çeşitli spekülasyonlar var.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sonuca bak.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Kaç kişi öldüyse hepsi bizim canımızdır dedik, Yasin Börü dâhil olmak üzere hepsi bizim canımızdır.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Öldür öldür, "Canımız." de.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Kaç kişi öldü? 37 mi, 43 mü, 54 mü? Bu rakamlar farklı şekillerde telaffuz ediliyor. Fakat şunu söyleyeyim: Öldürülmüş olanların kaç HDP'liyse yani 37'ye 37'nin 27'si, 44'se 44'ün 37'si; sayıları teker teker sizin önünüze çıkarırız, kuralım araştırma komisyonunu. Bunlar HDP'lidir HDP'li.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ya olmaz, PKK daha çok öldürür ki daha çok düşmanlık olsun; PKK'nın varlık sebebi bu.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ya, ben şimdi isimler vereceğim size. Evet, HDP'lidir. Neden öldürüldüler, biz de bunun ortaya çıkarılmasını istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Fark etmez ki, HDP'liyi de öldürür, öbürünü de öldürür, herkesi öldürür.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ama konuşturuyorlar Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, tamamlayalım.

Siz Genel Kurula hitap ediyorsunuz Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamam.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – PKK demek öldürmek demek.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Bu ne ya?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – PKK demek öldürmektir. El kol hareketi yapma bana oradan!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, bakın, efendim, biz o gün de sorduk, tekrar soruyoruz: O dönemdeki mülki amirler, kaymakamlar, valiler, Emniyet müdürleri şimdi hangi görevde bulunuyorlar?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – PKK demek öldürmek demek, bunu öğrenin.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müdahale etmeyin, bitirelim konuşmayı.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Çıkmı açıklayın, hangi görevde bulunuyorlar? Neden bu soruyu soruyoruz?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Savunduklarınız "öldürmek" demek, "katillik" demek.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şunun için soruyoruz: Diyorsunuz ya "15 Temmuzda hazırlıktı." diye, 15 Temmuzda hazırlık idiyse o dönemin mülki amirleri, kaymakamları, valileri ve Emniyet müdürleri şu anda hangi görevlerde ve kimlerdir? Açıklayın bunu.

Açıklayın diyoruz, neden? Çünkü 15 Temmuzda Diyarbakır'da, Şırnak'ta, Hakkâri'de tugay komutanı olan, ordu komutanı olanlar 15 Temmuzda gelip burayı bombaladılar ve siz onları sonra yargıladınız, FETÖ'den yargıladınız, dolayısıyla şu anda cezaevindeler. Şimdi, eğer "15 Temmuzun öncesiydi." diyorsanız eğer 6-8 Ekim 2014 için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Son cümlem efendim.

BAŞKAN – Peki, son cümlelerinizi alıyorum, bir daha da uzatmıyorum Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Eğer böyle diyorsanız, o zaman iş başında olan mülki amirleri, kaymakamları, valileri, emniyet müdürlerini açıklayacaksınız; ne yaptılar, ne ettiler, konuşacağız ve İçişleri Bakanının söylediği "Güvenlik güçlerimiz içinde kontrol edilemeyen güçler var." lafının ne olduğunu, bunların kimler olduğunu açıklayacaksınız. Dolayısıyla, herhangi bir şiddet girişiminde bulunulması çağırısını asla yapmadık. Ve şunu hatırlatıyorum size: Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, sizin Genel Başkanınız 9 Ekimde yaptığı konuşmada, 6-8 Ekimden bir gün sonra -2014'ten bahsediyorum bakın- dedi ki: "Bu eylemler, bu yapılanlar esas itibarıyla çözüm sürecini hedeflemiştir." Siz şimdi ne konuşuyorsunuz? Önce o gün konuşulanlara, söylenenlere bakacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sizin Genel Başkanınızın kendisi söyledi çözüm sürecinin hedeflendiğini. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç, anlaşıldığını düşünüyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, aslında bu tartışmayı daha önce birkaç defa yaptık ama çok bağırarak haklı olunmayacağını da söylemek isterim. Sayın Grup Başkan Vekilinin bu kadar üst perdeden konuşması hiçbir gerçeği kapatmaz. Bakınız, tekrar oluyor çünkü aynı konular bir daha ifade edildi. Biz başından beri diyoruz ki: 82 milyonun kardeşliği için kim ne yapmışsa baş tacı fakat daha önce göstermişim, 6 Ekim sürecinden birkaç gün önce Öcalan'ın, ardından Bese Hozat'ın, ardından Murat Karayılan'ın, ardından Cemil Bayık'ın benzer cümlelerle "Sokağa çıkın." daveti var. Bakın, 4 tane büyük terörist saydım. Hemen ardından HDP'nin resmî Twitter hesabından, hâlâ bugün kullanılan adresten "Halklarımızı sokağa çağırıyoruz." diye aynı ifadelerle var yani Öcalan'ı, Karayılan'ı taklit eden aynı ifadelerle davet var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu davetin sonunda da 50'ye yakın insanın ölümü söz konusu. Buradan böyle siyasi kavga yapmayı, bir daha aynı şeyleri söylemeyi doğru bulmuyorum. O yüzden sataşmaya mahal vermeden şunu söyleyeceğim: Bir defa olsun arkadaşlar "Pişman olduk, yanlış yaptık. Haddini, niyetini aşan bir mesele oldu." desinler, kısmen anlayalım ama bağırarak, itham ederek, o zamanki kardeşlik vurgularımıza yan bakarak... Bu ithamları doğru bulmuyoruz Sayın Başkan. (HDP sıralarından gürültüler)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bir şey demedim ama.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ayrıca, Sayın Başkan, araştırma önergelerine katılmamak, o konuya hassas olmadığımız anlamına gelmez.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Gelir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bazen gündem yoğunluğu, bazen benzer araştırmalar olmuş olması...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İstismar, bazen istismar

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ne ayıp bir şey ya! Ne ayıp bir şey ya!

BAŞKAN – Sayın Turan, lütfen devam edin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ne ayıp bir şey ya!

BAŞKAN – Sayın Turan...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İstismar edeceksiniz, onu söylüyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – ...bazen meselenin yargıda olmasından, bazen tüm kamuoyunun takip etmesinden, benzer gerekçelerle "hayır" denebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Biz 6-8 Ekim olaylarını başlatan, destek olan, onlarca kişinin ölümüne sebep olan kim varsa yargı karşısında hesap vermesini istiyoruz ancak siyasi hesaplarla Meclis gündeminin meşgul edilmesini doğru bulmuyoruz. İhtiyaçsa kurarız, 4 parti, 5 parti bir araya geliriz, onu da kurarız. Bundan kaçtığımız, korktuğumuz yok. Fakat şu anki gerekçemiz: Zaten devam eden büyük bir operasyon var, konu yargıda takip ediliyor, biz de aynı hassasiyetle takip ediyoruz Sayın Başkanım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Engel ne? Engel ne?

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 14/10/2020 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Kobani protestolarıyla ilgili yargı sürecinin tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, bir söz istiyorum ama... Elimi kaldırdım ama görmediniz herhâlde.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hem öleceğiz hem özür dileyeceğiz! Böyle bir dünya var mı?

BAŞKAN – Sayın Oluç, ben bu konuda yeterince müzakere yapıldığını düşünüyorum çünkü üç gündür aynı müzakereleri tekrarlıyoruz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tekrarlıyoruz ama bu söylendiği için cevap vermem gerekiyor. Kısaca bir kayıtlara geçsin. Bir dakikalık bir şey isteyeceğim.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Sataşmayalım.

BAŞKAN – O zaman tutanaklara geçmesi için yerinizden bir dakika veriyorum, süreyi kesinlikle uzatmayacağımı bilin. Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamam, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bakın, bir şey söyleyeceğim, diyorsunuz ki: “Öcalan’ın daveti vardı.” Yani nasıl davet etti, nasıl getirdi mesajı, bilmiyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Size sormalı, size!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ben şimdi bir şey söyleyeceğim: Yapmayın...

BAŞKAN – Ama Sayın Oluç, Genel Kurula hitap edin, kişiselleştirmeyin lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ama bakın, şunun için söylüyorum Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Avukata söylemiştir, size söylemiştir, ne bileyim ben.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şunun için söylüyorum: 9 Ekim sabahı, İmralı’dan mesajı siz getirdiniz, biz okuyalım diye, hatırlıyorsunuz değil mi? Bunu söylüyorum ben size. Dolayısıyla Öcalan’ın “Herhangi bir provokasyona asla gelinmemelidir ve provokatörlerden uzak durulmalıdır.” mesajını siz getirdiniz. 9 Ekimde getirdiniz efendim, 9 Ekimde. Diyarbakır’da bunu Selahattin Demirtaş çıktı, okudu. Bunu söylüyorum ben, hatırlatmak için söylüyorum, kayıtlara girsin diye; polemik yapmak için söylemiyorum yani hatırlatmak için söyledim.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bunları çok tartıştık. İnanın rahatsızım tekrar etmekten ama ne yapmışsak 82 milyonun kardeşliği için yaptık. O zamanki iyi niyeti, toplumun verdiği krediyi keşke terörle arasına mesafe koymayanlar değerlendirseydi de bugün biz Türkiye’de artık terörü konuşmuyor olsaydık, ölümleri konuşmuyor olsaydık. O yüzden “O gün yapılan şuydu, buydu.” tartışmalarının çok sığ olduğu kanaatindeyim ben.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Siz yapıyorsunuz!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Öcalan nasıl vermiş o bildiriye, size sormalı, nerede ve nasıl verilmiş?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Siz getirdiniz!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ama bir daha diyorum: O zamandan bu zamana kadar yapılan her şey kan akmasının diye yapılmıştır Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, mikrofonu açmanıza gerek yok, kayıtlara girsin diye...

Sayın Turan’ın bu son söylediklerine aynen katılıyorum. Biz de o dönemde ve bugün de kan akmasının, bir tek kişi ölmesin diye uğraştık ve uğraşıyoruz.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – PKK’yı lanetleyin o zaman, lanetleyin PKK’yı!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Dolayısıyla, yapılmış olan -doğrularıyla yanlışlarıyla- bu sürecin değerlendirilmesi ve Kürt sorununda da şiddetin sona ermesi ve bir tek kişinin bile ölmemesi için...

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – PKK’yı lanetleyin!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – ...ortak iradeyle davranılması gerekiyor.

BAŞKAN – Sayın Oluç...

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – PKK terör örgütünü lanetleyin!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu konudaki sizin söyledikleriniz o anlamda doğrudur. Yanlış olan, bunu Meclisteki bütün partilerin hep birlikte yapabilmesi için adım atılamıyor olmasıdır. Biz de bunu destekliyoruz.

BAŞKAN – Peki Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Adım atılsın, bu sorunların barışçı, şiddetsiz çözümünün adımları atılsın ve çözüm bulunsun istiyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 3 sayın milletvekiline 60’a göre yerlerinden söz vereceğim.

Sayın Ataş...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş’ın, son yıllarda ciddi sorunlar yaşayan yerel televizyon kanallarının TÜRKSAT’a ödedikleri kira bedellerinin Türk lirası üzerinden alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yayın yaptıkları bölgelerin sesi, gözü, kulağı olan, bölgelerindeki olayları dünyanın dört bir yanındaki izleyicilerine ulaştıran yerel televizyon kanalları son yıllarda ciddi sorunlarla boğuşuyor. TÜRKSAT üzerinden yayın yapan yerel televizyon kanalları, kira bedellerini dolar üzerinden ödemektedir. Önceki yıllarda kira bedelleri için 5,60 TL’ye sabitlenen döviz kurunun 7 TL olarak güncellendiği bilgisi kanallara verildi. İktidar, yerel televizyon kanallarına destek vermesi gerekirken bu uygulamalarla

kanalların yayın yapmalarını daha da zorlaştırmaktadır. Kanallar bu gidişle ekranlarını kapatacaktır.

Bu bakımdan, kanalların TÜRKSAT'a ödedikleri kira bedellerinin TL üzerinden alınmaya başlaması kanallarımızın yayın hayatını devam ettirebilmesi açısından son derece önemlidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

49.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Adalet ve Kalkınma Partisinin 14 Ağustos 2001 tarihinde milletin umudu olarak kurulduğuna ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – AK PARTİ'miz, 14 Ağustos 2001 tarihinde bu milletin umudu olarak kuruldu. AK PARTİ'nin mayasını milletimiz attı, hamurunu milletimiz yoğurdu, kumaşını yine milletimiz dokudu. Bir yıl gibi kısa bir sürede 3 Kasım 2002 seçimleriyle yine milletimiz iktidara getirdi. "Tek başına, iş başına." diyen milletimizle çıktığımız bu uzun, ince ve meşakkatli yolculukla on sekiz yıllık iktidarı geride bıraktık. Üyesinden delegeesine ve teşkilat yöneticilerine kadar AK PARTİ'de vazife üstlenen tüm arkadaşlarımızın amacı, can borcumuz bulunan aziz milletimize ve ülkemize hizmet etmek oldu. Şeyh Edebali'nin tavsiyesini kendimize rehber edinerek daima "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." düsturuyla çalıştık. Türkiye'yi tarihinin en büyük yatırımlarıyla, kalkınma ve demokrasi hamleleriyle buluşturduk. Milletimizle birlikte tüm farklılıkları kucaklayarak temelinde kardeşliğin, dayanışmanın ve barışın olduğu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Köksal...

50.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Ankara-Polatlı-Afyonkarahisar-Uşak-Manisa-İzmir Demir Yolu Projesi'ne ait tutarların Cumhurbaşkanlığı yatırım programı ile Ulaştırma Bakanlığının yatırım programında farklı olduğuna ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, Cumhurbaşkanlığı 2020 Yılı Yatırım Programı'nda Ankara-Polatlı-Afyonkarahisar-Uşak-Manisa-İzmir Demir Yolu Projesi'nin karşısına toplam tutar olarak 7 milyar 125 milyon 69 bin Türk Lirası yazılmıştır. 2019 yılı sonuna kadar harcanan kaynak 3 milyar 432 milyon 664 bin lira, 2020 yılı için yatırım tutarı ise 456 milyon 56 bin lira olarak görünmektedir. Aynı projenin Ulaştırma Bakanlığının resmî yatırım programındaki tutarlarıysa farklı gözükmemektedir. Orada toplam tutar 10 milyar 407 milyon, 2020 yılı yatırım tutarıysa 685 milyon 56 bin lira olarak gözükmemektedir. Cumhurbaşkanlığının yatırım programları ile Ulaştırma Bakanlığının yatırım programındaki tutar tutmamaktadır. Devletin resmî dokümanlarındaki bu tutarsızlığa ilişkin bir açıklama bekliyoruz. Hangi tutar doğru, vatandaş neye inanacak?

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, orman yolları ve yangın emniyet yollarının durumunun incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/588) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Evet, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

15/10/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/10/2020 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, orman yolları ve yangın emniyet yollarının durumunun incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/583) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmesinin Genel Kurulun 15/10/2020 Perşembe günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Suzan Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli üyeler; gündemimizde yine orman yangınları var. Orman Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre son iki yılda 4.700 yangında 17.824 hektar orman alanı kül olmuştur. Ülkemiz yüz ölçümünün yüzde 27,2'sini kaplayan ormanlarımızın yüzde 57'si yangın riski yüksek alanlardadır.

Hep söyledik, yine söylüyoruz: Yangınlara müdahale kadar yangını önleyici mekanizmaları güçlendirmek de önemlidir. Yangın yönetim planları oluşturulmaması hasarın boyutunu artırmaktadır.

Yangınlara erken müdahale edilmesi, orman ve yangın emniyet yollarının inşası, ormanların korunması amacıyla 2018 yılının Kasım ayında yani tam iki yıl önce Meclis araştırması açılması için vermiş olduğum önergeyi bugün oylayacağız. Geçtiğimiz cuma günü Hatay'ın Belen ilçesinde başlayan ve İskenderun, Arsuz, Dört Yol, Erzin, Samandağ ve Yayladağı'na yayılan yangınlarla Hatay ve Türkiye büyük bir felaketle karşı karşıya kaldı. Hasar gören orman ve yerleşim yerleri sonrası görüldü ki bu Meclis araştırması çok değerlidir.

Sayın üyeler, Belen ile eş zamanlı olarak birbirinden kilometrelerce uzakta İskenderun, Arsuz, Erzin, Dört Yol, Samandağ ve Yayladağı'nda da yangınlar çıkması sabotaj olasılığını güçlendirdi. Özellikle Hatay Büyükşehir Belediyemizin tüm ekipleri, Orman Genel Müdürlüğü ve diğer kurumlar ile çevre illerden gelen destekler ve tabii ki halkımızın da büyük desteğiyle çok şükür yangın kontrol altına alındı, can kaybı yaşanmadı. Rüzgârın olumsuz etkisiyle üç gün süren yangında maalesef Hatay'ın 300 hektar civarı ormanlık alanı ile 60'a yakın ev ve iş yeri, araçlar hasar görüp kullanılamaz hâle geldi; zeytin bahçeleri, elektrik direkleri, tarım alanları kül oldu. 500'e yakın aile mağdur; mağdur halkımıza anayasal görevi gereği devlet bu afet karşısında acil kira, eşya, nakit desteği yapmalı, tüm zararları karşılamalıdır. Güzel Hatay'ıma ve ülkemize bir kez daha geçmiş olsun diyorum.

Değerli üyeler, orman yangınlarının önlenmesi, söndürülmesi ve koruma görevi Orman Genel Müdürlüğündedir ancak Amanos Dağları'nın yoğun orman örtüsüne ev sahipliği yapan Hatay'da maalesef bir orman bölge müdürlüğü yoktur. Orman yangınlarında araçlar üç saat uzaklıktaki Kahramanmaraş ilimizden gelmektedir. Geciken müdahaleler, orman yangın yollarının yetersiz oluşu, ormanlara belediye itfaiyelerinin girememesi ve sık bitki örtüsünden kaynaklı gerekli olan yangın söndürme uçaklarının eksikliği, hasarların boyutunu artırmaktadır. Yangın söndürme uçaklarının önemini her yangında acı bir şekilde görmemize rağmen neden yangın uçağı yok? Neden Türk Hava Kurumunun uçakları kullanılmıyor? Bu yönde neden bir yatırım yok? (CHP sıralarından alkışlar) Daha geçen ay 3.500 hektar orman Samandağ ve Antakya'daki yangınlarda yok oldu. Her

fırsatta, bölgemizde bir orman bölge müdürlüğü kurulmasını muhalefet-iktidar tüm vekiller Hükûmete duyurmak için çabalıyoruz ama nafîle.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Bölge müdürlüğünün kurulmasına karar verildi; hayırlı olsun.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Peki, teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Görevi orman yangınıyla mücadele olan, yangın eğitimi almış, bu alanda uzmanlaşan kadrolu personel için istihdam alanı açılmalıdır; yangın gözetleme kuleleri kurulmalıdır; orman köylülerine yönelik eğitimler artırılmalıdır ve tabii ki orman alanlarını korumak için, yanan alanlarda kesinlikle başka bir faaliyete izin verilmemeli, imara açılmamalı, yapılaşmaya izin verilmemelidir; bu alanlar ağaçlandırılmalıdır.

Hatay, yangınlar sonrası, kamuoyunu meşgul eden üç iddiayla karşı karşıya kalmıştır. Birincisi, Türkiye’de toplam 766 alanda maden arama ihalesi yapılacağı, bu sahalardan 9 tanesinin de Hatay’da yer almasından kaynaklı, madenlere yol vermek için bir sabotaj olduğu iddiasıydı. İkincisi bu yangınların terör örgütleri tarafından çıkarıldığı iddiası olurken üçüncü iddia trafo patlaması oldu. Eğer yangınlar trafo patlaması kaynaklıysa bu, TEDAŞ’ın yıllardır Hatay’a yatırım ve bakım yapmamasının sonucudur. (CHP sıralarından alkışlar) Bir denetim ve yaptırım da yoktur. Rant uğruna Hatay’da 75 bin dönümlük alanda maden arama sahası açılacak olması Hatay halkını ne kadar tedirgin ediyorsa, yangının maden sahalarıyla ilgili çıkarılmış olma olasılığı da soru işaretlerine neden olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Şimdiden tüm iyi niyetimizle uyarıyoruz: Eğer Hatay’da yanan orman alanları ağaçlandırılmak yerine maden sahası olarak işletmeye veya imara açılırsa buna karar verenlerin, vatandaşlarımızın gözünde ormanı yakan hainlerden hiçbir farkı olmayacaktır. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer bu felaket bir terör eylemiyse bu da Hatay gibi hassas ve kritik bir coğrafyada Hükûmetin zaafına işaretler; tedbir ve istihbarat faaliyetleri sınıfta kalmıştır.

Değerli üyeler, ülkemizdeki yangınların sebepleri araştırılırken hasarın büyük olmasına neden olan denetimsizlik ve ihmallere ilişkin de soruşturma yapılmalıdır. Bilinmelidir ki sabotajlar ve gizli ajandalardaki rant planlarının karşısında halkımız ayırmak yerine her geçen gün daha da bütün olmakta, her şeyi açık ve net olarak görmektedir. (CHP sıralarından alkışlar) Aziz milletimiz kutuplaştırıcı provokasyonlar konusunda da tek vücut olup üzerine düşeni yapacaktır. Herkes bilsin ki doğa bizim nefesimiz, geleceğimizdir; doğa katliamı ise vatana ihanettir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım Suzan Hanım.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Toparlıyorum, tamam.

Sonuç olarak, oksijen kaynağı, ekolojik sistemin de dengeleyici unsuru gibi işlevleri bulunan ve gelecek nesillerin bizlere emaneti olan ormanlarımızda çıkacak potansiyel yangınlar ile doğa tahribatının önlenmesi, yangınlara erken müdahale edilmesi, orman ve yangın emniyet yollarının inşa faaliyetlerinin araştırılarak tespit edilmesi ve çözüm önerilerinin belirlenmesi, ormanların korunması amacıyla -son beş yılda yaklaşık 65 bin futbol sahası büyüklüğünde ormanlarımızın kül olduğunu ve Anayasa ve Orman Kanunu’na göre ormanların korunmasının devletin güvencesi altında olduğunu bir kez daha hatırlatarak- çocuklarımızın geleceği için vermiş olduğumuz önergeyi vicdanlarınıza teslim ediyoruz.

Şairin dediği gibi: “Hesap soruyor şimdi/Hava, su, toprak bizden/Diyor: ‘Nedir çektiğim/ bilinçsizliğinizden?’”

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ Grubu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dünya Doğayı Koruma Vakfı tarafından hazırlanan rapora göre, dünya genelindeki orman yangınlarının yüzde 75’i insan eliyle çıkarılıyor. Bunların çoğunu da tarım ve hayvancılık başta olmak üzere, ekonomik nedenlerle kasıtlı olarak çıkarılan yangınlar oluşturuyor. Ülkemizde 2020 yılının ilk altı ayında 836 orman yangını çıkmış, 923 hektar alanımız, maalesef, zarar görmüştür.

Ormanlarımız bizim akciğerlerimizdir, millî servetimizdir, ormanlarımızı korumak için seyir kuleleri tüm orman bölgelerinde yoğun olarak kurulmalıdır. Özellikle, jeopolitik öneme sahip olan bölgelerimizde ormanlarımızı korumak için ciddi önlemler artırılmalıdır. Karadan müdahale çalışmalarında orman yolları, yangın emniyet yolları ile şeritlerin inşa çalışmaları mutlaka ormanlık alanlarda tamamlanmalıdır. İnsansız hava araçları düzenli olarak bölgelerde dolaştırılmalıdır.

Bilindiği gibi, 6831 sayılı Orman Kanunu’na göre, köylerimizde yaşayan 18-55 yaş arası orman köylülerimiz yangına ilk müdahale edecek ekibin içindeydi ve hâlen de bu böyle biliniyor. Ancak çıkarılan Büyükşehir Yasası’yla beraber, 30 büyük ilimizin ormanlık bölgelerinde artık orman köylülerinin yangına müdahale mükellefiyeti ortadan kaldırılmıştır. Türkiye Ormancılar Derneği Başkanının şu ifadeleri, talepleri oldukça önemli: “Orman yangınlarında, ilk çıktığı andan itibaren on beş dakika içinde yangına müdahale edilebilirse söndürülme imkânı açısından oldukça önemlidir. Bizim bu hızla organize olabilecek bir yapıya ulaşmamız lazım. Ayrıca orman yangınlarında ilk müdahale ekipleri bölge merkezlerine çekilmiş vaziyette, ilk müdahale ekiplerinin orman içinde konuşlandırılmaması, çıkması muhtemel bir yangının büyümesine engel olamıyor.” Yine “Yanan bir ormanın söndürülmesinde masraf ve yanan alanların değerleri maliyetle ölçülemeyecek kadar önemlidir. Bu nedenle ormanlarımız için ayrılacak tüm bütçelerin ve çalışacak elemanların kadrolu hâle getirilmesi çok önemlidir.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) - Her yangın çıkmasının arkasından Tarım ve Orman Bakanlarımız ağaçlandırmalarının yapılacağını, asla bu alanların ranta çevrilmeyeceğini ifade etmesine rağmen, hepimizin yaşadığı gibi geçmişte, birçok orman yangını sonrası özellikle turizm bölgelerimizde otellerin yapıldığını ve ranta çevrildiğini biliyoruz.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Örnek verebilir misiniz?

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Tatil köylerinin yapıldığını...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Bir örnek verebilir misiniz, mesela neresi?

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Tatil köylerinin yapıldığını biliyoruz.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Bir örnek verin.

BAŞKAN – Sayın Şeker, lütfen...

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Bodrum Güvercinlik.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Okluk, Güvercinlik, Marmaris...

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Siz Genel Kurula hitap edin.

Buyurunuz.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Bir örnek verin de biz de bilelim yani.

BAŞKAN – Lütfen, Genel Kurula hitap ediniz siz.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Gelir, burada konuşursun.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Hayır, bir örnek verin de biz de araştıralım. Örnek verin, bir örnek verin.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Vermiyorum, sen anlat o zaman aksini, sen anlat kardeşim.

BAŞKAN – Sayın Yokuş...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Verin bir örnek.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Bir nezaketli olun ya, kibar kibar konuşuyorum.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Biz de nezaketen bir örnek verin dedik.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Sayın Başkan, var mı böyle bir şey ya?

BAŞKAN – İlyas Bey, böyle bir usul yok biliyorsunuz.

Sayın Yokuş, siz Genel Kurula hitap edin lütfen.

Daha sonra size örnekleri verecek.

Buyurun Sayın Yokuş.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Siz nereden biliyorsunuz?

BAŞKAN – Onlar kişisel görüşecekler, onu söylüyorum.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Örnek olup olmadığını bilmiyorsunuz ki.

BAŞKAN – Onlar konuşurlar kendi aralarında.

Buyurun Sayın Yokuş, devam edin.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Böyle bir şey yok. Yok böyle bir şey. Zaten turizm alanı, otel yapmaya izin veriyor.

BAŞKAN – Evet, son otuz saniyeniz, lütfen devam edin.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Fahrettin Bey, Bodrum Güvercinlik; ormanı yaktılar, sonra da otel yaptılar.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Siz kendiniz Güvercinlik'e yaptıklarınıza bakın.

BAŞKAN – Sayın Yokuş...

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Evet, konuşmaya devam edelim; zamanımızı öldürdünüz, dikkatimizi de bozdunuz.

BAŞKAN - Evet, İlyas Bey, Sayın Yokuş'un insicamını bozduğunuz için ona bir dakika ek süre veriyorum.

Buyurun.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Şimdi, o belgeleri getirir arkadaşlar, buluruz ama şunu söyleyeyim: Ormanda çalışan 8 bin civarında işçimiz var. Bunları altı ay süreli çalıştırıyorsunuz. Gelin, bunları kadroya alalım. Kışın da orman fidesi üretmelerini sağlayalım. Bunların moral, motivasyonlarını yükseltelim. Bunlar kadrolu olmadıkları hâlde çok yoğun olarak ormanlarımızı koruyan arkadaşlarımız. Gelin, bunları kadroya geçirelim.

Ama bir şeyi daha söyleyeceğim. Türkiye'nin her yerini ranta çevirdiniz. TOKİ'lerle tarım arazilerine birçok inşaat yaptınız, meraları mahvettiniz. Yani Türkiye'de ormanlar dâhil her şeyi iktidarınızda hallettiniz, şimdi burada savunmaya çalışıyorsunuz. Size istediğiniz kadar belge buradan sunarız ama hiçbir zaman yaptığınız yanlışlardan dolayı özür dilemiyorsunuz, yüzünüz de hiç kızarmıyor; yapacak bir şey yok size! (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mücahit Durmuşoğlu, Osmaniye Milletvekili.

Buyurun Mücahit Bey. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, HDP var. Sıralamayı karıştırdıysanız bilemem.

BAŞKAN – Özür diliyoruz, bir grubu atladık. Evet, burada karşılıklı bir diyaloga girince bir grubu atladık.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

Kusura bakmayın Sayın Kenanoğlu.

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Evet, verilen önerge üzerinde söz almış bulunuyorum.

Şimdi, ormanların yok edilmesi... Tabii, yangınlar başta olmak üzere, maden şirketleri, imara açılan araziler, mermer ve taş ocakları vesilesiyle birçok ormanlık alanın tahrip edildiğini, yok edildiğini biliyoruz. Bizler doğanın efendisi, hâkimi filan değiliz; bizler doğanın bir parçasıyız, bütün bu ekosistemin de bir parçasıyız. Bu ekosistem yani ormanların da içerisinde olduğu bütün bu doğadaki ekosistem, bütün bu yaşamsal alanlar bütün canlılara ait yani insan onlardan üstün filan değil. Bu dünyada yaşayan bütün canlıların ortak alanlarıdır buralar. Dolayısıyla bu meselelere bakarken de insanların menfaatleri doğrultusunda değil, bütün canlıların menfaatleri doğrultusunda bakmak lazım.

Şimdi, zaman zaman şu oluyor, bu tartışmalar burada da yaşanıyor: İşte, bir yer maden sahası ilan edilmiş, 100 bin ağaç kesilmiş, çıkıyorlar diyorlar ki: "Ya, biz evet oradan 100 bin ağaç kestik ama 150 bin ağaç da diktik." Şimdi, bu ağaç dikmekle orman ekosistemi oluşmuyor. Aradan belki yüzlerce yıl geçmesi gerekebilir, bu başka bir şey ama öyle, beş yılda, on yılda ya da yirmi yılda oluşabilen bir ekosistem değil bu mesele. O anlamıyla, ormanların hepimiz açısından, bütün geleceğimiz açısından değerli olduğunu ve mutlaka korunması... Her şeyden önce, korunmasından öte, insanların vereceği zararlardan korumak gerekiyor en başta. İnsanlar olmasa zaten büyük oranda sistem kendisini koruyacaktır.

Evet, şimdi, bir örnek size şu anda veriyorum: Artvin'in Murgul ilçesi Damar köyü yakınlarında dün sabah bir yangın çıkıyor. Şimdi, burası, uzun süredir, Cengiz Holdingin siyanür havuzu kurmak için göz diktiği bir yer. Şimdi, burada ne oluyor? Yerel halk şu iddialarda bulunuyor -bunlar bir iddiadır, dile getiriyorum ve şu anda sosyal medyada çokça da paylaşılıyor ve konuşuluyor- diyor ki: "177'yi aradık -ihbar hattını- dediler ki: 'Kontrol altına aldık.'" Diyorlar ki: "Biz oradayız, kontrol altına falan alındığı yok, yangın yayılıyor." Ve tekrar, devamlı arıyorlar ve kendilerine şu söyleniyor, diyorlar ki: "Helikopter istedik." Çünkü yol yok gitmeye söndürmek için. "Helikopter istedik, verilen cevap şu: '10 hektara kadar yangın ulaşmadığı zaman yani 10 hektar yanmamışsa biz uçak gönderemeyiz, 10 hektarın yanması gerekir ki uçak gönderelim.'" İddia bu.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Ya, yok öyle bir şey!

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Şimdi burada gündeme getiriyoruz bu iddiaları. Şu an çok ciddi bir şekilde çevre örgütleri bunları gündeme getiriyor ve biz de bunu kürsüden dile getirerek soruyoruz: Şu anda Artvin Murgul'daki bu yangın niye söndürülüyor, buraya neden müdahale edilmiyor, burada Cengiz Holdingin bir payı var mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Duyduklarınla konuşuyorsun. Duyduğun adam doğru mu söylüyor Allah aşkına?

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Doğru, siz onu araştırırsınız, çok meraklısınız araştırmaya.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Yangınları kim çıkarıyor? Terör örgütü çıkarıyor.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, şunu söyleyelim: Evet, ormanların yakılması, yaktırılması konusunda biz HDP olarak başından beri, bu işe karşı, lanetlediğimizi ifade ettik ve buradan tekrar ediyoruz: Ormanları yakanlara lanet olsun, ormanları yaktıranlara lanet olsun!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – PKK'ya da söyle.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Yanan, yakılan ormanları söndürmeyenlere lanet olsun! Yanan, yakılan ormanları imara açanlara lanet olsun! Söndürmeye giden halkı engelleyenlere lanet olsun! Yanan, yakılan ormanları imara açanlara lanet olsun!

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – PKK'lı teröristlere de lanet olsun! Onlara da söyle!

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Ve ayrıca, trollerin siyasetiyle gündem belirleyip buradan partimize ve insanlara algı yönetimiyle saldıranlara ve bunu bir siyaset tarzı olarak belirleyenlere de bin lanet olsun! (HDP sıralarından alkışlar)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – İftira atanlara da olsun!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – “PKK'ya da lanet olsun.” de!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yakanlara ve yaktıranlara da lanet olsun!

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Osmaniye Milletvekili Sayın Mucahit Durmuşoğlu.

Buyurun Sayın Durmuşoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye illeri başta olmak üzere ülkemizin farklı coğrafyalarında ortaya çıkan orman yangınlarından zarar gören bütün vilayetlerimize ve vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Orman yangınlarını bilerek ve isteyerek çıkaran bölücü terör örgütlerini ve kim çıkartıyorsa onları şiddet ve nefretle kınıyoruz.

Değerli milletvekilleri, ormanlar “yan yana gelmiş basit bir ağaç topluluğu” tanımından ibaret değil; başlı başına bir ekosistem, küresel ısınmanın engellenmesi için ön saflarda savaşan cevval bir ordu, insanoğlunun en vazgeçilmez nefes kaynağı, oksijen deposu, süsümüz ve gücümüzdür.

Bu bilinçle, AK PARTİ olarak, ormanlarımız her zaman kırmızı çizgimiz oldu. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, elli yedi yılda yapılan ağaçlandırmanın 1,5 katını son on sekiz yılda gerçekleştirdik. Bugüne kadar, yanan ormanlarımızın 40 misli kadar alanı ağaçlandırdık. Ülkemizde 2002 yılından önce yılda 75 milyon fidan üretilirken son on sekiz yıldır yılda ortalama 350 milyon fidan üretmeyi başardık. Orman yangınlarına en hızlı ve etkili müdahale edebilmek için gerekli tüm yatırımları gerçekleştirdik ve gerçekleştirmeye de devam ediyoruz. 2020 yılında gerçekleşen orman yangınlarına 27 yangın söndürme helikopteri, 2 amfibik uçak, 6 idari helikopter, 1 yönetim uçağı, 1 İHA'yla havadan; 1.072 arazöz, 281 su ikmal aracı, 2.267 ilk müdahale aracı, 185 dozer, 473 diğer iş makineleriyle birlikte toplam 4.278 adet araç ve iş makinesiyle de karadan müdahale edilmiş ve edilmektedir. 2020 yılında orman yangınlarıyla mücadelede 1.140 ekiple, 10.545'i yangın işçisi olmak üzere, diğer teknik ve idari personelle birlikte yaklaşık 21 bin personel görev yapmaktadır.

Yüz seksen bir yıllık köklü kuruluşumuz olan Orman Genel Müdürlüğümüzün ve kolluk kuvvetlerimizin orman yangınlarını engellemek için göstermiş olduğu bu özverili çalışmaların, seçim bölgem Osmaniye ili Kadiri ilçesinde çıkan bir orman yangınına şahit olan birisi olarak takdire şayan olduğunu dile getirmek istiyorum. Ben de orada eski bir Orman teşkilatı mensubu olarak mücadelelere katıldım, tebrik ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tarım ve Orman Bakanlığımızın yapmış olduğu çalışmalar sonucunda yangınla mücadele ve çeşitli ormancılık faaliyetlerimizi yürütmek amacıyla planlanan orman yolu şebeke ağını 315 bin kilometreye çıkardık. Orman yolları, yangın mevsiminin başlangıcı olan 1 Mayıs'tan önce ulaşılabilir hâle getirilmektedir. 2020 yılı sonu itibarıyla toplam 26.684 kilometre yangın emniyet yolu yapılmış olup bunların hizmet verir durumda tutulabilmesi için bakımları yangın mevsimi başlamadan önce gerçekleştirilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Devamla) – Ülkemizde uygulamasına 2011 yılında başlanılan ve her yıl devam edilen YARDOP projeleri kapsamında yangın önleme tesisleri yapılmaktadır. 2020 sonu itibarıyla toplam 8.358 kilometre yangın önleme tesisi yapılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 yılında sıcaklıkların mevsim normallerinin üzerinde seyretmiş olmasından dolayı tüm dünyada birçok ülke orman yangınlarıyla mücadele etmekte olup sadece ABD'nin Kaliforniya eyaletinde meydana gelen yangınlarda yaklaşık 1,5 milyon hektar alan zarar görmüş, onlarca kişi hayatını kaybetmiştir. Hamdolsun, ülke olarak orman yangınlarına müdahalede çok iyi bir gelişme kaydetmiş durumdayız. Başta Tarım ve Orman Bakanımız olmak üzere, Orman Genel Müdürlüğüne ve çalışanlarına ve işçilerimize, bu müdahaleye destek veren tüm milletimize teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCU KÖKSAL (Aydınkarahisar) – Bu işçilere kadro verin, Ormanda çalışan geçici işçilere kadro verin, iktidar olarak bir hayır işleyin ya. Hep laf, hep laf!

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Devamla) – Sayın Başkanım, lütfen, bir dakika rica etsem...

BAŞKAN – Peki, orman yangını olunca önemli.

Buyurun.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Devamla) – Evet, arkadaşlar, eskiden yangın ihbarı alındıktan kırk beş dakika sonra müdahale ediliyordu, bugün itibarıyla on iki dakika içerisinde yangınlara müdahale edilir hâle gelindi hamdolsun.

Yangınların söndürülmesini müteakip öncelikle yanan emval kesilerek sahadan uzaklaştırılmakta, kısa sürede teknik heyetin hazırlamış olduğu projeye birlikte bir yıl içerisinde yanan alanların doğal yapısına dönüştürülmesi çalışmaları Orman Genel Müdürlüğümüz tarafından titizlikle sürdürülmektedir. Yanan ormanlar devletimizin anayasal güvencesi altındadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Bütün alanlar yeniden ağaçlandırılacaktır ve bu alanların hiçbir şekilde başka bir amaç için kullanılmasına müsaade edilmeyecektir. Yanan orman alanları Anayasa'mızın 169'uncu maddesi gereğince - burası çok önemli- güvence altına alınmış olup yeniden ağaçlandırılması yasal zorunluluk olduğu için bunu bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Vay vay vay!

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Damattan mı öğrendin? “Burası çok önemli.” dedin de...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Devamla) – 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü de kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunmadan önce bir yoklama talebi var, onu karşılayacağım.

Sayın Özel, Sayın Gökçel, Sayın Antmen, Sayın Güzelmansur, Sayın Köksal, Sayın Öztunç, Sayın Zeybek, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Yıldız, Sayın Karaca, Sayın Karabat, Sayın Gürer, Sayın Tokdemir, Sayın Kadıgil, Sayın Tıgılı, Sayın Adıgüzel, Sayın Özcan, Sayın Girgin, Sayın Arı, Sayın Keven.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, orman yolları ve yangın emniyet yollarının durumunun incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/588) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

Birinci sırada yer alan, Antalya Milletvekili İbrahim Aydın ve Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi ile 17 Milletvekilinin Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Antalya Milletvekili İbrahim Aydın ve Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi ile 17 Milletvekilinin Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3113) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 228) (X)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

13/10/2020 tarihli 4’üncü Birleşim de İç Tüzük’ün 91’nci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 228 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.04

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.21

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6’ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

228 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi, birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 8’inci maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerine söz isteyen, İYİ PARTİ Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı.

Buyurun Sayın Sıdalı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ HAKAN SİDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve Değerli AK PARTİ Milletvekili, sizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi, 8 ayrı kanunu kapsayan 17 maddeden oluşuyor. Gelenek hâline getirdiğiniz torba kanun serinizin son bölümünde, bütçe programından vakıf üniversitelerine, Cumhurbaşkanlığı raportörlerinden baz istasyonlarının ruhsat ve izinlerinde muafiyete kadar her konu var ama milletin gerçek gündemi yok. Örneğin, sifatsız dükkân kapatan esnaf yok, ürünü tarlada kalan çiftçi yok, girdi maliyetleri arttığı hâlde süt fiyatları baskılanan süt üreticileri, süt sanayicileri yok, kısa çalışma ödeneğiyle aylardır hayat mücadelesi veren işçi, emeklilikte yaşa takılan, 30 yaşına gelmesine rağmen işsiz olan gençler yok. Peki, ne var kanun teklifinde? İlk 4 maddede, şu anda uygulanmakta olan performans esaslı bütçeden program bütçe sistemine geçiş var. Kanun teklifiyle fonksiyonel sınıflandırma kaldırılıyor fakat onu neyin ikame edeceği büyük bir soru işareti. İhtiyacımız yeni bir bütçe sınıflandırması değil, politika dokümanları ile kaynak tahsisi arasında bağlantı kuracak bir bütçe sistemine geçmekti.

Yine, teklifte öngörülen hâliyle tüm ödenekler, anlam veremediğimiz bir şekilde çok sayıda farklı programa dağıtılacak. Bu durum, kamu idarelerine gereksiz bir iş yükü doğurarak kurumlarda odak kaybına da sebep olur. Eğer bu odak kaybı planlı değilse hatalıdır. Hâlbuki yapılması gereken çok basit: Az sayıda programı tespit edin ve kaynakları gerçekten o programdaki hedefe yönelik alanlara tahsis edin. Program bütçe yapısına bir bütçe gösterim sistemi olarak bakılmamalı, “hesap verme aracı” denilip geçilmemelidir. Hesap verme aracı iyi düzenlenmediği takdirde, gerçek anlamda hesap kontrolünün sağlanması mümkün değildir.

Bu sistemi hiçbir pilot uygulama dahi yapmadan, aşağıdan yukarı geri beslemeyle değil, tavandan tabana dikte ederek karşımıza getirdiğinizi görüyoruz. Böyle kritik bir karar alelacele değil, en az üç yıllık deneme neticesinde Meclis gündemine getirilmeliydi. Ama siz, her zamanki gibi “Ben yaptım oldu.” anlayışıyla, dere geçerken at değiştirmeyi tercih ettiniz. Kontrolü kaybettiğiniz, yönetemediğinizi anladığınız her durumda apar topar yeni sistem getiriyorsunuz. Siz ilk düğmeyi yanlış iliklediğiniz için, artık ne yaparsanız da düzen tutmuyor.

Değerli milletvekilleri, 2021 Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin bu hafta Meclise gelen program bütçe şeklinde hazırlandığını biliyoruz. Önemli olan, uygulamada bu sistemin oturtulabilmesi ve kusursuz şekilde çalışabilmesidir ancak daha da önemlisi, devlet kurumlarının henüz kabul edilmemiş bir kanuna göre bütçe hazırlamış olmasıdır. Bürokratlar kanunun daha

(X) 228 S. Sayılı Basmayazı 13/10/2020 tarihli 4’üncü Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Meclise dahi gelmeden kabul edileceğini biliyorlar. Bu durum, en hafif ifadeyle hem milletvekillerine hem de millet iradesinin temsil makamı Meclise yapılan saygısızlıktır, yasamanın üzerinde yürütme vesayetinin apaçık itirafıdır. Yıllardır yok saydığınız, etrafından dolaştığınız Türkiye Büyük Millet Meclisi sessiz milyonların sesi, kulağı, gözü, elidir. Millet Meclisi, halkların ve özgürlüklerin açıkça, herkesin gözünün önünde korunduğu ve geliştirildiği yerdir. Millet Meclisi, üstün millet iradesinin üstün kurumudur. Millet Meclisi, ısmarlama yasaların kabul edildiği mekân değil, milletin faydasına kararların alındığı, milleti ve refahını gözetken yuvadır. Bu sebeple, hiçbir şekilde Millet Meclisi bir kenara itilemez, itilmesine müsaade edilemez.

Ne yazık ki yüz elli yıllık Türk Parlamento tarihimizin en işlevsiz yıllarını hep beraber bu dönemde yaşıyoruz. Başkanlık sistemi, yaşadığımız bu verimsiz, sürekli aksayan, kuvvetler ayrılığından her gün uzaklaşan yasama süreçlerinin ana kaynağıdır. Bu nedenle, iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistem ülkenin ve milletin tek çıkış yoludur.

Sayın milletvekilleri, kanun teklifinin 6'ncı maddesiyle, tıp fakültesi kurmak isteyen vakıf üniversitelerinin kendisine ait, asgari 200 yatak kapasitesine sahip hastanesinin bulunması zorunluluğu getiriliyor. Tıp öğrencilerinin yeterli ve gerekli teorik uygulamaları alarak sağlık hizmetleri sunmaları hayati öneme sahiptir. Bu sebeple yapılacak düzenleme olumludur fakat eksiktir çünkü özel hastanelerle iş birliği yapan vakıf üniversiteleri bu düzenlemenin dışında tutulmuş, yeni kanuna uyum sağlaması yönünde bir zorunluluk belirtilmemiş, bir geçiş takvimi ise belirlenmemiştir. Özel hastanelerde eğitim gören tıp fakültesi öğrencilerinin temel standartları karşılamayan eğitim koşullarında mezun olma ihtimali dahi çok riskli ve tehlikelidir. Bu sebeple, mevcuttaki tıp fakültelerinin de kendi hastanesini kurması ve doğrudan uygulamalı eğitim vermesi konusunda bir düzenlemeyi de faydalı görüyoruz.

Kanun teklifinin 7'nci ve 8'inci maddelerine baktığımızda, Cumhurbaşkanlığı raportör istihdamı düzenlemesini görmekteyiz. Cumhurbaşkanlığı sistemine geçilmesiyle birlikte lağvedilen devlet kurumlarındaki uzmanlar farklı kurumlara, alakasız görevlere gönderilerek hem yılların birikimi hem de kurumsal hafıza yok edilmiş, kariyer meslekleri heba edilmişti. Bu kanun teklifiyle ise Cumhurbaşkanlığı raportörlüğü kariyer meslek olarak tanımlanacak. Devlet aklı ve kurumsal hafızaya sahip kariyer memurlarının yetiştirilmesi devletimizin geleceği için önemlidir ancak bu alelacele hazırlanan maddeyi nereden tutarsak elimizde kalıyor.

Raportörün herhangi bir uzmanlık alanı bulunmamakla birlikte, gerekli tüm konularda atanabileceği söyleniyor. Bu kadar geniş bir alanda bir kariyer meslek oluşturulması mümkün değil.

Ayrıca, düzenlemede öngörülen Cumhurbaşkanlığı raportör kadrolarında bulunanlardan hizmetine ihtiyaç kalmayanların başka kurumlara gönderilebilmesi sakıncalı bir durumdur. Cumhuriyetin ilk dönemlerinden beri uygulanan kariyer meslek anlayışıyla hiçbir şekilde bağdaşmayan bu tutum, liyakate değil, itaate dayalı bir yapının işaretidir. Yani anlıyoruz ki itaat yoksa iş güvencesi de yoktur.

Yine, o teklifte yer alan "İhtiyaca göre yabancı dil aranabilir." ifadesi de çok sakıncalıdır. Bir devlet görevi için yabancı dil ihtiyacı ya vardır ya yoktur. Ki bir kariyer mesleği oluşturuyorsanız bunda yabancı dil zorunluluğu zaten kanunla belirlenmiştir. Tüm bu ifadeler objektiflikten uzak bir tablo çiziyor, "Adama göre iş mi, işe göre adam mı?" sorusunu akla getiriyor. Devlet kadrolarında yapılacak her türlü atamada liyakat ve ehliyetin esas alınması, kayırmacılık ve nepotizmden uzak durulması hukuk devletinin en temel ilkesidir. Cumhurbaşkanlığı dâhil her kurum buna riayet etmek zorundadır.

Değerli milletvekilleri, şimdi, gelelim, milletin asıl gündemi ekonomiye. Süt üreticilerinin mağduriyetini dile getirmek istiyorum. Ulusal Süt Konseyi çiğ süt için litre başına 2,3 lira fiyat belirlemişti. Çiğ süt fiyatları aradan geçen on dört aylık süre içinde brüt 2 lira 30 kuruşta sabitlenirken bu tarihler arasında yem fiyatları yüzde 15,4; saman yüzde 21,2; mısır silajı yüzde 21,1; yonca otuysa yüzde 15,2 oranında arttı. Maliyetlerdeki bu artışlar üreticileri zor durumda bıraktı. Belirlenen referans fiyatının bugüne kadar sabit kalması, damızlık vasfı ve süt verimi yüksek hayvanların kesime gitmesine neden oluyor. Bir sektörü daha yok ediyorsunuz. Çiğ süt fiyatının belirlenmesiyle ilgili toplantıya üreticilerin temsilcisi Ulusal Süt Konseyi çağrılmamış, fiyat bürokratlar tarafından belirlenmiş, dolayısıyla Konsey tamamen devre dışı kalmıştır. Tarım ve Orman Bakanlığıyla yapılan görüşmeler sonucunda çiğ süt destek primi litre başına 40 kuruş olarak belirlenmiş. Yine, basında yer alan haberlere göre, Gıda Komitesi toplantısında Bakanlığın sanayicilere ve market zinciri yöneticilerine "Zam yapmayın." uyarısında bulunduğu iddia edilmiştir. "Süte biz komik bir zam yapıyoruz ama siz bunu yoğurda, peynire yansıtmayın, böylece enflasyon artmasın." diyerek ekonomi yönetilemez. İktidar, piyasa ekonomisini emir komutayla baskı altına alabileceği hatasına düşmektedir. Piyasa emir dinlemez, piyasa kendi dengesini kendi yaratır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ZEKİ HAKAN SİDALI (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

Türkiye ekonomisini düzeltmek istiyorsanız, öncelikle şeffaf ve tutarlı bir ekonomi yönetimini benimsemeniz ve piyasa ekonomisinin kendi dinamiklerini işletmesine izin vermeniz gerekmektedir. İçinde bulunduğunuz bu otoriter ekonomi yaklaşımı ne üretimin artmasına ne enflasyonun azalmasına ne alım gücünün artmasına ne de milletimizin yoksullaşmasına çare olmayacaktır.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerinde söz isteyen Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Mustafa Baki Ersoy.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 228 sıra sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine konuşma yapmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve ekran başında bizleri izleyen yüce Türk milletinin tüm fertlerini saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce Hatay, Kahramanmaraş, Trabzon ve Osmaniye illerimizde meydana gelen eş zamanlı orman yangınlarında zarar gören vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyor, mesullerinin tespit edilerek en ağır şekilde cezalandırılmasını Cenab-ı Allah'tan diliyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz teklifin birinci bölümünde, genel olarak program bütçe uygulamasının yaygınlaştırılması, 5018'e ekli kamu kurumlarının düzenlenmesi, vakıf üniversitelerinin tıp fakültesi açabilmesine ilişkin koşullarının belirlenmesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesine ilişkin hükümler, Cumhurbaşkanlığında raportörlük kadrosunun ihdas edilmesi üzerine düzenlemeler öngörülmektedir.

Teklifin ilk 5 maddesi, performans esaslı program bütçe esasına uygun olarak Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yapılan düzenlemeleri içermektedir. Performans esaslı bütçeleme yönteminden performans esaslı program bütçe yöntemine geçilmesiyle, kamu idarelerinin hazırlayacağı performans programında yürütecekleri faaliyetlerin amaç ve performans göstergelerini de içerecektir. Bu sayede kamu kaynaklarının hangi amaçlarla tahsis edildiğini daha açık şekilde gösteren bir bütçe sınıflandırılması uygulanacaktır.

Bununla birlikte, bütçelerin kalkınma planı, Cumhurbaşkanlığı programı, orta vadeli plan, orta vadeli mali plan,

Cumhurbaşkanı yıllık programı ve stratejik planları program yapısına uyumlu hazırlanacaktır. Ayrıca, kamu idarelerinin, bütçeleri ile stratejik plan ve performans programlarını izlemesi ve değerlendirme kapsamında düzenli olarak veri toplaması ve analiz etmesiyle sonuçların faaliyet raporlarında gösterilmesi de teklifle sunulan bir başka düzenleme olacaktır.

Performans esaslı program bütçe yaklaşımının 5018 sayılı Kanun'a yansıtılması kapsamında 5018 sayılı Kanun'da yer alan bütçe ilkelerine program yapısının esas alınmasının dâhil edilmesi, merkezî yönetim bütçe kanununun gider cetvelinin program sınıflandırılmasına göre düzenlenmesi ve ilgili mevzuatta yer alan fasıl, bölüm, kesim, madde ile tertip ibarelerinin tanımlarının program yapısına uygun olarak yeniden belirlenmesi, düzenleyici ve denetleyici kurumların da bütçelerinin program yapısına uygun şekilde hazırlanması sağlanacaktır.

Yapılan düzenlemelerle 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'na ekli cetvellerde yer alan kamu idarelerinin güncelleştirilmesi de teklif edilmektedir. 5018 sayılı Kanun kapsamında yer alan idarelerden bir bölümünün hâlihazırda başka bir idareyle birleştirildiği ya da kapatıldığı hâlde kanuna ekli cetvellerde bulunmaya devam etmesi sebebiyle, cetvellerde yer alması gereken idarelerin güncellenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, özellikle Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçiş sürecinde kurulan, kapatılan, birleştirilen kamu idarelerinin cetvellerdeki karmaşık hâlinin ortadan kaldırılmasına yönelik düzenleme yapılmakta ve yapılan değişikliklerle sadece cetvellerde olması gereken idarelere yer verilmektedir.

Teklifle sunulan bir başka düzenleme ise vakıf üniversitelerinin tıp fakültesi açabilmesine ilişkin şartlarla ilgilidir. Görüşmekte olduğumuz teklifle, vakıf üniversitelerinde tıp eğitimi gören öğrencilerimizin daha donanımlı ve uygulamalı eğitim alabilmelerinin sağlanması amacıyla kendi mülkiyetinde ruhsatı ve işletme hakkı kendisine ait en az 200 yataklı hastanenin varlığı ya da bu şartlara sahip bir hastane için Bakanlıktan alacakları ön izin belgesiyle vakıf yükseköğretim kurumlarına tıp fakültesi açabilme imkânı sunulmaktadır. Böylece, tıp eğitiminin kalitesinin de artırılmasına katkı sağlanmış olacak, vakıf üniversitelerine ait mevcut 35 tıp fakültesi ise bu düzenlemeden etkilenmeyecektir.

Bir diğer maddeyle, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığında Cumhurbaşkanlığı raportörlüğü ve yardımcılığı kariyer mesleği ihdas edilmesi teklif edilmektedir. Bununla birlikte, kamu kurumlarındaki bazı kadrolarda bulunup 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla Cumhurbaşkanlığında geçici görevli olanların raportörlüğe atanabilmesi imkânı getirilmektedir. Bu düzenlemeyle, ilgili personelin istisnai kadrolarda istihdamı yerine çeşitli sınavlar ve üç yıllık yetiştirme dönemi sonunda mesleğe intisabı sağlanmakta, kariyer sistemle şeffaf ve objektif süreçler güçlendirilmektedir.

Değerli milletvekilleri, konuşmamı noktalamadan önce Kayseri'deki vatandaşlarımızın son zamanlarda yoğun bir şekilde problem yaşadıkları bir noktaya değinmek istiyorum. Kayseri, Türkiye'nin coğrafi olarak tam ortasında yer alan, Orta Anadolu'nun en gelişmiş şehridir. Buna rağmen, ilçelerin birçoğunda ev telefonu ve internet altyapısı, maalesef, hâlâ bulunmamaktadır. Örneğin, Yeşilhisar ilçesine bağlı Akköy ve Karaköy'de yaşayan vatandaşlar, köylerinde telefon ve internet olmaması nedeniyle büyük sıkıntı yaşadıklarını ifade etmektedirler. Yine, aynı şekilde, üç yıl önce telefon hatları kesilen Pınarbaşı ilçesi Kayaaltı Mahallesi sakinleri mağduriyetlerinin giderilmesi için birçok kez çeşitli mercilere başvurularına rağmen, henüz bir sonuç alamamışlardır. İlçe Belediye Başkanımız Sayın Memduh Uzunluoğlu hiçbir probleme kayıtsız kalmadığı gibi bu sorunla da ilgilenmiştir, gerekli tüm temasları yapmıştır fakat maalesef, bölgede bulunan hane sayısı az olduğu için telefon ve internet hizmeti yine henüz sağlanamamıştır. Sarız, Tomarza, Yahyalı, Özvatan, Sarioğlan, Felâhiye gibi ilçelerimizde de mahallelerimizin kanayan yarası, maalesef, internet ve altyapı problemleridir. Bir zamanlar lüks olarak görülen internet kullanımı, özellikle de virüs salgınıyla mücadele ettiğimiz bugünlerde bilhassa eğitim öğretimin çevrim içi olarak uzaktan yürütülmesiyle olmazsa olmazımız hâline gelmiştir. Bu noktada, özellikle de hane sayısı az olduğu için telefon ve internet hizmeti alamayan köy ve mahallelerimizdeki vatandaşlarımızın sorunlarının giderilmesi için ilgili mercilerden çözüm beklemekte olduğumuzu da belirtmek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi olarak söz konusu teklifi olumlu değerlendiriyor, destekliyor, vatanımıza ve milletimize hayırlı olmasını Cenab-ı Allah'tan temenni ediyorum.

Konuşmama yine son vermeden önce ışığı açık unutmuş vesayet odaklarına diyorum ki: Yakacağınız her ışığı kapatacak ve karanlığa mahkûm edecek kudret büyük Türk milletidir; geleceği aydınlatan ışık değil, kutlu millet iradesidir.

Yüce heyetinizi ve ekran başında bizleri izleyen yüce Türk milletinin tüm fertlerini tekrar saygılarımla selamlıyorum.

Sağ olun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerinde söz isteyen Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katircioğlu.

Buyurun, Katircioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ben de 228 sıra sayılı Teklif'in birinci bölümünün geneli üzerinde konuşmak üzere kürsüye çıktım.

Bu yasa teklifi birçok bakımdan önemli bildiğiniz gibi fakat bu birinci bölümle ilgili baktığımızda üç önemli konu var: Birincisi -ki ilk 5 madde o anlamda- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda değişiklik öneriler, teklifleri var; ikincisi olarak tıp fakültesi açmak isteyen vakıf üniversitelerine en az 200 yataklı hastane açması zorunluluğu getirilmekte ve bir de "Cumhurbaşkanlığı raportörü" denilen yeni bir meslek ihdas edilmeye çalışılmakta. Şimdi, dolayısıyla, ben bu üç madde üzerinde konuşacağım ve üç maddenin tabii ki en önemlisi, ilk 5 maddedeki 5018 sayılı Yasa'yla ilgili bazı değişiklik teklifleri.

Şimdi, ne teklif ediyor diye baktığımızda, 5018 sayılı Yasa'yla ilgili olarak bu 5 tane maddede, genel olarak sanırım -ayrıntısına girmeden söyleyeyim- şöyle bir şey yapmaya çalışılıyor: 5018 sayılı Yasa, esasında performans bazlı veya performans esaslı bir bütçeleme anlayışı taşıyan bir yasa; burada "program bütçeleme" adı verilen, bir tık daha yukarıda bir iyileşme öneriliyor esasında.

Şimdi, bir iki şey söyleyeyim: Bu 5018 sayılı Yasa, biliyorsunuz 2003 yılında geldi ve geldiği zaman da doğrusu benim de hatırladığım ve bildiğim kadarıyla kamu yönetiminde önemli bir değişiklik olarak algılandı, hatta devrim niteliğinde olduğu söylendi. Gerçekten de klasik veya geleneksel dediğimiz bütçeleme tekniği, daha çok, var olan kısıtlı kaynakların nasıl dağıtılacağıyla ilgili bir perspektif içinde hazırlanırdı, dolayısıyla da daha çok girdilere kendini "focus" ederdi yani "Var olan kaynaklarımız nedir, bunları hangi hizmetlere yönlendirelim?" biçiminde bir anlayış üzerinden oluşurdu. Fakat, 5018 sayılı Yasa'yla birlikte, buradan bir adım daha öteye gidildi yani herhangi bir hizmetin kalitesi, seviyesi daha çok öne çıkarılarak bunun hangi kaynaklarla ve nasıl sağlanacağıyla ilgili bir anlayışa doğru evrildi. Dolayısıyla da hakikaten -zaten sonuçlarını da gördük- diyebilirim ki Adalet ve Kalkınma Partisinin ilk yıllarında mali disiplinin sağlanmasında büyük ölçüde etkisi olan bir yasadaki söz ediyoruz.

Şimdi, diyorlar ki arkadaşlar: "Bu 5018 sayılı Yasa'yı biraz daha ilerletelim, bir tık daha yukarı çıkaralım. Efendim, harcamaları programlar olarak tanımlayarak yeni bir bütçeleme anlayışı oluşturalım."

Şimdi, insanın aklına tabii sorular geliyor ve niçin bunu yapıyorsunuz diye sorsak -arkadaşlar burada mı bilmiyorum ama- verilecek cevap çok klasik bir cevap, tabii ki, ne diyorlar? "Efendim kamu hizmetlerinin etkinliğini sağlayacağız böylelikle ve asıl önemlisi de galiba şeffaflık ve hesap verilebilirliği sağlayacağız." Tabii, buradan şöyle bir sonuç çıkarabilirsiniz: Bunu

sağlamayı amaçlayan bu teklif 2020 yılında geliyor, demek ki 2003 yılından bu yana baktığımızda bu söylenen verimlilik artışı, şeffaflık vesaire tam olarak gerçekleşmemiş olmalı ki böyle yeni bir adım öneriyorlar.

Evet, şöyle bir şey de söyleyeyim: Esasında program bütçe Bütün dünyada ve özellikle Anglosakson dünyada kullanılan bir yöntem yani yerli ve millî bir yaklaşım değil bu. Yani, bu 80'li yıllarda işte, başta Amerika'da olmak üzere ortaya çıkmış bir anlayış ve bu anlayış giderek bütün Batı dünyasına yaygınlaştı ve biz de hasbelkader bunu kullanmaya çalışıyoruz. Program bütçe esasında ne anlama geliyor diye baktığımızda program bütçe, demin söylediğim gibi, performans bütçenin alternatifi olarak gelmiyor; onunla birlikte gelen bir yaklaşım ve bu yaklaşım, esas itibarıyla kamu hizmetlerini de özel sektör işletmeleri mantığına getiren bir anlayış içeriyor.

Evet, olabilir... Tabii, özel sektöre ilgili, özel sektörün etkinliğiyle ilgili konu ayrıca tartışılabilir ama yapılan bu. Fakat benim aklıma burada şöyle sorular geliyor. Bir kere şunu da belirteyim ki 5018 sayılı Yasa'daki yani performans dayalı bütçeleme tekniği, esasında, özünde ademimerkeziyetçiliği ve katılımcılığı içeren bir anlayışla oluşması gereken bir bütçe anlayışını taşıyor. Dolayısıyla da ben bu çerçeveden baktığımda, bizim bütçe sürecine baktığımızda, arkadaşlar yani hakikaten bu yasa teklifini niye getirdiğinizi anlamam neredeyse mümkün değil.

Aklıma gelen birkaç şeyi söyleyeyim. Bir: Biz Plan ve Bütçe Komisyonuna -başka komisyonlarda da muhtemelen öyledir, bilmiyorum tam olarak ama- herhangi bir STK yetkilisini getirmekte zorlanıyoruz, kabul etmiyorlar. Yani onları da ilgilendiren bir konuda diyelim sivil toplum kuruluşu olan bir kuruluşun temsilcilerinin oraya gelip görüşlerini söylemesini istiyoruz ama ona da "Hayır." diyorlar. Şimdi, nasıl bir ademimerkezi arayış bu Allah aşkınıza?

İkinci olarak "şeffaflık, şeffaflık" deniyor. Arkadaşlar, biz geçen seneden beri kamu-özel iş birliğiyle yapılan bazı yatırımların sözleşmelerini istedik bakanlardan veya yetkililerden, bize verilen cevap şu: "Devlet sırrı." Şimdi, bir yandan "şeffaflık" diyeceksiniz, bir yandan da "devlet sırrı" diye yapılan ve çok açıkça -en azından gördüğümüz- toplumun aleyhine olmak üzere çalışan, toplumun vergilerine bir anlamda el koyan bir uygulamanın ayrıntısını öğrenme şansına sahip değiliz ve siz bize diyorsunuz ki: "Şeffaf bir bütçe olsun." İyi de şeffaflık nerede Allah aşkınıza?

Hele hele onu da bırakın, Kamu İhale Yasası'na bakın Allah aşkınıza. Geçen gün gördüm, yüz seksen yedi ayda 186 defa değişmiş. Yani siz neden söz ediyorsunuz Allah aşkınıza? Yani bu yasa teklifiyle amaçlanan şeyler gerçekten afaki şeyler.

Ben size şunu söyleyeyim çok açık: Herkes biliyor ki 5018 sayılı Yasa aşağı yukarı 2003'ten beri uygulanıyor, belli başarılar elde edildi ama bir sürü sorunu var. Bu sorunları konuşmak ve bu sorunları gidermek yerine; efendim, 5018 sayılı Yasa'nın kapsamını, çalışma tarzını ve kültürünü geliştirmek yerine, benim anladığım kadarıyla, bir, fonksiyonel bütçe sıralamasından vazgeçtiğiniz için bazı harcamaları takip etme şansından yoksun kalacağız; ikincisi, muhtemelen belirli harcamaları, programların alt programlarına koyarak gözden uzak tutmayı sağlayabileceksiniz ve asıl önemlisi de galiba mahallî idarelerin ve yine merkezi bütçe içine alınmış olan denetleyici kurulların yani bağımsız kurulların da üzerinde bir anlamda bir bütçe baskısı yaratmış olacaksınız.

Özetle, ben 1 ile 5'inci maddelerde ifadesini bulan bu yaklaşımı gerçekten de anlayamadım ve anlayabildiğim kadarıyla da gerçekten bütçe yapım sürecini gözden kaçırmak ve bütçe sürecini de anlaşılır olmaktan çıkarmak gibi bir amacınız olduğunu düşündüm.

Çok hızlı geçiyor zaman, onun için de biraz hızlı hareket etmem lazım.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hayat böyle bir şey.

EROL KATIRCIÖĞLU (Devamla) – Evet, hayat da böyle bir şey, doğru.

Efendim, vakıf üniversiteleri tıp fakültesi açmak isteyince 200 yataklı bir hastane koşulu getiriyoruz. Arkadaşlar, Allah aşkınıza, bu ne demektir? Bu, şu demektir: Bugün pandemiden dolayı sağlık hizmetlerinin, eğitim hizmetlerinin kamusal olması gerekliliği dünyada konuşulurken biz hâlâ sağlık hizmetlerini verecek olan özel vakıf üniversitelerine 200 yataklı hastane kurma yükümlülüğünü vermeye çalışıyoruz. Üstelik de arkadaşlar -bir şeyi unuttunuz siz bence- biliyorsunuz, vakıf üniversiteleri vergi vermiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Katircioğlu, tamamlayalım.

EROL KATIRCIÖĞLU (Devamla) – Yani dolayısıyla da zaten sorunlu olan bu üniversite yapısını tartışmak yerine, biz bunlara anlamsız bir şekilde destek vermeyi tercih ediyoruz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Zorlaştırma var burada, kolaylaştırma yok, zorlaştırma var.

EROL KATIRCIÖĞLU (Devamla) – Yok, öyle değil, öyle değil. Sonuç olarak, 200 yataklı hastane kuran adam, onu çalıştıracak ve elde ettiği gelirden de vergi vermeyecek; bu kadar basit çünkü vakıf.

Son olarak, "Cumhurbaşkanlığı raportörlüğü" adında bir kurum ihdas etmeye çalışıyorsunuz, bu da anlaşılır gibi değil.

Bakın, ben size bir şey söyleyeyim: Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi yeni bir sistem, eyvallah "İşte bu oluşuyor." vesaire diyorsunuz, bunları da anlıyorum fakat bu arada bakanlıkların yok olması lazım. Bakanlar zaten sekretarya düzeyinde. Peki, niçin bakanlıklardaki bürokrasiyi alıp Cumhurbaşkanlığına taşıyamıyorsunuz da ayrı bir Cumhurbaşkanlığı kadrosu oluşturmaya çalışıyorsunuz? Maksadınız ne? Biriniz açıklarsa sevinirim.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Kamil Okyay Sındır.

Buyurun, Sayın Sındır. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın İbrahim Aydın ve Ekrem Çelebi ve 17 milletvekili tarafından teklif edilen (2/3113) esas numaralı, 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yine bir temel kanun niteliğinde bir torba kanunla karşı karşıyayız. Komisyonumuza 17 madde olarak gelen, 8-9 ayrı kanunda değişiklik öngören bu teklif, 1 madde çıkartılıp daha sonra aslında bütçe için, ülke için ve bütçe hakkı adına çok elzem bir konuyu ihdas ederek yine 17 madde olarak Komisyondan çıktı. Gerek tümünün gerekse 7, 8, 9, 10, 12 ve 14'üncü maddelerinin Anayasa'ya aykırı olduğu düşünüldükten Anayasa'ya uygunluğunun incelenmesi İç Tüzük madde 38'e göre gerçekleştirilmedi yine, maalesef, aynı şekilde. Aslında üzerinde değişiklik öngörülen 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 14'üncü maddesinin emrettiği hüküm olan kanun tekliflerine mali yük etki analizinin eklenmesi zorunluluğu, şu ana kadar hiç olmadığı gibi, bu kanun teklifinde de olmadı değerli arkadaşlar.

Değerli milletvekilleri, teklifin ilk 4 maddesinde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nda bazı değişiklikler önerilmekte. Bunlar arasında performans esaslı bütçeden, bizim başka bir örneğini dünyada göremediğimiz "performans esaslı program bütçe sistemi" adı altında bir sisteme geçiş, merkezî yönetim bütçe kanununun gider cetvelinin program sınıflandırmasına göre düzenlenmesi, fonksiyonel sınıflandırılmanın kaldırılması ve düzenleyici ve denetleyici kurum bütçelerinin de program yapısına uygun şekilde hazırlanmasının yer aldığını görüyoruz.

Ancak bu yeni düzenlemenin birçok sakıncayı ve belirsizliği de beraberinde getirdiğini söyleyebiliriz. Örneğin; mali saydamlığın ve yapılan harcamaların proje bazında denetlenilebilirliğinin ve bütçe hakkının uygulanabilirliğinin zorlaşacağı ortadadır. Fonksiyonel sınıflandırmanın nasıl yapılacağına açıklık getirilmemiştir. Kurumların teknik ve personel altyapıları elverişli midir? Açıklık bulunmamaktadır. Getirilen değişiklikten ne fayda sağlanacağı da kuşkuludur. Getirilen sistem, özellikle uluslararası karşılaştırmalarda ve istatistiki veri paylaşımlarında sorun yaratabilecektir. Fonksiyonel sınıflandırmanın ortadan kaldırılması durumunda millî gelir hesaplarına dair detaylı ve sağlıklı veri üretmek güçleşecektir. Yeni düzenlemeyle elde edilecek verilerin eski serilerle karşılaştırılması da bu anlamda zorlaşacaktır. Söz konusu bu sorunlara ve kaygılara Komisyon görüşmelerimizde de maalesef tatminkâr yanıt alamadık. Ayrıca, Sayıştaydan da tatminkâr bir görüş alınmadığı da yine Komisyonunda anlaşıldı.

2021 yılı merkezî yönetim bütçe kanun teklifinin yüce Meclisimize sunulmasına yaklaşık bir hafta kala, kamu mali yönetimi ve denetimi sistemi açısından önemli sayılacak bu teknik düzenlemenin aceleyle yasalaştırılmasını da doğru bulmuyoruz. Söz konusu düzenlemenin kamuoyuna daha geniş bir zaman düzleminde anlatılarak tartışılmasının ve üzerinde detaylı bir yasama çalışması yapılmasının da gerekli olduğunu düşünüyoruz.

Ayrıca, Komisyon görüşmelerinde bu teklif henüz kanunlaşmadan kamu idarelerinin bütçelerini teklifte öngörülen değişikliklere göre yapmış oldukları anlaşılıyor. Böyle bir durum var ise bunu asla kabul etmiyor ve yürütmenin bu davranışını yüce Meclisimize ve milletin iradesine büyük bir saygısızlık olarak görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, bu teklifin genel gerekçesinde kamu harcamalarında şeffaflığa ve hesap verilebilirliğe katkı sağlayacağı ve harcama önceliği geliştirmek suretiyle mali disiplini de destekleyeceği belirtiliyor. Allah aşkına, siz kalkacaksınız bütçe uygulama sonuçları ve borçlanma limitinin neden aşıldığına ilişkin milletvekilleri tarafından yöneltilen soruların ve verilen önergelerin hiçbirine cevap vermeyeceksiniz ya da bunları geçiştireceksiniz; 5018 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesi gereği teklifin getireceği mali yük hakkındaki zorunluluk hükmünü yerine getirmeyeceksiniz; kamu-özel iş birliği projelerinin topluma gerçek maliyetini ve gelecek yıllarda kamu ekonomisine getireceği yükü, bütçe hakkı gereği bir zorunluluk olmasına rağmen, bunun bir özel hukuka tabi olduğunu ileri sürerek ne Meclise ne Sayıştaya ne de herhangi bir başka kuruma bildireceksiniz; kamu ihale mevzuatını delik deşik edeceksiniz, Kamu İhale Kanunu'nun muafiyet ve istisnalar maddesini yüzlerce kez değiştirerek ihale süreçlerinden arkada şaibe bırakarak kaçacaksınız; büyük hacimli inşaat ve yapım projelerini yandaşınız olan 5 büyük müteahhit arasında paylaştıracaksınız; millî gelir hesapları, Tüketici Fiyat Endeksi, Tüketici Güven Endeksi, işsizlik, büyüme gibi göstergelerdeki veri setlerini ihtiyacınıza göre başkalaştıracak, manipüle edecek ve değiştireceksiniz; devletin kariyer sistemine dâhil denetim organlarını kapatacak veya dışlayacak ve etkisizleştireceksiniz; Meclisi ayak bağı gibi görececek, yasamanın yürütme üzerindeki denge, denetleme yetkisine dair süreçlerden -burada olduğu gibi- sürekli kaçınacaksınız; Meclisin bütçe hakkı adına kamu idarelerinin gelirlerini ve kamu harcamalarını denetleyen Sayıştaydan rahatsız olacak ve görevini engellemeye çalışacaksınız; 4749 sayılı Kanun'la Meclis tarafından 2020 yılı için Hükûmete verilen 154 milyar TL borçlanma yetkisini -yüzde 5 artırımlarıyla birlikte söylüyorum- kimseye sormadan ve hesap vermeden 100 milyar liraya yakın açacaksınız; sonra hiç sıkılmadan, yangından mal kaçırır gibi, bu yetkinin 2 katına çıkartılmasını bir ihdas maddesiyle isteyeceksiniz; bu bağlamda, memleketi borç batağına sürüklemekten hiç tereddüt dahi etmeyeceksiniz; kamu harcamalarında Kredi Garanti Fonu, İşsizlik Sigortası Fonu gibi bütçe dışı kaynakları kullanacak fakat bunları bütçe harcaması gibi halka göstermeye kalkışacaksınız; kötü yönetimin ve israfın sonuçlarını pandemiye bağlamaya çalışacaksınız; sonra kalkıp kamu mali yönetimi ve denetiminde şeffaflık ve hesap verilebilirlikten bahsedeceksiniz. Şaka gibi değerli arkadaşlar, buna diyecek bir tek söz olabilir gerçekten "Hadi oradan sen del!" İşte tam da bu nedenlerle milletimizin bu iktidara artık ne güveni ne de tahammülü kalmıştır.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinde dikkatlerden kaçan, belki de kaçırılan fakat çok önemli gördüğüm bir hususa daha dikkatinizi çekmek istiyorum. Bildiğiniz gibi 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda belediye tanımı "Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi"dir, böyle tanımlanmıştır. Ayrıca 5018 sayılı Kanun kapsamında mahallî idare bütçeleri de yer almaktadır. Belediyeler de bu kanundan dayanak alarak bütçelerini hazırlamaktadır. Kanunun mevcut hâlinde "Kamu idareleri bütçelerini, stratejik planlarında yer alan misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedeflerle uyumlu ve performans esasına dayalı olarak hazırlarlar." diyor. Oysa siz buraya değişiklik getiriyorsunuz ve diyorsunuz ki "Kamu idareleri bütçelerini kalkınma planı, Cumhurbaşkanlığı programı, orta vadeli program, orta vadeli mali plan, Cumhurbaşkanlığı yıllık programı ve kendi stratejik planlarının program yapısına uyumlu şekilde ve performans esasına dayalı olarak hazırlarlar." olarak değiştiriyorsunuz. Evet, merkezî yönetim kamu idarelerinin bütçelerini bu yeni duruma göre isteyebilirsiniz ama yerel yönetimler aslında yatırım hizmetlerine dair bütçelerini yerelin taleplerine göre yapar; yerelin ihtiyaçlarına ve önceliklerine göre yapar; kendi siyasal tercihlerine göre yaparlar. Çünkü siyasî niteliği olan bir kamu kurumudur ve emlak gelirleri, kendi gelirleri, merkezî yönetim bütçesinden gelen paylarla hazırladıkları bütçelerle halkın yerel ihtiyaçlarını öncelerler. Oysaki bu düzenlemeyle yerel yönetimlere de bütçelerini hazırlarken halkın ihtiyaçlarına göre değil de Cumhurbaşkanlığının, daha doğrusu siyasal iktidarı olan yürütmenin siyasî ve ekonomik plan ve programlarına uyumlu olmaları zorunlu olarak getiriyorsunuz. Bu yerelde kalkınmayı engelleyecek ve yerel yönetimleri, merkezî yönetimin vesayeti altına sokacak olan son derece yanlış bir düzenlemedir. Mahallî idare bütçelerinin idarî ve malî özerkliğini tırpanladığınız gibi bir de saraya bağlamak istiyorsunuz. Nerede kaldı bu belediyelerin malî özerklik hakkı?

Değerli milletvekilleri, kanunun 6'ncı maddesiyle 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun ek 3'üncü maddesinin birinci fıkrasına bir bent ilave ederek vakıf üniversitelerinin tıp fakültesi kurulabilmesi ve devamında öğrenci alabilmesi için mülkiyeti ve işletme hakkı kendisine ait olan asgari 200 yatak kapasitesine sahip hastanesinin bulunmasını zorunlu olarak getiriyorsunuz ama yapılan düzenlemede mevcut üniversitelerin getirilen kurala uyum sağlaması yönünde bir zorunluluk getirmiyorsunuz. Bunun için bir süre de koymamışsınız. Bu hususu da büyük bir eksiklik, eşitsizlik ve kayırmacılık olarak görüyoruz.

Cumhurbaşkanlığında raportör ve raportör yardımcılığı kadrosunun kariyer meslek sınıfı olarak atanmalarına dair düzenlemeler getiren teklifin 7'nci ve 8'inci maddeleri ise Cumhurbaşkanlığında görev yapacak olan raportör ve raportör yardımcılarının görevlerinin tanımlanmaması, sayılarının belirlenmemesi ve görevlerine sınırlama getirilmemesi nedenleriyle Anayasa'nın 2, 7 ve 128'inci maddelerine aykırılık taşımaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, aslında bir yandan GSM operatörlerine kıyak geçilmesi ve buradan GSM operatörlerinin ceza yükümlülüklerini ortadan kaldıran ve dağı taşı her yeri diledikleri gibi İmar Kanunu'nu da yok sayarak ve bununla ilgili bütün yasal düzenlemeleri tamamen operatörlerin lehine düzenleyerek bir kanun değişikliği ve aynı zamanda kırsal mahalle, kırsal yerleşik alan konusunda bizim ısrarla her zaman söylediğimiz, "Yapmayınız, kıymayınız köylere, bunlar tarımsal üretim alanlarıdır." dediğimiz hâlde şimdi bir değişiklik gündemimize getirdiniz.

Son sözüm: Değerli milletvekilleri, üzerinde görüşmekte olduğumuz bu kanun teklifinin maddeleri üzerinde milletvekili arkadaşlarımız çok daha detaylı açıklamalarda bulunacaklardır.

Ben bu teklifin aslında ne anlama geldiğini bir cümleyle tanımlayarak sözlerimi sonlandırmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Son cümlem Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, selamlayın.

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Bu kanun teklifi “Tek adam olarak ben milletin parasını, tüyü bitmemiş yetimin hakkını çarçur ederim, dilediğim gibi israf ederim, yandaşlarıma dilediğim gibi dağıtırım, memleketi hiç tereddüt etmeden borç batağına da sürüklerim, hangi çılgın bana hesap soracakmış şaşarım. Hatta yasamanın bütçe hakkı da neymiş? Tanımam.” diyen sarayın bir dayatmasıdır, bir dayatma bütçesidir. Bu teklifi reddediyoruz.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerinde şahsı adına söz isteyen Antalya Milletvekili Sayın İbrahim Aydın.

Buyurun Sayın Aydın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 228 sıra sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde söz almış bulunmaktayım. 27'nci Dönem Dördüncü Yasama Yılı'nın ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum. Yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Geçmiş olsun Hatay. Öncelikle yangından etkilenen vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerini iletiyorum. Büyük yangının söndürülmesinde canla başla gayret gösteren tüm Orman teşkilatımıza ve emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum. Kendilerini “Ateşin Çocukları İnisiyatifi” diye tanıtan, Hatay'daki yangınları çıkardıklarını söyleyen hain terör örgütünü şiddetle kınıyorum. Hak ettikleri cezayı bu dünyada da öbür dünyada da alacaklardır inşallah.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; malumları olduğu üzere merkezî yönetim bütçesinin hazırlanmasına ilişkin usul ve esaslar 5018 sayılı Kanun'da düzenlenmektedir. Söz konusu kanunla kamu mali yönetimi alanında bütçelerin sonuç odaklı bir yaklaşımla hazırlanması, mali saydamlık ve hesap verebilirliğin güçlendirilmesi nedeniyle çok önemli bir reform niteliğindedir. Teklifimizin ilk 4 maddesinde yapılan değişikliklerle, bu reformun devamı niteliğinde olan ve bütçe uygulamalarından elde edilen deneyimler ile modern bütçeleme yaklaşımları esas alınarak oluşturulan performans esaslı program bütçenin uygulama sürecinin başlatılması ve performans esaslı bütçeleme sisteminin etkinleştirilmesi hedeflenmektedir. Program bütçe uygulamasıyla kamu kaynaklarının hangi amaçlara tahsis edildiğini gösteren bütçe sınıflandırılmaları kullanılmaktadır. Bu nedenle Fransa, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada ve Avustralya gibi birçok ülkede bütçeler program bütçe yaklaşımına uygun olarak hazırlanmaktadır. Söz konusu performans esaslı program bütçeyle harcamaların program sınıflandırmasına göre tasnif edildiği, harcama önceliği geliştirme konusunda karar alıcıların kamu hizmetlerinin performansına ilişkin bilgilerin sağlandığı ve bu bilgilerin kaynak tahsisi sürecinde sistematik olarak kullanıldığı bir bütçeleme imkânı doğmaktadır. Bu yaklaşımla, toplumun ihtiyaç ve beklentilerinin daha etkin bir şekilde belirlenmesi ve kamu kaynakları ile kamu hizmetleri arasında daha güçlü bir bağ kurulması sağlanacaktır. Performans esaslı program bütçe, aynı zamanda kamu harcamalarında şeffaflığa ve hesap verilebilirliğe de katkı sağlayacak olup Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkını daha etkin bir şekilde kullanmasına da imkân verecektir. Ayrıca, bütçenin daha sade, anlaşılır ve değerlendirilir bir yapıya kavuşturulmasıyla, üst politika belgeleri ile bütçe arasında hedef-amaç ilişkisi ile dil ve kavram birliği güçlendirilmesi hakkı sağlanacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 5018 sayılı Kanun kapsamında yer alan idarelerden bir bölümünün hâlihazırda başka bir idareyle birleştirildiği ya da kapatıldığı hâlde kanunda ekli cetvellerde bulunmaya devam ettiği görülmektedir. Bu bağlamda, söz konusu kanun Resmî Gazete'de yayımlandığı 2003 yılından beri ekli cetvellerde birçok değişiklik yapılmış, bu değişiklikler de ilgili cetvellerin kamuoyunca takibini oldukça güçleştirmiştir. Teklifimizle, bahsi geçen sakıncaların ortadan kaldırılması ve Anayasa Mahkemesi kararına uyum sağlayabilmek için ilgili madde yeniden düzenlenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifimizle bir diğer değişiklik vakıf üniversitelerinin tıp fakültesi açmasına yönelik yapılmaktadır. Bilindiği gibi, tıp fakültesi olan vakıf üniversitelerinin uygulama eğitimleri üniversitenin kendisine ait hastanesinde ya da bir özel hastaneyle ortak kullanım, afilyasyon protokolü çerçevesinde yürütülmektedir. Özel hastanelerde hastanın ödediği ilave ücret sebebiyle öğrencilere hasta çeşitliliği kapsamında gerekli ve yeterli uygulama yaptırılmasında zaman zaman zorluklar yaşanmaktadır.

Ayrıca, üniversite yönetimi ile özel hastane yönetimi arasında yaşanan sorunlar da eğitimde sorunlara yol açabilmektedir. Bu yüzden vakıf üniversitesinde tıp eğitimi veren öğrencilerimizin donanımlı bir uygulamalı eğitim alabilmesi için söz konusu üniversitelerin kendine ait bir hastanesinin olması önemlidir. Bu bağlamda, vakıf üniversitelerinde tıp eğitimi için mülkiyeti, işletme hakkı ve ruhsatı kendisine ait bir hastanenin varlığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen.

İBRAHİM AYDIN (Devamla) – ...faal bir özel hastane yoksa tıp fakültesi açılması için Sağlık Bakanlığının ön izninin alınması ön izinle kurulan tıp fakültesinin eğitime başlayabilmesi için ise hastane ruhsatının alınmış olmasına ilişkin şartlar getirmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifimizin bir diğer düzenlemesiyle Cumhurbaşkanlığı görev alanına giren konularda Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığında diğer bakanlıklar ve kamu kurum ve kuruluşlarında olduğu gibi kariyer meslek personeli olarak Cumhurbaşkanlığı raportörlüğü ve Cumhurbaşkanlığı raportör yardımcılığı ihdas edilmesini öngörmekteyiz. Böylelikle devletimizin işleyişine ilişkin kurumsal hafızanın geliştirilmesi ve daha güçlü aktarılması amaçlanmaktadır. Düzenleme bakanlıkların merkez teşkilatlarında istihdam edilen kariyer meslek personeline ilişkin düzenlemelerle aynı niteliktedir.

Kanun teklifimizin Gazi Meclisimize, ülkemize ve milletimiz adına hayırlara vesile olmasını diliyor, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına ikinci konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurun Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın Genel Kurul; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Evet, teklif üzerinde görüşüyoruz; bu kanun teklifiyle esas olarak bu bölümde baktığınız zaman, bütçelemedeki fonksiyonel sınıflandırmayı ortadan kaldırıyorlar ve yerine performans esaslı bütçe sınıflandırması benimseniyor. Yani burada mevcut yöntem yerine başka bir yöntem benimseniyor. Mevcut yöntem ne getiriyor? Kamu faaliyetlerinin türünü göstermekte, faaliyetlerin ve faaliyetlere yönelik harcamaların zaman serileri boyunca izlenmesi ve uluslararası karşılaştırma yapma imkânları sağlıyor. Yani bu imkânları ortadan kaldıracak ya da bu imkânları zorlaştıracak başka bir sınıflandırma yöntemi benimseniyor. Yani baktığınız zaman, işin özü, hesap vermeyi ortadan kaldıran ya da hesap vermeyi zorlaştıran, hesap verdiğiniz zaman teknik olarak buna cevap vermeyi de ortadan kaldıracak bir yönetime doğru gidiş var.

Şimdi, zaten kısıtlı imkânlarda hesap veriliyor. Yani yürütme yapmış olduğu faaliyetlerle ve yapmış olduğu harcamalarla

ilgili olarak... Hani kısmen bir Sayıştay çalışıyor, kısmen o da. Binbir zorluğa rağmen, üzerindeki baskıya rağmen Sayıştay zaman zaman bu hususları belirliyor ve bize, kamuoyuna sunuyor. Ancak Sayıştayın belirlediği hususlar bile engellenmeye çalışılıyor. Şimdi, kısıtlı bu imkânlar çerçevesinde şu anda Sayıştayın da bizlerin de ya da bu konunun uzmanı kişilerin de bu denetlemelerini ortadan kaldıracak bir yöntemle işin içine giriliyor.

Burada yine vahim konu, bu teklif alelacele niye getirildi? Şu an bütçe aşamasına geçilecek, o bütçe aşaması zaten bu teklifteki şekliyle hazırlanıyor, dolayısıyla hemen, alelacele bu teklifin geçmesi gerekiyor. Bu şöyle vahim bir durum: Şimdi "güçlü Meclis" diye yola çıkkıldı ancak milletvekillerinin milletvekilliğini hiçleştiren ve Meclisi hiçleştiren bir siyaset anlayışı ve bir yönetim anlayışı ortaya kondu.

Ben size çok açık bir şey önereceğim. Yani şu an kamuoyuna çıkılsa ve bir anket yapılırsa "Ya bu 600 milletvekili ne işe yarıyor? Bu Meclisi kapatalım mı kapatmayalım mı, lağvedelim mi etmeyelim mi?" şeklinde halka bir anket sorusu sorulsa inanın, yani yüksek oranda, "Ya kapatın bu Meclisi zaten bir işe yaramıyor ki." diye sonuç çıkacaktır. Şimdi, bu...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Nereden biliyorsun?

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Evet, çıkıp kamuoyunda konuşursan nereden bildiğimi siz de görürsünüz. Çünkü kamuoyundaki algı şu: Ya zaten Meclis bir işe yaramıyor, yani zaten kanunlar, teklifler bakanlıklarca hazırlanıyor, zaten Cumhurbaşkanımız her şeyi biliyor ve her şeyi yönetiyor, Meclis sadece bir onay makamı olarak çalışıyor. Yani geliyor burada, biz, işte, Meclisteki milletvekilleri bunu onaylıyor. O zaman biz, bu 600 kişiyi niye besliyoruz, niye bunlara bu kadar maaş veriyoruz, bir de bunların danışmanları var, efendime söyleyeyim; giderleri var, harcamaları var, işte, bu Meclisin bir gideri var. Yani hakikaten Meclisle ilgili şu anda kamuoyunda bir yoklama yapsanız, yüzde 80'lere yakın "Lağvedin, kapatın, gidin." derler. Ancak olması gereken nedir? Olması gereken, Meclis halkın temsil mekânıdır. Şu anda burada 5 tane grubu bulunan siyasi parti var ve grubu olmayan siyasi partileri de ortaya koyduğunuz zaman Türkiye halkının büyük çoğunluğunun Mecliste temsil edildiğini, yani halkın temsiliyetinin, yüzde 90'lar olduğunu görürüz. Aslında, halkın temsiliyeti burada, Mecliste, yani öyle, yüzde 51 nokta bilmem kaçla oyla seçilmiş bir milletvekili yok burada. Hepimizin aldığı oyların toplamı, farklılıklarımızla birlikte Türkiye'nin tamamını temsil ediyoruz biz burada.

Şimdi, dolayısıyla esas güçlendirilmesi gereken, hakikaten bu yasaların, bu kanunların görüşülmesi gereken yer Meclistir ve hakikaten hesap sorulması ve sorulan hesaplara cevap verilmesi gereken yer Meclistir. Şöyle bir şey yok: Biz keyfimizden soru sormuyoruz. Ben çok merak ettiğim için gidip soru önergesi vermiyorum. Halk merak ediyor, insanlar bu soruların cevabını istiyor ve biz, bir kamu görevi yerine getiriyoruz, bunun için maaş alıyoruz ve bundan dolayı bu soruları soruyoruz. Peki, ne olmuş soru sorduğumuz zaman, bize nasıl cevaplar veriliyor? Ben, şöyle kendi şeylerime baktım, yani 133 soru sormuşum çeşitli zaman dilimi içerisinde, bu 27'nci Dönemde yani 67'sine hiç cevap verilmemiş arkadaşlar, yani 67 sorumuza hiç cevap verilmemiş. Ya biz, sorduğumuz soruya cevap verilmezse nasıl denetleyeceğiz, denetim görevimizi yerine nasıl getireceğiz? Kamuoyunda bir sürü iddialar oluyor. Evet, iddiadır, biz demiyoruz ki bunlar kesindir. Ancak bu iddiayı araştırmanın, kesinleştirmenin ya da iddianın yersiz olduğunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – ...iddianın yersiz olduğunu ortaya koymanın yöntemi nedir? İşte bizim görevimizdir o, biz burada ilgili Bakanlığa sorularımızı sorarız ve bunların cevapları bize gelir, deriz ki: Evet, bu soruları sorduk, cevapları buymuş, bu iddia yersizmiş arkadaşlar, gereksiz yere bu suçlamalarda bulunmayın. Ancak soruyoruz, İçişleri Bakanlığına sorduğumuz soruların hiçbirine cevap gelmiyor, hiç, hiç, sıfır; Sağlık Bakanlığı sıfır, hiçbir sorumuza cevap vermemiş; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı sıfır, hiçbir sorumuza cevap vermemiş ve diğerlerinden gelen cevaplar da hani zaten şöyle geliyor: Bir soru soruyoruz, çok somut, net bir konuyla ilgili bir soru soruyoruz, gelen cevapta o ilgili kanunun metnini yazıp bize gönderiyorlar, cevaplar da böyle cevaplar. Şimdi, ondan sonra siz diyorsunuz ki: İşte, güçlü Meclis, güçlü Parlamento filan. Vallahi bunların hepsi hikâye, halk buna inanmıyor çünkü gerçekçi değil. Gerçekten Meclisi güçlendirmemiz gerekir, bunun için çabalayalım.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Soru-cevaba geçmeden önce 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki görüşmelerin devamı hususunda İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde yapılan görüşmelere İç Tüzük'ümüzün 72'nci maddesi uyarınca devam olunmasını arz ve teklif ederiz.

Özgür Özel

Manisa

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Cengiz Gökçel

Mersin

Ahmet Kaya

Trabzon

Orhan Sümer

Adana

Aydın Özer

Antalya

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

BAŞKAN – Oylamaya geçmeden önce bir yoklama talebi var, yoklama talebini yerine getireceğim.

Sayın Özel, Sayın Gökçel, Sayın Sümer, Sayın Sındır, Sayın Köksal, Sayın Kaya, Sayın Şevkin, Sayın Emecan, Sayın Karaca, Sayın Hancıoğlu, Sayın Karabat, Sayın Tokdemir, Sayın Özcan, Sayın Girgin, Sayın Yıldız, Sayın Güzelmansur, Sayın Önal, Sayın Şahin, Sayın Kasap, Sayın Emre.

Yoklama için üç dakika veriyorum ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.23

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.34

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6'ncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki görüşmelerin devam edilmesine dair verilen önerenin oylanmasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Antalya Milletvekili İbrahim Aydın ve Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi ile 17 Milletvekilinin Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3113) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 228) (Devam)

BAŞKAN - Görüşmelerin devam önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir: Kabul edilmemiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Önergeyi kabul etmek suretiyle yeni bir tur görüşmenin önünü açtılar, grup olarak söz talep ediyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Önergeyi reddettik Sayın Başkan, sayıya bakar mısınız?

BAŞKAN – Oylama konusunda kabul veya ret konusunda bir yanlışlık olduğunu düşünüyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sehven yapılmış bir şey.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İç Tüzük 19, oylamayla ilgili bir şüphe varsa İç Tüzük 19, usul tartışması istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın grup başkan vekillerini arkaya davet ediyorum.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.39

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.56

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6'ncı Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde görüşmelere devam edilmesine dair verilen önerenin oylanmasında, az önce, sayın milletvekillerinin oylamanın mahiyeti hakkında tereddüt etmeleri nedeniyle oylamanın sonucuna dair bir belirsizlik oluşmuştur.

Divanımızın grup başkan vekilleriyle arkada yaptığı görüşmede iradenin ortaya hatalı bir şekilde -net olarak ortaya çıkmadığı- çıktığı anlaşıldığından, oylamada Divanımızın yaptığı bir hata olmamasına karşın oylamayı yenilemeyi uygun gördük. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi önergeyi yeniden oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Şimdi on beş dakika süreyle soru-cevap işlemlerine başlıyoruz.

Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin ülkemize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Sorum Komisyona olacak. Cumhurbaşkanlığı raportörlüğüne niçin ihtiyaç duyulmuştur? Mevcut raportörlerin durumu ne olacaktır? Yeni alımların yapılması KPSS ile mi olacaktır? Diğer kurumlardaki kariyer mesleklerle özlük hakları aynı mı olacaktır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ataş...

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü ve Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği TEMAD'ın kuruluş yıl dönümüdür. İki bin iki yüz yirmi dokuz yıllık geçmişi ve tarihî birçok şanlı zaferleri bulunan Türk Silahlı Kuvvetlerinin bel kemiğini oluşturan, ordunun en kritik noktalarında görev yapan, terörle mücadelede en ön saflarda görev alan, üniformasına ve vatan aşkına sahip astsubaylarımızın bugün birçok sorunları bulunmaktadır. Özellikle mesleğe başlama dereceleri ve görev tazminatları konusunda birçok defa söz verilmesine rağmen Hükümet tarafından verilen sözler tutulmamıştır. Bu konularda mağduriyetlerinin ve beklentilerinin giderilmesi son derece önemlidir. Bu önemli gün vesilesiyle, emekli olan veya görevi başında bulunan tüm astsubaylarımızın Dünya Astsubaylar Günü'nü ve Türkiye Emekli Astsubaylar Derneğinin kuruluş yıl dönümünü kutluyor, şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyor, gazilerimize şükranlarımı sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Adıyaman sarmalık tütünle birlikte sözleşmeli tütünün de üretildiği en önemli merkezlerden bir tanesidir. Yazın sıcağında, sabahın şafağında tüm aile bireylerinin binbir emekle üretim yaptığı tütün üreticilerimiz son birkaç gündür özel tütün firmasının büyük bir zulmüyle karşı karşıya kalmışlardır. Sezonun başında üreticiyle sözleşme yapan firma, 2020 ürünü tütün için 19 bin TL fiyat teklif etmiş ve bu fiyat üzerinden üreticilerimiz üretimi gerçekleştirmişlerdir. Ancak, sezon sonunda, firma, tütün alımı sırasında çiftçiye 14 lira fiyat teklifinde bulunmuş, kabul etmemeleri hâlinde tütün almayacağını ifade etmiştir. Buradan ilgili firmaya ve Bakanlığa çağrıda bulunuyorum: Üreticiye uyguladığınız bu zulmü derhâl durdurun, üreticinin alın terine saygı gösterin, ilgili Bakanlığı da gerekli denetimleri yapmaya davet...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Keven...

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Yozgat ilimiz Yenifakılı Bektaşlı köyünde yapılan toplulaştırma çalışmasında çiftçilerimiz mağdur edildi. Yapılan toplulaştırma tam anlamıyla evlere şenlik; kardeşi kardeşe, komşuyu komşuya düşman etti. 5 bin parselin yarısında sorun var. Toplulaştırmayla sorunların çözülmesi gerekirken, burada yeni ve büyük sorunlar yarattınız. Çiftçiye gösterilen krokinin askıdan indirildikten sonra değiştirilmesi "Toplulaştırma yapıyoruz." diye bir parselin 2'ye, 3'e bölünmesi, Devlet Su İşlerinin işi yapan haritacılık firmasını yeterince denetlememesi gibi mağduriyetlere yol açan onlarca şikâyet var. Bunca çiftçiye mağdur etmeye

hakkınız yok. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü acil bu işin üzerine gitmeli ve konuyu soruşturmalıdır. Aksi takdirde Bektaşlı'da çıkacak her olayda Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü sorumlu olacaktır.

Saygılarımla...

BAŞKAN – Sayın Nuhoğlu...

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sultanbeyli, İstanbul'un 350 bin nüfuslu büyük bir ilçesidir. Buradaki halk yıllardır çözilemeyen tapu sorunları yüzünden çok sıkıntı yaşamaktadır. Verilen sözler tutulmamıştır. Taksitlendirme ve DOP mağdurları Çevre ve Şehircilik Bakanından verdiği sözü tutmasını beklerken, diğer taraftan TÜFE konusunda kanuni bir düzenleme yapılmasını istemektedirler. 7143 sayılı Yasa'ya bir ek madde eklenmesini ve 2012-2019 yılları arasındaki faizin alınmamasını talep etmektedirler. İktidardan beklentimiz, çoğunluğu geçim zorluğu içindeki Sultanbeylililerin sesine kulak vermeleri ve bu düzenlemeyi en kısa zamanda yapmalarıdır.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Enis Berberoğlu davasında Anayasa Mahkemesi oy birliğiyle açık ihlal tespit etti ve "Hak ihlalinin sonuçları yeniden yargılamayla ortadan kaldırılmalı" dedi. Ancak, bugün gelinen noktada, İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi, yerindelik denetimi kapsamında kaldığı gerekçesiyle üst mahkeme olan "Anayasa Mahkemesi kararını tanımıyorum." dedi. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı ise "Karar kalkmadı, Berberoğlu Meclise gelemez." diyor. Şaka gibi... Üst mahkemenin verdiği herkes için kesin ve bağlayıcı kararı alt mahkeme "Uygulamayacağım." diyorsa bu, yetkinin kötüye kullanılmasıdır ve suçtur, Hâkimler ve Savcılar Kurulu resen değerlendirmelidir. Anayasa tanımazlık hukuka darbedir, Türkiye için felakettir, Türkiye Cumhuriyeti'ni ve millet iradesini tanımamak demektir. Vatandaşlarımız da "Yasa ve mevzuatları tanımıyorum." derse ne olacak? Ne maksat diyorsunuz? Güvensizlik ve kaos mu? Yine mi gündem değiştirme peşindesiniz? Bu akıl almaz hukuk tanımazlık bunun için mi? Yaratılan tartışmalar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bankoğlu...

AYŞU BANKOĞLU (Bartın) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye'de şehir merkezinden geçen ve ulaşım yapılabilen tek ırmağımızın kirliliği kronikleşen bir sorun hâline geldi ve Bartın Irmağı'mız can çekiyor. Bu sürekli tehdit ırmağın rengini siyaha çeviriyor, bununla da yetinmiyor, kötü kokuyla birlikte canlı ölümlerine yol açıyor. Bakın, fotoğraflarda görüldüğü gibi, bu güzelliğimiz uzun yıllardır yok olma tehlikesiyle aslında karşı karşıya. Test için sürekli numune alındığı ve yaşıların azlığı ileri sürülse de senelerdir devam eden bu soruna yönelik neden kalıcı çözümler üretilmiyor? Problemi halının altına süpürmek Bartınlı yurttaşlarımıza da Bartın'ın doğasına da fayda sağlamıyor. Biz, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün ya da Bakanlığın test yapıp sonucunu açıklamaktan öteye gitmesini istiyoruz. Her çaba değerli olsa da Belediye tarafından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Başkan, Mersin Milletvekili olarak Mersin'de özellikle kırsal alanda ziyaretlerde bulundum. Orada DSİ'nin yapması gereken yatırımlar ve başlamış yatırımlarda yaşanan sorunlar var. Özellikle iki yıldır inşası durmuş sulama göletleri, 2015 yılında bitmesi gereken Pamukluk Barajı var ve yapımı bitmiş ancak yapım hataları nedeniyle su kaçıran göletler var. Bu yatırımların ne zaman bitirilip hizmete gireceğini ve aynı zamanda su kaçıran göletlerin tamiratlarının ne zaman bitirileceğini Mersinli hemşehrilerim öğrenmek istiyor.

Benim de aslında burada, bu konularla ilgili bir söz söylemem gerekiyorsa, Değerli Başkanım, değerli Meclis; karşımızda Bakan olarak kimse bulunmadığından dolayı sorunlarımızı anlatacak makam da bulamıyoruz, bunun da Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden kaynaklandığını kamuoyuna duyurmak istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Komisyon.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu ana kadar 9 kişi soru sordu.

1'inci sırada Ali Cumhur Taşkın Bey, Mersin Milletvekilimizin Cumhurbaşkanlığı rapörtörlüğüyle ilgili bir sorusu oldu. Cumhurbaşkanlığı görev alanına giren konularda, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığında diğer bakanlıklar ve kamu kurum ve kuruluşlarında olduğu gibi kariyer meslek personeli olarak Cumhurbaşkanlığı rapörtörlüğü ve Cumhurbaşkanlığı rapörtör yardımcılığı ihdas edilmesini öngörmekteyiz. Böylelikle, devletimizin işleyişine ilişkin kurumsal hafızasının geliştirilmesi ve daha güçlü aktarılması amaçlanmaktadır.

Düzenleme, bakanlıkların merkez teşkilatlarında istihdam edilen kariyer meslek personeline ilişkin düzenlemelerle aynı niteliktedir. Özel yarışma sınavına girebilmek için ise KPSS'ye girmek ve istenen puan türünden belirlenen asgari puanı almış olmak gerekmektedir. Hizmet gereklerine göre Cumhurbaşkanlığı rapörtör yardımcılığına girişte ayrıca dil şartı da aranabilecektir.

Özlük hakları yasama uzmanları ve yasama uzman yardımcılığıyla eşit olacaktır. Hem Cumhurbaşkanlığındaki görevlerin özelliğini, teşkilat yapısını ve güvenlik şartını göz önüne alarak uygun personel politikasının oluşturulması hem de hakkaniyete uygun olması açısından, Cumhurbaşkanlığı rapörtörlük kadrolarına istihdam edilmekteyken hizmetine ihtiyaç kalmayan personelin, kariyer mesleklerine ilişkin durumlarına uygun diğer kamu kurum ve kuruluşlarının uzman kadrolarına atanmasına imkân verilmektedir. Bu şekilde diğer kurumlara atanan personel aynı özlük haklarını almaya devam edecektir. Ayrıca, geçici maddeyle hâkim ve savcı, yasama uzmanı, kamu kurum ve kuruluşlarının merkez teşkilatlarındaki kariyer meslek mensuplarına ilişkin kadro veya pozisyonda bulunanlardan, hâlihazırda Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı hizmet birimlerinde rapörtör olarak geçici görevli olanların, bir defaya mahsus olmak üzere talepleri üzerine Cumhurbaşkanlığı rapörtörlüğüne atanabilmesi öngörülmektedir.

Bir de diğer milletvekillerimizin genelde maddelerle ilgili soruları olmadı, bununla ilgili konuşmaların içerisinde vakıf üniversitelerinde tıp fakültesi açılmasıyla ilgili değerlendirmeler gündemimize gelmişti. Bilindiği gibi, tıp fakültesi olan vakıf üniversitelerinin uygulama eğitimleri, ya üniversitelerin kendisine ait hastanede ya da bir özel hastaneyle ortak kullanım yani afilyasyon protokolü çerçevesinde yürütülmektedir. Özel hastanelerde hastanın ödediği ilave ücret sebebiyle, öğrencilere hasta çeşitliliği kapsamında gerekli ve yeterli uygulama yaptırılmasında zaman zaman zorluklar yaşanmaktadır. Ayrıca, üniversite yönetimi ile özel hastane yönetimi arasında yaşanan sorunlar da eğitimin aksamasına yol açabilmektedir. Bu yüzden, vakıf üniversitelerinde tıp eğitimi gören öğrencilerimizin donanımlı bir uygulamalı eğitim alabilmesi için söz konusu üniversitenin kendisine ait bir hastanesi olması önemlidir yani en az 200 yataklı bir hastanesi olması gerekiyor. Maddeyle, vakıf üniversitelerinin tıp eğitimi için hastanenin taşınması gereken nitelikler, mülkiyeti, işletme hakkı ve ruhsatı kendisine ait bir hastanenin varlığı, faal bir özel hastane yoksa Sağlık Bakanlığından alınacak ön izin yeterli olması. Ön izinle kurulan tıp fakültelerinin eğitime başlayabilmeleri için hastane ruhsatının alınmış olması şartları düzenlenmektedir.

Yine, milletvekili arkadaşlarımızın, hem Komisyonumuzda hem de burada, Genel Kurulda bazı soruları olmuştu. "2012 yılından bu yana, bu konuda, program bütçeye geçişte Sayıştay görüşü alındı mı?" diye bir soruydu. 2012 yılından bu yana

yapılan program bütçe çalışma süreçlerinde, Sayıştay Başkanlığı, diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla birlikte sürecin içinde yer almıştır. Sayıştay Başkanlığı, program bütçesinin amacı olan plan, program, bütçe bağıni kuvvetlendirmek hususundaki gerekliliği, çeşitli yıllarda, gerek kamu idaresi raporlarında gerekse genel raporlarda vurgulamıştır. Program bütçeye geçişten sonra da Sayıştay denetimleri devam edecektir. Konuya ilişkin olarak performans denetimi rehberi güncelleme çalışmalarına da başlanacaktır.

Tabii, son günlerdeki en büyük gündemlerimizden birisi Hatay'daki orman yangınlarıyla ilgiliydi. Ben otuz yıl orman bölge müdürlükleri yaptım ve bu yangın konusunda da Türkiye'de belki en fazla yangına giden kişilerden birisiyim. Son iki yıldır ülkemizde aşırı kuraklığın ve nemin düşük olması, rüzgârların şiddetli olmasından dolayı yangınların sayısı arttı fakat orman teşkilatımız çok güzel bir şekilde müdahale ediyor bu konuda, tüm diğer kamu kurum ve kuruluşlarla beraber. Hatay yangınları gerçekten ciğerimizi yakmıştır. Tabii, orada o gün nem çok düşüktü, sıcaklık çok yüksekti ve aşırı bir rüzgâr vardı, onun etkisiyle yangınlar büyüdü ama en acısı da bu "Ateşin Çocukları İnisiyatifi" diye PKK destekli bir örgütün bu yangınları çıkarması bizi çok üzmüştür. Bu örgütü lanetle kınıyorum. Bunlar, bu dünyada da öbür dünyada da cezasını çekecektir ve yanan yerler de yıl içerisinde ağaçlandırılıyor; bunu her seferinde söylüyoruz, bugünkü konuşmalarda da gündeme geldi. Şu ana kadar yanmış olan her yerin ağaçlandırılması yapılmıştır, ne otel yapılmıştır ne yerleşime açılmıştır. Bu yerlerle ilgili de özellikle hep gündeme getirilir; Güvercinlik'teki yer...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Burası 1987 yılında "Güvercinlik Turizm Merkezi" olarak ilan edilmiş, 1991 yılında Orman Genel Müdürlüğünden Turizm Bakanlığına tahsis edilmiş ve 2006 yılında da otel yapılmasıyla ilgili izin verilmiştir. Yangın 2007 yılında çıkmıştır yani bir yeri otel yapmak için yakmaya falan gerek yok, zaten yanmadan da izin verilebiliyor. Onun için, bu konuları bu Mecliste devamlı dile getirmiş bir orman mühendisi olarak, bu işlerin içinde birisi olarak tekrar burada bunu anlatma ihtiyacı duydum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Sayın milletvekilleri, 1'inci madde üzerinde 4 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü

Mahmut Celadet Gaydalı

Necdet İpekyüz

Şanlıurfa

Bitlis

Batman

Murat Çepni

Nusrettin Maçın

İzmir

Şanlıurfa

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İbrahim Halil Oral

Feridun Bahşi

İzmir

Ankara

Antalya

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hayrettin Nuhoglu

Hasan Subaşı

Adana

İstanbul

Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen Necdet İpekyüz, Batman Milletvekili.

Buyurun Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, dünden beri başladık, arkadaşlar bugün biraz konuştular "Neden bütçe, neden açık bütçe?" Dünyanın her yerinde insanlar vergi verir, vergileri yurttaşlar daha sonra katılımcı oldukları zaman şeffaf bir şekilde izlerler "Biz parayı nasıl veriyoruz, nerelerde harcanıyor? Özgürlüklerimiz için, güvenliğimiz için, daha iyi yarınlar için nerelere harcanıyor?" diye. Fakat, maalesef, ülkemizde değil hesap sormak, her şey kapalı bir kutu.

Şimdi, neden bunu söyledim? İki gün boyunca burada Grup Başkan Vekillerimiz sordular... İstanbul Büyükşehir Belediyesi pandemi nedeniyle bir tiyatro şenliği düzenledi ve Gaziosmanpaşa Kaymakamlığı bu oyunu yasakladı kamu güvenliği nedeniyle. Kaderin cilvesi mi, tarihin cilvesi mi diyelim? Nobel ödüllü, 1997 yılında Nobel Edebiyat Ödülü almış Dario Fo -İtalyan oyun yazarı- 13 Ekimde yaşamını kaybetmiş; 13 Ekimde oyun oynanacak Kürtçe, yasaklanıyor. Oyunun Kürtçe ismi ne? "Beru." Ve bu yasakla ilgili hiçbir açıklama yapılmıyor. Ama biz biliyoruz ki seçim dönemleri geldiğinde dolmuşlardan, minibüslerden, anons araçlarından Kürtçe şarkılar, söylemler, nutuklar atılıyor; başka yerde başka nutuklar da atılıyor ve yeri geldiğinde de şu söyleniyor: "Daha önce cezaevinde anneler babalar çocuklarıyla Kürtçe konuşamıyordu, şimdi konuşabiliyor." Ya, bu oyunun ismi "Beru" "yüzsüz" demek "utanmaz" demek fakat bu durumun karşısında sessiz olmak "..."(x) O da ne demek? "İki yüzlülük" demek yani hem var hem yok.

Şunun bilinmesi lazım: Kürtçeye gösterilen saygı Kürt'ün kendisine gösterilen saygıdır; bunun unutulmaması lazım.

Şimdi, on sekiz yıl boyunca "İlerici demokrasi." denildi ve giderek tekçi bir anlayışa geldik.

Performans esaslı bir bütçeden söz ediliyor ve performans esaslı bu bütçe döneminde "proje" kelimesi, "program" kelimesi gibi kavramlar geliştiriliyor. Biz, Komisyonunda da tartıştık -burada da arkadaşlar getirdi- dünyada böyle bir kavram yok, üniversitelerde yok, tanımlanmış bir kavram yok ve iktisatçılar da buna şaşıyorlar ama nedense biz sorduğumuzda, bize doğru dürüst bir tanım da getirilmedi Plan ve Bütçe Komisyonunda ve ne oldu? Arkadaşlar, bugün ayın 15'i, ayın 17'sinde Meclise sunulması lazım, iki gün. Eminim basılmıştır, bir yerde bekleniyor. Çünkü bizi bir noter gibi görüyorlar ve bize "Bir an önce bunun çıkması lazım." deniliyor.

Peki, ya, biz yurttaşlar vergi veriyoruz. Bu, ne olacak, nereye gidecek biliyor muyuz? Hayır. Nitekim, Plan ve Bütçe Komisyonunda Sayıştay üyeleri yoktu, geldiklerinde, biz sorduğumuzda -arkadaşlar da burada- "Ya, işte, tam anlayamadık, çözemedik." ve hele, bir bütçenin 2 kat borçlanmasıyla ilgili yani ona hiçbir açıklama kalmadı; onu ikinci bölümde konuşacağız.

8 Haziran 2018'de, Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanı televizyonlarda şunu söyledi: "Biz, çıraklığı bitirdik,

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

kalfalığı bitirdik, ustalığı bitirdik; baş ustalığa geçiyoruz ve devleti şirket gibi yönetmemiz lazım.” Gerçekten öyle.

Şimdi, biz diyoruz ki: “Şehir hastaneleriyle ilgili bize bir sözleşmeyi verin.” “Ticari sırdır.” E, bu, şirket anlayışıdır. Biz diyoruz ki: “Havaalanlarına nasıl para harcanıyor?” “Sırdır.” Ama Sayıştay veya biz, bir şekilde öğrendiğimizde de rastgele para gidiyor, bunların hesabını soramıyoruz. Zaten bir yığın fonlar sayesinde denetim dışı bırakılmış ama bir “performans” deyip ve bu işi böyle tanımladıktan sonra, bütçede hiçbir şey anlaşılmıyor, zaten yazım dili de çok kötü. Biz konuştuğumuzda, buna arkadaşlarımızın bir kısmı da katıldı; yazım dili de çok kötü. Sonuçta, 2021 yılı için 1,4 trilyonluk bir para hesaplanıyor merkezi bütçe için ama gelin görün ki bu para nasıl, nereye harcanacak, ne yapılacak karmakarışık bir işleme sokulmuş. Zaten bir bütçeyle ilgili yapılan düzenlemeye yani “Siz, insan kaynakları nasıldır? Geçmişle mukayesesi nasıl yapılır? Gelecekle ilgili kurgusu nasıl yapılır?” bunları öngörmezseniz, tümüyle her şeyi gizleyerek kendinize ait bir tarza dönüştürsünüz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Ve şu anda yüzler düzeyinde bile hesap sorulmazken şimdi, birler düzeyinde hiç hesap sorulmaz.

Aslında şunu söyleyelim; bir taraftan mobil telefona telefonun 2 katı kadar vergi veriyorsunuz, bir araç alırken 2 katı kadar vergi veriyorsunuz, sigarada, içeceklerde birçok aldığınız şeyde 2-3 katı kadar vergi veriyorsunuz ve bu vergilerin nereye gittiğini, nereye harcanacağını da bilmiyorsunuz.

Şimdi, bu sabah ben bir araştırma şirketinin çalışmasına baktım. Dünya genelinde açık bütçe denilen bir sistemde bütçe hakkının kullanımıyla ilgili bir puanlama yapılmış, Türkiye’ye sıfır puan verilmiş çünkü şeffaflık yok, katılımcılık yok, gözetim yok, hesap sorabilme yok, denetim yok ve hele hele biz vekiller artık hesap soramaz düzeydeyiz. Birçok sorumuza kimse cevap vermiyor, birçok sorumuzu söylediğimizde, az önce söylediğim gibi “ticari sır” “devlet sırrı” gibi tanımlama getiriliyor. Böyle bir düzende bu bütçeyle ilgili yapılan tanımlama, düzenleme yani madde 1 tümüyle bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Teşekkürler. Sağ olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz İYİ PARTİ Antalya Milletvekili Sayın Feridun Bahşi.

Buyurun Sayın Bahşi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAŞŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 228 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’nci maddesi üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Can Azerbaycan ve büyük Türk milleti için, işgalci Ermenistan’ın katil çapulcularını kadim Türk yurdu Dağlık Karabağ’dan atmak için operasyon yapan bütün kahraman Azerbaycan Türkü kandaşlarımı Gazi Meclisimizin bu kürsüsünden en kalbi duygularla selamlıyorum.

Geçmişte bir olduğumuz, gelecekte de bir olacağımız; Türk’ün kudretini damarlarındaki asil kanda hissedip dosta güven, düşmana korku salan can gardaşlarım, Elçibey’in yiğit bozkurtlarına da selam olsun. Cephede yanlarında olamasak da ruhumuz ve dualarımızla onların yanındayız.

Bizler tarih boyunca “iki devlet, bir millet” ilkesiyle yaşamışız. Türk milleti tarih sahnesine çıktığı andan itibaren mazlumun yanında, zalimin karşısında dimdik durmuştur. Türklük, müstesna bir milletin, muzaffer bir duruşun ve muhteşem bir mücadelenin adıdır. Nice bozkurtlar, bu aziz milletin bağrından yetişmiştir. Kurulan tuzaklar, hain emeller Türk milletinin mücadele azmini hiçbir zaman sekteye uğratamamış; tam tersi, tarih boyunca mücadele ruhu ve azmi en üst seviyede olmuştur.

Değerli milletvekilleri, biz “Türk” derken sadece Türkiye’de yaşayanlardan değil, sadece Azerbaycan’da yaşayanlardan değil; dünya milletlerinin düşünce sınırlarını aşan Turan coğrafyasından bahsediyoruz. Bu coğrafya ki Tanrı Dağlarından başlayan kutlu bir destanın dünya üzerinde vatanlaşmış hâlidir. Azerbaycan’daki gardaşlarım bugün yeni bir destan yazarak işgal altındaki Türk topraklarını aslına rücu ettiriyorlar. Ne demiş Atsız Ata?

“Delinse yer, çökse gök; yansa, kül olsa dört yan,

Yüce dileğe doğru yine yürürüz yayan.

Yıldırımdan, tipiden, kasırgadan yılmayan,

Ölümlerle eğlenen tunç yürekli Türklüz.”

Evet, bugün dünyanın gözü kulağı bu tunç yürekli Türklüdedir. Daha düne kadar işgal altındaki Türk vatani Dağlık Karabağ’ın nerede olduğunu bilmeyen Haçlı artığı ülkeler, bugün işgalci Ermenistan’ı düşüttüğü durumdan ateşkes ilan ederek kurtarmaya çabalamaktadırlar. Bu ülkelere sormak istiyorum: Siz Hankendi’yi bilir misiniz? Hocalı, Laçın, Kelbecer, Ağdere’de bebek, çocuk, kadın, yaşlı insanlar katledilip soykırıma uğratılırken neredeydiniz? Şuşa, Hocalı, Ağdam, Ceyranabul, Füzuli, Kubadlı, Zengilan işgal edilirken ne yapıyordunuz? O gün “Kız mı, erkek mi?” diye hamile kadınların karnındaki bebekler üzerinde bahse girip karınları yarılırken, genç kızların acıya dayanıklılığını ölçmek için diri diri derisi yüzülürken neredeydiniz? Görmüyor, duymuyordunuz ama işgalci Ermenistan’ın işgal ettiği topraklarda bile zemin kaybetmesine dayanamıyorsunuz. Bugün artık yaralı kurt ayağa kalktı. Elbette çakallar ve onların ağababaları bunu engellemeye çalışacaklar ama başaramayacaklar.

Değerli milletvekilleri, Azerbaycan Türkü önce Sovyetler Birliği zamanında, bağımsızlığını kazandıktan sonra ise Ermeni soykırımından çok acılar çekti ama artık bu acıların sonuna gelindi. Türk, dünyaya kudretini yüz beş yıl önce Çanakkale’de hangi ruhla göstermişse, bugün de işgal edilmiş Karabağ’ın kurtuluşu sırasında aynı ruhla gösterecektir. Bundan hiç kimsenin şüphesi olmasın.

Değerli milletvekilleri, sözlerimi 2 ayrı şairin aynı duygularla bezenmiş 2 şiirinden alıntılarla bitirmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

BAŞKAN – Bitirelim şiiri.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) - Diyor ki Âşık Gara Borçalı:

“Tarihini, geçmişini unutmadan derk eyle,

Bir Türk dünyaya bedeldir mertliğini görk eyle,

Turanı kursan sen eğer şanın yekûn olacak,

Evvel ahir her ne olsa dünya Türk’ün olacak.”

Aynı duygularla bezenmiş ikinci şiirse Zelimhan Yakub’tan. Diyor ki Zelimhan Yakub:

“Yeni mizan yeni dünya gurandı,

İlk andımız, son andımız Turandı,

Nişan veren Peygamberdi, Gur’an’dı.

Ne yozulsa heyire yozum olacak,

Evvel ahir dünya bizim olacak.

Dağlık Karabağ can Azerbaycan’ındır,

Dağlık Karabağ Türk’ün öz torpağıdır.”

Kimsenin şüphesi olmasın ki Azerbaycan Türkü'nün şanlı bayrağı en kısa zamanda Dağlık Karabağ'da dalgalanacak ve yine hiç kimsenin şüphesi olmasın ki Turan bir gün mutlaka kurulacaktır.

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Kuşoğlu

Emine Gülizar Emecan

Süleyman Girgin

Ankara

İstanbul

Muğla

Kamil Okyay Sındır

Cavit Arı

Abdüllatif Şener

İzmir

Antalya

Konya

MADDE 1-10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 9 uncu maddesinin başlığı "Stratejik planlama ve performans esaslı program bütçe" şeklinde, dördüncü fıkrası ile beşinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye son fıkrasından önce gelmek üzere aşağıdaki fıkra ilave edilmiştir.

"Kamu idareleri, program bütçeye uygun olarak yürütecekleri faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını, amaç, hedef ve performans göstergelerini içeren performans programı hazırlar."

"Kamu idareleri bütçelerini, kalkınma planı, Cumhurbaşkanlığı programı, orta vadeli program, orta vadeli mali plan, Cumhurbaşkanlığı yıllık programı, stratejik planları ile program yapısına uyumlu şekilde ve performans esasına dayalı olarak hazırlar."

"Kamu idareleri, bütçeleri ile stratejik plan ve performans programlarını izlemek ve değerlendirmek amacıyla nesnel, sistematik ve düzenli olarak veri toplar ve analiz eder. İzleme ve değerlendirme sonuçları idare faaliyet raporlarında gösterilir."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) –Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmak isteyen Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekili Sayın Emine Gülizar Emecan.

Buyurun Sayın Emecan. (CHP sıralarından alkışlar)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda önemli bir değişikliğe gidiliyor. Teklifin ilk 5 maddesi 2003 yılında kabul edilen bu kanunla uygulanmaya başlanan ve hâlen uygulanmakta olan performans esaslı bütçeden aslında iktisatçıların, maliyecilerin tam olarak hâlâ anlayamadığı performans esaslı program bütçe sistemi diye bir sisteme geçişi düzenliyor. Böyle bir ihtiyaç vardı deniyor ancak söylenenle kanun teklifinde getirilen şeyler birbiri tutmuyor. Ve bu değişiklikle ne olacak ona bir bakalım. Hâlen kullanılmakta olan 5018 sayılı Kanun'la uygulanan performans esaslı analitik bütçe sisteminde bütçe harcamalarının dağılımı 4 başlıkta gruplanıyordu: Kurumsal, finansal, ekonomik ve fonksiyonel sınıflandırma şeklinde.

Şimdi bu düzenlemeyle program bütçe sistemiyle bu gruplardan fonksiyonel sınıflandırma kaldırılıyor. Bu değişiklikle teknik olarak bütçenin mevcut kod sistemini bozacak bir düzenleme getiriliyor. Hem uluslararası standartlardan uzaklaşıyor hem de kodlama değiştiği için geçmiş yılların verileriyle olan bağ ortadan kalkıyor. Fonksiyonel sınıflandırmada 10 başlıkta düzenlenen hizmetlere yapılan harcamalar ile verilen ödeneklerin programlara dağıtılması söz konusu. Yani, izlenmesi, analiz edilmesi ve raporlanması yeni getirilen bu sistemle mümkün olmayacak. Örneğin bir kurumun eğitimle ilgili, sağlıkla ilgili alt kalemlerde hangi harcamaları yaptığını bu yeni getirilmek istenen sistemde göremeyeceğiz. Bu değişikliğin en önemli sonucu mali şeffaflığı ortadan kaldıracak olması. Yine örneğin kamu özel iş birliğiyle hazırlanan ve verilen garanti ödemeleriyle halkı yirmi beş yıl boyunca milyarlarca dolar borçlandıracak olan projelerin ve yandaş müteahhitlere ödenecek olan paraların ne kadar olduğu, nasıl olduğu yine bu sistemle artık izlenemeyebilecek. Zaten "ticari sır" denerek saklanıyordu, şimdi, bundan sonra takip edilmesi çok daha zorlaşmış olacak. Bir de belediyelerin mali özerkliği de kaybolacak görünüyor. Bütçelerini kendi stratejik planlarına göre yaparlarken şimdi Cumhurbaşkanı programına uyumlu hâle getirmek zorunda kalacaklar. Bu eleştirilerimizi Komisyonunda da dile getirdik ancak tatmin edici hiçbir cevap alamadık bunlarla ilgili. Eğer bu hâliyle kanunlaşırsa bu teklif bu düzenlemeler gerçeklerin gizlenmesi projesi olarak ortaya çıkacaktır değerli arkadaşlar.

Tabii, saklamak lazım. Neden? Çünkü ekonomi çöktü, işsizlik çift haneli rakamlardan aşağı inmiyor, enflasyon düşmüyor, devlet borç batağına batmış durumda, hazinenin uzun ve kısa vadeli toplam borcu 1 trilyon 810 milyar TL'ye yükseldi, TL sürekli değer kaybediyor, eğitim sistemi çöktü, 3 milyon 37 bin hanede şu anda çocuklar internete erişemiyor, icra dosyalarının sayısı 23 milyonu aştı, halk fakirleşiyor, hukuka güven kalmadı; say say bitmiyor; esnaf, KOBİ kan ağlıyor, kredi taksitlerini nasıl ödeyeceğini, prim ve vergi borçlarını nasıl ödeyeceğini soruyor, af bekliyor, sicil affı bekliyor, yapılandırma bekliyor ama iktidardan bunlarla ilgili hiçbir ses yok, hiçbir düzenleme yok.

Torba kanuna son dakikada giren bir madde var bu arada. 2020 yılı Cumhurbaşkanının borçlanma yetkisini de 2 katına çıkarıyoruz bu kanunla değerli arkadaşlar. Şimdi, borçlanma yetkisi yüzde 5 yasal artırımla zaten 154 milyarken Eylül 2020 sonu itibarıyla 241 milyar TL olmuş. Şimdi, bu kanunsuzluğu da kanuni hâle getiriyoruz yani mali disiplin de ortadan kalkmış görünüyor. "Program bütçeye geçiyoruz." denilerek mali şeffaflık ortadan kaldırılıyor. "Muhalefet gerçeklere ulaşmasın, gerçekler gizlensin." Bu isteniyor.

Yine, Komisyonunda sorduk 2020 bütçesinin Meclise sunulmasına on gün varken bu kadar kısa süre içerisinde bütçelerini hazırlayan kurumlar bu değişikliğe nasıl uyum sağlayacaklar diye. Meğer çok çalışmışlar ve çıkarılacak olan bu düzenlemeye göre hazırlıklarını yapmışlar yani o kadar eminler ki Komisyonunda bu Meclisten bu kanun teklifinin geçeceğinden... Şunu söylemek istiyorum değerli arkadaşlar: Bakın, Sayıştayın da hiç fikri sorulmamış, hiç görüşü alınmamış, kendisi bilgilendirilmemiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Asıl konuşacak çok şey var ama... Bakın, iktidar muhalefet ayrımı yapmadan ben bütün vekil arkadaşlarıma seslenmek istiyorum: Meclisin iradesi artık yok sayılıyor yani milleti temsil eden milletvekilleri artık yok sayılıyor, her şey, tüm yetkiler tek bir elde toplanmaya çalışılıyor bu sistemle. Artık bunu lütfen görelim ve lütfen buna göre davranışlarımızı, görüşlerimizi ortaya koyalım. Bu gidişata hep birlikte bir "Durl!" diyelim. Yani birçok örnek var. Bakın, dünden beri Çevre Komisyonunda da bir kanun teklifi görüşülüyor, burada da -yine Çevre Ajansı kurulmasıyla ilgili kanun teklifi- Kamu İhale Kanunu'nun istisnalar maddesine yeni bir ekleme yapılıyor ve ajansta yapılacak bazı mal ve hizmet alımlarına ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanı tarafından belirlenmesi sağlanıyor. Zaten Kamu İhale Kanunu delik deşik olmuş, bundan sonra artık her şeyi biz Cumhurbaşkanına devredelim ve Meclisi kapatalım değerli arkadaşlar. Bu gidişat iyi değil, bu gidişat hiç iyi değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Devam edin, tutanaklara girsin.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Bu kanun teklifini kesinlikle reddediyoruz ve kanun teklifi için kesinlikle “Hayırlı olsun.” diyemiyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Evet, önergeyi oylarınıza sunmadan önce karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Divan üyeleri arasında anlaşmazlık var, elektronik oylamayla yapacağız.

Oylama için üç dakika veriyorum arkadaşlar.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 1'inci maddesiyle 5018 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesine eklenen fıkrada yer alan “gösterilir” ibaresinin “sunulur” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saffet Sancaklı

Ali Muhittin Taşdoğan

Yaşar Karadağ

Kocaeli

Gaziantep

Iğdır

Mehmet Celal Fendoğlu

Hayati Arkaz

Arzu Erdem

Malatya

İstanbul

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmak isteyen Milliyetçi Hareket Partisi İstanbul Milletvekili Sayın Arzu Erdem.

Buyurun Sayın Erdem. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 228 sıra sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi ve ekranları başında bizi izleyen aziz Türk milletimizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Hatay'ın Belen ilçesine bağlı Sarımaçı Mahallesi'ndeki ormanlık alanda çıkarılan yangın yerleşim yerlerine sıçramış, Hataylıları ve ormanda yaşayan canlıları derinden etkilemiştir. Yangından etkilen vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin de dediği gibi “Orman bereketdir, orman emanettir, orman havadır, orman hayattır, orman yurttur, orman yuvadır. Kaldı ki ormanı topraktan ayrı düşünmek, ayrı düşlemek, ayrı yorumlamak mümkün değildir. Ormana kasteden toprağa, toprağa kasteden vatana kastetmiştir.” Dileğim o ki vatanımıza, milletimize, bayrağımıza kastetmiş vatan hainlerinin hepsinin kökü kurusun, yaktıkları kadar yansınlar. Rabb'im zalimlere fırsat vermesin, Rabb'im tüm şehitlerimize rahmet eylesin; vatanımız sağ olsun, devletimiz bir ve birlik olsun.

Azerbaycan'da yapılan saldırılarda hayatını kaybeden kardeşlerimize Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar diliyorum. Biz iki devlet, tek milletiz. Karabağ Türk'tür, Türk kalacak; Türk'ün toprağı Türk'e kalacak, işgalci Ermeni'nin asla olmayacak. Rabb'im kahraman Azerbaycan ordusunu muzaffer eylesin, zafer bizim olsun.

Değerli milletvekilleri, söz konusu kanun teklifiyle, kamu mali yönetimi ve bütçe sistemlerinin uluslararası iyi uygulamalar çerçevesinde modern bütçe yaklaşımlarıyla uyumlu bir şekilde geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bütçeler uluslararası standartlara uygun, kurumsal, işlevsel ve ekonomik sonuçların görülmesi sağlanacak şekilde hazırlanmakta, bu sebeple de performans esaslı program bütçe, mali yönetim sistemi reformlarının yeni bir adımı olarak hayata geçirilmektedir. Böylelikle, harcamalar program sınıflandırılmasına göre tasnif edilecek, harcama önceliği konusunda karar alıcılara kamu hizmet sunumu performansına ilişkin bilgiler sağlanacak ve bu bilgiler kaynak tahsisi sürecinde sistematik olarak kullanılacaktır. Kamu hizmetlerine ayrılan kaynak daha detaylı bir şekilde görünebilecek, kamu harcamalarında şeffaflığa ve hesap verilebilirliğe katkı sağlayacak ve millî disiplini destekleyecektir.

Değerli milletvekilleri, bütçe deyince aklımıza tabii ki israfın önlenmesi ve aynı zamanda tasarruf gelmektedir. Gıda israfı bugüne kadar üzerinde çok durduğumuz konulardan bir tanesi olmuştur; üretilen gıdaların tüketilmeden çöpe gitmesi demektir ve gıda israfının Türkiye'ye ve dünyaya faturası gittikçe ağırlaşmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, Türkiye'de toplam 24 milyon hane bulunmaktadır. Haftada yaklaşık 42 milyon ekmeğin israf edildiği görülmektedir ve ülkemizde hane başı yaklaşık 2 ekmeğin çöpe gitmektedir. Dinimizde de, Türk'ün de aslında en önemli değerlerinden bir tanesi ekmeğimize. Ekmeğin çöpe gitmesi elbette ki hepimizi büyük ölçüde etkilemektedir ve üzmemizdir. Bu açıdan Milliyetçi Hareket Partisinin lideri Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin “askıda ekmeğin” uygulamasını tekrar başlatmış olması gerçekten çok önemli. Burada ihtiyaç sahibi olanlara da “askıda ekmeğin” uygulaması yapılmaktadır ve burada teşkilatlarımızın hepsi bu uygulamaya uygun olarak hareket etmektedir.

Türkiye'de mutfaklarda en çok tahıl ve tahıl ürünleri, sonra sebze, sonra da bakliyat ve meyve tüketilmektedir. Bunların yüzde 16'sının çöpe gittiğini düşünürsek ne kadar büyük bir miktarın ortaya çıktığını görmekteyiz.

Türkiye, dünyanın en büyük 4'üncü sebze, 10'uncu meyve üreticisidir. Dünyada bir yılda üretilen sebzenin yüzde 2,5'i; meyvenin yüzde 2'si Türkiye'de üretilmektedir. Ancak ne yazık ki çirkin gıdalar tarladan rafa taşıma esnasında iyi paketlenmediği veya korunmadığı için çöpe gitmektedir. Küçük çiftliklerde yetersiz insan kaynaklarıyla üretim yapılan eski nesillerin tarım uygulamalarından kaynaklanan kayıplar da hesaplandığında aslında büyük bir millî servet çöpe gitmektedir. Bu miktar, Orta Afrika ülkelerinin bir yıllık toplam sebze üretimine denk gelmektedir.

Değerli milletvekilleri, hem hızlı tüketiyoruz hem de hızlı yaşıyoruz. Artık meyve ve sebzeyi manavdan, eti kasaptan, ekmeği fırından almaya vakit ve sabır yok. Tüm ihtiyaçların bir arada bulunabileceği süpermarketlerden veya coronavirüsle mücadele günlerinde aslında internet üzerinden alışveriş yapmaktayız. Böylelikle en kaliteli ürünü en ucuza aldığımızı düşünürken aslında büyük bir israfa da yol açmaktadır bu ve aslında tüketebileceğimizden daha fazlasını almaktayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ARZU ERDEM (Devamla) – Yapmamız gereken çok basit: Alışverişe çıkmadan önce her bir vatandaşımız ihtiyaçlarını doğru belirlemeli ve ihtiyacından fazla ürün satın almamalı. Hepimiz çocukluğumuzdan belki hatırlarız, marketlere giderken, bakkala giderken annemiz, babamız elimize liste verirdi ya da ailece alışveriş listesiyle giderdik, oradaki ürünleri alırdık. Şimdi maalesef bunlara yeteri kadar hassasiyet göstermiyoruz. Ürünlerde belirtilen son tüketim tarihi ve tavsiye edilen tüketim tarihi arasındaki farklar bilinmelidir. Ürünler doğru depolama koşullarında tutulmalıdır. Ürünler çok miktarda satın alınmayıp taze olarak

alınıp tüketilmelidir. Ürünler satın alınırken şekli bozuk olanlar diğerlerinden ayrılmamalı ve satın alınırken tamamı alınmalı. Anne babaların çocuklarını bu konuda bilinçlendirmeleri ve buna yönelik eğlenceli etkinliklerle onlarda gıda israfına karşı farkındalık yaratmaları oldukça yerinde olacaktır. İsrat edilen gıdalarla birlikte emeğimiz, paramız, enerjimiz, millî servetimiz çöpe gitmektedir.

Saygılarımı sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Bayraktutan...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin ili Murgul ilçesi Damar köyünde çıkan yangına ilişkin açıklaması

UGUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Seçim bölgem olan Artvin ili Murgul ilçesine bağlı Damar köyünde 14 Ekim 2020 tarihinde sabah saat sekiz otuz civarlarında çıkan yangın rüzgârın etkisiyle yayılmaya devam etmektedir. Söz konusu bölgede altın madeni işletme ve ayrıştırma tesisi için siyanür havuzu kurma isteği ve halkın tepkisiyle gündemde olan Artvin'in Murgul ilçesine bağlı Damar köyü yakınlarındaki ormanlık alanda çıkan yangının çıkış sebebi, iki günden fazla devam eden yangının neden kontrol altına alınmadığı hakkında henüz resmî bir açıklama yapılmamıştır.

İlgili yangının çıkış yeri ve zamanı bölge halkında infial yaratmıştır. Yangının daha geniş bir alana yayılmaması, daha fazla canlının zarar görmemesi ve civar köylere yangının sıçramaması için bir an önce yangına müdahale edilmesi, gerekirse hava da dâhil olmak üzere tüm olanakların seferber edilmesi elzemdir. Bu yangınla alakalı olarak hiçbir mazeret, hiçbir bahane kabul edilemez. İlgili makamların bir an önce yangına müdahale etmesi bölge halkının temennisidir.

Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Hakverdi...

52.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Ankara'nın tarihî mahallesi Saraçoğlu'nun yok edilmek istendiğine ilişkin açıklaması

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bugünlerde Ankara'nın orta yerinde bir mahallenin ve tarihin katledilişine şahit oluyoruz. Genç cumhuriyetin ilk toplu konut projesi ve Ankara'nın tarihî mahallesi Saraçoğlu hemen 300 metre ötemizde rant uğruna yok ediliyor. Mimarisi ve mazisiyle Ankara için önemli bir yer olan bu bölge 1979 yılında 1. derecede kentsel sit alanı ilan edildi. Buranın Kızılay'ın ortasında değerli bir arazi olduğunu fark eden AKP iktidarı mahalleyi önce riskli alan ilan edip sonrasında çürümeye terk etti. Son olarak ise tüm itirazlarımıza ve devam eden mahkeme süreçlerine rağmen 124 daire, 680 araçlık otopark, 160 odalı otel, ofis ve kafeler yapmak için AKP Genel Başkanı Erdoğan'ın yakın arkadaşının şirketine peşkeş çekildi. Buradan iktidarı uyarmak istiyorum: Saraçoğlu'ndan elinizi çekin. Kentlerimize ihanet etmeye son verin.

BAŞKAN – Sayın Çepni...

53.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Menemen Cezaevinde 6 kişinin pandemi nedeniyle hastaneye kaldırıldığına ve ailelerin bilgilendirilmediğine, cezaevlerinde acilen önlemler alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

İzmir Menemen Cezaevinde 6 kişi pandemi nedeniyle hastaneye kaldırıldı. Aileler hiçbir şekilde bilgi edinemiyorlar. “Endişelenmenize gerek yok.” dışında yanıt alamıyorlar. Pandemi nedeniyle kapalı görüş ve telefon hakkı da engellenmiş durumda. İdarenin böylesine hassas bir durumda gösterdiği ciddiyetsiz, keyfî tutum kaygıları daha da artırıyor. Adalet Bakanlığı ise hazırandan bu yana pandemi verisi açıklamıyor. İnfaz düzenlemesi sürecinde söylediğimiz gibi mafya çeteleri, katiller dışarıda; binlerce mahpus ise pandemi koşullarında içeride ölüme terk edildi. Durum acilen aydınlatılmalı, aileler bilgilendirilmeli, cezaevlerinde acil önlemler alınmalıdır.

BAŞKAN – Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.52

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 21.19

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6'ncı Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Antalya Milletvekili İbrahim Aydın ve Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi ile 17 Milletvekilinin Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3113) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 228) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, özür dilerim sizden ama siz ara verdiniz, yirmi dakikadır Meclisin üzerinde helikopterler dolaşıyor. Nedir bu? Acaba siz yetkililerle görüşüp Meclisi bilgilendirir misiniz efendim.

BAŞKAN – Mahmut Bey, tabii, alırsız bilgi ve sizi de bilgilendiririz.

Sayın milletvekilleri, 2'nci madde üzerinde 4 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü

Mahmut Celadet Gaydalı

Necdet İpekyüz

Şanlıurfa

Bitlis

Batman

Murat Çepni

Nusrettin Maçın

Gülüstani Kılıç Koçyiğit

İzmir

Şanlıurfa

Muş

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İbrahim Halil Oral

Ahmet Kamil Erozan

İzmir

Ankara

Bursa

Feridun Bahşi

Hayrettin Nuhoglu

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Antalya

İstanbul

Adana

Hasan Subaşı
Antalya

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen Halkların Demokratik Partisi adına Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Muş Milletvekili.

Buyurun Sayın Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Yine, aslında temel kanun olarak görüşülmesi gereken bir kanunu, bir torba kanun olarak görüşüyoruz ve 228 sıra sayılı bu Kanun Teklifi'nin aslında neresinden tutsak elimizde kalacak bir şeyini de oluşturuyor.

Şimdi bu 228 sıra sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerine söz aldım. Peki, bu madde neyi düzenliyor? Bu madde, aslında 2003 yılında kabul edilen 5018 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinin (k) bendini düzenliyor, değerli arkadaşlar. Peki, (k) bendi ne diyor? "Bütçeler kurumsal, işlevsel ve ekonomik sonuçların görülmesini sağlayacak şekilde Maliye Bakanlığınca uluslararası standartlara uygun olarak belirlenen bir sınıflandırmaya tâbi tutularak hazırlanır ve uygulanır." diyor. Peki, yeni düzenleme neyi getiriyor değerli arkadaşlar? Yeni düzenleme, bu devletin bütün bürokratik yapısını, aslında bütün bu yerleşmiş teamüllerini, birikimini, tarihsel arka planını yok edecek şekilde bütün bu yetkiyi alıp Maliye Bakanlığından Cumhurbaşkanlığına devrediyor. Peki, bu Cumhurbaşkanlığına devretme meselesini sadece bir yetki devri olarak yani devletin bir biriminden bir birimine yetki devri olarak mı algılayacağız? Hayır değerli arkadaşlar. Çünkü söz konusu olan şeyin kendisi, Cumhurbaşkanının aynı zamanda bir partinin genel başkanı olması meselesidir. Yani düşünün ki bir ülkenin bütün bütçesi, aynı zamanda siyasi bir partinin Genel Başkanı olan kişinin iki dudağı arasına, onun yapacağı düzenlemelere, aslında bir şekilde onun işleyişine, emrine sokulmuş oluyor. Bu ne demek? Bu, yasalardeki -yasa yapma amacı olan- kamu yararı, toplum yararı gibi bütün temel ilkeleri ortadan kaldıran, aslında bir demokrasinin gelişmişlik endeksini gösteren, şeffaflık, yataylık, öngörülebilirlik gibi bütün kriterleri ortadan kaldıran ve bütçeyi gittikçe dikeyleştiren, gittikçe merkezleştiren, gittikçe tekelileştiren ve bu anlamıyla da aslında yerel yönetimden tutun da bütün kamu maliye sistemini altüst eden bir düzenlemenin de adıdır değerli arkadaşlar.

Bu anlamıyla, bu düzenlemenin kendisinin hem Anayasa'ya aykırılık oluşturduğunu hem de Anayasa'ya aykırılığın dışında, en temel ilke olan bütçe hakkının yani halk adına kullandığımız bütçe hakkının gasbedilmesi suçunu da gasbedilmesini de aslında içerdiğini ifade etmemiz gerekiyor değerli arkadaşlar.

Bu düzenleme başka neyi getiriyor? Örneğin, düzenlemenin, gerekçesinde ifade edilen şeffaflık, yönetilebilirlik, doğruluk gibi bütün kavramları aslında lağvettiğini görüyoruz. Bakın, Türkiye Varlık Fonunu kurdunuz, Türkiye'nin en önemli kurumlarını Varlık Fonuna devrettiniz ve biz, şu anda, Varlık Fonunun ne bütçesini biliyoruz ne Varlık Fonunun nereye para aktardığını biliyoruz ne de Varlık Fonu bünyesindeki kurumların, kuruluşların neden zarar ettiğini biliyoruz değerli arkadaşlar. Aslında, ikinci bir örtülü ödeneği, ikinci bir bütçeyi, paralel bir bütçeyi orada oluşturduğunuz ama bu da yetmedi; şimdi, devletin bütçesini, halkın bütçesini iktidar partisinin emrine vererek halkın bütçe hakkını gasbediyorsunuz. Bu anlamıyla oldukça sorunlu, her yönüyle Meclisin yetkisini gasbeden, Meclisteki temsiliyeti gasbeden bir yaklaşım olduğunu da ifade etmemiz gerekiyor.

Cumartesi günü 17 Ekim ve 2021 yılının bütçe teklifinin Meclise sunulması gerekiyor. Siz, apar topar, bu gece yarısı bu yasayı oluşturarak, bu yasayı tartışarak 2021 yılının bütçe teklifine düzenleme yetiştirmeye çalışıyorsunuz. Peki, soruyoruz: Bu kadar hızlı, bu kadar acele, bu kadar devletin, milletin, ülkenin, halkın yararına olan ama biz, muhaliflerin, muhalif partideki milletvekillerinin görmediği nasıl bir düzenleme var? Hani, ne yapıyorsunuz da halk yararına biz evet demiyoruz da bu teklifin aleyhine konuşuyoruz? Bu teklifin uygun olmadığını, Anayasa'ya aykırı olduğunu, yasa yapma tekniğine aykırı olduğunu ve en nihayetinde, bütçe hakkını gasbettiğini ifade ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Biliyorum, bütün bunları sadece dinleyeceksiniz ama hiçbir şekilde fikriniz değişmeyecek. Çünkü aslında tartışılarak gelmiş, istişareyle gelmiş, gerçekten sizin de bütün vicdanınızla altına imza koyacağınız bir düzenleme olmadığını da biliyorum.

Bu vesileyle söz almışken bugün, aynı zamanda 15 Ekim, partimizin 8'inci kuruluş yıl dönümü; halkların, ezilenlerin, kadınların, bu ülkede demokrasi adına, eşitlik adına mücadele eden herkesin aslında bayram günü. Bu anlamıyla partimin yaş gününü yeniden kutluyorum, demokrasi mücadelesinde yolumuz açık olsun diyorum.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, İYİ PARTİ Antalya Milletvekili Sayın Hasan Subaşı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Subaşı.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi hakkında konuşma yapmak üzere partim adına söz almış bulunuyorum.

Ama şu son günlerde o kadar önemli olaylar yaşadık ki ben onca hatipten sonra bu kanun teklifine bile doğrusu çok girmek istemiyorum ama birkaç cümleyle girdikten sonra son günlerdeki gelişmeleri değerlendirmeye çalışacağım.

228 sıra sayılı Kanun Teklifi, bütçe teklifini meri kanuna, mevcut hükümlere göre olmayan taslak hazırlıklarını bir kalıba, bir kılıfa uydurmak için yani uygun olan kılıfa uydurmak için hazırlanmış ve alelacele diğer kanun teklifleri kenara çekilmek suretiyle teklifin 17 Ekim'e kadar hazırlığı düşünülmüş, onaylanması düşünülmüş.

Ayrıca, bu kanun teklifinde üzerinden bir geçmek gerekirse benim dikkatimi çeken 13'üncü maddeyi önemli bulurum. 13'üncü madde, 2012 tarihli 6360 sayılı büyükşehir yasasıyla ilgili değişikliği içerir. Onda da köyler, bildiğiniz gibi, büyükşehir sınırları içine alınmıştı. O günden itibaren ben de bir yerel yönetici olarak bunun çok yanlış olduğunu her zaman vurguladım. Bugün de söylüyorum, köyleri mahalleye çevirmek son derece yanlıştı hem hayat pahalıdır hem de tarım ve hayvancılık son derece gerilemiştir.

Bugün yeni bir düzenlemeyle "kırsal yerleşik alan" diyerek köy benzeri mahalleler yaratmışlardır. Aslında, açıkçası yine köylere dönebilmek en doğrusudur çünkü eninde sonunda köylere dönüşmesinin zorunluluğunu her geçen yıl daha iyi anlayacağız çünkü tarım ve hayvancılığı da çok geriletik. Bu kırsal alanlarda teşvikler vermek, destek vermek, vergi ve harçları düşürmek yerine, keşke tarım ve hayvancılığı ve son günlerde gündemimizde çok olan süt üreticilerini destekleyebilsaydık çok daha hayırlı olurdu.

Son günlerde yaşananlar benim bu kanunun ayrıntılarına girmemi engelliyor çünkü bir hukukçu olarak 14. Ağır Ceza Mahkemesinin Anayasa Mahkemesi kararına yapmış olduğu tanımama eylemini ve kararını, doğrusu, anayasal hukuk düzenine

karşı bir saldırı, bir darbe olarak yorumlarım.

Aynı zamanda Sözcü gazetesi çalışanları ve yazarlarına bir cezanın kesinleşmesi de yine çok vahimdir. Türk Ceza Kanunu 220/7'nci maddeyle ilgili bir değişiklik teklifim vardı çünkü çok keyfi uygulanan bir madde. O değişikliği maalesef yapamadık. Onun için, terör örgütüne üye olmadan, keyfi uygulamalarla "Yarar sağladınız." demek suretiyle, bir gazeteciyi, yazdığı yazıdan dolayı "Bu filan terör örgütüne yarayabilir." şeklinde bir ithamla onu terör örgütüne üye olmak suçundan rahatlıkla yargılayabiliyoruz ve ona ceza verebiliyoruz. Bu da aynı şekilde... O zamanki kanun teklifimde "Siz hedeften uzaklaşıyorsunuz, Sözcü gazetesi ve Cumhuriyet gazetesi yıllarca FETÖ'yle uğraşmasına rağmen, halkı bilgilendirmesine rağmen, korkarım bu maddenin uygulanmasıyla onlar ağır cezalar alacaktır." demiştim ve nitekim söylediğim gibi ağır cezalar aldılar.

Değerli arkadaşlarım, hepimiz biliyoruz ki son günlerde hukuk darbesi diyebileceğim o eylemden sonra bir de ışık yakma olayı oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Işık yakılması... Anayasa Mahkemesinde bağıldılar, bir bardak suda fırtına kopardılar "Bu darbe ima ediyor." diye. Oysa elimizdeki şu uyguladığımız ve bugün baş tacı ettiğimiz Anayasa, darbe anayasasıdır. Bu Meclis ve Hükümet utanmalıdır, mahcubiyet duymalıdır; on sekiz yıldır iktidar olan Hükümetin bu darbe anayasasını değiştirip yerine sivil bir anayasa ikame edememesi doğrusu utançtır. Bazı konuşmacılar "Meclisi feshedelim." deseler halk 'Feshedin.' der." demişti. Gerçekten bu darbe anayasasıyla yaşamak darbe ima etmiyor, hatırlatıyor, gözümüze sokuyor ve "Işıklar yandı, darbe imasıdır." diye feryat edenler bunu görmezden gelerek bir rolün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Selamlıyorum efendim.

Her şeyden önce şunu vurgulamak istiyorum: 14. Ağır Ceza Mahkemesinin yaptığı eylem bir darbe sayılır. Darbe imasından bile tedirgin oluyorsunuz. Bu darbe hatırasıdır, sıratle bu eylemin düzeltilmesi gerekir, yoksa kalıcı etkilerinden, hasarından Türkiye'yi kurtarmak son derece zor olur. Hele Cumhurbaşkanının "Bu olağandır." demesi son derece vahimdir. Çok kısa zamanda bu tahribattan kurtulmamız gerekir.

Saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Abdüllatif Şener

Konya

İbrahim Özden Kaboğlu

İstanbul

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Cavit Arı

Antalya

Süleyman Girgin

Muğla

Kamil Okyay Sındır

İzmir

MADDE 2-5018 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"k) Bütçeler program yapısı esas alınarak kurumsal, işlevsel ve ekonomik sonuçların görülmesini sağlayacak şekilde Cumhurbaşkanlığınca uluslararası standartlara uygun olarak belirlenen bir sınıflandırmaya tâbi tutularak hazırlanır ve uygulanır."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmak isteyen, Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekili Sayın İbrahim Özden Kaboğlu.

Buyurun Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli milletvekilleri; 3113 esas numaralı Yasa Önerisi'nin 2'nci maddesinde 5018 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinin (k) bendine "program yapısı esas alınarak" kaydı ekleniyor. Bu kayıttan hareketle yasa teklifinin maddeleri incelendiği zaman ilk 5 maddesi için şu üç saptama yapılabilir: Meclisin bütçe yetkisi, vergi yükümlülerinin hakları. İki: Bir yasanın kimin iradesi olduğu. Üç: Bir yasanın geçmişe yürütülüp yürütülemeyeceği sorunu. Bu üç sorunda düşünülmektedir. Bu açıdan şöyle açabiliriz: Bu yasa teklifinin üçte 1'i sadece başlığı yansıtır. Üçte 1'i de 5 Anayasa Mahkemesi kararının sonucu olarak getirilmiş bulunuyor. Demek ki çokça yasa oylanmış Anayasa'ya aykırı olarak ve düzenleme gereği duyulmuş. Bir de 6360 sayılı Yasa gibi Anayasa'ya aykırı yasanın ortaya çıkardığı sorunların bu yasa teklifine aktarılması söz konusu.

Şimdi, bunları biraz açıklayabilmek için öncelikle bir düzeltme yapmak gerekir. 1'inci ve 4'üncü parti yetkilileri sürekli "Sistem değişti, artık siz 'Anayasa'ya aykırı.' demeyin." diyorlar. Oysa sistem değişikliği, Anayasa'ya aykırı söylem, işlem ve eylemleri meşru ve haklı kılmaz, suç olmaktan çıkarmaz. Peki, değişen nedir? Değişen, devlet ve yürütme yetkisinin tek kişide toplanması, madde 104'e göre. Evet, yürütme tek kişi tarafından yerine getiriliyor fakat unutmayalım, yasama kolektiftir yani 600 milletvekili tarafından kullanılan bir yetkidir. Sorun nereden kaynaklanıyor? Yürütmeyi tek başına kullanan kişi yasamayı da yönlendirmek istiyor. Peki, bunu nasıl yapıyor? Bunu parti başkanlığı yoluyla yapıyor. Parti başkanlığı, bu, Anayasa'ya bile aykırıdır çünkü Cumhurbaşkanı tarafsız olmalıdır. Şu hâlde, burada yapılması gereken husus şudur, sorunun özü şu, anayasal olan şu: Evet, yürütme tek kişiye aittir fakat yasama yetkisi yasamaya aittir. Bu nedenle:

Bir: Anayasal yetkiler anayasal çerçevede kullanılmalıdır. Cumhurbaşkanlığı kararnameleri anayasal çerçevede kullanılmalıdır ama Cumhurbaşkanı Anayasa dışı yetki ihdas edemez. Buna dikkat etmemiz gerekir. Bu yetki, özerk yetki, yasama yetkisi, bize ait olan bir yetkidir, yasama organına ait olan bir yetkidir.

Tekrar dönecek olursam (2/3113) esas numaralı Yasa Teklifi'ne, içerisinde birbiriyle hiç ilişkisi bulunmayan, çok sevdiğimiz deyimle iltisakı olmayan yasal düzenlemeler bir araya getirilmiş bulunuyor. Bu açıdan hepsi Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmek suretiyle komisyonlar arasında nimet ve külfet dengesi ortadan kaldırılmış bulunuyor, kamu hukukunun temel ilkesi.

İkinci olarak: Komisyonların uzmanlık ilkesine tecavüz edilmiş bulunuyor.

Üçüncü olarak: Bütçe hakkı, Meclis açısından yetkisi, yurttaşların, vergi yükümlülükleri hakları zedelenmiş oluyor.

Dördüncü olarak: Yasanın öngörülebilir, ulaşılabilir ve anlaşılabilir niteliği zedelenmiş oluyor.

Ve en önemlisi de beşinci olarak: İç Tüzük madde 91'de tanımlanan temel kanunla hiçbir ilgisi bulunmadığı hâlde bu

öneri temel kanun olarak görüşülüyor, düzenleniyor.

Altıncısı: Kamu sağlığına aykırı bir düzenleme yapılıyor, özellikle kaçak baz istasyonlarına af getirilmek suretiyle. Aynı şekilde toplumsal barışa dinamit konuluyor, Anayasa Mahkemesinin iptal kararına rağmen hakları iade edilmek durumunda olan mağdurların idare önünde altı ay daha bekletilmesi suretiyle.

İşte bu nedenle esasen bu yasa teklifi Anayasa'ya aykırıdır çok yönlü olarak. Bütçe açısından ise bu kanuna göre önce bütçe yapılacak, yapıldı, teklif hazırlandı ve sonra yasa ilkesi; böylece hukukumuzda, anayasal sistemimizde mevcut olmayan bir biçimde yasanın geriye yürütülmesi söz konusu olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim, bağlıyorum.

Bu itibarla şunu itiraf etmeliyim ki kırk yıl süreyle yasayı “genel iradenin ifadesi” şeklinde tanımladım kürsülerde ama burada “Tek kişinin iradesini yansıtan bir normatif düzenleme mi olacak?” sorusunu da sormadan edemiyorum. Bu nedenle öncelikli olarak anayasal normatif hükümlere saygı gösterilmesi gerekir. Bunun için de bizim nitelikli yasa kavramını sahiplenmemiz gerekir.

İkinci olarak, ortak andımız gereği hukukun üstünlüğü, demokratik ve laik cumhuriyeti zedeleyen Anayasa'nın maddelerinin değiştirilmesinden başlamak gerekir, bu da Anayasa'nın 104'üncü maddesidir. 104'üncü maddesiyle devlet yetkisi ile temsil yetki ile yürütme yetkisinin tek başına, tek kişiye verildiği bir düzenleme sadece Cumhuriyet Dönemi'nde değil Osmanlı'ya bile yabancıdır, çağdaş herhangi bir devlette böyle bir düzenleme bulunmamaktadır.

Dikkatiniz için teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 2'nci maddesiyle değiştirilen 5018 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinin birinci fıkrasının k) bendinde yer alan “esas alınarak” ibaresinin “temel alınarak” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saffet Sancaklı

Kocaeli

Hayati Arkaz

İstanbul

Mehmet Celal Fendoğlu

Malatya

Yaşar Karadağ

İğdır

Ali Muhittin Taşdoğan

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz Başkanım.

Önerge üzerinde konuşmak isteyen Milliyetçi Hareket Partisi İğdır Milletvekili Sayın Yaşar Karadağ.

Buyurun Sayın Karadağ. (MHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KARADAĞ (İğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

“Çırpınırdın Karadeniz

Bakıp Türk'ün bayrağına!

'Ah!' deyerdin, hiç ölmezdim

Düşebilsem ayağına.

Ayrı düşmüş dost elinden,

İller var ki, çarpar sinem!

Vefalıdır geldi, giden,

Yol ver Türk'ün bayağına!”

Başta Azerbaycan Millî Marşı olmak üzere “Çırpınırdın Karadeniz” gibi pek çok eserin şair ve yazarı, fikir adamı Ahmed Cevad, Turancılıkla suçlanarak 13 Ekim 1937'de Ruslar tarafından kurşuna dizilerek şehit edilmiştir. Unutmayacağız; ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Saygıdeğer milletvekilleri, yine Ahmed Cevad'ın dediği gibi “Men Türk evladiyam, derin aklım, zekâm var. Zulme karşı isyankaram, ezilsen de susmaram.” Susmadık, susmayacağız! Yine Karabağ, yine devam eden Ermeni zulmü.

Saygıdeğer milletvekilleri, bugünkü konuşmamda, bilindiği üzere, terör devleti Ermenistan ve Ermeni çetelerinin 27 Eylül sabahı Azerbaycan'ın sivil yerleşim alanlarına saldırısıyla başlayan ve Azerbaycan'ın kendi topraklarındaki işgali sonlandırmak için vermiş olduğu mücadeleden bahsetmek istiyorum. Bugünü daha iyi anlayabilmek için öncelikle coğrafyanın geçmişinde neler olduğuna bakalım: İki yüz yıllık zulüm, katliam, sürgünler, acılar ve işgal.

1800'lü yılların başından itibaren Güney Kafkasya'ya inen Çarlık Rusyası, bölgede hâkim olan Türk hanlıklarını tek tek hâkimiyeti altına almaya başlamıştır. 1928'de imzalanan Türkmençay Anlaşması'yla birlikte Aras Nehri'nin kuzeyi Rusların, güneyi ise İran'ın hâkimiyetine geçmiştir. Bölge halkı bu acıyı:

“Araz'ı ayırdılar

Gan ile doyurdular

Men senden vazgeçmezdim

Zulümle ayırdılar.”

Diyerek ağıtlarına döküyordu. Türkmençay Anlaşması'nın 15'inci maddesiyle birlikte, bölgede yaşayan Türklerin kaderi değişiyordu. Bu maddeyle birlikte, Ruslar dünya üzerinde yaşayan gerek Orta Doğu'da olan gerek Avrupa'da olan gerekse İran'da olan Ermenileri bu bölgeye getirip yerleştirmeye başladılar. Hem Erivan'ın olduğu yer kadim Türk yurdudur, bin yılı aşkındır kadim Türk yurdudur, Revan Hanlığıdır hem Zengezur'un olduğu yer, şu anda bir kamu olarak, özellikle Stalin döneminde Nahçıvan ile Azerbaycan arasına sokulmuştur hem de zaman içerisinde Dağlık Karabağ'ın bulunduğu yere getirilip yerleştirilen Ermeniler... Ne oldu biliyor musunuz? Gerçekten iki yüz yıllık bir sürgün politikası, bir katliam politikası ve yerlerinden, yurtlarından sökülüp atılan, acı çektilen, evladın anasından ayrıldığı, sürüldüğü bir tarih süreci yaşandı. Bu tarih süreci, maalesef, özellikle 1900'lü yılların başında katliamlara dönüştü. Bölgede, devamında Anadolu'daki o terör olayları da, Hınçak'ın, Taşnak'ın yaptığı terör olayları da dâhil, 500 binin üzerinde Türk katledildi. Hem bugünkü İran topraklarında hem de şu an ki Ermenistan topraklarında 500 binin üzerinde Türk katledildi. Hiç kimse bu tarihî gerçeği saptıramaz. Bugün gidip baktığımız zaman, o toplu mezarlardan çıkan, katledilen Türklerin kemikleridir. Bu zulüm devam etti. Özellikle, dünya üzerinde yaklaşık 20 milyon insanın katili olan Stalin döneminde yine 1 milyonun üzerindeki Türk, bulunduğu bölgelerden sökülüp bu coğrafyalardan uzaklaştırıldı ve devamında Çarlık Rusyası, devamında Sovyetler döneminde de aynı şey devam ediyor. 1990'lara geldiğimiz zaman özellikle Dağlık Karabağ'da başlayan katliamlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YAŞAR KARADAĞ (Devamla) – Dağlık Karabağ'da neler oldu? Hocalı'da 613 Azerbaycan Türkü bir gecede katledildi. Hamile kadınların karınları yarılıp içerisinden çıkarılan bebekler süngülere dizildi ve yaşlılarıyla kadınıyla o coğrafyadan sürüldü. Bunu yapan kimdi? Bunu yapan, emperyalizmin uşaklığını yapan ve dünya üzerindeki tüm bölgelerden toplanıp getirilen terör örgütü mensuplarıydı. Bugün de aynı şey yapılıyor, Lübnan'dan, Süleymaniye'den, Yunanistan uçağıyla Süleymaniye'den kalkan PKK/PYD örgütü mensupları bugün yine Türk kanı içmek için Karabağ'dalar ve karşılarında kimi görecekler biliyor musunuz? Karşılarında yine bin yıldır direnen toprağını namus bilen Türk'ü görecekler ve o Türk'ün kudretini yaşayacaklar. Dünya belki sessiz kalabilir ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KARADAĞ (Devamla) – Başkanım, bir dakika daha rica edebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

YAŞAR KARADAĞ (Devamla) – Türk'ün kudretini görecekler. Belki Dünya sessiz kalabilir, Birleşmiş Milletler kararlar verebilir, verdiği kararlara uymayabilirler ama Azerbaycan halkı, Türk milleti kendi namusunu, toprağını korumasını bilecektir.

Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin dediği gibi, "Saldırgan ülke Ermenistan'dır, masumları öldüren ülke Ermenistan'dır, işgalci ülke Ermenistan'dır, hak ve hukuk tanımayan ülke Ermenistan'dır." Dağlık Karabağ Türk'tür, Azerbaycan Türklüğünün öz yurdu. "İki devlet, tek millet" ülküsüyle sonuna kadar Azerbaycan'ın yanındayız, yanında olmaya devam edeceğiz. Nitekim "Vatan ne Türkiye'dir Türklere, ne Türkistan / Vatan büyük ve müebbet bir ülkedir: Turan!" (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Ceylan...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

54.- Ankara Milletvekili Nevzat Ceylan'ın, Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

NEVZAT CEYLAN (Ankara) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; biraz önce Cumhuriyet Halk Partisi Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi arkadaşımız Ankara Saraçoğlu Mahallesi'yle ilgili bir açıklamada bulundu. Ben o açıklamanın eksik bilgilerden oluştuğunu düşündüğüm için söz almış bulunuyorum.

Şimdi, Saraçoğlu Mahallesi Ankara'mızın en önemli merkezlerinin başında gelir, Ankara'nın göz bebeğidir, özellikle Kızılay'ın göz bebeğidir, hepimiz için son derece önemlidir. Burada, Sayın Başkanım, 45 tescilli yapı var, 437 daire var. Bir defa, bunların hiçbirini yıkmıyor, kesinlikle restorasyon yapılıyor. Diğer taraftan 210 tescilli ağaç var, 437 de tescilli olmayan ağaç var; toplam 647 ağacın hiçbirine dokunulmayacak, tamamen yeşil alan korunacak ve proje tamamlandığında 2023 yılında, cumhuriyetin 100'üncü yılında hep beraber açılışını yapacağız. Dokuya kesinlikle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NEVZAT CEYLAN (Ankara) – Tamamlayabilir miyim Başkanım?

BAŞKAN – Evet, süre bitti.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Antalya Milletvekili İbrahim Aydın ve Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi ile 17 Milletvekilinin Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3113) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 228) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 3'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu Demir

Ankara

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

Murat Çepni

İzmir

Necdet İpekyüz

Batman

Nusrettin Maçın

Şanlıurfa

Ayşe Sürücü

Şanlıurfa

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Hayrettin Nuhoglu

İstanbul

İbrahim Halil Oral

Ankara

Hasan Subaşı

Antalya

Hüseyin Örs

Trabzon

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen Halkların Demokratik Partisi Ankara Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe kanunu bu Meclisin yaptığı belki en önemli kanun. Şimdi, Meclisin istişare zeminini hakkıyla kullanmadan bütçe sisteminin değiştirilmesi teklif ediliyor. 2021 bütçesinin Plan Bütçe Komisyonuna gelmesine iki gün kala yapılıyor bu ya da günler kala yapılıyor ve muhtemelen de basılmıştır bu metin ama umarım hatalı basılmıştır, kadük olur buradan geçse bile.

Gerçekten, yapmaki istediğinizi yapamayın çünkü teklifin gerekçesinde bu değişiklikle hedeflenenin hesap verilebilirlik ve mali saydamlık, kamu kaynaklarının etkin, verimli ve tutumlu kullanılması olduğu söyleniyor. Peki, emel ile amel birbirini tutuyor mu? Hayır, tutmuyor. Hem "Hesap verebilir olacak." deyin hem de 2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Teklifi'ni kabul edilmemiş bir düzenlemeye göre sunmaya kalkın. Oldu da teklif kabul edilmedi, ne olacak? Hayatta aklınıza böyle bir şey gelmiyor tabii değil mi? Yani "Mutlaka, zaten kabul edilecek, biz o yüzden bastık, zaten burada duruyor..." Bu, işte, hepimizi ve bu Meclisi ve halkın iradesini hiçe saymaktır. Hedefte inandırıcı olmak için yürüdüğünüz yolun, yolu yürüme biçiminizin hedefinizle birazcık ama birazcık uyumlu olmasına bari özen gösterin. Bu en azından karşınızdaki insanlara asgari saygıdır demek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, son yıllarda ekonomik krize karşı uygulanan tezlerin, yepyeni ekonomi programlarının bir değil

birkaç kere çöküşüne tanık olduk. Mesela Türk lirasının önlenemez değer kaybı nedeniyle faizler yükseltildi, piyasalara güven teşkil edecek siyasi istikrar ortamı ve demokratikleşme olmadan, tüm komşularla savaş hâlinin son bulması hedeflenmeden sadece faiz düşerse enflasyon düşer tezi çöktü mü? Çöktü. Merkez Bankasının 110 milyar dolar rezervi eridi, Türkiye'nin kredi notu düştü, enflasyon yükseldi, dolar 8 lira sınırına geldi, kamu bankalarının açıkları inanılmaz büyüdü, Merkez Bankası yapması gerekenleri yapamadı, neticede AKP'nin "faiz bütün kötülüklerin anasıdır ya da babasıdır" taktiği çokünce Merkez Bankasının yeniden faiz yükseltmesine izin verildi.

İktidarın bütün seçim dönemlerinde dillendirdiği cumhuriyetin 100'üncü yılı için 2023 hedefleri vardı. "Millî gelir 2 trilyon dolar olacak." diyorlardı. Şimdi hedef küçüldü, 875 milyar dolara düştü o da eğer 2023'te dolar 8,2 lira olursa. Kişi başı gelirimiz 25 bin dolar olacaktı o da 10.300 dolara düştü. Türkiye'nin 2008'deki kişi başı geliri 10.600 dolardı. Yani on beş sene sonraki 2023 hedefimiz 2008'in gerisinde şu anda. İhracat 500 milyar dolar olacaktı o da yarısına düştü. Sonuç olarak, iktidar bu ekonomi programıyla kendi hedeflerini tamamen silmiş oldu. Bunların başarılamayacağını söylediğimizde "Türkiye'nin önünü kesiyorsunuz." diydünüz. Şimdi açık olan bir şey var ki Türkiye'nin önünü siz kesiyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bu kriz, emek maliyetini düşürerek zor geçinen toplumu daha fazla yokluğa mahkûm ederek çözülemez. Kıdem tazminatlarına göz dikerek, emeklilik hakkına saldırarak, krizin tüm yükü emekçilere yıkılarak çözülemez. Şehir hastaneleri, otoyollar, havalimanları gibi kamu-özel sektör iş birliği projeleri için döviz cinsinden verilen hazine garantileriyle halkın bütçesi hortumlanarak çözülemez. Köprü ve otoyol garanti ödemeleri için 2020 yılı programında ayrılan 8,3 milyar lira şimdiden aşıldı. Önümüzdeki bütçe döneminde ciddi şekilde tartışmamız gereken konulardan biri bu yükten nasıl kurtulacağımız olacak. Bu kriz, ülkede yurttaşlar boğazına kadar borç ve açlık içindeyken 10 milyar liralık demir yolu hattı ihalesi alan yandaş Kalyon İnşaat 9,5 milyar liralık vergi teşviki sağlanarak da çözülemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bunun adı ülke ekonomisi değil, yandaş ekonomik düzendir, tekelleşmedir, kartelleşmedir ve bu sistemle ülke yönetilemez. Yönetebilmek için ancak Ankara'nın ortasında hakkını arayan sağlık emekçilerini göz altına aldığınız gibi, hakkını arayan herkesi gözaltına aldığınız gibi baskıya ve otokrasiye müracaat edersiniz ki zaten yaptığınız da budur. Ama ne olursa olsun, hangi baskıyla olursa olsun yoksullaşmanın önüne geçemedikçe başkaldırının da önüne geçemezsiniz. Bu kriz ancak adil bir paylaşım düzeni olursa çözülür; bu ülke çok güzel, çok yaşanabilir bir ülke olabilir. Para dünyada çok ama adil bir paylaşım yok. Bu paylaşımı yaşayan, yoksulluğa, eşitsizliğe son veren bir ülke olabiliriz. Bu nedenle bu despot rejime karşı tercih yurttaşlarımızdır diyorum.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz İYİ PARTİ Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs'ün.

Buyurun Sayın Örs. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ilgili kanun teklifinin 3'üncü maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu maddede yapılan düzenlemeyle, merkezî yönetim bütçe kanununun gider cetvelinin program sınıflandırmasına göre düzenlenmesi ve ilgili mevzuatta yer alan "tertip" ve "ilgili hizmet tertibi" ibarelerinin, tanımlarının program yapısına uygun olarak yeniden belirlenmesi amaçlanmıştır. Teklifin 3'üncü maddesinde geçen "analitik bütçe sınıflandırması" ifadesinden, program bütçe yapısına geçişe rağmen eski gösterimlerin de korunma riskinin bulunduğu görülmektedir. Birtakım gerekliliklere bağlı olarak mevcut sistemin bazı unsurları pekâlâ korunabilir ancak bunun, gösterim alışkanlıklarından vazgeçmemek adına değil, işlevsel gerekliliklerden dolayı olması gerekir. Buradaki çerçeveye bir açıklık getirilmeli ve nasıl bir uyum sürecinin öngörüldüğü ortaya konulmalıdır. Teklifin ardından en azından şematik bir gösterimle ikincil mevzuatta uygulanması tasarlanan yapının konulması da önemlidir. Yeni gösterim nasıl olacaktır? Program bütçe yapısındaki programların içeriğinde neler olacaktır? Bu soruların açık olarak cevap bulması gerekir.

Değerli milletvekilleri, Onuncu Kalkınma Planı dönemindeki öncelikli dönüşüm programları deneyimi göstermiştir ki bu tür program yaklaşımlarında uygulamaya yön veren esas unsur programlardan ziyade alt programlardır. Kalkınma planındaki amaçlar her ne kadar sektörel ağırlıklı ve Bakanlıklarımızın yapısı sektörel bir tasarımın mahsulü olsa da plandaki ülke öncelikleri ya da üst amaçlar bir Bakanlık ya da kurumun kendi araçlarıyla tek başına gerçekleştirebileceği hususları barındırmamaktadır. Bu nedenle program bütçe sistemiyle plan ve bütçe hedeflerine ulaşılabilmesi için kamu yönetim sistemimizde ortak çalışma kültürünün de güçlendirilmesi gereklidir.

Değerli milletvekilleri, program bütçe yapısına bir bütçe gösterim sistemi olarak bakılmamalıdır, hesap verme aracı denilip geçilmemelidir. Unutmayalım ki hesap verme aracı iyi dizayn edilmediği takdirde gerçek anlamda hesap vermenin sağlanmasında da mümkün olmayacaktır. O nedenle programlara Bakanlıkların yerine getirdiği fonksiyon isimlerinin verilmesinden ziyade ortak amaçla örtüştürülmüş isimler verilmesi, alt programlara da program amacına hizmet edecek hedeflerle örtüştürülmüş isimler verilmesi ve içeriğinin de buna göre oluşturulmuş olması gerekir. Program bütçe sistemi bu şekilde başlatılmazsa geçmişte olduğu gibi bütçenin ana program unsurlarının yüzeysel, genelleştirilmiş, sektörel Bakanlıkların kurumsal yapılarını çağrıştıran tabela isimlere doğru gitme riski bulunmaktadır. Örneğin, analitik bütçe gösteriminden önceki bütçe sistemimizin alt unsurları neredeyse kurumların ana faaliyet birimlerinin adlarıyla özdeş hâle gelmişti. Durum öyle bir hâl almıştı ki bütçede hangi amaca değil, hangi genel müdürlüğe harcama yaptığımızı anlar hâle gelmiştik. Program sınıflandırmasının da bu anlamda -sadece bir bütçe sınıflandırması gözüyle değil- her yıl bütçe görüşmelerinde tartılabileceğimiz şekilde amaçlanan sonuçlara ulaşılıp ulaşılamayacağının görülebildiği kullanışlı araçlar olarak tasarlandığından emin olmamız gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, detay bazında bakıldığında bir diğer risk, üretilen tüm kamu hizmetlerinin program yapısına dönüştürülmeye çalışılması hâlinde bu hizmetlerin bazılarının niteliğinin program yapısına uygun olmaması nedeniyle programa sadece bir bütçe kodu niteliğinde dönüşmesine neden olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Bu durum, uygulamada verimli işleyebilecek program yapısını da olumsuz etkileyecektir. O nedenle programlaştırma ve alt programlaştırma aşamasına titizlikle yaklaşılması gerekmektedir.

Bu anlamda önümüze alelacele getirilen bu yapının güçlü bir pilot deneyimi olmaması da büyük bir eksiklik. Bu durum, yeni tasarımın aşağıdan yukarıya geri beslemeyle yapılmayıp merkezden dikte edilen bir yapı olarak karşımıza getirildiğine dair endişelerimizi arttırmaktadır. Bu çerçevede, teklifin en az üç yıllık bir pilot uygulama sonuçlarıyla karşımıza getirilmesi önem arz etmektedir ancak buradan anlıyoruz ki bu yıl uygulamanın başlamasıyla tüm kamu kurumları bir pilot kurum olarak görülmektedir.

Bu nedenle, bu belirttiğim nedenlerden dolayı bu 3'üncü maddenin teklif metninden çıkarılmasını talep ediyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.
Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 3- 5018 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Merkezî yönetim bütçe kanununun gider cetvelinin bölümleri, analitik bütçe sınıflandırması esas alınarak programlar itibarıyla düzenlenir.

İlgili mevzuatta giderlere ilişkin olarak yer alan "Tertip" deyimini program sınıflandırmasının ilk düzeyini, kurumsal, fonksiyonel ve finansman tipi sınıflandırmanın bütün düzeyleri ile ekonomik sınıflandırmanın ilk iki düzeyini, borç ödemeleri yönünden "ilgili hizmet tertibi" deyimini borç konusu hizmetlerin yürütüldüğü ilgili tertipleri ifade eder."

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Abdüllatif Şener

Konya

Mahmut Tanal

İstanbul

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Cavit Arı

Antalya

Süleyman Girgin

Muğla

Kamil Okyay Sındır

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut Tanal.

Buyurun Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Konuşacağım konu şu: Türkiye ve dünya gündemini yoğun bir şekilde ilgilendiren Enis Berberoğlu hakkındaki davada İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesinin yapmış olduğu usuli hataları sizlere tek tek yani bir ilkokul öğrencisinin veya sıradan bir insanın, hukuku bilmeyen bir insanın anlayabileceği şekilde tane tane anlatacağım arkadaşlar.

Şimdi konu şu, İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesinin ek kararının birinci paragrafında diyor ki: "Mahkememizin 14/6/2017 tarihli, 2016/205 esas, 2017/97 sayılı Kararıyla hükümlü Kadri Enis Berberoğlu hakkında verilen yirmi beş yıl hapis cezasına karşı istinaf yoluna başvurulmak üzere İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesine gönderilmişti." Doğru, ilk kararı veren İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi yirmi beş yıl ceza veriyor. Yirmi beş yıl ceza verdikten sonra bu karara Enis Berberoğlu itiraz ediyor, istinaf mahkemesine yani İstanbul Bölge Adliyesi 2. Ceza Dairesi gidiyor. 2. Ceza Dairesi dosya numarası 2017/275 esas, 2018/287 Karar'la diyor ki: "Ey İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi, senin verdiğin bu karar yanlıştır. Ben senin bu kararını bozuyorum, ortadan kaldırıyorum, yirmi beş yıl ceza vermiyorum, senin verdiğin bu kararı ben iptal ediyorum." İptal ettikten sonra, kaldırdıktan sonra beş yıl on ay hapis cezası veriyor, beş yıl on ay.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yargılama yapamaz.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bunun üzerine istinafın kararına Sayın Berberoğlu itiraz ediyor, 16. Ceza Dairesine geliyor. 16. Ceza Dairesine gelince de 16. Ceza Dairesi diyor ki: "Evet, İstanbul 2. Ceza Dairesinin yani istinaf mahkemesinin verdiği karar beş yıl on ayı ben onaylıyorum." Bu karar bu şekilde onaylandıktan sonra kesinleşiyor. Enis Berberoğlu, bu karara karşı, bireysel başvuru hakkını kullanarak Anayasa Mahkemesine gidiyor. Anayasa Mahkemesi de "Evet, bu, istinaf mahkemesinin verdiği karar: 1) Anayasa'nın 19'uncu maddesi, kişi güvenliğini ihlal etmiştir. 2) Anayasa'nın 67'nci maddesindeki siyasi faaliyette bulunma hakkı ihlal edilmiştir." diyor, kararı bozuyor.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Karar bozulmaz.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bozduktan sonra şimdi bu kararın geleceği yer neresidir? Bunu, bu kararı ne yapmak lazım? Bu sefer Anayasa Mahkemesi diyor ki: "Bu karar hukuka aykırıdır." Bu kararın, aykırı olması nedeniyle, Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu Hakkında Kanun'un 50'nci maddesine göre bu cezayı veren mahkemeye gönderilmesi gerekir iken bu karar 14. Ağır Ceza Mahkemesine gönderiliyor. Diyeceksiniz: "Mahmut Tanal, peki, bu kararın niye istinaf mahkemesine gitmesi lazım?" Bana laf atacağınıza, hukukçuyuz diye geçinirsiniz... Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 304'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasının (b) bendi diyor ki: "Hukuka aykırılık kararını veren yere gönderir."

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Aynen öyle.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bu kararın İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesine değil, bu ceza kararının beş yıl on ay veren, istinaf mahkemesi olan 2. Ceza Dairesine gönderilmesi gerekir idi.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bravo, doğru.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Buna gönderilmemesi, İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesinin yaptığı bu usuli hata bir yetki gasbıdır, bir görev gasbıdır. Bu karar yok hükmündedir, bu kararın hiçbir geçerliliği yoktur. (CHP sıralarından alkışlar) Burada yapılması gereken -şu anda bu dosya 15. Ağır Ceza Mahkemesinde- Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 304'üncü maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca, Anayasa'mızın 40'ıncı maddesi uyarınca yetkili, görevli olan yer istinaf mahkemesi olan 2. Ceza Dairesine gönderilip kararı orasının vermesi gerekir. Aksi takdirde vicdanlar yaralanmış olur, yargı itibar kaybetmiş olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Hiçbir kurum ve kuruluşun yargımızı itibarsızlaştırmaya hakkı yoktur. Kendi siyasi ikballeri uğruna, hukuku bir tarafa bırakıp siyasi karar veremez; vermemelidir, kaçınmalıdır bundan. Yani, burada hepimizin sığınabileceği liman hukuk limanıdır değerli arkadaşlar. Hukuk limanı dışında, hiçbirimizin sığınacağı başka bir yer yoktur. Onun için ben -AK PARTİ Grup Başkan Vekili arkadaşımız hukukçu bir arkadaşımızdır, deneyimli bir arkadaşımızdır- sizden istirham ediyorum: Lütfen 304'üncü maddeye bakın, Yargıtayda bozulan kararlarla ilgili... Kanun koyucu burada Parlamento. 304'üncü maddenin gerekçesini bu Parlamento koymuş ama ne yapıyoruz? Yani 14. Ağır Ceza Mahkemesi ne yapabilirdi? Görevli ve yetkili olmayan bir mahkemenin verdiği karar yok hükmündedir. O yok hükmünde kararın... Bir an önce Meclis Başkanının harekete geçip Enis Berberoğlu'nun milletvekili sıralarında, milletvekilliği görevini ifa etmesi gerekiyor.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bravo.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Mahmut Bey, bunu tartıştık; kısmen haklısın, kısmen değilsin.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 3'üncü maddesiyle değiştirilen 5018 sayılı Kanun'un 15'inci

maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “ifade eder” ibaresinin “ifade etmektedir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Metin Nurullah Sazak

Eskişehir

Ahmet Özyürek

Sivas

Ümit Yılmaz

Düzce

Sermet Atay

Gaziantep

Arzu Erdem

İstanbul

Ali Muhittin Taşdoğan

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz Başkanım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Pardon, bir şey söyleyeyim. Değerli Başkanım, çok özür diliyorum sizden.

BAŞKAN – Buyurun Mahmut Bey.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, burada 14. Ağır Ceza Mahkemesi diyor ki: “Mahkememizin 14/6/2017 tarih, 2016/205 esas, 2017/97 karar sayılı hükmün aynen ifasına...” Bu hükümde yirmi beş seneyi vermiş arkadaşlar. İlk kararda, yazdığı bu kararda -garabete bakar mısınız- yirmi beş yıl ceza vermiş; ek kararında, yeni kararında “bu kararın ifası” diyor. Yani, burada hiç olmazsa bu yirmi beş yılın ifası verilmeyebilirdi, yine “beş yıl on ay” denilebilirdi. Yaptığı hatayı bariz bir şekilde hepinizin bilgilerine sunuyorum.

Teşekkür ediyorum sabrınız için de.

BAŞKAN – Anlaşıldı Mahmut Bey.

Önerge üzerinde söz isteyen Milliyetçi Hareket Partisi Gaziantep Milletvekili Sayın Ali Muhittin Taşdoğan.

Buyurun Sayın Taşdoğan. (MHP sıralarından alkışlar)

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; nadir hastalıklarda uygulanan tedavi ve bakım yöntemleri ile bu hastalıklara sahip kişiler ve yakınlarının yaşadıkları sorunların ve çözümlerinin belirlenmesi amacıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonu 2019 yılında yoğun bir çalışma dönemini tamamlamıştır. Bu çalışmalar kapsamında, ülkemizde nadir hastalıklar konusundaki farkındalık düzeyi hem kamuoyu hem de kamu kurum ve kuruluşları nezdinde artmıştır. Hasta odaklı ve uzun soluklu çözümlere yönelik millî politikalar geliştirilmesi görüşü benimsenmiştir. Gerekli adımlar, Sağlık Bakanlığı ile ilgili diğer Bakanlıklar tarafından atılmaya başlanmıştır.

Ülkemizde Covid-19 salgınına aşma sürecince bazı nadir hastalıklara sahip bireylerin tedaviye erişimde sorunlar yaşadıklarını gözlemledik. Bu hastaların aileleri veya hekimleri hastane ya da kliniklere gitmelerini sakıncalı bulduğu için tedavi alamadılar. Hastaların infüzyon uygulamasıyla enzim replasman tedavisi aldığı hastaneler, son altı ay boyunca Covid-19 pandemi hastalarını da kabul ettiler. Evde sağlık hizmetlerinin genişletilmesine yönelik ihtiyaç olduğunu biz de gözlemledik.

Gaucher, Fabry, Pompe, Mukopolisakkaridoz ve benzeri nadir görülen bir lizozomal depo hastalığından muzdarip hastaların, yaşamları süresince her iki haftada bir infüzyonla yani damar yoluyla ilaç almaları gerekmektedir. Normal koşullar altında, haftada 2 kez hastaneye giderek bu tedaviyi almak zorunda olmaları, özellikle de kırsal alanda yaşayan ve zor koşullarda seyahat etmek zorunda kalan nadir hastaların günlük yaşamlarını ve hayat kalitelerini olumsuz etkilemektedir.

Evde infüzyon uygulaması, yüksek teknoloji gerektiren bir evde sağlık hizmetidir. Klinik olarak gerekli görüldüğü durumlarda ve evde infüzyon uygulaması tedavi kriterlerini karşılayan nadir hastalara evde güvenilir tedavi seçeneğinin bulunması, bağışıklık sistemi zayıf olan bu hastaların Covid-19 veya diğer salgın hastalıklara karşı olası enfeksiyon bulaşı riskini azaltacaktır. Tedavilerine devam edebilen nadir hastaların hayat kalitesini iyileştirecektir.

Kıymetli milletvekilleri, ALS, SMA, DMD, MS hastalıklarında ve kesin tedavisi bilinmeyen diğer hastalıklarda uygulanan tedavi ve bakım yöntemleri ile bu hastalıklara sahip kişiler ve yakınlarının yaşadıkları sorunların ve çözümlerinin belirlenmesi amacıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonu 11 Mart 2020 tarihinde raporunu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Şentop’a sundu. Evde sağlık hizmetleri kapsamında hastaya konulmuş olan tanı ve planlanan tedavi çerçevesinde, bulunduğu ev ortamında muayene, tetkik, tahlil, tedavi, tıbbi bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinin verilmesine de raporda değinildi. 2019 yılında gerçekleşen hizmet rakamları ve kapsamına bakıldığında zaman, MS, DMD ve diğer bazı nadir görülen hastalıklar kapsamında evde infüzyon tedavisi hizmeti verildiği görülmektedir.

Sayın milletvekilleri, Almanya, Hollanda, Finlandiya, İngiltere, Kolombiya ve Amerika gibi ülkelerin ulusal sağlık sistemlerine bakıldığında evde infüzyon tedavisi, özel sağlık sigortalının veya beraberindeki destek gruplarının kapsamında yapılabilmektedir. Pandemi döneminde Fransa ve İtalya’da da evde infüzyon tedavisi uygulamaları çeşitli hastalık gruplarında yapılmıştır. Bir kez daha vurgulamak isterim ki evde infüzyon planlamadan önce nadir hastanın klinik tablosu ve infüzyon şartları kapsamlı değerlendirilmelidir.

Dünyadaki iyi uygulama örnekleri de göz önünde bulundurularak, pandemi ve benzer durumlarda lizozomal depo hastalıklarından muzdarip hastaların tedavi devamlılığını sağlamak ve doğabilecek mağduriyetlerinin önüne geçmek için, evde sağlık hizmetleri kapsamında evde infüzyon tedavisinin Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenecek kriterler çerçevesinde değerlendirilmesini öneriyoruz.

Gaziantep’in adaşı Gazi Meclisimizi saygıyla selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın Özer...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- Antalya Milletvekili Aydın Özer’in, Antalya ili Elmalı ilçesi Gökpınar köyünde kaza yapan 52 yaşındaki çiftçi Bayram Altıntaş’ın BAĞ-KUR borcu nedeniyle sağlık hizmetinden faydalanamadığına ve bu durumun ülkenin on sekiz yılda ne hâle geldiğinin fotoğrafı olduğuna ilişkin açıklaması

AYDIN ÖZER (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Antalya Elmalı Gökpınar köyünde çiftçilik yapan 52 yaşındaki Bayram Altıntaş traktörle tarlasından dönerken kaza yapıyor, ciddi şekilde yaralanıyor. Elmalı Devlet Hastanesine kaldırılan kazazedinin kaburgalarının kırıldığı, bir kemiğin ciğerine saplandığı ve kanaması olduğu görülünce Antalya’ya sevk ediliyor. Pandemi yoğunluğu nedeniyle Medical Park Hastanesinde yer bulunabiliyor. Acilden yoğun bakıma yatırılan kazazedinin ameliyat olması gerekiyor ama birikmiş BAĞ-KUR borcu nedeniyle sağlık hizmetinden faydalanamıyor. Ameliyat içinse 15 bin lira isteniyor ki bu parayı ödemesi mümkün değil.

Durumu özetleyecek olursak, çiftçimiz BAĞ-KUR primini ödeyemiyor çünkü tarlasını sürmek için mazot parasını bile zor buluyor. Tarlasını sürse bile ürününü değerinde satamıyor. Karnını doyurma derdine düşünce de sağlığını düşünmeyi bırakıyor. Çiftçimiz yoğun bakımda ve ölümü bekliyor. Bu, on sekiz yılda bu ülkeyi ne hâle getirdiğimizin fotoğrafıdır.

Teşekkür ederim.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Antalya Milletvekili İbrahim Aydın ve Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi ile 17 Milletvekilinin Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3113) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 228) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 4'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü
Şanlıurfa
Necdet İpekyüz
Batman

Mehmet Ruştı Tiryaki
Batman
Murat Çepni
İzmir

Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis
Nusrettin Maçın
Şanlıurfa

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Dursun Müsavat Dervişoğlu
İzmir
Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana

Hasan Subaşı
Antalya
Behiç Çelik
Mersin

Hayrettin Nuhoglu
İstanbul
Aylin Cesur
Isparta

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz Halkların Demokratik Partisi Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ruştı Tiryaki'ye ait.

Buyurun Sayın Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Yasa Teklifi'ni görüşüyoruz, ben de görüşümü sizlerle paylaşacağım. Öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teklif sahipleri ilk 5 maddeyle şunu söylüyorlar: “Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme yerine, stratejik planlama ve performans esaslı program bütçeye geçiyoruz.” 4'üncü madde uyarınca, düzenleyici ve denetleyici kurumların bütçeleri de performans esaslı program bütçeye göre düzenlenecek. Evet, düzenleyici ve denetleyici kurumlar için bir şey yapmanız gerekiyor, o da bu kurumları kuruluş amaçlarına uygun olarak özerk hâle getirmek, hem siyasi olarak özerk hâle getirmek hem de ekonomik olarak özerk hâle getirmek.

Ülkemiz tarihinin ekonomik olarak en güç dönemlerinden birini yaşarken ve siyasi iktidar bundan doğrudan doğruya sorumlu iken önümüze getirdiği teklif ne? Bütçe performans esaslı mı olsun, performans esaslı program bütçe mi olsun?

Evet arkadaşlar, ekonomi iyiye gitmiyor. Ben size 2 tane örnek vereceğim: Ne diyor Adalet ve Kalkınma Partisini yönetenler? “Cumhuriyet tarihi boyunca yapılmayanları yaptık.” Kesinlikle doğru, Cumhuriyet tarihi boyunca yapılmayanları yaptınız. Bakın, Cumhuriyet tarihi boyunca cari açık nasıl seyretmiş: 1923-1938 84 milyon dolar, 1939-1949 219 milyon dolar, 1950-1959 1,21 milyar dolar, 1960-1969 1,76 milyar dolar, 1970-1979 10,3 milyar dolar, 1980-1989 10,4 milyar dolar, 1990-2002 yani sizin iktidara geldiğiniz döneme kadar 20,3 milyar dolar. 1923'ten 2002 yılına kadar yani seksen yılda cari açık 44,1 milyar dolar olmuş. Peki, Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidar olduğu 2003 ve 2020 yılları arasında ne olmuş? Tam 550 milyar dolar yani cumhuriyet tarihinin toplam cari açığının 12,5 katı açık vermişsiniz. Ne yapmışsınız? Cumhuriyet tarihi boyunca yapılmayanı yapmışsınız.

Bir örnek daha vereceğim: Türkiye, 2000 yılında 273 milyar dolarla dünyanın 17'nci büyük ekonomisiydi, 2017 yılına geldiğimizde 851 milyar dolarla yine dünyanın 17'nci büyük ekonomisi. On yedi yılda bir arpa boyu yol alınamamış. Ondan sonra ne olmuş, bugün ne oluyor? Türkiye 2018 yılında 764 milyar dolarla dünyanın 18'inci ekonomisi olmuş. Türkiye 2019 yılında 706 milyar dolarla dünyanın 20'nci büyük ekonomisi. Şimdi, Türkiye büyüyor mu, küçülüyor mu? Ekonomik olarak büyüyor muyuz, küçülüyor muyuz? Hedef G8'e girmektir, dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına girmektir, şimdi G20 bile hayal olmak üzere. Bu yıl ve izleyen yıllarda muhtemelen G20 ülkeleri arasında olmayacak. Siz dolara bakmamaya devam edin, bütün dünya bakacak.

Matematikçilerin ünlü bir örneği var, diyorlar ki: “Birleşip yükselmek, yükselip birleşmekten iyidir.” Şöyle bir örnek: 2'nin küpü ile 4'ün küpünü toplarsanız “23+43=72” ediyor ama 2 ve 4'ü toplayıp küpünü alırsanız 216 ediyor. On sekiz yıllık iktidarınızda, AKP olarak ekonomik açıdan büyüdüğünüze hiç kuşku yok. Etrafınızda kim yer aldıysa ballı ihalelerle köşeyi döndü. Çevreniz kâr, pay kapma yarışında olan insanlarla dolu. Peki, siz büyüdükçe ülke büyüdü mü? Az evvel söyledim, ülke ekonomik olarak küçülüyor. Sizin dışınızdaki herkes yoksullaştığı için, kaybettiği için Türkiye küçüldü ve küçülmeye devam ediyor. Tam da matematikçilerin dediği gibi, eğer hep birlikte, bir arada olup büyürsek bu ülke büyüyecek; yoksa AKP'nin -Adalet ve Kalkınma Partisinin- ve etrafindakilerin büyümesi Türkiye'nin büyümesi anlamına gelmiyor.

“Ekonomi kötü.” diyoruz, “dış güçler” diyorsunuz; “Euro, dolar aldı başını gitti.” diyoruz, “dış güçler” diyorsunuz; “Halkın alım gücü düşmedi, bitti.” diyoruz, “dış güçler” diyorsunuz. Marketlerde ortalama peynirin fiyatı 40 TL, iyi bir peynirin kilosu 60 TL.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Tamamlıyorum.

Göreve geldiğinizde bir öğretmen; aylığıyla, ek ders ücretiyle beraber -burada öğretmen arkadaşlar var, bilir- 9 tane cumhuriyet altını alabiliyordu, şimdi bir öğretmen bütün maaşıyla 3 tane cumhuriyet altını alamıyor, 2 tane cumhuriyet altını alabiliyor. Bunu söylüyoruz, yine diyorsunuz: “Dış güçler.” Tarımda kendi kendine yeten 7 ülkeden 1'iydi; Türkiye, tarımda ithalat yapan bir ülkeye döndü.

Şimdi, bu “dış güçler, dış güçler” diyorsunuz ya, sanırsınız otomobil üretiyoruz, Çin'e, Japonya'ya, Hindistan'a, Endonezya'ya otomobil satıyoruz, dış güçler bunu engelliyor; sanırsınız uçak üretiyoruz, Kanada'ya, Amerika'ya, Brezilya'ya uçak satacağız, bazı dış güçler bunu engelliyor; sanırsınız yüksek teknoloji ürünleri üretiyoruz, dış güçler bunu satmamızı engelliyorlar. Böyle bir şey yok arkadaşlar; ekonomideki kötü tablonun sorumlusu dış güçler değil, içeride ekonomiyi kötü yöneten, bundan doğrudan sorumlu olan iç güçlerdir, sizlersiniz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz İYİ PARTİ Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur'un.

Buyurun Sayın Cesur. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Geçtiğimiz yasama yılında önümüze getirdiğiniz son yasa, sosyal medyaya yasaklar getiren teklifti. Ben de son

konusmamda "Yeni dönem dizileri gibi sezonu bir bombayla kapatıyorsunuz." demiştim. Şimdi bu yeni yasama yılındaki ilk konuşmamda da yine belirtmeliyim ki bombayla kapattığınız sezonu yine bir bombayla açıyorsunuz ama sezon uzun ya, bu seferki saatli bomba. Bunu bir torbaya saklamışsınız, araya başka şey sıkıştırılsa da biz bu bombanın geleceğini biliyorduk çünkü partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin başlangıcından beri milletin eline saatli bomba tutuşturduğunuzun haberini biz vermiştik. Şimdi, bu sezona nasıl başlıyoruz, bir göz atalım beraber: Hak edilmiş maaşın ödenmesini icraat sayan, ekonomi biliminin rafa kalktığı, istatistik bilimine takla attırıldığı, ekonomi ve mali kurum özerkliğinin artık sadece şaka olduğu, her veriyi dolar üzerinden açıklayan, bakanlarınsa kura özel körlük yaşadığı bir Türkiye tablosu. Altını kocaman çizelim ki bu hâl koronavirüs salgınının sonucu değildir, salgından çok önce başlamıştır ve bu kürsüde "Geliyor." diye anons ettiğimiz, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle iyice derinleşen yapısal tıkanmanın sonucudur. Kimse kimseyi kaldırmamasın, salgına ekonomimiz çok kırılganlık yakanmıştı, bırakınız 2023 hedeflerini, 2008'in gerisine gitmeye başlamıştık.

Şimdi, ne diyorum deminden beri, bir ispat edivereyim. 1 Temmuz 2018'den aslında salgının ekonomik etkilerinin görülmesinden hemen öncesine, 31 Mart 2020'ye kadar TÜİK verilerine göre neler olmuş bir bakalım: Gayrisafi yurt içi hasıla 881 milyar dolardan 754 milyar dolara gerilemiş, yüzde 14 azalmış. Fert başına millî gelir 10.500 dolardan 9.093 dolara inmiş; yüzde 13 azalmış. Dolar/lira paritesi 4,62'den 6,76'ya çıkmış yani yüzde 46 artmış. Buna karşılık dış borcumuz -yine lira cinsinden- yüzde 40'ın üzerinde artmış. İşsizlik yüzde 10,2'den yüzde 13,6'ya çıkmış; yüzde 33 artmış. Genç işsizliği yüzde 19,4'ten yüzde 24,4'e çıkmış; yüzde 26 artmış. Bunlar pandemiden, pandeminin ekonomik etkilerinden önce.

Tabii, pandemide ekonomik ve mali yük hâliyle arttı ve bazı makro göstergeler daha geriye gitti ama bunun sebebi tek başına pandemi değil. Salgın çıktığında ülkemize ve ekonomimize güven eksikliği nedeniyle swap anlaşması yapamadınız, döviz bulunamadığı için de Merkez Bankası rezervlerini erittiniz; yine de döviz arttı, kamu borçları, ödenmesi gereken faiz, kamu giderleri de arttı tabii.

Şimdi, bunca derdimiz yokmuş gibi, eski tecrübeyi çöpe atan, pilot uygulaması dahi yapılmamış, bütçede fonksiyonel sınıflandırmayı kaldırdığınız, bütçenin mevcut kod yapısını da bozan bir teklifle karşımızdasınız. Bu yapı, bütçe hesaplarının karşılaştırmalı analizinde güçlükler yol açacağı gibi şeffaflığı ve hesap verilebilirliği olumsuz yönde etkileyecek bir yapı. Bütçe yönetiminde yeni riskler yaratmaya teşne olan teklifteki ilk 4 maddenin tekliften tamamen çıkarılmasını istiyoruz. "Sabredin." diyorsunuz ya bizim kanaatkâr, inatçı, sabırlı milletimize.

Bütçemiz ne oldu, bir bakalım: Geçiş garantili yollar, hasta garantili hastaneler değerinin çok üstünde maliyetlerle yapıldı ve bütçe, zaten artmakta olan yüksek faiz ödemeleri dışında bir de bu garantileri üstlendi. Suriyelilere harcanan milyarlar, diplomatik başarısızlıkların sonucu daha maliyetli askerî çözümler; corona harcamaları bahane. Pandemi nedeniyle ödenen 8 milyar lira ve borçlanma limitinin 100 milyar liradan daha fazla artırılması isteniyor. Bütçe dengesi sorunu için defalarca uyardık burada. Olağanüstü durumların çözümü için, olağanüstü önlemler kriz büyümeden alınır; kriz büyüdüktan sonra Allah rahmet eyleye, geri dönüşü yok.

"Bütçe revizyonuna gidelim." dedik, "Hayır." dediniz. "İsrafa, şu müteahhit 5'lisiyle dostluğa son verin." dedik, siz mum çiçeği oldunuz. Mum çiçeği nedir, bilenebilir mi? Eğer bilmeyen varsa söyleyeyim: Mum çiçeği, bir sarmaşık, aşk çiçeği; sarıldıkça sarıldınız, sarıldıkça uzuyor, uzadıkça sarılıyor.

Şimdi, yeni borçlanma, yeniden vatandaşa vergi ve zam demek. Mum sarmaşıkgillere milyarlarca keyfi vergi indirimleri uygularken yandaşa bolluk bereket, millete de torbadan sabır çıktı. Dünyada petrol fiyatları sekiz ayda yüzde 50 azaldı ama bizim vatandaş, üretici sekiz ay öncesinin fiyatlarıyla alıyor. İkinci el arabaya binmek son ÖTV zammıyla artık lüks oldu. Elektrik daha bu ay yüzde 5,75 zamlandı. 4 kişilik bir ailenin aylık sınırı asgari ücreti geçti. Kısa çalışma ödenekli ve işsiz yüz binlerce vatandaşımız var ve 1 kilo et çoktandır 50 liranın üzerinde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYLİN CESUR (Devamla) – Yani sabır dağları delmiş arkadaşlar. Neden mi oldu? Türk lirasına ve piyasalara olan güveni yok ettiniz. Bürokrasimizin yıllarca, emekle inşa ettiği mali disiplini kaybettiniz. Bazı müteahhitlerle bir saadet zinciri oluşturdunuz, medyayı karartıp sesi çıkkanı susturarak her şey tamam zannettiniz, siyaseti hukuk da dâhil her alana sokmaya hamlettiniz. Aklıma ne geliyor biliyor musunuz işte şu anda? İlhan İrem'in bir şarkısı vardı, "Ben mi geç kaldım yoksa mevsimler mi soğumuş: Siz geleli buralara olanlar olmuş, olanlar olmuş." (İYİ PARTİ, CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Evet, değerli arkadaşlarım, olanları sizin düzeltmeyeceğiniz artık belli. Siz bu torbalarla borçlanma limitini artırmaya, kura bakmadan ödemeler dengemizi altüst etmeye devam ederken biz buradan artık sizin çözemeyeceğinizi bile bile söylemeye devam ediyoruz. Umutsuzluğa gerek yok çünkü bu sezon, final öncesi son sezon, final mutlu son. Duyuralım ki buradan, kimse umutsuzluğa kapılmasın. İktidar değişince bütün bu israflar sona erecek, vatandaşın çağrılarına kulak tıkanmayacak ve Türkiye iyileşecek siz gittikten sonra.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ, CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 4- 5018 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde bulunan son fıkra aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, bütçelerini üç yıllık bütçeleme anlayışı, stratejik planları ve performans programları ile program yapısını esas alarak bu Kanunda tanımlanan tertip düzeylerini içerecek şekilde hazırlar."

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Abdüllatif Şener

Konya

Neslihan Hancıoğlu

Samsun

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Cavit Arı

Antalya

Süleyman Girgin

Muğla

Kamil Okyay Sındır

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Cumhuriyet Halk Partisi Samsun Milletvekili Sayın Neslihan Hancıoğlu.

Buyurun Sayın Hancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesiyle ilgili olarak vermiş olduğumuz önerge üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım.

Bu madde, mevcut uygulama olan performans esaslı bütçeden performans esaslı program bütçe sistemine geçişin mevzuat altyapısını oluşturan 4 maddeden 1'i yani şu ana kadar müzakere ettiğimiz 3 maddenin tamamlayıcısı diyebiliriz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizleri izleyen saygıdeğer yurttaşlarımız; kamu hukuku ve kamu maliyesinde kullanılan çok önemli bir tanım vardır; bütçe hakkı tanımı. Bu tanımın anlamı şudur: Devletin nereye ne kadar para harcayacağı ve bu harcamaların vatandaş ne gibi yükümlülükler yükleyeceğinin kararını halk verir. Demokrasilerde bu yetkiyi kullanmakla görevli olan makam Meclistir. Bütçenin nasıl hazırlanacağı ve Meclis önüne ne zaman ve ne şekilde sunulacağı kanunla belirlenir. Şimdi, işte o kanunu değiştiriyoruz, bütçe sistemini değiştiriyoruz. Peki bunu ne zaman yapıyoruz? 2021 bütçesinin Meclise sunulmasına birkaç gün kala. Bütçeyi çıkarmadan hemen önce sistemi tepeden tırnağa değiştireceksiniz, sonra dönüp devlet kurumlarına "Alın size yeni sistem, bu sisteme göre iş yapın." diyeceksiniz. Kurumlar yeni sisteme hazır mı; uygulanacak altyapıya, kadro donanımına sahip mi? Kimsenin umurunda değil. "Türkiye yönetilmiyor, savruluyor." derken işte tam da bunu kastediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Öngörü yok, planlama yok, hesap kitap yok, devlet akli yok. Bir de ne yok, biliyor musunuz değerli milletvekilleri? Bu yaklaşımı sergileyen anlayışın fitratında kanun tanımak da yok. İşte bunun en güzel örneği 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 16'ncı maddesinin üçüncü fıkrası şunu emrediyor: "Orta vadeli malî plan, en geç Eylül ayının onbeşine kadar Resmî Gazete'de yayımlanır." Kanun "Onbeş Eylül" diyor ama ne Sayın Cumhurbaşkanının ne de Maliyenin başındaki damadının umurunda değil. "Kanun ne derse desin, biz istediğimiz zaman yayımlarız." diyorlar. Lütfetmişler, 8 Ekimde Resmî Gazete'de yayımlatmışlar. Bu kanun hükmü en son iki yıl önce düzenlenmiş yani bu hüküm iktidarın eseri. Madem bu kanun hükmüne uymayacaksınız, neden çıkartıyorsunuz?

Değerli milletvekilleri "Kanunlar, nizamlar ne derse desin, ben bildiğimi okurum, kimse de benden hesap soramaz." yaklaşımı millet iradesini yok sayan, kural tanımazlığı meşrulaştıran bir tutumdur ve sonu felakettir. İktidarın sergilediği bu tutum son derece yanlış; ülkemize, milletimize, devletimize çok ağır bedeller ödetir. Bu uyarılarımızı lütfen dikkate alın.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanunu yok sayan, milleti yok sayar. Milleti yok sayan, halkı doğrudan ilgilendiren bilgileri çarpıtır, vatandaş da aldatmaya çalışır. Vaka sayılarını manipüle etmek, enflasyon verilerini çarpıtmak, işsizlik rakamlarına takla attırmak; bunların hepsi nafîle çabalarıdır. Söylenmiş binlerce yalan, sadece tek bir gerçeğin karşısında yok hükmündedir. Bugünkü Türkiye tablosunun tek gerçeği ise ekonomimizin hızla felakete sürüklendiği gerçeğidir.

Bakın, seçim bölgem Samsun'da Türkiye'nin en büyük beyaz et üreticilerinden biri olan Köytür sessiz sedasız iflas etti. İşsizler ordusuna sadece geçen hafta, sadece bir şehirde, sadece bir ilçede yüzlerce işçi, kümesçi ve nakliyeciyi ekledi. Aileleriyle birlikte 5 bin kişi bir kaleme ekmeğinden oldu. Bu iflas, bir firmanın iflası değildir; sahte verilerle süslenmiş, yalanlarla bezenmiş ekonomi politikalarının iflasıdır ve bu büyük yangın hızla yayılıyor. Kamu ihaleleriyle, vergi istisnalarıyla ihya edilmiş mutlu bir azınlık ve onlara kol kanat geren odağın dışında kalan herkes bu yangının tehdidi altındadır. Bu yalın gerçeği her yurttaşımızın doğru okuması ve millet iradesini temsil eden Meclisimizin de buna uygun kararların altına imza atması ümidiyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 4'üncü maddesinde yer alan "esas" ibaresinin "temel" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Nevin Taşlıçay

Ankara

Cemal Çetin

İstanbul

Lütfi Kaşıkçı

Hatay

Ali Muhittin Taşdoğan

Gaziantep

Ümit Yılmaz

Düzce

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Ankara Milletvekili Sayın Nevin Taşlıçay.

Buyurun Taşlıçay. (MHP sıralarından alkışlar)

NEVİN TAŞLIÇAY (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; yeni coronavirus hastalığı, evrensel düzeyde ortaya koyulan büyük mücadelelere rağmen, dünya gündeminin en önemli başlığı olarak hâlâ varlığını sürdürmektedir.

Hayatlarımızın ana eksenine yerleşen bu salgın, her alanda olduğu gibi ülkemiz eczacılık alanında da telaffuz edildiği günden bu yana, ana gündem maddesi olarak eczanelerimizi ve eczacılarımızı etkilemektedir. Erken dönem salgın sürecinde vatandaşlarımızın olası tehlikelere karşı tedbir amacıyla eczanelerimizde oluşturdukları yoğunluk bugün de benzer seyrinde devam etmektedir. Meslektaşlarımız, bütün sağlık çalışanları gibi, salgın sürecinin başından itibaren aldıkları tedbirler, gösterdikleri olağanüstü çabayla meslek onuru ve saygınlığına yaraşır bir mücadele ortaya koymaktadırlar.

Yaşananlar, birinci basamak sağlık hizmetleri ve koruyucu sağlık hizmetlerinin ana öznesi olan eczacıların önemini bir kez daha gözler önüne sermiştir. Bu zorlu süreç içerisinde, daha önce de çeşitli şekillerde dile getirdiğimiz halk sağlığını etkileyen ürünlerin, televizyon reklamları, e-ticaret siteleri, doğrudan satış sistemleri ve marketler aracılığıyla eczane dışı çeşitli kanallardan satışı söz konusudur.

Hastalığın ülkemiz sınırları dâhilinde telaffuz edilmeye başlanmasıyla birlikte oluşan kısa süreli panik döneminde, ne yazık ki bu durumu ticari kazançta dönüştürme saikiyle hareket eden girişimler gün yüzüne çıkmıştır. Bu girişimlerin çeşitli platformlarda oluşturulan söylentilerle birlikte, üretim süreçleri ve sterilizasyon durumları bilinmeyen maskeler, dezenfektanlar, koruyucu ve tedavi edici etkisi bulunduğu iddia edilen ürünler üzerinden halk sağlığını göz ardı ederek kazanç sağlama çabaları kamuoyuna yansımıştır. Toplum olarak tecrübe ettiğimiz bu durum, akademik eğitim sonrası unvanlarını alan her sağlık personelinin yaptığı gibi "önce zarar verme" ilkesiyle hareket eden eczacıların, ilaç ve toplum sağlığına birinci derecede etki eden ürünlerin vatandaşlara ulaştırılması konusunda tek yetkili olması gerekliliğini yeniden ortaya koymuştur.

Defaatle dile getirdiğimiz ve eczacı meslektaşlarımızın tek yürek şekilde savunduğu, etken madde içeren, bu sebeple de danışmanlık gerektiren tüm bu ürünlerin tabii ki hekim kontrolü altında, sadece eczanelerde ve eczacıların danışmanlığında vatandaşlarımıza ulaştırılması hususu, meslektaşlarımızın daha fazla maddi kazanç arzusuyla savundukları bir görüş olmayıp mesleğine başlarken hayatını insanlık hizmetine adayacağı üzerine ettiği yeminin gereğidir. Tüketim kanallarının yaygınlaştırılması ve tüketimin kolaylaştırılması günümüzde olumlu karşılanan bir yaşam pratiği olsa da eczacılık, ilaç alanında bu yaşam pratiği büyük riskler doğurabilecek düzeyde tehlike arz etmektedir. Sizlere çinkonun bazı antibiyotiklerin etkinliğini azaltabileceğini televizyon reklamları söyleyemez, sarı kantaronun birçok sayıdaki ilacın etkinliğini yüzde 75'e varan oranda azaltabileceğini e-ticaret siteleri söyleyemez, D vitamininin gereksiz kullanılması durumunda böbrek yetmezliğine yol açabileceğini doğrudan satış kanalları söyleyemez, hafıza güçlendirici olarak kullandığınız ginkgo bilobanın kan sulandırıcı ilaçlarla kullanılması

hâlinde -ki buna aspirin de dâhildir- beyin içi kanama riskine yol açabileceğini marketler söyleyemez. Sizlere bu bilgileri yalnızca eczacılarınız eczanelerinde verebilirler. Bu sebeple, sağlığı ilgilendiren her ürün eczacılar eliyle eczanelerde sunulmalıdır. Vatandaşlarımız nasıl ki ilaçlarını markete gidip raftan seçmek istemezlerse, sağlıklarına direkt etki edebilecek olan ürünleri de eczane dışından temin etmemekte ısrarcı olmalıdırlar.

Mesleki sembollerimizin eczane dışı alanlarda kullanılarak satışa yönelik güven algısı oluşturma çabalarının ve eczaneler dışında etken madde içeren ürün satışının doğru olmadığına, halk sağlığına yönelik tehdit arz eden bu duruma karşı ilgili tüm kurum, kuruluş ve vatandaşlarımızın gerekli hassasiyeti göstereceğine inanıyorum.

Genel Kurulu ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın Kayışoğlu...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa ili Yenişehir ilçesinde su problemi yaşandığına, Yenişehirliilerin de temiz ve sağlıklı suya erişim hakkı olduğuna ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, Bursa'nın tarım odaklı ilçelerinden biri olan Yenişehir'in 62 mahallesinde günümüzde dahi su problemi yaşanıyor. Birçok köyünde suya erişmek maalesef, kronik bir soruna dönüşmüş durumda.

Yenişehir'in köyleri susuzluk çekerken tarım alanlarının durumu da maalesef, farklı değil. Bu tarım alanlarının suyuna da foseptik suları akıtılıyor. Bölgede planlanan ama bir türlü de bitirilemeyen baraj projeleri var. Temiz ve sağlıklı suya erişmek Yenişehirlinin de hakkıdır diyorum ve yetkilileri bu hakkı teslim etmek için göreve davet ediyorum.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Antalya Milletvekili İbrahim Aydın ve Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi ile 17 Milletvekilinin Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3113) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 228) (Devam)

BAŞKAN – 5'inci madde üzerinde 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe sürücü

Mahmut Celadet Gaydalı

Necdet İpekyüz

Şanlıurfa

Bitlis

Batman

Murat Çepni

Nusrettin Maçın

Kemal Peköz

İzmir

Şanlıurfa

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Halkların Demokratik Partisi Adana milletvekili Sayın Kemal Peköz.

Buyurun Sayın Peköz. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meclisi saygıyla selamlıyorum.

İlgili kanun teklifinin 5'inci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Teklifin gerekçede mevcut kanun doğrultusunda hazırlanan bütçenin şeffaflık ve hesap verebilirlik açısından daha etkili kılınması öne sürülmüşse de değişikliğin en başta bütçe hakkı, şeffaflık ve hesap verebilirlik açısından sorunlu olduğu meydana. Üstelik torba yasa olarak sunulan bu madde değişikliği için etki analizi yapılmamış, beklenen fayda anlaşılır ve açık bir şekilde ortaya konmamış, herhangi bir pilot çalışma da yapılmamıştır.

Özet olarak, yine her zaman olduğu gibi bir oldubittiyle Meclis karşı karşıya bırakılmış, bütçe hakkı bir şekilde kontrole alınmış, merkeze bağlanmaya çalışılmış ve aynı zamanda yerel yönetimlerin de bütçesinin kendilerince yapılmasının önüne geçilecek maddeler eklenmiştir.

Bütçenin hazırlanması sırasında, doğal olarak kimin faydalanacağı, kimin faydalanmayacağı konusu da gündeme gelmektedir. Ülkemizde, malum, çok ciddi yapısal sorunlarımız var; enflasyon, cari açık, işsizlik vesaire gibi ama bunun yanı sıra, bir de bölgeler arası dengesizlik had safhada ve çok daha önemli bir durum arz ediyor.

Şimdi, size bazı rakamlar söyleyeceğim, bölgeler arasındaki dengesizliğin ne kadar olduğunu ve iktidarınız sırasında bunda da hiçbir değişiklik yaşanmadığını, bütün söylemlerinize rağmen her şeyin yerli yerinde durduğunu ifade ediyor bu rakamlar. Türkiye'de hane halkı kullanılabilir gelir düzeyine baktığımız zaman, Türkiye ortalaması 28.522, Marmara Bölgesi'nde 40.748, Batı Anadolu Bölgesi'nde 32.384, Ege Bölgesi'nde 30.337, bölge illerinde yani Kürt halkının yoğun olarak yaşadığı 10 ilde 13.441 yani Türkiye ortalamasının yüzde 40'ı, İstanbul ve batı bölgelerindekinin de yüzde 33'ü kadar bir gelire sahip.

Sosyal Güvenlik Kurumu genel sağlık sigortası verilerine baktığımız zaman, sağlık sigortası primini ödeyemeyecek olanların yüzde 49'u yine bu bölgelerde yaşıyor.

GAP bölgesi tek başına, Türkiye'deki yoksulluğun yüzde 30'unu oluşturuyor. 2008 ile 2019 yılları arasında, on bir yılda 1 milyon 468 bin kişi bu 10 ilden batıya göç etmiş durumda, buna rağmen işsizlikte herhangi bir azalma söz konusu değil.

Ülkede istihdam düşük, işsizlikse yüksek oranlardadır. Bölgede esnaf sayısı 238 bin, bölge dışındaki diğer illerde 1 milyon 238 bin. Bu da oradaki ticaretin, faaliyetlerin ve günlük yaşamın ne kadar zor olduğunu ve çok düşük düzeylerde olduğunu gösteriyor. Bir de kadınlarla ilgili kısmını söyleyeyim: Kadınlarda Türkiye'de ortalama işsizlik oranı yüzde 20 iken bölgede yüzde 42.

2017 verilerine göre yaşam kalitesi göstergesi yani kişi başına koltuk, bina, sinema, sağlık vesaire gibi göstergeler konusuna gelince de yeşil kart kullananların yarısı bu 10 ilde yaşamaya devam ediyor. Bir iktidarın marifeti insanları yoksullaştırıp onlara yardım etmek değil, insanları yoksulluktan kurtarmak olmalıdır.

Bu yılki bütçenin... "GAP" diye bir projemiz var, şu anda yüzde 89'u bitmiş durumda. Demirel'in söylediği, "GAP'ı kaptırmam" dediği meşhur proje. Şu anda kalan yüzde 11'lik kısmının önemli bir kısmını sulama kanalları oluşturuyor. Eğer bu sulama kanalları için şu anda bütçenin bin yüz birde 1'i ayrılırsa yani 1 milyar 250 milyon dolar ayrılırsa bu sulama kanalları bitmiş olacak ve 1 milyon 250 bin kişiye istihdam sağlanmış olacak. Dolayısıyla bölgeden her sene batı bölgelerine, güneye, kuzeye giden insanlar yollarda telef olmaktan kurtulmuş olacaklar; kendi bölgelerinde, kendi işlerini yapmış olacaklar ve dolayısıyla bir nebze de olsa rahatlama şansını elde etmiş olacaklar.

Bunun yanı sıra, bölgedeki hayvancılık da önemli ölçüde zarar görmüş durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

KEMAL PEKÖZ (Devamla) – Bölgedeki hayvancılık da önemli ölçüde darbe almış durumda. Türkiye nüfusu 65 milyonken kişi başına 2,6 hayvan düşerken şu anda 0,8 hayvan düşüyor. Yani bölgede yayla yasakları, köylerin boşaltılmış olması, çeşitli şekillerde baskıların uygulanıyor olması nedeniyle de insanlar hayvancılıktan uzaklaşmış, tarımdan da önemli ölçüde geri kalmış durumdadırlar. Türkiye, 312 milyar dolar ithalat yaparken kendi üreticisine 150 milyar dolar civarında bir destekte bulunmuştur. Bununla Türkiye'nin huzura kavuşması, Türkiye'de gelir dağılımının adil olması ve Türkiye'deki herkesin refah düzeyinin yükselmesinin söz konusu olmadığını ifade ediyor, saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.
Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin çerçeve metninin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.
Saygılarımızla.

"5018 sayılı Kanuna ekli bulunan (I) sayılı Cetvel, (II) sayılı Cetvelin "B) ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER" bölümü ile (III) sayılı Cetvel aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir."

Bülent Kuşoğlu

Emine Gülizar Emecan

Süleyman Girgin

Ankara

İstanbul

Muğla

Abdüllatif Şener

Cavit Arı

Kamil Okyay Sındır

Konya

Antalya

İzmir

Ali Mahir Başarır

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Cumhuriyet Halk Partisi Mersin Milletvekili Sayın Ali Mahir Başarır.

Buyurun Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bütçe görüşmelerinin hemen öncesinde bir torba yasa ve bütçeyle 5018 sayılı Kanun'la ilgili bazı değişiklikler var. Şimdi, kanun teklifinin gerekçesine baktığımız zaman şeffaf, etkin, herkesin anlayabileceği ve kamu kaynaklarının tutumlu kullanılacağından bahsediliyor.

Değerli milletvekilleri, ne kadar etkin kullanılıyor bir görelim. Mesela, 2018 Sayıştay raporunda Cumhurbaşkanının görev gideri 248 milyon TL, 2019 Sayıştay raporuna baktığımız zaman, Cumhurbaşkanının görev gideri 1 milyar 427 milyon TL. Ben buradan soruyorum, bir milletvekili bunu gelip açıklayabilir mi? Bu Cumhurbaşkanının görev gideri nedir? Eski parayla 1,5 katrilyon. Ne var bunun içinde? Bir yılda 6 kat artmış. Böyle mi şeffaf olacaksınız? Ha, Sayıştay raporları sarayın giderlerini kamufle ediyor. Bu görev giderlerinde ne var? Bence uçan sarayları, yakıt giderleri, personel giderleri, bakım giderleri var, yazlık sarayları var. Niye Sayıştay raporlarında yok? Bir milletvekili çıksın, gelsin; bu görev giderleri nedir, Cumhurbaşkanının bir yıllık 1,5 milyar TL görev gideri nedir, açıklasın. Açıklayamazsınız. 50 milyon lira tanıtım gideri, açıklayabilir misiniz bunu? Açıklayamazsınız. 1,5 milyon içecek gideri, açıklayabilir misiniz? Açıklayamazsınız. Cumhurbaşkanının, sarayın 13,5 milyon giyecek gideri var Sayıştay raporunda. Ben merak ediyorum, Cumhurbaşkanını grup toplantılarında görüyorum, 365 gün ayrı bir kıyafet giyiyor; bu paradan mı karşılanıyor? Nedir bu? Bunu açıklayabiliyor musunuz? Bu yasada şeffaf olacaksınız, bunları belirtiyor musunuz? Yani bütçeyi Meclis yapsa, Meclis denetlese, bütçeyi halka anlatabilse daha iyi olmaz mı?

Arkadaşlar, ayrıntılı fonksiyonel denetimi de bırakıyorsunuz. Bundan sonra nereden göreceğiz biz bunları? Demokratik bir devlette bir parça vicdanı olan bir yöneticide böyle bir harcama kalemi olabilir mi? Ama bu ülkede Cumhurbaşkanının 1,5 milyon lira içecek gideri var; insanlar çocuğuna süt alamıyor. Cumhurbaşkanının 13,5 milyon lira tuhafiyeye, giyecek gideri var; insanlar çocuklarına gömlek alamıyor.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elazığ) – Yalnız kendisi mi giyiyor?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Sen de giyiyorsun belki de. İşte bunu söylüyorum.

Bakın diyor ki: "Yalnız kendisi mi giyiyor?" Ben de diyorum ki: Gelin, bunu düzgün bir şekilde açıklayın. 1,5 milyar görev gideri; 1,5 milyon içecek gideri; 50 milyon tanıtım gideri, 13 milyon kıyafet gideri. Böyle bir şey olabilir mi? Ben de merak ediyorum kendisi mi giyiyor diye, ben de merak ediyorum.

Arkadaşlar, 50 milyon tanıtım giderine veriyorsunuz; yüz binlerce çocuk tablet olmadığı için eğitim alamıyor bu ülkede. Biz bunları bilmek zorundayız. Ya, söylüyorum: Çıksın bir milletvekili, grup başkan vekili bu para nereye harcanıyor söylesin, söylesin. İnsanlar sefalet içerisinde, Cumhurbaşkanının 5 milyon lira yiyecek gideri olabilir mi? Ha, oluyorsa, nereye harcıyorsa söyleyin bunu. Bunu merak ediyoruz.

Şimdi, bunları niye söylüyorum? Biz bunları merak ederken bundan da geri duruma getiriyorsunuz yasayı. Bilmek istiyor insanlar; nereye harcadığını bilmek istiyor. Cumhurbaşkanının bir günlük gideri 4.220 tane asgari ücret yapıyor. Bu para nereye harcanıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Merak ediyoruz; bir dakikalık harcaması 10 milyon lira sarayın. Biliyor musunuz? Gelsin, söylesin, kalem kalem açıklasın ama şeffaflıktan, denetimden uzaklaşıyorsunuz ve iyice bilinmeze götürüyorsunuz işi. Bence vicdanlı olun. Bir ülkede bütçeyi Meclis yapar, Meclis denetler ve halkın Meclisi halkın vergisini denetler, atanmışlarla denetlemez.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Orhan Çakırlar

Hayrettin Nuhoglu

İzmir

Edirne

İstanbul

Hasan Subaşı

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Antalya

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İYİ PARTİ İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin Nuhoğlu.

Buyurun Sayın Nuhoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine söz aldım. Selamlarımı sunarım.

Bu maddenin gerekçesinde "Ekli cetvellerde yer alması gereken kurumların güncelleşmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır." şeklinde açıklamaya yer verilmiş olsa da aslında daha önce 19 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle eklenmiş olan kurumlarla ilgili Anayasa Mahkemesinin verdiği iptal kararı bu düzenlemeyi zaruri hâle getirmiştir. Kanunla düzenlenmesi gerekli olan bir konuda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamayacağı Anayasa Mahkemesinin 11/6/2020 tarihli kararıyla açıkça ortaya konulmuştur. Bize göre, maddenin gerekçesinde Anayasa Mahkemesinin bu iptal kararı yer almalıydı. Anayasa Mahkemesinin gösterdiği doğrultuda yapılan bu düzenlemenin yerinde olduğunu söyleyerek başka bir konuya geçmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, 21'inci yüzyıla büyük umutlarla girdik ama ne yazık ki ilk yirmi yılda başarılı bir sınav verilemedi, huzur ve güven ortamı kalmadı, millî birlik ve bütünlüğün sağlanması bir ihtiyaç hâline geldi.

İki aylık Meclis tatili süresince yaptığım çalışmalarda, görüş ve isteklerini tespit ettiğim bütün kesimlerin beklentilerini 27'nci Dönem Dördüncü Yasama Yılına başladığımız bugünlerde ifade etmek istiyorum: Öncelikle, başta iktidar olmak üzere, bütün siyasi partiler saldırgan ve hakaret dilini terk etmelidir, mesnetsiz suçlamalar sona ermelidir; siyaset kurumları, kaybettikleri itibarı yeniden kazanmalıdır.

Anayasa'mızın değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez maddeleri üzerindeki tartışmalara son verilerek bu maddelerin millî birlik ve bütünlüğümüzün, üniter yapımızın ve istiklalimizin garantisi olduğu kabul edilmelidir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş felsefesine bağlı kalınarak kurucu değerlere saygı gösterilmelidir.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle, parlamenter sistem tartışmaları devam ederken Cumhurbaşkanı, ya üslubunu değiştirmeli parti genel başkanı gibi değil "Cumhurbaşkanı" gibi konuşmalı ya da parti genel başkanlığından ayrılmalıdır.

Kuvvetler ayrımı sözde kalmamalı, hiçbir kademedeki mahkemelere ve üst yargı kurumlarına siyasi iktidar tarafından müdahalede bulunulmamalıdır; Anayasa'nın ihlal edilmesine göz yumulmamalıdır.

Yolsuzluklarla ilgili iddialar örtbas edilmemeli; Sayıştay, görevini tarafsızlıkla sürdürebilmeli, kamu harcamaları şeffaf ve denetlenebilir olmalıdır.

Yerel yönetimlerle iş birliği yapılmalı, iktidar yanlısı olmayan belediyeler cezalandırılmamalıdır.

Cami önleri ve şehit cenazeleri, siyasi konuşmaların yapıldığı yerler olmamalıdır. Cemaat ve tarikatların ticari ve siyasi faaliyetleri kontrol altına alınarak denetlenmeli, devlet kadrolarına sızma gayretlerine fırsat verilmemelidir. Bu gibi vakıf ve derneklerin, Millî Eğitim Bakanlığıyla yaptığı ortak çalışmalar iptal edilmelidir. Siyasetin okula, camiye ve kışlaya sokulmasına son verilmelidir.

Türk Silahlı Kuvvetlerini dünyada takdir edilen, güçlü konuma getiren bütün müesseseler aslına dönüştürülmelidir. Askerî okullar ve askerî yargı, hiçbir korku ve endişe duyulmadan, Türk milletinin asil evlatlarına güvenilerek gerçek kimliğine kavuşturulmalıdır. Terörle mücadele devam ederken, yakın çevremiz ateş çemberine dönmüştür. Bu şartlar altında askerî hastanelere her zamankinden fazla ihtiyaç duyulduğu kanaatindeyim. Mükemmel işleyen ve askerî açıdan en gelişmiş donanımla ve uzman hekimlerle büyük görev icra eden o müesseselere dönüşüm acilen sağlanmalıdır.

Dış politika millî menfaatlerimize uygun bir zemine oturtularak komşularımızla ve içinde bulunduğumuz ittifaklarla ilişkilerimiz sükunetle yeniden değerlendirilmelidir. Dış politikanın iç politikaya alet edilmesine artık son verilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Büyük bölümü devlet kontrolüne giren Suriye'yle ilişkiler geliştirilmeli ve ülkemizde bulunan Suriyelilerin kendi ülkelerine dönmeleri sağlanmalıdır. Çeşitli fraksiyonlara bağlı terörist grupların barınmasına imkân sağlayan Suriyelilerin vatandaş yapılmasına asla izin verilmemelidir.

Geçim zorluğu içindeki halkın çığlığına kulak verilmelidir. Esnaf, köylü, memur, işçi, işveren, emekli, kısaca herkese nefes alacak çözümler bulunmalı, gençlere iyi bir gelecek sağlanmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Türk milletinin hak ettiği huzur ve güven ortamının oluşması ve çağdaş bilgi toplumu düzeyine ulaşılması için hepimiz üzerimize düşen görevi yapmalıyız. Yapacağımız olumlu ve verimli çalışmalarla 21'inci yüzyılın milletimiz ve ülkemiz için parlak bir yüzyıl olmasını temenni ediyor, saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Burada yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Evet, 5'inci maddeyi oylarınıza sunmadan önce bir yoklama talebi var, yoklama talebini karşılayacağız.

Sayın Özel, Sayın Sümer, Sayın Karabıyık, Sayın Gökçel, Sayın Köksal, Sayın Kaya, Sayın Kayışoğlu, Sayın Arı, Sayın Karabat, Sayın Karaca, Sayın Hancıoğlu, Sayın Yavuzylmaz, Sayın Girgin, Sayın Ceylan, Sayın Bankoğlu, Sayın Emecan, Sayın Şahin, Sayın Güzelmansur, Sayın Başarır, Sayın Emre.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum, yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Antalya Milletvekili İbrahim Aydın ve Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi ile 17 Milletvekilinin Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3113) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 228) (Devam)

BAŞKAN – 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir. Sayın Ceylan...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, ülke ekonomisine sağladığı değer ve kırsal kalkınmanın gerçekleştirilmesi açısından önemli olan süt ve süt ürünlerinde KDV'nin yüzde 1'e indirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, süt ve süt ürünleri sanayisi, ülke ekonomisine sağladığı değer ve kırsal kalkınmanın gerçekleştirilmesi açısından son derece önemlidir. 2018'de süt üreticilerine müjde açıklayan Bakan çiğ süt priminin 25 kuruşa çıkacağını söylemişti, seçim vaadi olarak uçup gitti. Pandemi dolayısıyla ekim, kasım, aralık aylarını kapsayan artış yapılacağı açıklandı. İktidar, ekmekte yüzde 1 KDV uygulayarak karbondihidratla beslenmeyi desteklerken sütte yüzde 8'le

hayvansal proteine erişimi zorlaştırmaktadır. Yaşanan maliyet artışları nedeniyle son on ayda çiğ süt yem paritesi ortalama 1,28 seviyelerinde seyrediyor. Bu üretici nasıl üretim yapacak? İnsanlarımızın sağlıklı beslenmesi, sanayicisinden üreticisine ve tüketicisine herkesin kazanması için süt ve süt ürünlerinde KDV yüzde 1'e düşürülmelidir. Bu, üretim süreçlerinin tüm taraflarını büyük oranda rahatlatacak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.14

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 23.31

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6'ncı Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Antalya Milletvekili İbrahim Aydın ve Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi ile 17 Milletvekilinin Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3113) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 228) (Devam)

BAŞKAN – 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

6'ncı madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasını göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü

Mahmut Celadet Gaydalı

Kemal Peköz

Şanlıurfa

Bitlis

Adana

Nusrettin Maçın

Murat Çepni

Necdet İpekyüz

Şanlıurfa

İzmir

Batman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI LÜTFİ ELVAN (Mersin)– Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Halkların Demokratik Partisi Adına Batman Milletvekili Necdet İpekyüz.

Buyurun sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 6'ncı maddesinde, vakıf üniversitelerinin tıp fakültesi kurabilmesi, öğrenci alabilmesi ve tıpta uzmanlık eğitimi vermesi için üniversiteye ait en az 200 yataklı hastane şart koşuluyor.

Şimdi, bir taraftan Türkiye'de ilk 500'e giremeyen üniversitelerden söz ediliyor, bir taraftan Türkiye'de 2011 yılından sonra birçok apartmanın üzerine üniversite yazılıyor ve onunla da yetinilmiyor, birçok üniversite tıp fakültesi açıyor ve öyle bir aşamaya geldik ki ismi tıp fakültesi, öğrenci alıyor, hastanesi yoktu. Sonra, bir taraftan sağlıkta dönüşümle şöyle bir şey yapılmış oldu "Ya, biz sağlık kurumlarını işletme yapalım, buraya gelenleri müşteri yapalım..." Bir taraftan da tırnak içinde adı vakıf ama şakır şakır para kazanma, kâr amacı güden kurumlar üniversite açtılar. Tıp fakültesine öğrenciler başladığında "Ya, bunlara hastane kurmamız zor, yetiştiremeyiz, özel hastanelerle anlaşsınlar..." Bugüne kadar öğrenci yetiştirmeye çalışıyorlar, birçok yerde problem yaşıyor. Hele bu pandemide sağlığın ne kadar sıkıntılı ve önemli olduğunu da gördük ve geline aşamada, şu anda önümüze gelen maddede şöyle deniliyor: "Ya, bu özel hastanelere gidenler memnun olmuyor 'Biz para veriyoruz, burada öğrenciler, uzmanlık eğitimi yapanlar bize müdahale etse olmaz.' diyorlar. Ne yapalım? Bundan sonra şart koşalım, vakıf hastaneleri 200 yataklı hastanesi olmadan tıp fakültesi açamaz diyelim, bir taraftan da kolaylık sağlayalım." Şimdi, bir taraftan Türkiye'de siz hastane açarken YÖK'ün kurallarına uymanız lazım, bir taraftan da Sağlık Bakanlığının kurallarına uymanız lazım ama Türkiye'de tıp fakültesi açmak artık öyle bir rahat ki 100 küsur tane tıp fakültesi var ve bu fakültelerde uzmanlık eğitimi de veriliyor ve hepsi -pandemi döneminde gördük- büyük sıkıntılara neden oluyor. Hastanesi olmayan vakıf üniversiteleri, tıp fakülteleri; hastanesi olmayan tıp fakültelerine giren öğrenciler perişan vaziyette, uzmanlık eğitimi görenler perişan vaziyette. Şimdi deniliyor ki: "Bize çözüm bulun." Peki, bunu kim yaptı? Kim başlattı? Hem yüzümüze gözümüze bulaştıralım, bir problemi ortaya çıkartalım sonra da bunu önleyelim. Ya, ilk gün buna karşı çıkıldı, ilk gün buna denildi ki: "Tıp eğitimi para amacı gütmeyen bir eğitimidir, tıp eğitimi kutsal bir görev için yola çıkanlar, uzmanlık eğitimi verenler için de başlı başına bir temel eğitimidir." Etik kuralları açısından, bilimsel eğitim açısından, çalışma alanı açısından hepsinin dikkate alınması lazımdı. Ne oldu? Hiç birisine dikkat edilmedi ve bir yönetmelik çıkarmışlardı, anlaşılabilirsiniz diye. Biliyor musunuz ne oldu? Şu anda gece gündüz konuşulan Türk Tabipleri Birliği dedi ki: "Bu olmaz." Ve Danıştaya başvurdu, Danıştay iptal etti "Doğrudur, olmaz." dedi, yönetmelik kaldırıldı ama siz ne yaptınız? Yasa çıkardınız, işin kolayına kaçtınız. Şimdi ne diyorsunuz? Önümüze geliyorsunuz, diyorsunuz ki: Bir daha olmaz. Oysa tıp fakültesinde, tıp eğitiminde; etik kurallardan tutun, uygulamadan tutun, hasta başında çalışmadan tutun, sahada çalışmaya kadar birçok işlem var ve siz yeni bir şey daha keşfettiniz, hep sağlık kurumlarına işletme gibi bakıyordunuz, pandemide halk sağlığı "filyasyon" diye bir şey keşfettiniz, "epidemioloji" diye bir şey keşfettiniz. "Bir hastalık varsa niye ortaya çıkıyor, neden oluyor, biz ne yapabiliriz?" Bununla ilgili çalışmalar düşünüldü, hiç kafada yoktu, burada çıktı. İşte, bundan dolayı tıp fakültesi eğitimi önemlidir, toplum sağlığını önemsemesi lazım.

Bir diğer konu nedir? Özel hastanede çalışanlar, tamam, çalışıyor ama özel hastanenin bir sahibi var. Hedefi ne? Para kazanmak. Peki, orada çalışan hekim, hoca nasıl çalışacak? Özerk mi olacak? Kendi koşullarına göre mi davranacak? İsteddiği tetkiki yapamayacak koşula mı çalışacak? Biz fakülteye başladığımızda tıp fakültesinde bize ilk öğretilen şey önce zarar vermeyeceksin, gereksiz tetkik istemeyeceksin. Bir hekim fazla tetkik istediğinde hoca kıyameti kopartırdı. "Sen insana zarar veriyorsun, gelire zarar veriyorsun, bütün her şeye zarar veriyorsun." Bugün siz -bu bütçenin başında da, isminde de performans var- performans dediğiniz sonuca bakmıyorsunuz. Tetkik iste, istediğin kuralı yap, yeter ki para gelsin. Yahu, hastaya bir şey olsa ne oluyor, sonuç ne, iyileşiyor mu, yaşamını mı yitiriyor? Kimse bunun hesabını sormuyor. Parayı pula dönüştürmüştünüz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Sayın Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) - Geldiğimiz aşamada tıp eğitimini de bu düzene getirmişsiniz ve getirdiğiniz nokta yetmiyormuş gibi şimdi geçmişte bu hakkı kazananlara da hiçbir uygulama getirilmiyor, bundan sonra açılacaklarla ilgili düzenleme yapılıyor. Şimdi, daha yeni, az önce arkadaşlarımıza, Grup Başkan Vekilimize bir yazı getirilmiş: "Bunu biz değiştirelim, düzeltelim." Ya, hem açıyorsunuz hastanesi yok hem mevcut durumda hastanesi olmayan yerde öğrenciler var, bu da yetmiyormuş gibi yeni kurula bağlıyorsunuz, bunlara göz yumuyorsunuz. Ya, bu, dünyanın neresine gidilirse gidilsin kabul edilebilecek bir durum değildir, ne etik açıdan ne hukuk açısından ne bilim açısından. Ve geldiğimiz aşamada aslında Sağlık Bakanlığının getirdiği çalışmaların tümü paraya dayalı, işletmeye dayalı, kâra dayalı bir kuruma dönüşmüştür. O yüzden de başına kâr getiren bir kurumun başındaki insanı oturtmuşsunuz, o yüzden de sağlık ticarete dönüşmüştür. Böyle bakıldığı süreçte tıp eğitimi bizim geleceğimizi kurtaramaz. Tıp eğitimi halk sağlığı için vardır, halkın sağlığı için vardır, halkı korumak için vardır. Önemli olan hastalıkları önlemektir.

Saygılarımla. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun ek 3'üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenen (e) bendinin sonuna aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımla.

"Mevcut durumdaki vakıf üniversiteleri koşullarını 31.12.2023 tarihine kadar bu fıkra da belirlenen esaslara göre hazırlamak zorundadırlar."

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Abdüllatif Şener

Konya

Lale Karabıyık

Bursa

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Cavit Arı

Antalya

Süleyman Girgin

Muğla

Kamil Okyay Sındır

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Cumhuriyet Halk Partisi Bursa Milletvekili Sayın Lale Karabıyık.

Buyurun Sayın Karabıyık. (CHP sıralarından alkışlar)

LALE KARABIYIK (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6'ncı maddeyle ilgili görüşlerimi ifade etmeden önce şunu ifade etmek istiyorum: Bakın, burada günlerdir iyi bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Bize yanlış gelen ve haksızlık gördüğümüz bazı maddelerde uyarmak ve doğrusunu bulmak durumundayız. Evet, yoklamalar istedik, süre uzadı filan ama grubumuzun ve muhalefetin mücadelesi sonrasında bazı istasyonları, OHAL maddeleri, raportörler, kaçak izinsiz kuleler gibi maddelerin çıkarıldığını az önce ben duydum Grup Başkan Vekilimizden ve bu memnuniyet verici. Öncelikle bunu ifade etmek istedim çünkü biz burada iyi olsun, iyi şeyler çıksın istiyoruz.

6'ncı maddeye geçerek değerli milletvekilleri; şimdi ülkemizde 109 tıp fakültemiz var ve bu tıp fakültelerinin 35'i vakıf üniversitelerinin açtığı tıp fakülteleridir. Bu tıp fakültelerinin bazılarının kendi uygulama hastaneleri bulunmakta ve öğrencileri burada uygulamalı eğitim almakta ama bazı vakıf üniversitesi tıp fakültelerinin de burada kendilerine ait bir hastanesi olmadığı için "afiliasyon" dediğimiz sistemle özel hastanelerle afiliye olarak öğrencilerine uygulamalı eğitimi burada vermektedirler.

Şimdi, takdir edersiniz ki tıp eğitimi ağır bir eğitim ve uygulamanın önemli olduğu bir eğitim ve iyi doktor yetişmesi gerekiyor çünkü insan sağlığı da her şeyin üstünde geliyor. Ancak bazı uygulamalarda sağlıklı bir öğrenci eğitiminin olmadığını görüyorduk yani kendi hastanesi olmayan vakıf üniversitelerinin kurduğu tıp fakültelerinde öğrencilerin afiliye oldukları özel hastanelerde eğitim alırken bu eğitimin yeterli olmadığını ve bazı eğitimlerden de mahrum bırakıldıklarını görüyorduk, sağlıklı bir uygulama değildi. Aslında bu ne zaman geldi bize? 2011 yılında geldi, sisteme böyle girmişti; 2011 yılında Özel Hastaneler Yönetmeliği'nde bir değişiklik yapılarak girmişti. Aslında özel hastanelere afiliye olmak birtakım lehte sonuçlar yaratıyordu, birtakım istisnalar getiriyordu yani onların da lehine gelen uygulamalar vardı ama öğrencilerin iyi eğitimi için uygun bir yöntem değildi. Sonrasında ne oldu? Sonrasında Danıştaya iptal davası açıldı ve Danıştay iptal etti gerçekten, bu uygulamayı doğru bulmadı ama bunun üzerine 2016 yılında 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 40'ıncı maddesiyle 3359 sayılı Yasa'ya eklenen 15'inci madde, vakıf üniversiteleri ile özel hastanelerin iş birliğini kural hâline getirmiş oldu. Yani bir yanlışlıkta ısrar edildi ve bu ısrarın da sonucu tıp eğitimine oldu tabii ki takdir edersiniz.

Şimdi, getirilen 6'ncı maddeyi Plan ve Bütçe Komisyonunda tartıştık, dedik ki: "Evet, bu madde doğrudur." Nasıl doğrudur? Yani "Vakıf üniversiteleri tıp fakültesi açmak istiyorsa mutlaka mülkiyeti ve işletmesi kendisine ait olan en az 200 yataklı bir hastaneye sahip olmak zorunda." maddesi getirildiği için bunun doğru olduğunu ama eksik olduğunu söyledik. Niye eksikti? Çünkü mevcutta da kendi hastanesi olmadığı için özel hastanelerle afiliye yaparak bir sözleşmeyle öğrencilerine burada eğitim aldırın ama sağlıklı bir eğitim olmayan örnekler de vardı. Dolayısıyla bu uygulamaların da düzeltilmesi gerekiyordu. Şimdi, artık, getirilen bu düzeltmeyle bunun sağlanacağını düşünüyorum. Yani beş yıl içerisinde -bir süre verilmiş oluyor en azından kendilerine ve bu süre içerisinde de- hastaneye sahip olma konusunda bir adım atacaklar, onun sonrasında tekrar bu devam edecek. Yani tıp fakültesi öğrencisi kabul etmeye devam edecekler ama bu şartlara uymazlarsa da birtakım ihtarları olacak, ardından tıp fakültesi öğrencisi alamayacak ya da tıp fakülteleri kapatılacak. Bu, doğru bir uygulamadır. Zaten dünyanın her yerinde tıp fakültesi olan üniversitelerin mutlaka hastanesi vardır; çok az yerde bu uygulamanın dışına çıkmıştır, onların da, şu anda, sıra sıra düzeltilmesini görmekteyiz. Onun için bu uygulama konusunda olumluyuz ama benim vakıf üniversiteleriyle ilgili söylemek istediğim bir cümle daha var...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LALE KARABIYIK (Devamla) – Sayın Başkanım, biraz daha süre alabilirsem...

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

LALE KARABIYIK (Devamla) – Şimdi, takdir edersiniz ki -verilerden de görülmektedir- vakıf üniversiteleri arasında maalesef, nitelik ve nicelik farkları her geçen gün artmaktadır. Bu, Türkiye'deki eğitim sistemi için, yükseköğretim sistemi için çok büyük bir yanıltır. Tabela üniversitesi niteliğinde üniversiteler de vardır, bunun bir an önce düzeltilmesi gerektiğinin önemle altını çiziyorum.

Bir başka nokta da aynı şekilde Millî Eğitim Bakanlığının bütçesinin merkezî bütçe içerisindeki gayrisafi yurt içi hasıla içerisindeki payının giderek düştüğünü söylüyoruz ilköğretimde ve ortaöğretimde ama aynı şey yükseköğretim için de geçerli.

Değerli vekiller -buraya dikkat çekmek isterim- 2003 yılında 53 devlet üniversitesi varmış, 2021'de 129'a çıkmış. 1 milyon 821 bin öğrenci sayısı da 2021'de 3 milyon 180 bine çıkmış ama buna rağmen, gayrisafi yurt içi hasıla içerisinde YÖK ve üniversite bütçelerinin payı yüzde 0,80'e düşmüş, yüzde 0,94'ten düşmüş. Yani öğrenci sayısı artıyor, üniversite sayısı artıyor ama YÖK ve üniversiteye ayrılan bütçelerin miktarı azalıyor. Bunun da altını çizmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Hasan Subaşı

İbrahim Halil Oral

İzmir

Antalya

Ankara

Aydın Adnan Sezgin

Hayrettin Nuhoğlu

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Aydın

İstanbul

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN ve BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İYİ PARTİ Aydın Milletvekili Sayın Aydın Adnan Sezgin.

Buyurun Sayın Sezgin. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesinin, Anayasa Mahkemesinin Enis Berberoğlu kararını reddetmesi konusuna ben de değineceğim.

Yerel mahkemenin kararı, hukuk tarihimiz için de evrensel hukuk bakımından da büyük bir ayıptır. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Mevcut tek adam rejimi yetmiyor, totaliter düzene doğru her gün yeni bir adım atılıyor. Anayasa Mahkemesinin yetkileri hakkında çağ dışı ve mülevves tartışmayı takiben, yerel mahkeme vasıtasıyla Anayasa Mahkemesi ve hukuk devleti daha da örseleniyor, etkisi aşındırılıyor. Yerel mahkemenin Anayasa Mahkemesine had bildirmesi ne demek? Kısacası, yerel mahkemenin Anayasa Mahkemesini vesayet altına alması demek oluyor. Bunlar da yetmiyor, kurumlar arasında hem gülünç hem acıklı gerginlikler körükleniyor. Evet, tek adam rejimi daha da hoyrat olma yolunda ilerlerken önünde ne varsa yıkmak istiyor, Türkiye'yi kaosa sürüklüyor. Böylesine bir rejimin ne ülkemizde ne de dünyada itibarı korunabilir. Bu meyanda Sayın Berberoğlu'nu içten duygularla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, görüştüğümüz kanun teklifinin 6'ncı maddesiyle yapılması planlanan düzenleme, tıp fakültesi kurmak isteyen vakıf üniversitelerine asgari 200 yataklı hastane yapmaları şartını getirmektedir. Düzenlemeyi olumlu ama yetersiz karşıyoruz. Geçmişte açılıp da bu şartları taşımayan tıp fakülteleriyle ilgili herhangi bir düzenleme yapılmamış olması önemli bir sorun olarak ortada bırakılmıştır. Ayrıca, konuyla ilgili ülkemizdeki tek meslek örgütü olan Türk Tabipleri Birliğinden görüş alınmamış olması da vahim bir eksiklik. İktidar, yandaşı olmayan her kurum ve kuruluşu imha etmeye çalıştığı gibi, yetmiş yıla yakın süredir var olan bu yapıya, en kaba şekilde, mütecaviz bir tutum sergiliyor. Tabipler Birliği ağır isnatlara tabi tutuluyor, kanıtsız suçlamalara muhatap kılınıyor. Oysa hekimlerimiz ve pandemi sürecinde toplum sağlığını ön planda tutarak büyük bir özveriyle hayatlarını riske atan tüm sağlık çalışanları en yüksek saygıyı hak etmektedirler. Onları temsil eden kuruluşlar da saygıya layıktır.

Evvelsi gün seçim bölgem Aydın'da, Aydın Tabip Odası Başkanı Doktor Esat Ülkü'yü koronavirüs nedeniyle maalesef kaybettik. Aylardır koronavirüsle mücadelede kaybettiğimiz tüm sağlık emekçilerimizi buradan bir kere daha rahmet ve şükranla anıyorum.

Değerli arkadaşlar, başka bir meseleye de değineceğim: Süt üretimindeki girdi maliyetlerinin son dönemde hızlı bir şekilde artması nedeniyle çiğ süt üreticileri büyük sıkıntılar yaşamaktadır. Çiğ sütün litre fiyatı 15 Kasım 2019'dan bu yana brüt 2 lira 30 kuruşa sabitlenmiştir. Oysa bu tarihten itibaren yem fiyatları ve tüm girdi maliyetleri fevkalade yükselmiştir. Girdi maliyetlerindeki ciddi artışlara rağmen geçen hafta gerçekleştirilen Ulusal Süt Konseyi toplantısında çiğ süt alım fiyatında artış yapılmaması kararı alınmıştır. Çiğ süt üreticileri çok zor durumdadır. Arjantin ve Uruguay gibi meraya dayalı ucuz maliyetli üretim yapan ülkelerden sonra en ucuz çiğ süt fiyatı Türkiye'dedir. Süt üreticilerine asgari düzeyde destek olabilmek için ya çiğ süt alım fiyatları artırılmalı ya da maliyet artışları telafi edilmelidir. Aksi takdirde, üreticilerimizin üretimi sona erdirerek hayvanları kesime göndermesi riski çok ciddi bir tehdit olarak hayvancılık sektörümüzün ve ekonomimizin önünde durmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Darbe üzerine darbe yiyen bu sektör iyice perişan olacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, yeni madde ihdasına dair bir önerge vardır.

Önergeyi okutup Komisyona soracağım. Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılırsa önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım, Komisyonun salt çoğunlukla katılmaması hâlindeyse önergeyi işlemden kaldıracağım.

Şimdi önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne 6'ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 7- 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 82- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte bünyesinde tıp fakültesi olan ve kendisine ait hastanesi bulunmayan vakıf yükseköğretim kurumlarının, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde ek 3 üncü maddede belirtilen şartları taşıyan hastaneye ait ön izin belgesini veya aynı şartları haiz mevcut bir hastaneyi devralacağına dair belgeyi Yükseköğretim Kuruluna teslim etmesi zorunludur. Bu süre içerisinde söz konusu belgeleri teslim etmeyen vakıf yükseköğretim kurumları uyarılır. Bu sürenin bitiminden itibaren bir yıl içerisinde söz konusu belgeleri sunamayan vakıf yükseköğretim kurumlarının tıp fakültelerine öğrenci verilmez. Üç yıllık sürenin bitiminden itibaren iki yıl içerisinde mülkiyeti kendisine ait veya Hazineye ait olup bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce vakıf yükseköğretim kurumuna irtifak hakkı tesis edilmiş olan taşınmazlar üzerinde bulunan, işletme hakkı ve ruhsatı kendisine ait olan ve ek 3 üncü maddede belirtilen şartları taşıyan hastaneye ilişkin belgeleri Yükseköğretim Kuruluna teslim etmeyen vakıf yükseköğretim kurumlarının tıp fakülteleri kapatılır. Mevcut öğrenciler hakkında ek 11 inci madde hükümleri uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin tereddüt ve sorunları gidermeye, usul ve esasları belirlemeye Yükseköğretim Kurulu yetkilidir.”

Özlem Zengin
Tokat

Ramazan Can
Kırıkkale

Ahmet Özdemir
Kahramanmaraş

Bülent Turan
Çanakkale

Mehmet Cihat Sezal
Kahramanmaraş

BAŞKAN – Sayın Komisyon, önergeye salt çoğunlukla katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Sayın Başkan, salt çoğunluğumuz vardır, katılıyoruz.

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılmış olduğundan önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Söz isteyen? Yok.

Soru-cevap yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Böylece yeni bir madde ihdas edilerek, teklife yeni bir madde eklenmiştir. Madde numaraları kanun yazımı esnasında Başkanlıkça teselsül ettirilecektir. Biz mevcut madde numaraları üzerinden görüşmelere devam edeceğiz.

Sayın milletvekilleri, 7'nci madde üzerinde 3 önerge vardır; aynı mahiyetteki bu önergeyi birlikte işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü
Şanlıurfa

Necdet İpekyüz
Batman

Kemal Peköz
Adana

Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis

Murat Çepni
İzmir

Nusrettin Maçın
Şanlıurfa

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Bülent Kuşoğlu
Ankara

Cavit Arı
Antalya

Emine Gülizar Emecan
İstanbul

Abdüllatif Şener
Konya

Aysu Bankoğlu
Bartın

Kamil Okyay Sındır
İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Bülent Turan
Çanakkale

Ramazan Can
Kırıkkale

Tamer Dağlı
Adana

Fehmi Alpay Özalan
İzmir

Abdullah Güler
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

Aynı mahiyetteki önergelerin gerekçelerini okutuyorum.

Gerekçe:

İşbu maddeyle Cumhurbaşkanlığı raportörlüğü kadrosu açılmakta, alımlar için şartlar sıralanmaktadır. Fakat raportörlere neden ihtiyaç duyulduğu, hangi işleri ifa edeceklerine dair herhangi bir açıklayıcı not bulunmamaktadır. Öte yandan devlet kadrolarının küçültülmesi mottosuyla iktidara gelen AKP dönemi boyunca kamu güvencesizlik esas da olsa daha fazla şişirilmiştir. Cumhurbaşkanlığına raportör alınması ihtiyacı Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde bütün gücün tek elde toplanma çabasının bir parçasıdır. Yasama-yürütme-yargı erkleri arasındaki ayırım Cumhurbaşkanlığı lehinde kadrolar düzeyinde de bozulmaktadır. Dolayısıyla maddenin çıkarılması, eğer raportör ihtiyacı varsa Parlamentoda ortaklaşarak bir çalışma yapılması şarttır.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin gerekçesi:

Teklifin 7'nci maddesinde yer alan söz konusu düzenlemeye göre raportörler Cumhurbaşkanlığının görev alanına giren ve uzmanlık gerektiren konularda çalıştırılacaklardır. Böylesi bir tanımlamanın doğru olmadığını düşünüyoruz.

Söz konusu düzenlemede Cumhurbaşkanlığında görev yapacak olan raportör ve raportör yardımcılarının görevlerinin tanımlanmaması ve görevlerine sınırlama getirilmemesi Anayasa'nın 2'nci maddesinde tanımı bulan hukuk devleti ilkesine, 7'nci maddesinde yer alan "Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindir. Bu yetki devredilemez." şeklindeki hüküm ile kamu hizmeti görevlileriyle ilgili olarak genel ilkeleri düzenleyen 128'nci maddesine aykırılık taşımaktadır.

Meslek yaşamının bir evresinde ihtiyaç, gerek kalmadığı gerekçesiyle görevi sonlandırılarak başka kamu kurumuna tayin edilen meslekler kariyer meslek olarak tanımlanamaz.

Kariyer rejiminde, personel, çalışma hayatı boyunca sürecek olan bir iş ve mesleki kariyer içerisinde konumlanır. Görevler sistemli bir şekilde tanımlanmıştır çünkü kamu hizmetlerinin sürekliliği esastır ve bu meslekte görev alan personel kamu hizmetlerinin görülmesinde, gördürülmesinde tamamen tarafsızlık ilkesinden hareket eder ve bütün hayatı boyunca sürecek olan veya o meslekte olduğu süre boyunca sürecek olan bir bilginin ve çalışma sisteminin içinde kendisini bulur, bir bilgi birikimi esastır.

Türkiye'de kariyer sistemi AK PARTİ iktidarlarına kadar sistemli bir şekilde uygulanmıştır. Hâlen kariyer sistemi muhafaza ediliyor gibi gözükmeyle birlikte kariyer sistemine yapılan çeşitli müdahalelerle kariyer sistemi amacından uzaklaştırılmıştır.

Yine, madde metninde yer alan "İhtiyaca göre yabancı dil aranabilir." düzenlemesi de yanlıştır. Kariyer meslekte istihdam edilenler sadece Türkiye'yi değil, dünyayı bilen, gelişmeleri takip eden personelden oluşur. O nedenle, bu hususun takdire bırakılması asla doğru değildir.

Teklifin 3'üncü fıkrasıyla Cumhurbaşkanlığı raportörü kadrolarında istihdam edilmekteyken hizmetine ihtiyaç kalmayan personelin diğer kamu kurum ve kuruluşlarına atanmasını düzenlemektedir. Söz konusu düzenleme Anayasa'nın 10'uncu maddesinde tanımı bulan kanun önünde eşitlik ilkesine ve kamu hizmeti görevlileriyle ilgili olarak genel ilkeleri düzenleyen 128'inci maddesine aykırılık taşımaktadır.

Kanun teklifiyle kadro iptali yapılmadan idareye 657 sayılı Yasa'daki disipline dair güvenceleri ortadan kaldıracak ve sözleşmeli personel için uygulanan geçici işin sona ermesi hâlinde sözleşmeli personelin istihdamının sona ermesi hâline benzer bir düzenleme yapılmaktadır ve memurun güvenceleri ortadan kaldırılmaktadır. Madde gerekçesinde bu durumun gerekçesi

olarak Cumhurbaşkanlığındaki hizmetlerin kendine özgürlüğü, teşkilat yapısı gibi gerekçeler gösterilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin, Anayasa madde 126'ya göre yönetimi bir ve bütündür ve bu bütünlük içerisinde bakanlıklar da dâhildir ama Cumhurbaşkanlığında tasarlanan ve adım adım gerçekleştirilen böyle bir yapıyla sanki aynı devlet içerisinde, üniter bir devlette; merkezî yapıda, merkeziyet ağırlıklı bir devlette Cumhurbaşkanlığı bürokrasisi idari yapısı ile onun dışında kalan yapılar arasında bir ayrışma da ortaya çıkmasına neden olabileceği düşünülmektedir. Bu bakımdan, konunun ayrıca hem anayasallık açısından hem de yerindelik açısından son derece sakıncalı olduğunun göz önünde tutulması gerekmektedir.

Ayrıca partili Cumhurbaşkanı ve Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçtikten sonraki durumda Cumhurbaşkanlığında raporör olarak süreli hâkim ve savcı görevlendirilmesinin, ayrıca bunların bir süre sonra tekrar eski görevlerine dönmelerinin sağlanmasının Anayasa'nın 138, 139, 140'ıncı maddeleri açısından da değerlendirmeye tabi tutulması gerektiğini düşünüyoruz.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin gerekçesi:

Söz konusu düzenlemenin daha ayrıntılı bir şekilde ele alınmasını teminen teklif metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece 7'nci madde metninden çıkartılmıştır.

Madde numaraları az önce de söylediğim üzere kanun yazımı esnasında teselsül ettirilecektir.

Sayın milletvekilleri, 8'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önermeleri işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü

Mahmut Celadet Gaydalı

Necdet İpekyüz

Şanlıurfa

Bitlis

Batman

Murat Çepni

Nusrettin Maçın

İzmir

Şanlıurfa

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Bülent Kuşoğlu

Emine Gülizar Emecan

Süleyman Girgin

Ankara

İstanbul

Muğla

Abdüllatif Şener

Cavit Arı

Kamil Okyay Sındır

Konya

Antalya

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Bülent Turan

Ramazan Can

Tamer Dağlı

Çanakkale

Kırıkkale

Adana

Abdullah Güler

Atay Uslu

Fehmi Alpay Özalan

İstanbul

Antalya

İzmir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerelerin gerekçelerini okutuyorum:

Gerekçe:

Düzenlemeyle istisnai memur kategorisinde görev yapan Cumhurbaşkanlığı raporörleri için kadro oluşturuluyor. Özel bir sınavla bu kadrolara alınacak hâkim, savcı, yasama uzmanlarının yeni birimdeki görev tanımları yasa teklifinde yer almamıştır. Cumhurbaşkanlığı raporörü olarak görevi sona eren personel diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görevlerine devam edebilecekler. Ancak Cumhurbaşkanı raporör ve raporör yardımcılığı kadrolarına kaç kişi alınacağı, personelin görevinin hangi gerekçe ve durumlarda sonlanacağı düzenlemede belirtilmemiştir. Dolayısıyla maddenin çıkarılması, eğer raporör ihtiyacı varsa parlamentoda ortaklaşarak bir çalışma yapılması şarttır.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin gerekçesi:

Teklifin 8'inci maddesinde yer alan ve 17/8/1983 tarihli ve 2879 sayılı Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'a geçici madde eklenmesini düzenleyen 7'nci maddenin devamı niteliğinde olan ve hâlihazırdaki personelin raporör kadrolarına atanmalarına veya hizmetine ihtiyaç kalmayanların daha önce görev yaptıkları kuruma atamalarının yapılmasına ilişkin düzenlemeleri içermektedir.

Maddenin birinci fıkrasıyla 30/9/2020 tarihi itibarıyla Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığının birimlerinde raporör unvanıyla görev yapanlardan, hâkimler ve savcılar, yasama uzmanları, kamu kurum ve kuruluşlarının merkez teşkilatlarında uzman, müfettiş, kontrolör gibi kariyer meslek kadrolarında veya pozisyonlarında bulunanların Cumhurbaşkanlığı raporörlüğü kadrolarına atanabilmesi öngörülmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında hâkimler ve savcılar, yasama uzmanları ile kamu kurum ve kuruluşlarının merkez teşkilatlarında uzman, müfettiş, kontrolör gibi kariyer meslek kadrolarında veya pozisyonlarında bulunmuş olanlardan maddenin yürürlük tarihi itibarıyla sadece Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı yönetici kadrolarına hâlihazırda atanmış bulunanların Cumhurbaşkanlığı raporörü unvanını ihraz etmiş sayılacağı hususu düzenlenmiştir.

Hâkimler ve savcılar, yasama uzmanları ile kamu kurum ve kuruluşlarının merkez teşkilatlarında uzman, müfettiş, kontrolör gibi kariyer meslek kadrolarında veya pozisyonlarında maddenin yürürlük tarihi itibarıyla bulunanlardan, aynı zamanda Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı yönetici kadrolarında süreli personel olarak görevlendirilmiş bulunanların talepleri hâlinde 15 gün içinde Cumhurbaşkanlığı raporörü kadrosuna atanmaları hususu düzenlenmiştir.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla Cumhurbaşkanlığı raporörü kadrosuna atananların hizmetlerinin değerlendirilmesi hususu düzenlenmiş ve bunların adaylık süreleri dâhil hâkim ve savcılıkta, yasama uzman yardımcılığı süreleri dâhil yasama uzmanlığında, 657 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesinin "Ortak Hükümler" bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen merkez teşkilatı kadrolarında mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri ve yeterlikleri aynı veya benzer nitelik arz eden merkez teşkilatı kadro veya pozisyonlarında adaylık, yardımcılık veya stajyerlik süreleri dâhil geçirdikleri ve/veya geçirmiş sayıldıkları sürelerin tamamının Cumhurbaşkanlığı raporörü kadrosunda geçmiş sayılacağı düzenlenmiştir. Yöneticilik kadrolarında geçen sürelerin de Cumhurbaşkanlığı raporörü kadrosunda geçmiş sayılacağı ifade edilmiştir. Bunların kariyer mesleklere ait kadro veya pozisyonlar ile yöneticilik kadroları dışında bulundukları kadro veya pozisyonlarda geçirdikleri süreler Cumhurbaşkanlığı raporörü kadrosunda geçmiş sayılmayacaktır.

Maddenin beşinci fıkrasıyla haklarında işlem yapılanların 2879 sayılı Kanun'a teklifle eklenmesi öngörülen 4/A maddesi kapsamındaki atama teklifleri, talepleri hâlinde Cumhurbaşkanlığından önce görev yaptıkları kamu kurum ve kuruluşuna olacak

şekilde yapılacağı belirtilmiştir. Böylece, ilgili, Cumhurbaşkanlığı raportörü kadrosuna atanmadan önce görev yaptığı kuruma atanabilecektir. Hâkim veya savcı kadrolarında görev yapmaktayken maddeyle Cumhurbaşkanlığı raportörü kadrosuna atanarlardan hizmetine ihtiyaç kalmayanların atama teklifleri hususunda ise 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 40'inci maddesi hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

Maddenin beşinci fıkrasında yer alan, hâlihazırda Cumhurbaşkanlığında raportör olarak süreli olarak görev yapan hâkim ve savcılardan hizmetine ihtiyaç kalmayanlarla ilgili olarak yer alan düzenlemenin, bunların bir süre sonra tekrar eski görevlerine dönmelerinin sağlanmasının Anayasa'nın 138, 139, 140'inci maddeleri açısından da değerlendirmeye tabi tutulması gerektiğini düşünöyoruz.

Maddenin son fıkrasında yer alan "Bu maddenin uygulanmasında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye veya uygulamayı yönlendirmeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir" şeklindeki ifadenin de amacının ne olduğu tam anlaşılamamıştır. Komisyon görüşmeleri sırasında bu konuda da yöneltlen sorulara tatminkâr yanıtlar verilememiştir. Son fıkradaki düzenleme Anayasa'nın 7'nci maddesinde tanımını bulan yasama yetkisinin devredilemeyeceğini öngören hükme aykırı bulunmaktadır.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin gerekçesi:

Söz konusu düzenlemenin daha ayrıntılı bir şekilde ele alınmasını teminen teklif metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece 8'inci madde metninden çıkarılmıştır.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 9 ila 17'nci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde söz isteyen? Yok.

İkinci bölüm üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemleri yapıldıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

9'uncu madde üzerinde 1 önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşölmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bölent Turan

Ramazan Can

Tamer Dağlı

Çanakkale

Kırıkkale

Adana

Atay Uslu

Abdullah Güler

Fehmi Alpay Özalan

Antalya

İstanbul

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Söz konusu düzenlemenin daha ayrıntılı bir şekilde ele alınmasını teminen teklif metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Böylece 9'uncu madde metninden çıkarılmıştır.

10'uncu madde üzerinde 1 önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşölmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bölent Turan

Ramazan Can

Tamer Dağlı

Çanakkale

Kırıkkale

Adana

Atay Uslu

Abdullah Güler

Fehmi Alpay Özalan

Antalya

İstanbul

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmak isteyen? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Söz konusu düzenlemenin daha ayrıntılı bir şekilde ele alınmasını teminen teklif metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Böylece 10'uncu madde metninden çıkarılmıştır.

11'inci maddede önerge bulunmuyor.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 12'nci madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşölmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü

Mahmut Celadet Gaydalı

Necdet İpekyüz

Şanlıurfa

Bitlis

Batman

Murat Çepni

Nusrettin Maçın

Erol Katircioğlu

İzmir

Şanlıurfa

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Bölent Kuşoğlu

Emine Gülizar Emecan

Süleyman Girgin

Ankara

İstanbul

Muğla

Özgür Karabat

Cavit Arı

Abdüllatif Şener

İstanbul

Antalya

Konya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen Halkların Demokratik Partisi İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.

Buyurun Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, 12'nci madde bildiğiniz gibi borçlanma yetkisiyle ilgili. Bu madde, esas itibarıyla, Plan ve Bütçe Komisyonunda tartıştığımız 228 sıra sayılı Kanun Teklifi konuşulurken gelmiş ve çok kısa bir tartışma sonunda yasa teklifine eklenmiş oldu.

Şimdi, bildiğiniz gibi 2020 bütçesi için geçen sene borçlanma limitini 140 milyar diye tanımlamıştık ve yine bildiğiniz gibi borçlanma limitini artırabilme yetkisi yüzde 5 Bakanda, yüzde 5 de Cumhurbaşkanında var. Bununla birlikte baktığımızda, esas itibarıyla, 154 milyar lira borçlanma limiti söz konusuydu. Fakat o gün tartışma sırasında Hazine ve Maliye Bakanlığından gelen bir yetkiliye sordumuzda, “Şu an itibarıyla ne kadar borcunuz var?” diye sordumuzda “241 milyar.” dedi. Dolayısıyla da aşağı yukarı 86 milyar civarında bir yetki aşımı var ve getirilen öneride bu borçlanma limitini 2 katına çıkarmak istiyorlar. Yani 308 milyarlık bir yeni borçlanma ki yılbaşından itibaren oluşmuş. Demek ki yıl içinde limitler aşılmış vaziyette, dolayısıyla da bu açığın kapatılmasıyla ilgili borçlanma limitini artırmak talebiyle gelinmiş durumda.

Değerli milletvekilleri, şimdi, biliyorsunuz, tabii ki pandemi çok önemli bir etki yaptı ekonomiye, tabii ki iktidar zorlandı, ekonomide en azından zaten krizin koşulları varken veya en azından krizden çıkmayı umarken birdenbire pandemi mart ayından itibaren ekonomiyi etkilemeye başladığında gerçekten de önemli bir biçimde devlet bütçesine bir ağırlık geldiğini söylememiz mümkün. Fakat -bir rakama göre- pandemiyle ilgili olarak harcanmış bu ek miktar en fazla 8 milyar civarında bir miktar. Dolayısıyla da bu borçlanma limitinin ima ettiği borçlanma, esas itibarıyla mali disiplinin önümüzdeki yıl itibarıyla oldukça önemli bir biçimde elden çıkacağını söylüyor ki bunun anlamı da -önümüzdeki dönemde herhâlde bunları konuşacağız- enflasyonun giderek daha fazla ivmelenmesi biçiminde bir şey yaşayacağız değerli arkadaşlar. Çünkü maliye politikaları para politikalarından çok daha etkili olabiliyor ve nitekim şu anda para politikasının sınırlarına gelmiş durumdayız. Dolayısıyla, maliye politikası, önümüzdeki yıl itibarıyla baktığımızda da bir anlamda, bu borçlanma limitinin getirdiği bir gevşeklikle yeteri kadar etkili olamayacak gibi gözüküyor. Dolayısıyla da biz, doğrusunu isterseniz, böyle bir talebin Türk ekonomisini, zaten rayından çıkmış ekonomiyi daha da rayından çıkaracağı nedeniyle bu öneriyi benimsemiyoruz açıkçası. Benimsemiyoruz dediğim sebeplerle çünkü ekonomideki sorun, borçlanmayla giderilebilecek bir sorun değil arkadaşlar. Ekonomideki sorun, ekonomiden ziyade siyasetle bağlantılı bir sorun. Demokrasiden bu kadar uzaklaşmış, açık ve net bir şekilde otoriter bir yönetim ima eden bir iktidarın olduğu bir ekonomide gidişatın kontrol edilmesi de imkânsız hâle geliyor. Nitekim baktığımızda, önümüzdeki yıl itibarıyla Yeni Ekonomik Plan, Sayın Bakanın açıkladığı programda da önümüzdeki yılın rakamları bu yıldan daha kötü ki 2023 hedefleri üzerinde çok konuşuldu. Sayın Bakanın 2023 hedeflerinin de çok gerisinde bir Yeni Ekonomik Programla geldiğini biliyoruz. Dolayısıyla da değerli arkadaşlar, biz parti olarak bu maddenin karşısındayız, bunun da asıl sebebi veya net sebebi Türk ekonomisinin kötü yönetildiği ve bu karar verilirse bu kötü yönetimin daha da devam edeceğini düşünüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Peki, tamamlayalım.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Evet, o sebeple de bu maddenin aleyhine oy kullanacağımızı söyleyeyim.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekili Sayın Özgür Karabat'ın.

Buyurun Sayın Karabat. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bir şeyi hatırlatmak isterim: Hatırlarsanız seçildiğimiz gün bir yemin ettik. O yemin, hukukun üstünlüğüne ve Anayasa'ya sadakatti dolayısıyla kanunlara sadakatti. Bu Mecliste kanunu yapanlar olarak, bu kanunların uygulanmasını denetlemek ve onlara uymak en temel görevimizdir. Bunu neden söylüyorum? Bütçe yapmak da bir kanundur. Bu Mecliste bir bütçe yaptık, bir bütçe kanunu çıkardık ve o bütçe kanununda bir borçlanma tanımladık. Borçlanma limiti 139 milyardı. Bu limit Bakanlık tarafından yüzde 5, Cumhurbaşkanlığı tarafından da yüzde 5 artırılabilirdi yani 154 milyar olabilirdi. Geldiğimiz noktada diyorsunuz ki: “Biz bu borçlanmayı 2 katına kadar artırmak istiyoruz ve bunu biz 1/1/2020 tarihinden itibaren geçerli olsun istiyoruz.” Neden 1/1/2020? Çünkü Yeni Ekonomik Plan'da açıklandığı üzere zaten biz limitten fazla kanunsuz bir şekilde borçlandık, kanunsuz bir şekilde borçlandık. (CHP sıralarından alkışlar) Yani kanunu yapanlar, kanunun uygulanmasının garantisi olanlar kanunsuzluğu kendisi yapmışlar. Bunu burada itiraz ediyorsunuz değerli arkadaşlar.

İkinci nokta şu: 308 milyara, 2 katına çıkarmak mı istiyorsunuz? Neden çıkarmak istiyorsunuz, neden? Neyi değiştirdiniz? Açıkladığınız yeni ekonomik planlarla işsizlik sayısını mı düşürdünüz, üretimi mi artırdınız, eğitimde her şeyi düzelttiniz mi, bilgisayarsız çocuk mu kalmadı? Onun için mi istiyorsunuz? Niçin istiyorsunuz? Refah düzeyini artırdınız da onun için mi istiyorsunuz?

Değerli arkadaşlar, ben size bir şey söyleyeyim: Yaklaşık 170 milyar fazla borçlanma istiyorsunuz. Yani devlet gidecek bankalara diyecek ki: “Bana 170 milyar borç verin.” Bu ne demektir biliyor musunuz? 170 milyar kamu kullandığı zaman vatandaşın kullanacağı para kalmaz ve vatandaş daha fazla borçlanır. Yüzde 1'le araç kredisi kullanan yüzde 2'yle, yüzde 1,5'le ev kredisi kullanmış olan yüzde 3'le kullanır. Yani siz bu tavrınızla otomatik olarak faizleri artırırsınız. Hani siyasi geleneğinizde faizlere karşı olmak var ya, Cumhurbaşkanı da sık sık karşı çıkıyor ya, bizatihi siz faizcinin ağababası olursunuz değerli kardeşlerim, ağababası olursunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Bunu görmüyor musunuz? Bunu görmüyor musunuz?

Yeni ekonomik programlarla siz neyi değiştirdiniz? Şarkı diyor ya: “Türkü yine aynı türkü, yalnızca tel değişti. Yumruk yine aynı yumruk, yalnızca el değişti.” Durumunuz bu. O yüzden vatandaşın ihtiyacı Yeni Ekonomik Plan değil “vatandaş için yeni ekonomik plan”dır. Bunu söylemek istiyorum. Soruyoruz: “Niye istiyorsun bu borçlanmayı?” “Efendim, pandemi var.” diyor. Peki, Cumhurbaşkanımız burada benim olduğum yerde ne dedi? “35 milyar harcadık.” dedi, değil mi? Peki bu 35 milyarın 27 milyarını neydi? Bizatihi içinin parasıydı. İçinin parasını işçiye verdiniz işsizlik Fonu'ndan ve “Harcama yaptık.” diyorsunuz. Geriye ne kaldı? 9 milyar. Hadi 10 olsun, hadı 10 olsun, vatandaş için 10 milyar harcamış olun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 2 milyar SMS.

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) - Yani 2 milyar da SMS'ten para geldi, hadı onu da saymayalım. Değerli arkadaşlarım, nereye para harcadınız? Sormak hakkımız ve nereye harcayacaksınız bu borçlanmayla? Sormak hakkımız. Niye açıklamıyorsunuz? Kimden korkuyorsunuz? Niye korkuyorsunuz? Olmaması gereken bir harcama mı yaptınız? Ben bakıyorum, en çok nerede değişiklik var? Faiz dışı kamu harcamalarında. Ya, acaba bu faiz dışı kamu harcamalarında sizin geçmediğiniz köprülerden aldığınız paralar ve müteahhite verdiğiniz paralar var mı? Acaba uçmadığımız havalimanlarından, havalimanının

müteahhitlerini uçurduğunuz dolarlar, kur farkları var mı, merak ediyorum?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Var.

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) – Tüyük bitmemiş yetimin hakkı var mı, merak ediyorum değerli kardeşlerim? (CHP sıralarından alkışlar) Nereye harcadınız, nereye harcayacaksınız? Bunu bilmek en temel hakkımız.

Ya arkadaşlar, “Anketlerin sapma oranı yüzde 2” diyorlar. Bütçede yüzde 5 demişiz. Siz yüzde 100 saptırmışsınız, yüzde 100, yüzde 100 ve Cumhurbaşkanlığı sarayında öyle bir bürokrasi var ki Cumhurbaşkanını kandırıyor, burada AKP Grubunu kandırıyor, Türkiye Büyük Millet Meclisini kandırmaya çalışıyor. Yemezler, onu söyleyeyim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Nasıl bir üslup bu?

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) – Ve halkı kandırmaya çalışıyorlar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Nasıl bir üslup bu?

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) - Halkı kandırmaya çalışıyorlar, halkı kandırmaya çalışıyorlar, olmaz. Bu kadar öngörüsüz olan bir bakanı hâlâ görevde tutmaya ne hakkınız var değerli kardeşlerim ya, ne hakkınız var değerli milletvekilleri? (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bu kadar öngörüsüzlük, yüzde 100 sapma olur mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) – Bakın, ben buradan Sayın Cumhurbaşkanına bir uyarıyı söylemek istiyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Buna rağmen on sekiz yıldır yenemiyorsunuz bizi.

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) - Bu bütçeleri hazırlayanlar...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Çok gaza geldin!

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) - ...yüzde 100 sapan bütçeleri hazırlayanlar önünüze anketler getiriyor. “Durum iyi Sayın Reisim.” diyorlar, “Durum iyi.” diyorlar, önünüze anketler getiriyorlar. Bakın, o anketler de yüzde 100 sapacak, bunu bilin Sayın Cumhurbaşkanını, size buradan söylüyorum: Anketleriniz de yüzde 100 sapacak. Bunu özellikle söylemek istiyorum.

Değerli arkadaşlar...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Aday mısınız iktidara?

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) – Borç köle olmanın başlangıcıdır. Arpacıdan borç alan ahır arpacıya teslim eder, bunu bilin, bunu söylemek istiyorum. “İtibardan tasarruf olmaz.” diyorsunuz. Evet olmaz ama durumumuz ne biliyor musunuz? Züğürt Ağa gibiyiz değerli kardeşlerim ya; değerli milletvekilleri Züğürt Ağa gibiyiz, durumumuz bu. (CHP sıralarından alkışlar)

Son olarak şunu size söylemek isterim: Bakın, biz on yıllık 10 milyar borçlanmaya 6 milyar ödüyoruz; Yunanistan, beğenmediğiniz Yunanistan ise on yıllık 10 milyar borçlanmaya 1,5 milyar ödüyor. İşte, durumumuz bu. O yüzden, tez elden bu ülkenin yakasından düşün.

İyi akşamlar diliyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Feridun Başı

Dursun Atas

Muhammet Naci Cinisli

Antalya

Kayseri

Erzurum

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hasan Subaşı

Hüseyin Örs

Adana

Antalya

Trabzon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İYİ PARTİ Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli.

Buyurun Sayın Cinisli. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

27'nci Dönem Dördüncü Yasama Yılına AK PARTİ'nin geçmiş dönemlerde edindiği “Ben yaptım, oldu.” anlayışıyla girdik maalesef. Teamüllerin işletilmediği, ortak karar alma mekanizmalarının göz ardı edildiği bu anlayış, parlamenter demokrasi kazanımlarını bilen, devletini ve milletini saygıyla seven her yurttaşımızı derinden üzmemekte.

Gıda, tarım ve orman alanlarında düzenlemeler yapılmasına ilişkin görüşmelere geçen hafta başlanmasına rağmen, kamu mali yönetimine dair görüşmelerin AK PARTİ Grubunca gündemin ilk sırasına alınması kurumsal bir devlette kesinlikle görülemez. Eminim ki bu çarpık düzen yalnız biz İYİ PARTİ milletvekillerini değil, AK PARTİ Grubu içerisinde de pek çok değerli milletvekilini rahatsız ediyordur.

Değerli milletvekilleri, üzerinde söz aldığım maddeyle Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a geçici bir madde ekleniyor. Eklenen geçici maddeyle, 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, Sayın Cumhurbaşkanını ve Maliye Bakanınıca borçlanma limiti artırılıyor. 2020 yılı için merkezî yönetim bütçesinde 139 milyar lira olarak öngörülen açık, Yeni Ekonomi Programı'nda 239 milyar lira olarak revize edilmiş ancak buradaki sorunlardan en vahimi; görüştüğümüz düzenlemeyi, daha yüce Meclis yasalastırmadan önce, borçlanma limitinin kanunsuz bir şekilde zaten aşılmış olması. Merkezî yönetim bütçesi açığı ve toplam kamu açıkları kontrolsüz bir şekilde büyüyor.

Önümüze gelen kanunla istenen ise daha birkaç gün önce açıklanan 239 milyar lirayı bile aşarak 2020 yılı kamu kesimi açığının 306 milyar lira olması, bu büyük bir vurdumduymazlık. Başlangıçta 139 milyar olarak öngörülen açığın üzerine 167 milyar liralık bir kamu açığının daha oluşması, tedbir alınmadığı takdirde gelecek yıllarda çok daha büyük bir kamu açığı felaketiyle karşılaşacağımızın işareti.

2000'li yılların başından itibaren binbir emekle sağlanan bütçe disiplinin son yıllarda sorumsuzca bozulduğu görülüyor. Yeteri kadar üretmeyen, rekabet gücü düşük ve çok kırılgan olan Türkiye ekonomisini ayakta tutan ve temel çıpa olan bütçe disiplininin hızla ve hoyratça bozulması, önümüzdeki dönem için büyük bir risk. Artan bütçe açıkları nedeniyle bir yandan daha fazla borçlanma ihtiyacı içinde bulunulması, bir yandan da bu durumun ortaya çıkardığı kırılganlık, borçlanma maliyetlerini olağanüstü yükseltiyor.

Ayrıca, borçlanma vade planına bile ulaşamıyoruz, nedense gizli tutuluyor. Partili Cumhurbaşkanlığı sistemine geçilen Temmuz 2018'de 1 trilyon lira olan merkezî yönetim borç stoku, Ağustos 2020 itibarıyla hesapsızca ve sorumsuzca 1,8 trilyon liraya ulaşmış. İki yıllık bir sürede merkezî yönetim borç stokundaki yüzde 80'lik artışı sürdürmek mümkün değil, bir süre daha bu durumun devam etmesi, Türkiye'yi yeniden borç-faiz sarmalının içine itecektir.

Partili Cumhurbaşkanlığı sistemine geçilen Temmuz 2018'de merkezî yönetim vergi gelirlerinin yüzde 10,5'i faize giderken Ağustos 2020'de yüzde 17,9'u faiz ödemelerine gitti. Bu hızlı bozulmanın 2021 yılında da devam etmesi ve 2021 yılında

vergilerin yüzde 19,5'inin faiz ödemelerine gitmesi bekleniyor. 2020 yılında merkezî yönetim bütçesindeki açığın başlangıçta öngörülenin 100 milyar lira üzerinde olması, Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmelere katılan Hazine ve Maliye Bakan yardımcısı tarafından pandemiden kaynaklanan bir durum olarak değerlendirildi. Bunun gerçekte bir ilgisi yok. Bütçe açığındaki sapma temel olarak faiz dışı harcamalardan kaynaklanmıştır. 1 Ekim 2020 tarihindeki yasama yılı açılış konuşmasında Sayın Cumhurbaşkanının ifadesinden, pandemi nedeniyle milletimize yapılan ödemenin 35 milyar lira olduğunu öğrenmiştik. Bunun 27 milyar liralık kısmı merkezî yönetim bütçesiyle hiç alakası olmayan ve temelde çalışanların hakkı olan İşsizlik Sigortası Fonu'ndan ödendi. Merkezî yönetim bütçesinden pandemi nedeniyle ödenen miktar ise sadece 8 milyar lira. Pandemi nedeniyle merkezî yönetim bütçesine gelen yük sadece 8 milyar lira iken merkezî yönetim bütçesi açığındaki 100 milyar liralık sapmayı pandemi kapsamında yapılan desteklere bağlamanın ciddiyetle ve dürüstlükle bağdaşmadığını ifade etmek isterim.

İYİ PARTİ olarak en büyük endişemiz, böylesine büyük bir borç altına itilen devletimizin, dört bir yanının çevrenlenmekte olduğu bir dönemde, uluslararası rekabet şartlarının çok ağırlaşacağı belli olan bir zamanda siyasi tavizlere zorlanma ihtimalidir. AK PARTİ iktidarının on sekiz yıl boyunca aldığı yurt içi ve yurt dışındaki hayati hatalar içeren gayrimillî kararlarına bakınca bu endişemiz daha da artmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Teşekkür ederim.

İYİ PARTİ olarak şimdilik muhalefette de olsak, yaptığımız çalışma ve uyarılarla daha büyük hatalar yapılmasını, ülkemize daha fazla zararlar verilmesini önlemek için çalışıyoruz. Aziz milletimizin desteğiyle iktidara geldiğimizde bütün bu sorumsuz, hesapsız, yanlış politikaları akılcı, milletimizin menfaatlerini ön plana alan, kalbi ülkesi için atan kadrolarımızla düzelttiğimizizin, sıkıntılı bugünleri geride bırakacağımızın sözünü veriyoruz.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

13'üncü madde üzerinde önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'ünü madde kabul edilmiştir.

14'üncü madde üzerinde 1 adet önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Turan
Çanakkale
Fehmi Alpay Özalan
İzmir

Ramazan Can
Kırıkkale
Abdullah Güler
İstanbul

Tamer Dağlı
Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen yoksa gerekçeyi okutuyorum? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Söz konusu düzenlemenin daha ayrıntılı bir şekilde ele alınmasını teminen teklif metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

14'üncü madde metninden çıkarılmıştır.

15'inci madde üzerinde bir önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinde yer alan “değiştirilmiş ve” ibaresinin “değiştirilmiş” şeklinde ve “kaldırılmıştır” ibaresinin “kaldırılmış ve fıkra aşağıdaki bentler eklenmiştir” şeklinde değiştirilmesini ve buna bağlı olarak maddeye işlenecek hüküm olarak aşağıdaki bentlerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

j) Mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğü ve mazbut vakıflara ait taşınmazların yapım veya onarım karşılığı kiralama, restorasyon veya onarım karşılığı kiralama ve kat karşılığı inşaat modeliyle yapım işlerinde 11/3/2020 tarihinden itibaren 31/12/2020 tarihine kadar inşai faaliyetlere ilişkin olarak süre uzatımı vermeye ve mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğü ve mazbut vakıflara ait taşınmazlara ilişkin olarak kira sözleşmelerine istinaden ödenmesi gereken bedeller ile ecrimisil bedellerinden 11/3/2020 tarihinden itibaren tahsil edilmesi gerekenleri başvuru şartı aranmaksızın 31/12/2020 tarihine kadar ertelemeye Kültür ve Turizm Bakanı yetkilidir. Bu alacaklar ertelenen süre sonunda ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir.

k) Kültür ve Turizm Bakanlığına tahsisli veya tasarrufundaki taşınmazların maktu bedel esas alınarak Döner Sermaye İşletmesi tarafından üçüncü kişilere kiraya verilmesine ilişkin sözleşmelere istinaden ödenmesi gereken bedellerden 11/3/2020 tarihinden itibaren tahsil edilmesi gerekenleri başvuru şartı aranmaksızın 31/12/2020 tarihine kadar ertelemeye Kültür ve Turizm Bakanı yetkilidir. Bu süreler bitiminden itibaren Kültür ve Turizm Bakanı tarafından 3 aya kadar uzatılabilir. Bu alacaklar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir.”

Bülent Turan
Çanakkale
Abdullah Güler
İstanbul
Arzu Aydın
Bolu

Özlem Zengin
Tokat
Ahmet Özdemir
Kahramanmaraş

Ramazan Can
Kırıkkale
Tamer Dağlı
Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Vakıflar Genel Müdürlüğü ve mazbut vakıflara ait taşınmazların yapım veya onarım karşılığı kiralama, restorasyon veya onarım karşılığı kiralama, kat karşılığı inşaat modeliyle yapım işlerinde 11/3/2020 tarihinden itibaren 31/12/2020 tarihine kadar inşai faaliyetlere ilişkin olarak süre uzatımı vermek ve mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğü ve mazbut vakıflara ait taşınmazlara

ilişkin olarak kira sözleşmelerine Covid-19 salgını nedeniyle tüm dünyanın ve ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik koşullar karşısında Vakıflar Genel Müdürlüğü kiracılarının kiralalarını ödemekte zorlandıkları hususu dikkate alınarak mağduriyetlerin önlenmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, Kültür ve Turizm Bakanlığına tahsisli hazine taşınmazları üzerinde bulunan ve Döner Sermaye Merkezi Müdürlüğü tarafından kiraya verilen alanlarda faaliyet gösteren kiracıların da benzer şekilde mağduriyetlerinin önlenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

15'inci maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15'inci madde kabul edilmiştir.

16'ncı maddede önerge yoktur.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16'ncı madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 17'nci madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesinin arz ve teklif ederiz.

Madde 17 – Bu Kanun hükümleri Cumhurbaşkanlığı tarafından yürütülür.

Bülent Kuşoğlu

Emine Gülizar Emecan

Abdüllatif Şener

Ankara

İstanbul

Konya

Cavit Arı

Süleyman Girgin

Yunus Emre

Antalya

Muğla

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Feridun Bahşi

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hasan Subaşı

Antalya

Adana

Antalya

Dursun Ataş

Hüseyin Örs

Bedri Yaşar

Kayseri

Trabzon

Samsun

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekili Sayın Yunus Emre.

Buyurun Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

YUNUS EMRE (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Sözlerimin başında, bugün, yine Azerbaycan'da sivil hedeflere saldırı olduğu haberlerini basında gördük. Tekrar bu saldırıları şiddetle kınıyorum, Azerbaycanlı kardeşlerimize dayanışma duygularımı iletiyorum.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'nin, genel, demokrasiden uzaklaşma resmi içerisinde yine çok kapsamlı bir sorunla karşı karşıyayız. Anayasa Mahkemesinin bir kurum olarak ne yazık ki hedefe oturtulduğu günleri yaşıyoruz. Biz, Türkiye olarak gerçekten Anayasa'yla yaşamayı çok erken kabul etmiş bir toplumuz. Türk milleti olarak çok erken bir tarihte Anayasa'yla yaşamaya geçmiş bir toplumuz, bunu tercih etmiş bir toplumuz. Anayasa'yla yaşamak demek, doğal olarak Anayasa'nın üstünlüğünü kabul etmek demektir. Ancak şunu da hatırlatmak gerekir ki temel bir soruyu bu beraberinde getirir: Anayasanın üstünlüğü nasıl korunacaktır? Yani, bir ülkede, demokratik bir işleyişin mümkün olabilmesi için Anayasa'nın üstünlüğü bir temel prensiptir ve demokratik toplumların buna bulabildiği en temel çözümlerin, en temel çarelerin başında bir kurum olarak Anayasa Mahkemesi gelmektedir. Anayasa Mahkemesine ilişkin saldırılarda, tabii, iki konuyu öne çıkarmak durumundayız: Birisi, İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu'nun açıklamaları; birisi de Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli'nin açıklamaları. Sayın Bahçeli açıklamalarında Anayasa Mahkemesi yerine bir yüce mahkeme, deyim yerindeyse bir Divan-ı Ali kurulmasını öneriyor.

Değerli arkadaşlarım, Divan-ı Ali, biliyorsunuz, aslında 1876 Anayasası'yla bizim sistemimize giren bir kuruluş. Baktım gelirken, 1876 Anayasası'nda, Kanun-ı Esasi'de 31'inci maddede ve 92'nci maddede düzenlenmiş ancak çok temel bir farklılık var; adı üzerinde Divan-ı Ali, Yüce Divan işleviyle sınırlı bir kuruluştan bahsediyoruz. Yani öyle ya da böyle vekillerin -o dönemki deyimle vekillerin yani bakanların- yargılanmasıyla ilgili bir kuruluştan bahsediyoruz. Bugün dünyada da Türkiye'de de Anayasa Mahkemesi, bu Yüce Divan işlevinden çok daha farklı önemli işlevleri olan bir kuruluş. Anayasa Mahkemesi, norm denetimi yapan yani düzenlemelerin Anayasa'ya uygunluğunu denetleyen bir kuruluş ve tabii bizim sistemimize 2010'da girdikten sonra bireysel başvuruyla, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'yle ve Anayasa'yla garanti altına alınmış temel insan haklarının ihlaliyle ilgili karar veren bir kuruluş. Yani bu öneriyle, aslında, Anayasa Mahkemesinin bu işlevlerinin ortadan kaldırılmasına dönük bir girişimle karşı karşıyayız. Bu, gerçekten 21'inci yüzyıl Türkiye'si için çok acı, çok dramatik bir manzara.

Değerli arkadaşlarım, bir defa bireysel başvuru meselesinde şunu hatırlatmam gerekiyor: Biliyorsunuz, biz Avrupa Konseyinin kurucu üyelerinden birisiyiz ve 1954 yılında Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne taraf olmuş bir ülkeyiz ve yine, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine 1987 yılında bireysel başvuru yolunu kabul etmiş ve yine, 1990'da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin zorunlu yargılama yetkisini kabul etmiş bir ülkeyiz. İşte bu şartlar içerisinde, Türkiye, 2010'da, bunun bir adım ötesine de geçmek suretiyle bireysel başvuruyu sizin iktidarınız döneminde, AK PARTİ iktidarı döneminde kabul etmiş oldu. Şunu hatırlatmam gerekti: Bakın, burada, CHP iktidarında Avrupa Konseyine katılan Türkiye'yi, Demokrat Parti iktidarı döneminde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne taraf olan Türkiye'yi, Anavatan Partisi iktidarı döneminde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yetkisini kabul eden Türkiye'yi yaşıyoruz, gördük, bu noktaya gelmiş bulunduk. Özetle, bu bir tarihsel gelişmedir. Türkiye'nin insan hakları alanında yaşadığı önemli bir hak kazanımı sürecidir. Bunun, gerçekten tersine çevrilmeye çalışılması, Anayasa Mahkemesinin bu işlevinin ortadan kaldırılacağı bir çağrının yapılmış olması Türkiye için çok acıdır.

Değerli arkadaşlarım, şunu da hatırlatmam gerekir: Anayasa Mahkemesinin böyle bir işlevinin sorun hâline getirilmesi, temelde -Enis Berberoğlu olayında olduğu gibi- çok temel insan hakları ihlallerinin Anayasa Mahkemesi tarafından tespit edilmesine karşılık, ne yazık ki Türkiye'deki iktidar bloğunun verdiği tepkidir. Şunu hatırlatmam gerekli arkadaşlar: Bu süreç olmazsa, bireysel başvuru süreci olmazsa, netice itibarıyla, yurttaşlarımızı birçok temel hak arama yönteminden mahrum etmiş olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YUNUS EMRE (Devamlı) – Ayrıca, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Türkiye'den çok daha fazla sayıda dava

gidecek ve yine, Türkiye'deki bireysel başvuru sürecinin ve bu bahsettiğim hukuki süreçlerin etkin bir hak arama yolu olmaktan ne yazık ki çıkması gibi bir kapının aralanması durumuyla karşı karşıya kalabiliriz.

Özetle, Türkiye için çok temel bir mesele. Bunu, Enis Berberoğlu'yla ilgili İstanbul'daki ağır ceza mahkemesinin aldığı kararla da gördük ki bu bir Enis Berberoğlu meselesi değil, bir bireysel hak arama mücadelesinin ötesinde, Türkiye'de Anayasa'nın varlığı, yokluğu meselesidir. Tabii ki Türkiye'nin uluslararası itibarını önemsiyoruz, tabii ki ekonomik gelişmeyi önemsiyoruz, demokrasi-ekonomik gelişme ilişkisini önemsiyoruz ama en temel olarak biz demokrasiyi, insan haklarını bir değer olarak önemsiyoruz, yurttaşlarımız için, milyonlarca Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı için önemsiyoruz.

Bu duygularla ve düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

58.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, konuşmayı yapan Cumhuriyet Halk Partili Milletvekili, Genel Başkanımızın geçtiğimiz günlerde yapmış olduğu açıklamaya atıfta bulunarak, bu açıklamada Anayasa Mahkemesiyle ilgili görüşlerini ifade ettiğini ve "Yüce mahkeme ve Divan-ı Ali şeklinde yeniden yapılandırılmalıdır." teklifinde bulunduğunu söyledi. Burada, konuşmasının devamında da sadece Divan-ı Ali'nin geçmişte, bizim Anayasa geçmişimizde, Anayasa yargısı geçmişimizde nerede olduğunu, ne yaptığını, fonksiyonunu ifade etmeye çalıştı. Tabii, burada yapmış olduğu ve bunun devamında da Genel Başkanımızın Anayasa Mahkemesini sadece Yüce Divandan ibaret gördüğünü yani bakanların yargılandığı, yüksek mahkeme fonksiyonundan başka bir fonksiyonunun olamayacağını düşündüğümüzü ifade etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu, bir niyet okumasıdır, zira Genel Başkanımız bu ifadeleri kullandıktan sonra Anayasa Mahkemesinin yeniden yapılandırılmasını teklif ederken, bunun devamında başka bir ayrıntıya dair bir ifadede, bir değerlendirmede bulunmadı. Cumhurbaşkanlığı yönetim sisteminin kurum ve kuruluşlarıyla birlikte yerleşik hâle getirildiği süreçte, Anayasa Mahkemesinin de bu kapsamda bir değerlendirmeye tabi tutulmasını teklif etmişti. Kaldı ki bu, MHP'nin tek başına yapabileceği bir şey değil, bunun ne şekilde gerçekleşeceği yüce Meclisin de malumudur.

Burada, Divan-ı Ali'nin fonksiyonlarını ifade ederken, Genel Başkanımızın bahsettiği yüce mahkemenin fonksiyonlarının dünyada örneklerinin neler olduğunu da bahsedilmesi uygun olurdu diye düşünüyoruz. Bu noktada, Milliyetçi Hareket Partisinin değerlendirmesi ve bu konunun ayrıntısı süreç içerisinde ortaya çıkacaktır. Bunları bizler ifade edeceğiz fakat Türkiye'nin hukuk devleti olma vasfını zedeleyecek, ortadan kaldıracak girişimlerin yanında değil, tamamen karşısında, hayatımız boyunca, siyasi hayatımız boyunca tamamen karşısında bulunduğumuzu yeniden tekrar etmek ister, teşekkür ederim.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Antalya Milletvekili İbrahim Aydın ve Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi ile 17 Milletvekilinin Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3113) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 228) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, İYİ PARTİ Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar'ın.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, görüşmelerin sonuna geldik. Aslında, yetmiş beş gün öncesinden bu programın -biz de biliyoruz ki- bütçenin Plan ve Bütçeye sunulması lazım. Tabii, gün geldi, daraldı, bugün gecenin bu saatinde de bunu yetiştirmeye çalışıyoruz. Aslında, konunun özü, bundan önceki bütçe performansa dayalı olarak hazırlanmıştı, bundan sonraki de programa dayalı yani bu bir iki günde bunun hazırlanmayacağını hepimiz biliyoruz. Anlaşılan o ki şu an tasarladığınız şekilde program bütçeye uygun olarak tahmin ediyoruz bütçe çalışmaları yapılıyor. Burada ne oluyor? Önce işlemler yapılıyor, arkasından da kanunlar düzenleniyor. Bunu, ben şahsen Parlamente'ye bir hakaret olarak algılıyorum. Parlamente'nin önce kanunları çıkarıp ve bu çıkan kanunlara göre de bu düzenlemelerin yapılması lazım.

Tabii, burada planlamadan bahsediyoruz, programdan bahsediyoruz. Maalesef, şu ana kadar Hükûmetinizin tuttuğu herhangi bir rakam yok. İşte Onuncu Kalkınma Planı'nda demiş ki: "2023 yılı hedefimiz 2 trilyon dolar." On Birinci Kalkınma Dönemi'nde bunu revize etmişiz, demişiz ki: "2023 hedefimiz 1 trilyon 80 milyar." Yeni Ekonomi Programı'nda da bunu 875 milyara düşürmüştük. Yani her sene performans bütçesinin performansının artması lazım gelirken senelere göre revize etmişsiniz. Aynı şekilde, 2023 hedefinde kişi başına düşen millî gelir 25 bin dolar derken On Birinci Kalkınma Planı'nda bunu 12.244 dolara, Yeni Ekonomi Programı'nda da 12.500 dolara revize etmişsiniz. İhracat aynı; 500 milyar dolar 2002'den beri, son Cumhurbaşkanlığı seçimi de dâhil, ihracat hedefiniz 500 milyar dolardı ama On Birinci Kalkınma'da bunu 226'ya, şu anda 184 rakamına düşürdünüz. İşsizlik aynı şekilde; Onuncu Kalkınma'da yüzde 5, On Birinci Kalkınma'da yüzde 10, Yeni Ekonomi Programı'nda da yüzde 10,9; bugünkü açıklanan rakamlar da 11,75. Dolar hedefi, Yeni Ekonomi Programı'nda 8,2 yani şu an neredeyse 7,9 yani 2023 hedefini daha bugünden tutturmuşuz, herhâlde en başarılı olduğumuz alan bu; üç günde, üç yıllık hedefleri tutturmak gibi bir rekor kırmışız.

Arkadaşlar, bu yaptığımız planlar, programlar uymadığı sürece konuştuklarımızın hiçbir anlamı yok, sizin ortaya koyduğunuz hedeflerin hiçbir tanesi tutmuyor. Hani, bu şehirler arası otobüs şirketleri var. İşte, diyelim ki İstanbul Seyahat. İstanbul Seyahat iflas edince Yeni İstanbul Seyahat oluyor veyahut da Öz birlik İstanbul Seyahat oluyor; başına "yeni" koymayla Türkiye'de hiçbir şey değişmiyor.

Sizde de her gelen bakan... Millî Eğitim Bakanı geliyor, diyor ki: "Yeni bir program yapıyoruz." Hatırlayın, 500 bin tablet dağıtıyordunuz, FATİH Projesi'ydi; bugün, maalesef, internet üzerinden 1,5 milyon civarında öğrencimiz sisteme ulaşmıyor. Nerede sizin tabletleriniz?

Bakın, arkadaşlar, asıl olan bu hedefleri tutturmak. Siz bu hedefleri tutturamadığınız zaman ne oluyor, biliyor musunuz? Bizim iş dünyası, iş dünyasındaki arkadaşlarımız kendilerine göre plan ve programlar yapamıyorlar. Ne oluyor? Türkiye'deki şirketlerin ortalama ekonomik ömrü on yıl yani Türkiye'deki şirketlerin yaşı yaklaşık on yıl. Peki, bir şirkette ortalama en fazla çalışan beş yıl yani çalışanların ortalamasına bakıldığı zaman beş yıl. E, bu karamsar ortamda insanlar nasıl önlerini görsünler, nasıl hedeflerine ulaşsınlar? Siz, plan ve programı orta yere koyamadığınız sürece, Türkiye ekonomisinin bir tarafa uçacağı kaçacağı yok. Yani uçanlara, kaçanlara şöyle bir baktığımız zaman, işsizlik rakamları aldı başını gidiyor, yetişmek mümkün değil;

aynı şekilde dolar aldı başını gidiyor, yetişmek mümkün değil; yoksulluk aldı başını gidiyor, yetişmek mümkün değil.

Bütçe açığı... Arkadaşlarımız burada hep ifade ettiler; işte, dedik ki: "2020 yılı için 139 milyar yetki vermişiz. Yüzde 5 bakanın, yüzde 5 Sayın Cumhurbaşkanının." Siz daha bugünden 239 milyar geçmişsiniz, yeni çıkaracağınız kanunla da, teknik arkadaşlarımızın verdiği rakamlara göre bunun da 300 milyar olması hedefleniyor yani verdiğiniz hiçbir şey tutmuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

Ne yolcu ne hasta sayısı ne de köprülerden geçen araç sayısı... Yani şu yaptığınız projeler için, Allah'ınızı severseniz deyin ki: "Şu yaptığımız projelerden bir tanesinin de rakamları tuttu." Biz de sizi şu kürsüden alkışlayalım. Bu yasa teklifi görüşülürken dedik ki muhalefeti dinleyin. Yani bakın, iki gündür çalışıyoruz, bir arpa boyu yol alamadık ama saat dokuz-on gibi oturduk dedik ki: "Arkadaş, gelin, bütçeyle ilgili olan meseleleri aciliyeti varsa Parlamentodan geçirelim, diğerlerini de çekelim, bu yasa da bir an önce geçsin." Bakın, 9-10 tane maddeyi yarım saat içinde geçirmiş olduk. Bundan bir şey kaybetmezsiniz yani muhalefete kulak veremeyle, muhalefetin görüşlerini dikkate almayla Parlamento bir şey kaybetmediği gibi çalışma performansı yükselir. Sizin bütçe performansı gibi değil yani çalışma performansı yükselir, bu yasalar da bir an önce geçer.

Ben, bu kanunun devletimize, milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 228 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinde yer alan "Cumhurbaşkanı yürütür" ibaresinin "Cumhurbaşkanlığınca yürütülür" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü

Mahmut Celadet Gaydalı

Murat Çepni

Şanlıurfa

Bitlis

İzmir

Nusrettin Maçın

Necdet İpekyüz

Kemal Peköz

Şanlıurfa

Batman

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Halkların Demokratik Partisi Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ayşe Sürücü.

Buyurun Sayın Sürücü. (HDP Sıralarından alkışlar)

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik kriz, sarayın sofrası dışında ülkedeki herkesi yoksullaştırdı. Asgari ücret açlık sınırının altında iken, AKP iktidarı, on sekiz yılda ülkenin dört bir yanına israf sarayları yaparak gösteriş dolu harcamalar yapıp halka fakirliklerine şükretmeyi öngördü.

Pandemi sürecinin başında alkışlanan doktorlar, artık ücretleri ödenmediği için Hükûmeti alkışlarla protesto etmekte. Ücretsiz eğitim hakları askıya alınan öğrenciler, köylerde tabletsiz, şebekesiz, internetsiz bir şekilde beklemektedir. Millî Eğitimin raporunda, sadece seçim bölgem olan Urfa'da 86.101 öğrenci eğitim hakkına ulaşamıyor. Yine, pandemi sürecinde "Evde kal" sloganı slogan olarak kaldı ve mevcut iktidar gıda, hijyen ve barınma ihtiyaçları için kapsamlı bir paket yaratmadı. Sosyal devlet olmanın gereklilikleri yapılmayıp dünyada bir ilk olarak IBAN dağıtan umursamaz tutumuna karşı halk çalışmak zorunda kalmıştır. Üstelik kapalı rejim klasiklerinden olan savaşa ve israfa ayrılan büyük bütçeler, pandemi sürecinde halkı daha da yoksullaştırmıştır. İktidar, yine böylesi bir süreçte, halka en hızlı ulaşabilecek olan yerel yönetimlerin hizmetlerini engelledi. Kürt halkının seçme ve seçilme hakkını askıya aldı. Halkın seçtiği belediye eş başkanlarının mesnetsiz iddialarla tutuklandığı, gasbedilen belediyelerimizin yandaş rantına açıldığı, belgesiz kayyum uygulamaları hayata geçirilerek başta kendisine oy vermeyen seçmen olmak üzere Türkiye'deki bütün halklar cezalandırıldı. Nitekim, semptomu olmayan vakalar sanki bulaşmıyormuş gibi veriler saklandı ve insanlarda pandeminin hafiflediği algısı yaratıldı. Pandemi en çok da derinleşen yoksulluğun içinde yalnız bırakılan dar gelirli aileleri etkiledi. İhtihdam verileri ve enflasyon, işsizlik konularındaki tüm veriler şüpheli, liyakat dışı atamalarınızdan dolayı artık TÜİK verileri bile güven vermeyen bir pozisyona düşmüş durumda.

Evet, arkadaşlar, tarım, ülke ekonomisinde ciddi bir öneme sahipken, tarım emekçileri olan mevsimlik işçiler Anayasa'da âdeti tanınmıyor, hiçbir çalışma hakkına sahip değiller. Can güvenliğinden uzak koşullarda büyük emekler veren fakat bir emeklilik hakkı bile olmayan mevsimlik işçilerin mevcut koşulları da AKP iktidarının eserdir. Ankara'da yaşananlar, kum felaketinin ardından verilen çadırlar henüz teslim edilmişken geri alınacağı haberleri basına yansımıştır. Tarım işçileri her gün devrilen minibüslerde yaşam mücadelesi veriyor. Pandemi, sosyal ve ekonomik eşitsizlik, sigortasızlık, düşük yevmiyeleri değerlendirdiğimizde, tarım işçilerine hiçbir şekilde bütçe ayrıldığını görüyoruz. Soruyoruz, bugüne kadar İçişleri, Sağlık Bakanlığı, Eğitim Bakanlığı, Ulaştırma ve Çalışma Bakanlıkları mevsimlik işçilerin hangi sorununa bütçe ayırıp koşullarını düzeltti?

Size Urfa'dan bir örnek vermek istiyorum: Zelal 16 yaşında bir kız çocuğu, bilek güreşinde hem sağ hem sol bilekte Türkiye ve dünyada dereceler aldı. Zelal bu madalyaları alıp Urfa Viranşehir'e döndüğünde, devlet yetkilileri koruma ordularıyla Zelal'in evine gidip fotoğraf kareleri alıp arkasını dönüp gittiler. Zelal aylardır Ankara'da 20 metre karelik bir çadırdaki ailesiyle birlikte mevsimlik tarım işçiliği yapıyor. Zelal'in yenilmeyen ve bükülmeyen elleri, bilekleri soğan toplamaktan nasır bağlıyor. Peki, siz Zelal ve Zelal gibi binlerce mevsimlik tarım işçisi çocuğa bütçe ayırdınız mı, Zelal'den haberiniz var mı; soruyoruz. Maalesef, savaşa ve israfa harcamaktan gözünüz bu ülkenin öğrencilerini, yeteneklerini, kadınlarını, emekçilerini görmüyor. Biz, bir kez daha yineliyoruz.

Önümüze getirilen bu torba yasalarıyla yasama faaliyetlerinin kalitesini düşüren ve halkın sırtında her açıdan bir kambura dönüşen AKP iktidarı enflasyon krizinin gerçek mimarıdır.

Teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17'nci madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Teklifin tümünün oylanmasından önce, İç Tüzük'ün 86'nci maddesine göre oyunun rengini belli etmek üzere lehte ve aleyhte birer milletvekiline söz vereceğim.

Lehte ilk söz Bursa Milletvekili Sayın Ahmet Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET KILIÇ (Bursa) – Sayın Başkan, Gazi Meclisimizin saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

228 sıra sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde grubum adına lehte söz almış bulunuyorum.

Görüşülen kanun tekliflerinin ayrıntılarına gelecek olursak, öncelikli olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yapılacak düzenlemelerle hazırlanacak bütçelerin sonuç odaklı hazırlanması, mali saydamlığın ve hesap verilebilirliğin güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Böylece, kamu idareleri aldıkları bütçelerle yürüttükleri hizmetlerin performansının planlarla izlenmesini ve değerlendirmesini sürekli olarak yapacak, bunun için topladığı verileri düzenli olarak analiz edecek ve en nihayetinde faaliyet raporlarında bunların sonuçlarından bahsedeceklerdir. Böylelikle, yüce Meclisin bütçe hakkını vatandaşlarımız adına daha etkin kullanmasına hizmet edecektir.

Yaklaşık iki yıldan uzun bir süredir, başarıyla, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde etkin bir şekilde yürütülen Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine entegrasyon için gerekli adımlar, yine bu kanuni düzenlemelerle hayata geçecektir. Örneğin, yeni sistemde birleştirilen yahut kapatılan idarelerin durumlarıyla ilgili güncellemeler bu düzenlemeyle hayata geçmiş olacaktır.

Bugün yapılacak kanuni düzenlemelerin konularından bir tanesi olan vakıf üniversitelerinin tıp fakültesi açabilmesine ilişkin düzenleme söz konusudur. Bu bağlamda, vakıf üniversitelerinde tıp eğitimi verilebilmesi için mülkiyeti, işletme hakkı ve ruhsatı kendisine ait en az 200 yataklı bir hastaneye sahip olmaları, faal bir özel hastaneleri yoksa Sağlık Bakanlığından ön izin almaları, ön izinle kurulan tıp fakültelerinin eğitime başlayabilmeleri için ise hastane ruhsatının alınmış olması şartları getirilmektedir. Böylelikle, vakıf üniversitelerinde tıp eğitimi alacak öğrencilerimizin yaşayabileceği muhtemel problemlerin önünü geçilmiş olacaktır.

Teklifimizle getirdiğimiz bir diğer düzenleme de Marmara ve Düzce depremleri ile tabii afetlere maruz kalan bölgelerdeki projeler için mahallî idarelere Avrupa Yatırım Bankasından kullandırılan kredilerden doğan vadesi geçmiş alacakların terkinine Hazine ve Maliye Bakanlığının yetkili kılınmasıdır. Hepimizin bildiği gibi, 99 yılında gerçekleşen depremler sebebiyle birçok ilimizde büyük yıkım yaşanmış, yaşanan tahribatın düzeltilmesi uzun zaman almıştır. Bu vesileyle, depremlerde ve doğal afetlerde yaşamını yitiren çok değerli vatandaşlarımızı saygı ve rahmetle anıyorum.

Çok değerli milletvekilleri, 5216 sayılı Kanun'a yapılacak ekle birlikte, kırsal mahalle ve kırsal yerleşik uygulamasını getirmekteyiz. Getirilen düzenlemeyle, köy veya beldeyken mahalleye dönüşen ve büyükşehir sınırları içinde sosyoekonomik durumu, şehre uzaklığı, belediye hizmetlerine erişilebilirlik, yapılaşma durumu gibi etkenler çerçevesinde, ilçe belediye meclisi teklifiyle ve büyükşehir belediye meclisinin kararıyla kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alanlar belirlenecek, bu bölgelerde yaşayanlara çeşitli ücret, vergi ve harçlarda indirimler getirilecektir.

Getirilen bir başka düzenlemeye, AR-GE ve tasarım merkezleri ile teknoloji geliştirme bölgelerinde yürütülmesi gereken faaliyetlerin, bu merkezler veya bölgeler dışında da yürütülebilmesine ilişkindir. Bu yürütülen faaliyetlerin 11 Ekim 2020 tarihinden itibaren bir yıl kadar uzatılması söz konusu olacaktır.

Çok değerli milletvekilleri, kanun teklifimiz içeriği ve hedefleri itibarıyla Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin işlerliği noktasında, bugüne kadar gerek uygulayıcıların gerekse muhalefet temsilcilerinin dile getirdiği görüş ve önerileri dikkate almaktadır. Gazi Meclisimizin kürsüsünde dile getirilen her öneri Hükümetimiz tarafından ciddiyetle ele alınmakta, tüm yönleriyle incelenmektedir. Bu kürsüde sürekli dile getirilen yeknesak eleştirilere artık veda etmemizin zamanı gelmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisimizin çalışmalarındaki verimliliğin artması noktasında temel sorumluluk biz milletvekillerine düşmektedir. Gecenin bu saati itibarıyla sonuna geldiğimiz yasa çalışmamızda, gruplarımızın uzlaşısıyla bazı maddeleri teklifimizden çektik, önümüzdeki günlerde tekrar gündeme getireceğiz inşallah.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AHMET KILIÇ (Devamla) – Hep beraber, tüm siyasi partilerimizin yeni dönemdeki bu çalışmalara da katkı vermesini bekliyoruz.

Son olarak, geçtiğimiz günlerde atılan bir "tweet" üzerine fikirlerimi dile getirerek konuşmamı sonlandıracam. Siyaset yapmak, söylem üretmek için başka odaklardan emir bekleyen, başka ışıklardan medet uman zümrelere milletimiz her zaman layıkıyla gereken cevabı vermiştir, vermeye de devam edecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yapılması planlanan değişiklik ve düzenlemeler ana hatlarıyla bu şekildedir. Aziz Meclisimizin kıymetli milletvekillerine yapılacak düzenlemelere destek vermelerini bir kez daha hatırlatır, hepinizi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin aleyhinde olmak üzere Ankara Milletvekili Sayın Bülent Kuşoğlu.

Buyurun Sayın Kuşoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün görüşmeleri tamamladık, teklifin hayırlı olmasını diliyorum ancak şunları da söylemeden geçemeyeceğim. Şimdi, bu saatte bunları konuşuyoruz ama çok önemli olduğunu düşünüyorum. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda 4 önemli değişiklik yaptık, 5 değişiklik yaptık ama aslında 4'ü bana göre, bize göre çok gerekli olmayan, bazı harcamaları gizlemeye yönelik düzenlemelerdi. Bu tür konular çok teknik konulardır değerli arkadaşlar. Değerli milletvekilleri, bu konuların komisyonlarda, alt komisyonlarda görüşülmesi, tartışılması gerekir; akademisyenler tarafından konuşulması, tartışılması gerekir; uygulamacılar tarafından tartışılması gerekir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kamu mali yönetiminin anayasasıdır anayasası, çok önemli ve biz bunda değişiklik yaparken bu anayasayı yürütmekle görevli olan Sayıştaya sormadık bile, Sayıştayın görüşünü almadık bile, Sayıştayın nasıl yürüteceğini de bilmiyoruz bile maalesef.

Değerli arkadaşlar, kanun yapacağız ama burası Türkiye Büyük Millet Meclisi. Büyükşehir belediyelerinden maalesef daha itibarlı değil artık Türkiye Büyük Millet Meclisi; buna dikkat etmek zorundayız. Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarını korumak hepimizin görevi olmalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yapmayın be Bülent Bey, haksızlık ama.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Bakın, vatandaşımız, millet, millet iradesi büyükşehir belediyelerine, onların meclislerine daha fazla itibar gösteriyor; daha dikkatli olmak zorundayız bizler. Buradan çıkan kanunların çok daha nitelikli olması gerekir, hepimizin uğraşması gerekir. Bakın, burada aramızda bakanlık yapmış çok değerli milletvekilleri var. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak hem yasama yapmak hem de denetim yapmak durumundadır. Burada milletin sorunlarının, sıkıntılarının dile getirilmiş olması lazım. Burada bütün ülkenin sorunlarının tartışılabilir olması lazım, tartışılabilmesi için de çözüm bulunabilmesi için de yürütme erkiyle beraber olmamız lazım. Bakın, kanun yapıyoruz; değerli arkadaşlarımız burada, yürütme erkinden seçilmiş hiç kimse yok, siyasi iradesi olan hiç kimse yok. Bu usulle yasama yapılamaz, bu usulle denetim yapılamaz, yapılırsa da hiçbir anlamı olmaz.

Bakın, bu akşam bazı kanun maddelerini tuttuk, iptal ettik "Bunlara gerek yoktur." dedik, kısa kestik; sabaha kadar çalışacaktık, bu saatte -işte, saat biri geçiyor- 01.00'de bitirmiş oluyoruz. Ama bunların tartışılması lazımdı, siyasi sorumluluğu olan kişilerle beraber görüşülmesi lazımdı. Önümüzde bütçe var. Sadece bütçe görüşmelerine yürütme erkinden sayın bakanlar

geliyor. Bütçe görüşmeleri sırasında hiç olmazsa denetim görevimizi yerine getirmemiz lazım. 2019 yılında 1 trilyon liraya yakın -1 trilyon, milyar değil- harcama yapılmış, bu millet adına harcama yapılmış. Biz de bu millet adına seçilmiş milletvekilleri olarak görevimizi yapıp o harcamaların usulüne uygun yapıp yapılmadığını sormak zorundayız. Hepimizin görevi budur. Yasama yaparken de aynı şekilde bu sorumluluğu müdrik olmak durumundayız.

Bugün yaptığımız yasa hayırlı olsun ama gereken özenden yoksundur maalesef değerli arkadaşlarım. Onun için, bu konuyla ilgili olarak bizim Cumhuriyet Halk Partisi olarak oyumuz maalesef olumlu değil. Olumlu olan bazı maddeler var, onları destekledik. Eleştirilerimiz olmasına rağmen -Büyükşehir Yasası'nda olduğu gibi- destekliyoruz ama çok daha iyi bir şekilde tartışılıp eksiklikleri, noksanlıkları düzeltilebilirdi. Ben eminim, o desteklediğimiz, çıkması gereken kanun maddeleri birkaç ay sonra yine önümüze gelecek; eksik, yanlış yapılmış diye önümüze getirilecek tekrar. Şimdiye kadar da böyle oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bakın, şimdiye kadar çıkan kanunların çoğu birbirini tekrar eden; daha önce gereken tartışmalar yapılmadığı için, eksik çıktığı için, eksik kaldığı için tekrar önümüze gelen kanun maddeleri. Maalesef bu hataları çok sık yapıyoruz.

Kusura bakmayın, ben gecenin bu saatinde biraz ukalalık yapmış gibi oldum, yaşıma verin lütfen.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum, tekrar hayırlı olmasını diliyorum. Oyumuzun renginin de olumsuz olacağını belirtiyorum.

Saygılar sunuyorum efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını, oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Antalya Milletvekili İbrahim Aydın ve Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi ile 17 Milletvekilinin Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı	:	300	
Kabul	:	246	
Ret	:	54	(x)

Kâtip Üye
İshak Gazel
Kütahya

Kâtip Üye
Bayram Özçelik
Burdur”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 20 Ekim 2020 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 01.10

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.